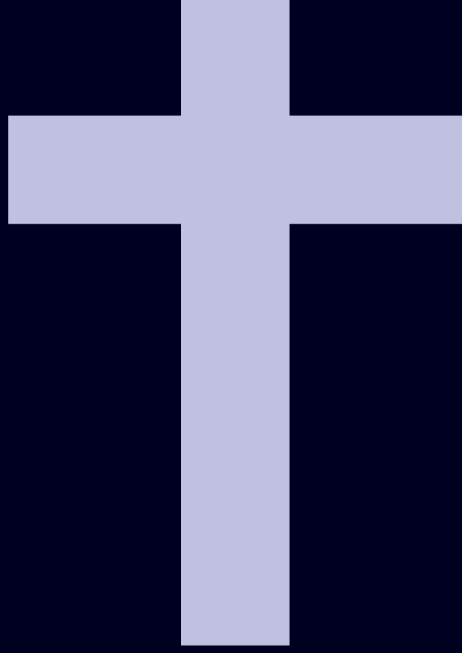


वडार



The Holy Bible in the Waddar language of India

वडार

The Holy Bible in the Waddar language of India

copyright © 2024 Bridge Connectivity Solutions Pvt. Ltd.

Language: (Waddar)

Contributor: Bridge Connectivity Solutions Pvt. Ltd.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0. You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 9 Jul 2025
691d6172-2b72-5a83-bd21-0c558c1441d9

Contents

मार्क	1
लूकदी शुभवर्तमान	26
प्रेषितालाय फनील	71
पौलदी करिथ मंदीक पहिला पत्र	113
पौलदी गलतीकरांसकी पत्र	131
थेस्सलनीकाकरांस पहिले पत्र	137
थेस्सलनीकाकरांस दुसरे पत्र	141
तीमथ्याला पहिले पत्र	144
तीमथ्याला दुसरे पत्र	149
तीताला पत्र	153

21 यप्पुड वान इल्काटोर मंदी दिन बहल इनीर आप्पुड वार वान फटेदेग फोईर येनटीक की वाड पागल आयनाड इल्ला वारदी आनकाम उंडचा.

22 इंगा येरुशलेम शहरनुस वचीनोर नियम शास्त्र शिक्षकलु आंदुर की, वानलोना बाल-जबुल उंडाद इंगा वाड दैयाल सरदार मदतता दैयाल तीस्ताड.

23 मग येशुड वारनी वान देगार फिलची दाखला द्वारे शेपदेग आंटचा, “शैतान शैताननी यल्ला तिशी शकास्ताड?”

24 जर यादाना राज्यला फूट फडचा तर आदी राज्य टीकाशी शेकायाद.

25 जर यादाना इंटल्या फूट फडचा तर आदी इल्लु पण टीकाशी शेकायाद.

26 जर शैतान स्वतःक विरोध शेस्ताड जर वार दान्तल्या ने फूट फडतुनाद तर आदी टीकाशी शेकायाद, इंगा दांदी शेवट आय्यी.

27 येवारकीच बलवान मनशी इल्काडदी मालमत्ता लुटाया दाद. पहिला आ ताकत वर मंशीन कट्टा बेक, दान बाद वांदी इल्लु लुटास शकास्ताड.”

28 नीन मिक् खरेम शप्तान की, “मंदी आन्नी पापलाद इंगा द्यावार निंदाद क्षमा आय्यी.

29 जर यवाडाना पण पवित्र आत्माद निंदा शेशी, वानकी यपुडूच क्षमा शिक्काक फोई इंगा आ मनशी सार्वकालिक पाप कस्रोम दोषी उंडी.”

30 येशुड इल्ला आन्या येनटीक की वान लोना अशुद्ध आत्मा उंडाद इल्ला वार वान बहल आंदुर.

????? ?????? ????? ???????????

31 आप्पुड येशुन आम्मा इंगा तम्मुळलु वच्चीर इंगा बैटचा नीला फडीर वानकी निरोप आंपी वान कुतेशीर.

32 मंदीद समुदाय येशुन गोलुंग कुशीडचा, वार वान आनीर, “नि आम्मा इंगा नी तम्मुळलु बैटचा नीद दावा सुस्तुणार.”

33 येशुड वारकी उत्तर इच्या, “ना आम्मा इंगा तम्मुळलु यवार उंडार?”

34 मग वाड वान देगार कुस्नीनोर तीकुड सुशी आन्या, “सुडांडा! ना आम्मा इंगा ना तम्मुळलु इर उंडार.

35 येनटीक की यवारबी द्यावार इच्छा लेका नडस्तार वारे ना तम्मुळलु, ना शेल्यांलु इंगा ना आम्मा उंडार.”

4

???????????????????? ????????

1 वापस येशुड सरोवर कंटाम मींदा शिक्षण इहेक आंटचा, आप्पुड वान देगारा संगेम फेदाद समुदाय जमा आय्या, दिनकस्रोम वाड सरोवरलोन वगा

जहाजला फोई कुसन्या इंगा आंदार मंदी सरोवर कंटामकी भुमी मिंदा नीला फडनीर.

2 वाड वारकी दाखलाल इच्ची संगेम माटलु शिका मतुदू इंगा वाड आन्या;

3 “इनांडा, वगाड पेराशेतोड पेरणी शेशेदेक येल्ल्या ;

4 इंगा वाड पेराशेताप्पुड इल्ला आय्या की, काही बी दावा मिंदा फडचा, आय पक्षील वच्ची तीनेश्या.

5 काही बी खडक भुमी मिंदा फडचा, आंदू आटलाक जास्त मनु लेकुंडचा. येनटीक की जास्त मनु लोत लेकुंडचा तर आय लग्गान येल्ल्या.

6 पण सूर्य मिन्दिक येल्लीनेका आदी काली फोया इंगा दानकी मूळलु लेकुंडचा आंका आदी येंडी फोया.

7 काही बी मुंडला झुडपुलाला फडचा इंगा झुडपुल फेदाय वाढाशी आटलाद वाढ थांबाश्या, दिनकस्रोम आटलाक येमीच पिक दालेद.

8 काही बी मंची भुमी मींदा फडचा आय वच्या, फेदाय आय्या आटलाक पिक वच्या; इंगा आटलाक तीसपट, साठपट, शंभरपट इल्ला उत्पन्न वच्या.”

9 मग वाड आन्या, “यवारकी गुम्माल उंडाय वार इनांडा.”

10 वाड वक्काडे उंडचा आप्पुड वान संगे बारा मंदी संगे यवार उंडीर वार वान दाखला बहल आडगीर.

11 वाड वारनी आन्या, “द्यावार राज्यद रहस्यदान मिक् इचीनेद उंडाद, पण बेटूटोरकी दाखलाता शेपदेक वस्ताद.

12 दिनकस्रोम की वार सुशेताप्पुड सुडाला पण वारकी कमसा राद,

इंगा इनेताप्पुड वार इनाला, पण तेल्वाराद.

लेकाते कदाचित्त वारी मनल तीरगी इंगा द्यावार वारनी क्षमा शेशी.”

13 वाड वारनी आडग्या, “इदी दाखला मिक् तेल्वालेद येम, तर इंगा इंगोगोय दाखलाल मिक् यल्ला तेल्वी?

14 पेराशेतोड द्यावारदी वचन पेरास्ताड.

15 दावा मिंदा पेरास्नेड वचन आन्दुटोर मंदी इर उंडार की, वार इनीन नग्रेम शैतान वच्ची वार दिंटल्या पेराशीनेद वचन दोंगा शेस्कूटाद.

16 आल्ले खडक भुमीला पेरासनेद इदी उंडाद की, वचन इनीन नग्रेम वार आनंदता स्वीकार शेस्तार;

17 तरीपण वार लोना मुळलु लेकुन्ने कस्रोम आय काही वेळ टीकास्ताय ; इंगा वचन कस्रोम संकटलु वच्या लेकाते छळ आय्या आंटे वार लगेच अटकास्तार.

18 इंगोगो मंदी मुंडला झुडूपला पेरास्नेर बी लेका उंडार, वार वचन इंटार,

19 गान संसारदी काळजी, संपतीद लालच इंगा इंगोगो माटलाद लालच इदी वारलोना दुरी वचनदी वाढ थांबा मत्तुताद इंगा आय निष्फळ आयताय.

20 याय मंची भुमीला पेरासनार आय इ उंडाय, यवार वचन इनी दान ग्रहण शेस्तार इंगा यवार तीसपट, यवार साठपट, यवार शंभरपट पिक इस्तार.”

???????? ???? ?

21 इंगा येशुड वारनी आन्या, “दिव्वा गंपा किदा किंवा पलंग किदा फेटदेंक येकोस्तार येम? दिव्वा फेते जागाला फेट्टाला आंका एकोस्तार गरा?”

22 येनटीक की प्रत्येक माटा याद दाशी फेट्टीनेद उंडाद आदी उघडाशी इंगा प्रत्येक गुप्त माटा उघड आय्यी.”

23 “यवारकी गुम्माल उंडाय वार इनाला.”

24 मग वाड वारनी आन्या, “मीर येम पण इंटार दान बहल सावधान उंडांडा, या मापता मीर कोल्ची इस्तार आद्रे मापता मिक कोल्ची इदेंक वच्ची.

25 येनटीक की यवार देगार दया उंडाद वारकी इंगा इदेंक वच्ची इंगा यवान देगार लेद वानदेगार येम उंडाद आदीपन तीस्कून्यार.”

???????? ? ???? ?

26 मग येशुड आन्या, “द्यावादी राज्य इल्ला उंडाद की, यल्ला वगा मनशी भुमीला बी पेरास्ताड.

27 मबुल्ला फंडकुंटाडड इंगा फदिना लेस्ताड इंगा आदी बी बुडताद इंगा वाढास्ताद इदी यल्ला आताद इदी वानकी तेल्लाद.

28 भुमी आपोआप पिक इस्ताद, पहिला कोंब इंगा उंब्या, मग कंसला नींडीनेय दानाल.

29 पिक तैयार आताद आप्पुड दानकी लगेच वाड कडवाल आंचताड येनटीक की सोंगाशेद वेळ वचीनेद उंडाद.”

30 इंगा वाड आडग्या, “मनाम द्यावार राज्यद तुलना येटी संगी शेशी शेकास्ताम किंवा इंगा या दाखलाता शप्पी शेकास्ताम?

31 आदी मोहरी दाना लेका उंडाद. याद भुमीला पेराशेताप्पुड पृथ्वीमिंदूड आत्री दानालला आंदारकाना शिन्नाद उंटाद तरी,

32 आदी पेरासनेका आत्री माकला काना फेदाद आताद. दानकी फेदाय डांगील वस्ताय इंगा मोडामलोन पक्षील दान मिंदा घरटाल बनाय मती शेकास्ताय.”

33 इल्ला शेंगेम दाखलाल इच्ची, येल्ला वारकी तेल्वी आल्ला वाड वारकी वचन शपदु.

34 इंगा दाखला इडशी वाड वारनी माटलाडाकुंदु. गान वगातळा वाड वान शिष्यलाक आंता समजायमती शपदु.

???????? ???? ?

35 आ दिवसनाडा मापसार आयनेका येशु वान शिष्यालनी आन्या, “मनाम आतुक फोदाम दांडा.”

36 दिन कस्रोम वार मंदी समुदायनी इडशीर इंगा वाड जहाजला उंड्या आल्ले वार वान एका फोईर. वार संगी इंगोगो जहाजलु पण उंड्या.

37 आप्पुड घालीद फेदा वादळ वच्या इंगा लाटलु जहाज मिंदा इल्ला आदळासु की, जहाज नेळाता निंडेदेंक आंट्या.

38 गान येशुड यंकाड भागला गादीमींदा फंडका फोइन्या. वार वान लेपी आनीर, “गुरुजी, मनाम मुनगुतुनाम तरी निक काळजी वाटायक वचीनाद येम?”

39 मग वाड लेश्या इंगा वाड घालीन धमकामत्या इंगा समुद्रन आन्या, “शांत उंड! तेप्यांग उंड,” मग घाली थांबाश्या इंगा आंदू फेदाद शांतता पसराश्या.

40 वाड वारनी आन्या, “मीर येनटीक आदुतार? मिदेगार इंगाना पन विश्वास येल्ला लेद?”

41 गान वार शेंगेम आद्रीर इंगा वगामेगारणी आनीर, “इड उंडाड तरी येवाड, घाली इंगा समुद्र पण इनदी इंटाय,” इल्ला इड उंडाड तरी येवाड?

5

???????? ???? ?

1 मग येशुड इंगा वान शिष्यल सरोवर आतुक, गरसेकर प्रदेशला वच्चीर.

2 येशुड जहाज लोन्केल दिगीन नग्रेम अशुद्ध आत्मा आंटीने वगा मनशी कब्रनुस येल्ली वानकी भेटाश्या.

3 वाड कब्रला निलदू इंगा वान साखळ दंडलाता कट्टी फेट्टेद इप्पुड यवारकीच शक्य लेकुंड्या.

4 येनटीक की वान संगेम तुकुल बेडचालता इंगा साखळीलाता कट्टीगास पण, वाड साखळील तेम्पेस काडीन्या इंगा वान ताबाला फेट्टेद शक्ती यवार यंताच लेकुंड्या.

5 वाड नेहमी मोबुफगुल कब्रला इंगा कोंडा मिन्दा उंडी कीरलु इंगा कुशिंग रायता वान शरीरनी मतकुनु.

6 येशुन दुराम नुस सुशीगास, वाड फारका वच्या इंगा वानी काळलु मोक्या.

7 इंगा बेगगे कीरलीगास आन्या, “हे येशु, परात्पर द्यावार कोडकु, नु नडमा येनटीक फडताव? नीन निक द्यावारदी वटु इस्तान, नाक त्रास इयाक.”

8 येनटीक की येशुड वान आनदु, “अरे अशुद्ध आत्मा, इ मनशी लोन्केल येल्ली फो.”

9 येशुड आप्पुड आडग्या, “नीद फेर येम?” वाड उत्तर इच्या, “ना फेर सैन्य, येनटीक की मिम शेंगेम उंडाम.

10 इंगा मंमलान इ प्रदेश नुस बैटीक गेदमाक” इल्ला वाड वान आग्रहद विनंती शेयदु.

11 आंदू कोंडामिंदा फंदुलाद वगाट फेद्दा खांड मेस्तुन्या.

12 आप्पुड अशुद्ध आत्माल वान विनंती शेशेदेक आंट्या की, “मिम आ फंदीला दुराला, दिनकस्रोम आटला तीकुड मोमलान आपकाड.”

13 इंगा वाड वारकी परवानगी इच्या. आप्पुड आ अशुद्ध आत्माल येल्ली फंदुलाला दुच्या इंगा आदी दोन हजार फंदुलाद खांड फारका फोई कंताम नुस सरोवरला फड्या इंगा नेळाला मुनगी सच्ची फोया.

14 फंदुल मेपेतोर फारीर इंगा वार उळ्या इंगा शेल्लाला इदी बातमी शप्पीर, आप्पुड येम आय्या इदी सूदेक मंदी वच्चीर.

15 वार येशुन देगार वचीनेन्का वाड दैयाल फटीनोड, आंटे यवानलोना सैन्य उंड्या वाड, बट्टाल फेटकुन्नोड इंगा शुद्धीमिंदा वच्चीनोड वारकी कमशा, इंगा वारकी येरपू आय्या.

16 येवार आदी सुशीनीर वार दैयाल फटीनोन्की येम आय्या आदी इंगा फंदुला बहल हकीकत इंगोगोरकी शप्पीर.

17 आप्पुड मनाम मा प्रांत नुस येल्ली फोवाला इल्ला वार वानकी विनंती शेशीर.

18 इंगा मग वाड जहाजला फोयेताप्पुड, पहिला येवाड दैयाल फटीने मनशी वानकी विनंती शेशा की, नन्नु पण मी संगी तीस्को.

19 गान वाड वान मना संगी दानीयाले, तर वान आन्या, “नु स्वता इल्लुक इल्काटोर देगार फो इंगा प्रभूड निकस्रोम येता फेद्दा फनी शेश्या इंगा निमिंदा यल्ला दया शेश्या इदी वारकी शप.”

20 आप्पुड वाड येल्या इंगा येशुड याद फेद्दा फनी वानकस्रोम शेशिन्या आदी दकापलीस इंदू जाहीर शेशेदेक आंट्या. आप्पुड आंदारकी आश्चर्य वाटाश्या.

२२२२ २२२२२

21 मग येशुड जहाजला कुसनी आतुक फोया वान देगार मंदिद फेद्दा समुदाय जमा आय्या इंगा वाड सरोवर देगार उंड्या.

22 आप्पुड याईर फेरोड वगा सभास्थानोड अधिकारी आंदूक वच्या इंगा वान सुशी वानी काळलु मोक्या.

23 वाड आग्रहता वानकी विनंती शेश्या की, “ना शिन्ना कुतुर सचीदेक टेकास्नाद. आदी बागा आय्यी जगायाला आंका नु वची दान मिंदा शेय फेट.”

24 मग वाड वानसंगा येल्या आप्पुड शेंगेम मंदी वान यंका नडदूर इंगा वानभोवती गर्दी शेयदूर.

२२२२२ २२२२ २२२२२२२२२२२२ २२२२२२२ २२२२२२२२

25 इंगा आंदू रक्तस्त्रावता बारा वर्ष त्रासला उंडीने वगा आंडीद उंड्या.

26 आदी संगेम वैद्यला शेतलाता संगेम हाल सोसासी दानदेगार येम उंड्या आदी आंता खर्च शेशिन्या तरी दानकी गुन्मू दान्दे दादी दुखुम जास्तने आईन्या.

27 येशुन बहल माटलू इनी आदी आ गर्दीला दुरया इंगा वान यंका वच्ची वान बट्टान मुट्या.

28 येनटीक की आदी आनदु, “फक्त वान बट्टान जरी मुटतीन तरी नीन बागा आय्यान.”

29 आप्पुड लगेच दांदी नेत्तुर वहाशेद थांबाश्या इंगा मनाम आ रोगनुस बागा आतीम इल्ला दानकी शरीरला अनुभव वच्या.

30 मनालोन्केल शक्ती येल्या इदी येशुड स्वता बहल लगेच ओळखाश्या इंगा गर्दीला तीरगी आन्या, “ना बट्टान येवार फट्टीर?”

31 वान शिष्यल वान आनीर, “मंदिद समुदाय मनाभोवती गर्दी शेशुणार इदी मनाम सुस्तुनाम, तरी नु आंटाव, नाक यवार धक्का आंचीर?”

32 मग येवात इदी शेशिन्या दान सूदेक वाड आन्नी तीकुड सुश्या.

33 आप्पुड आ आंडीद स्वता बहल येम पन घडाश्या, आदी जानाशी आदूका-आदूका इंगा नडगुका-नडगूका वानदेगार वच्या इंगा वानी काळलु मोक्की आदी वानकी आंता खरेम शेष्या.

34 वाड दान आन्या, “कुतुरा, नी विश्वास नीनु शिंगार शेशिनाद. शांतीता फो इंगा नी पिडा नुस मुक्त का.”

२२२२२ २२२२ २२२२२२२ २२२२२ २२२२२२२

35 येशुड इदी माटलाडतुनाड इंताटला सभास्थान अधिकारी इल्लु तीकनुस काही मनसुल वच्ची वान आनीर, “नी कुतुर सच्ची फोईनाद, इप्पुड गुरुजीक त्रास येनटीक इस्ताव?”

36 गान येशुड वार माटला तीकुड ध्यानाम इयांदे, सभास्थान अधिकारीन आन्या, “आद्राक फक्त विश्वास फेट.”

37 वाड पेत्र, याकोब इंगा याकोब तम्मूड योहान, इरशिवाय यवारनीच वान जताक दानीयाक फो.

38 मग वार सभास्तान अधिकारी इल्लु देगार वच्चीर, आप्पुड येडशेतोर इंगा कीरलेतोर मंदीद गडबड वाड सुश्या.

39 वाड लोनीक फोई वारनी आन्या, “मीर येनटीक येडस्तार इंगा गडबड शेस्तार? बिडा सैया लेद, फंडकुन्नाद.”

40 आप्पुड वार वान नग्गुदूर. गान वाड आ आंता मंदीन बैटिक तीशेश्या इंगा आन्वीडा आम्मा-आब्बाड इंगा वान सोबत शिष्यल इरनी तीस्केन आन्वीडा उंड्या आंदूक वाड नोनिक फोया.

41 मग आन्वीडाद शेय फट्टी वाड आन्या, “तलीथा कुम,” दिनदी अर्थ, “बीडा, नीन निक शेप्तान, लेय.”

42 इंगा लगेच आदी आन्वीडा लेशी नडदेंक आंट्या; (आदीवारा वर्षद उंड्या.) वार संगेम आश्चर्य चकीत आय्यीर.

43 इदी यवारकी येरका कावारद, इल्ला वाड वारकी आज्ञा इच्या इंगा दानकी तिनदेंक इयांडा इल्ला शप्या.

6

????? ?????????? ????????????

1 मग येशुड कफर्णहुम नुस येल्ली नासरथकी वान नगरकी वच्या इंगा वान शिष्यल वान संगा वच्चीर.

2 शब्बाद दिनमू वाड यहूदी सभास्थानला शिका नेरपु. शेंगेम मंदी वानदी शिक्षण इनीर आप्पुड वार थक्क आय्यीर. वार आनीर, “इ मनशीक इदी शिकवण यानुस वच्या? वानकी द्यावार याद ज्ञान इच्चीनाड इंगा इन शेयता इ येन्नी चमत्कारलु आताय?

3 येवाड सुतार, मरिया दान कोडकु इंगा याकोब, योसे, यहूदा इंगा शिमोन इर तम्मूड वाड इडे उंडाड गरा?” इंगा इर मना संगा उंडार वार इन शेल्यान्लू लेर येम? वांदी स्वीकार शेशे बहल वारकी प्रश्न फड्या.

4 इंगा येशुड वारनी आन्या, “संदेष्ट्यालदी सन्मान काद इल्ला लेद. फक्त वान नगरला, वान नातेवाईकलाला इंगा वान परिवारला वानदी सन्मान काद.”

5 काहीक विमार मंदी मिंदा शेई फेट्टी वाड वारनी बागा शेश्या, दिन इडशी इंगोगोट यादुच चमत्कार वानकी आंदू शेल्यादाले.

6 वार अविश्वास कस्रोम वारकी आश्चर्य वाटाश्या. मग येशुड उपदेश इच्केन उळाउळाक तीरग्या.

????? ?????????? ??? ??????????????

7 मग येशुड बारा शिष्यलनी वान तिकुड फिलच्या इंगा वारनी जोडीजोडीता आप्या, वाड वारकी अशुद्ध आत्माल मींदा अधिकार इच्या.

8 इंगा वारकी आज्ञा इच्या की, “कट्या इडशी प्रवास कस्रोम इंगोगोट येमीच एका फोकुंडा. रोट्याल, झोळी इंगा खिशाला दुडलु तीस्कोना कुंडा.

9 गान शप्पुल फेटकेन नडवांडा; रोंड आंगुल तिस्कूनाकुंडा.”

10 इंगा वाड वारनी आन्या, “यादुपण इल्लुक मीर फोतार आंदू मीर आदी शहर इडशी नंताक निलवांडा.

11 इंगा या जागाला मिद स्वागत काक फोई लेकाते मिद इनाक फोयार आंदनुस येलेताप्पुड, वारकी साक्ष कावाला आंका मी काळाद मन्नु आंदे झाड्सकाडना.”

12 मग शिष्यल आंदनुस येल्लीर इंगा मंदी पश्चाताप शैयाला दिनकस्रोम वार घोषणा शेशीर.

13 वार शेंगेम दैयाल तीशीर इंगा शेंगेम विमार मंदीन नुन्या तीक्की वारनी बागा शेशीर.

????? ?????????????????? ?????????????????? ?????????

14 हेरोद राजा येशुन बहल इन्या येनटीक की येशुनदी फेर आन्नी तीकुड गाजास्य्या. काही मंदी आंदूर, “बाप्तिस्मा शेशेतोड योहान सचीनेन्का लेशीनाड, दिनकस्रोम वान देगार चमत्कार शेशेद सामर्थ्य उंडाद.”

15 बाकी मंदी आंटार, “येशुड एलीया उंडाड.” तर काही मंदी आंदूर, “इड संदेष्टा शेंगेम पहिला संदेष्ट्याल पैकी वगाड उंडाड.”

16 इंगा हेरोद यप्पुड इन्या आप्पुड वाड आन्या, “या योहानदी नीन तलकाया कोशिन्टीन वाडे लेशीन्डाड.”

17 हेरोद स्वता योहाननी फटी तुरुंगला येशेद आज्ञा इच्चीन्या येनटीक की वान तम्मूड फिलीप्प इन वडती हेरोदियाद दिनसंगा हेरोद फेंडली शेस्कूड्या.

18 इंगा योहान हेरोदकी शपदु की, “नु नी तम्मून वडती फेटकुणाला इदी शास्त्र नुसार लेद.”

19 दिनकस्रोम हेरोदियाद योहान बहल मनला कोफाम फेटन्या. आदी वान मत्तेसकाडेद मोका सूद. गान आदी वान मती शेकायाले,

20 येनटीक की योहान नीतिमान इंगा पवित्र मनशी उंडाड इदी जानाशी हेरोद वानकी आदू इंगा वानदी रक्षा शेयदु. हेरोद योहानी माटलु इनदु आप्पुड, शेंगेम गोंधळाशी फोदू, तरी वाड वानी माटलु खुशीता इनदु.

21 मग वगा नाड इल्ला वेळ वच्या की हेरोदियाद येमतरी शेशी शकाश्या. हेरोद वान वाढदिवस नाबद वान प्रधान, सेनापतीलाक इंगा गालील प्रांतलोन मुख्य मंदीक तिनकाम इच्या.

22 हेरोदियादान कुतुर लोनीक फोई नाचाशी हेरोद इंगा वच्चीने सुट्टालनी खुश शेश्या. आप्पुड हेरोद राजा कुतुरनी आन्या, “निक येम बेक आदी आडगु नीन निक इस्तान.”

23 वाड वटू येस्केन दान आन्या, “ना आर्दाम राज्य नंताक येम पन नु आडग्याव आदी नीन निक इस्तान.”

24 आदी बेटीक फोया इंगा दान आम्मान आन्या, “नीन येम आडगुदून?” आम्मा आन्या, “बाप्तिस्मा शेशे योहानदी तलकाया.”

25 मग आदी आन्वीडा लगेच लोनीक राजा तीकुड फोया इंगा आन्या, “नाक नु इप्पुडे बाप्तिस्मा शेशे योहानदी तलकाया वगा तेल्याला येतकेन वच्ची इ इल्ला नाद इच्छा उंडाद.”

26 राजाक शेंगेम वाईट वाटाश्या, गान वान वटू कस्रोम इंगा तिनदेंक वच्चीने सुट्टाल कस्रोम वानकी दान लेद आना दाक फो.

27 आप्पुड राजा लगेच जल्लादनी आंपी योहानदी तलकाया येकेन दा इल्ला आज्ञा इच्या. मग वाड फोया इंगा जेललोक फोई योहानदी तलकाया कोश्या.

28 आदी तलकाया तल्याला फेटी कुतुरकी येकेन वच्ची इच्या.

29 इदी इनी. योहान शिष्यल वच्चीर इंगा वार वानदी फिनग्या येकेन फोईर इंगा कब्रला फेटीर.

????? ?????????????? ?????? ???????

30 दिनबाद प्रेषितलु येशुन देगार जमा आय्यीर इंगा वार येम शेशीर इंगा नेरपीर आदी आंता वानकी शप्पीर.

31 इंगा वाड वारनी आन्या, “मीर जंगल्लोंग शांत जागालोक नंडा इंगा रवा आराम शेयांडा.” येनटीक की आन्दु संगेम मंदी फोयेद वच्चेद शेयदूर इंगा वारकी तिनदेंक पण वेळ शिक्का कुंदु.

32 आप्पुड वार आंदार जहाजला कुसनी शांत जागालोक फोईर.

33 गान शेंगेम मंदी वारनी फोयेताप्पुड सुशीर इंगा वार येवार उंडार इदी वारकी तेलच्या आप्पुड उळ्योन्टोर मंदी नडस्का फारका येल्लीर इंगा वार दावाकाना मुंची वार आंदुक पोहोचाशीर.

????? ?????? ??????? ????????????

34 येशुड कंटाम मिंदा दिगीनेन्का, वाड शेंगेम मंदिद समुदाय सुश्या; वार मेपेतोड लेकुन्ने मेंढरयाल लेका उंडीर, दिनकस्रोम वानकी वारदी दया वच्या; दिनकस्रोम वाड वारकी शेंगेम माटला बहल नेरपेदेंक आंट्या.

35 शेंगेम फददु मुनगी फोईनेन्का वान शिष्यल वान तीकुड वच्ची आनीर, “इदी सुनसान जागा उंडाद इंगा इप्पुड शेंगेम मुनगीनाद.

36 मंदीन फोनी आंटे वार देगार शेलालोक इंगा उळ्ळाक फोई वार कस्रोम तिनदेंग येमाना कोंकेन वच्यार.”

37 गान वाड वारकी उत्तर इच्या, “मिरे वारकी तिनदेंक येमाना इयांडा.” वार वान आनीर, “मिम फोई वारकी तिनदेंक दोनशे यंडी नाण्याल* रोटचाल कोंका दावाला येम?”

38 वाड वारनी आन्या, “फोंडा इंगा सुडांडा की मी देगार यन्नी रोटचाल उंडाय?” सुशीनेन्का वार आनीर, “मादेगार आय्यीद रोटचाल इंगा रोंड मिल उंडाय.”

39 येशुड आंता मंदीक आज्ञा इच्या की गड्डी मिंदा कुसनांडा.

40 आप्पुड वार शंभर-शंभर इल्ला पंगतता कुसनीर.

41 येशुड आय्यीद रोटचाल इंगा रोंड मिल तीस्केन फईक स्वर्ग तीकुड सुशी, आशीर्वाद इच्या इंगा रोटचाल तेंपी फंचेदेंक वान शिष्यल देगार इच्या इंगा मिलपण फंची इच्या.

42 इंगा वार आंदार तिनी तृप्त आय्यीर.

43 इंगा वार मिग्लीने तुकडाली बारा फुटकाल निंचकुनीर इंगा मिलाय पण तुकडाल एका फोईर.

44 रोटचा तीनेतोर पाच हजार मंदी उंडीर.

45 यंकसार नीन मंदीन इल्लुक आपतान इंगा मीर जहाजला कुसनी आतुक बैतसदा इंदूक फोडा, इल्ला शप्पी येशुड लगेच शिष्यलनी वान मुन्दारकी फोयेदेंक शेप्या.

46 मंदीन आंपी वाड प्रार्थना शेशेदेंक कोंडा मिंदीक फोया.

47 फददु मुनग्या आप्पुड जहाज सरोवर नडमा उंड्या इंगा येशुड वक्काडे भुमी मिंदा उंड्या.

48 इंगा वारकी वल्ही मतेदेंक कठीण फोतुनाद इल्ला वानकी कमशा, येनटीक की घाली वार उलटा उंड्या. इंगा फदिना मुड ते सहा वागीन नडमा येशु सरोवर मिन्देल नडस्का वार तीकुड वच्या, वार देगार नुस वानकी मुन्दारकी फोयेद उंड्या.

49 गान वान सरोवर नेळामिंदा नडशेताप्पुड सुशी, वारकी वाड दैयाम उंडाड इल्ला वाटाश्या इंगा वार कीरलीर.

50 येनटीक की वार आंदार वान सुशीर इंगा वार आदी फोईर. वाड लगेच वारनी आन्या, “दम फटना, आद्रा कुंडा, नीन उंडान.”

51 मग वाड वार तीकुड जहाजलोक फो आप्पुड घाली शांत आय्या. आप्पुड वार शेंगेम आश्चर्य चकीत आय्यीर.

52 येनटीक की वारकी रोटचाद माटा तेलवा लेकुंड्या इंगा वारी मनलु कठोर आईन्या.

????????? ?????????????????? ?????????????????? ??????

* 6:37 6:37 ?????? ?????? ?????????? दोनशे नाळाद मजदुरी

53 वार सरोवर दाटीनेन्का गनेसरेतकी वच्चीर इंगा जहाज कट्टेशीर.

54 वार जहाजलेल दिगे ताप्पुडे मंदी येशुन ओळखाशीर.

55 इंगा वार आसपास आन्नी भागला आन्नी तीकुड फारका तीरगीर इंगा येदू पण वाड उंडाड इल्ला मंदी गुम्मा मिन्दा फडू, आंदु-आंदु मंदी बिमार मंदीन मंचाम मिंदा येकाफोदूर.

56 वाड उळ्योंक किंवा शेल्लोंग येदूक पण फोइना, आंदूक मंदी बिमार मंदीन भर संताला येकोची फेटदूर इंगा वान बट्टाल गोंड्यालनी तरी फट्टानिंडा इल्ला विनंती शैयदूर इंगा यंता मंदी वान फट्टीर आंता मंदी बागा आय्यीर.

7

??

1 काही परुशील इंगा नियम शास्त्र शिक्षकलु यवार येरुशलैम शहरनुस वचीनीर, वार येशुन देगार जमा आय्यीर.

2 इंगा वार वान काही शिष्यलनी अशुद्ध, आंटे विधी ग्रंथ अनुसार शेईल कडगांटे तीनेताप्पुड सुशीर.

3 येनटीक की परुशी इंगा आंदार यहूदी तातागार परंपरा लेका नियम शेईल शिंगार कडगीन शिवाय तीनार.

4 संतानुस एकोचीनेद वस्तू कडगीन शिवाय वार तीनार. वार पुर्वजलाय इंगोगो संगेम चालीरीतील इंगा शम्बुल, तेष्याल, राग्याय बतकुल कडगेद इल्ला इंगोगो नियमलू पाळास्तार.

5 मग परुशी इंगा नियम शास्त्र शिक्षकलु इर येशुन आडगीर, “नी शिष्यल तातागार परंपरा नियम लेकाने येनटीक जगायार? शेईल कडगांटे येनटीक तींटांर?”

6 येशुड वारनी आन्या, “यशयाड यप्पुड मी ढोंगी मंदीबहल भविष्यवाणी शेश्या आप्पुड वानदी बरोबर उंड्या. यशया रास्ताड,

इ मंदी तोट्टालता नाद सन्मान शेस्तार पण वारी अंतकरणलु ना देगारनुस दुराम उंडाय.

7 वार विनाकारण नाद उपासना शेस्तार येनटीक की वार मंदीक शास्त्र आंका येम नेरपुतार आय मनसुल शेशीनेय नियमलु उंडाय.”

8 “मीर द्यावार आज्ञाद त्याग शेशी, मीर मनशीद परंपरा पाळास्तुणार.”

9 इंगा वाड वारनी आन्या, “मीर मि परंपराल पाळायदेंक द्यावारदी आज्ञा तेम्पेदेंक मंचीद पद्धत फुडकी तीशीनार.

* 7:10 7:10 निर्गम 20.12; अनुवाद 5.16

10 मोशेळड शप्पीनाड की, ‘नु नि आम्मा-आब्बानदी सन्मान शैय इंगा या मनशी स्वता आम्मा आब्बान बहल खराब माटलाडताड, वान मतेसकाडेद.’*

11 गान मीर नेरपुतार, वगाट आर्दाम मनशी मना आब्बान इंगा आम्मान इल्ला आनी शेकास्ताड की, ‘मिक मदत शैयदेंग नातीकुड रवासाने उंडाद, गान मिक मदत शैयदेंग नीन आदी वापरायान, नीन आदी द्यावारकी अपण शेशेदेंक फेटीनान.’

12 तर मीर वान आब्बान इंगा आम्मा कस्रोम मुन्दारकी येमीच शैय्यानीयार.

13 इ प्रकारता मीर मी स्वताय परंपराल चालू फेट्टी द्यावारदी वचन रद्द शेस्तार इंगा दिनलेका शेंगेम माटलु शेस्तार.”

??

14 आप्पुड येशुड मंदी समुदायनी वापस फिल्ची आन्या, “प्रत्येक मनशी नाद इनांडा इंगा इदी समजाशी तीस्कोंडा.”

15 “बैटीनुस मनशी लोनिक फोई वान अपवित्र शेशी इल्ला येमीच लेद, तर मनशी नोनस येम येलताद आद्वे वारनी अपवित्र शेस्ताद. यवारकी बी गुम्माल उंटे वार इनाला.”

16-17 मंदीसमुदाय इडशी येशुड इल्लुक फोया आप्पुड शिष्यल वान आ दाखला बहल आडगीर,

18 वाड वारनी आन्या, “मिक पण इदी तेलवाद येम? येम बैटीकेल मनशी लोना फोताद आदी वान अपवित्र शैयाद इदी मिक तेलवाद येम?

19 येनटीक की आदी वान अंतकरणलोक फोद तर वान कडपुलोक फोताद इंगा यंकसार बैलिकला शरीरबैट्या फडताद.” इल्ला शेषी आन्नीप्रकारी आन्नामलान वाड शुद्ध घोषित शेशा.

20 इंगा वाड आन्या, “येम मनशी अंतकरण नुस बैट्या फडताद आदी मनशीन अपवित्र शेस्ताद.

21 येनटीक की नोनस आंटे अंतकरणनुस खराब विचारलु बैट्या फडताय. खराब माटलु, दोंगा, खून,

22 व्यभिचार, लालच, वाईटपणा, कपट, असभ्यता, हेवा, तीटलु, अहंकार इंगा मूर्खपना,

23 इ आन्नी वाईट माटलु नोनस बैटीक फडताय इंगा मनशीन अपवित्र शेशताय.”

??

24 येशुड आ जागानुस येल्ली इंगा सिदोन प्रांतलोक फोया. आंदू वाड वगा इल्लुक फोया इंगा इदी यवारकी तेल्वाराद इल्ला वानदी इच्छा उंड्या. तरी वानकी दोक्केन निल्वेद शक्य लेकुंड्या.

19 नीन पाच हजार मंदीक पाच रोटचाल फंचतीन आप्पुड मीर रोटचा तुकडाली येन्नी फुटकाल निचकुंटीर.” शिष्यल उत्तर इच्चीर, “बारा.”

20 “इंगा नालुंग हजार कस्रोम नीन सात रोटचाल तेन्पुतीन, आप्पुड मीर तुकडाली येणी टोपलील जमा शेस्तीर?” शिष्यल उत्तर इच्चीर, “योड.”

21 मग येशुड वारनी आन्या, “मिक इप्पुड पण तेलवाद येम?”

?????? ?????????? ??????? ?????????????? ?????? ?????????

22 वार बेथसैदा इंदूक वच्चीर. आप्पुड मंदी वान देगार वगा गुड्डचोन येकोचीर इंगा वाड वान मुट्टाला इल्ला विनंती शेशीर.

23 मग वाड गुड्डचोनदी शेय फट्टी वान उर बैटीक येका फोया येशुड आ गुड्डचोन कंडला मिंदा उमश्या इंगा वान शेयला मिंदा शेईल फेट्टी आडग्या, “निक येमाना कमस्ताद येम?”

24 वाड फईनिक सुश्या इंगा आन्या, “नाक मनसुल कमस्तुनार इल्ला वाटास्तुनाद येनटीक की वार नाक माकला गता कमस्तुनार, तरी पण वार नडस्तुनार.”

25 मग येशुड वापस वानी शेईल मनशी कंडला मिंदा फेटचा. वाड कंडलु तेरश्या आप्पुड वानी कंडलु उघडाश्या इंगा वानकी आंता स्पष्ट कमशेदेंक आंटचा.

26 येशुड वान आन्या, “आ उळ्या काल पण फेट्टाक” इल्ला शेप्पी इल्लुक आप्या.

?????? ?????????? ??????? ?????????? ?????????? ?????????

27 मग येशुड इंगा वान शिष्यल फिलीप्प कैसरीया फेर प्रदेशकी फोयदेंक येल्लीर. दावाता वाड वान शिष्यलनी आडग्या, “मंदी नत्रु येम आंका ओळखास्तार?”

28 वार वानकी उत्तर इच्चीर, “काही मंदी आंठार, नु बाप्तिस्मा इच्चेतोड योहान, तर काही मंदी एलीया समजास्तार, तर इंगोगोर काही मंदी नु संदेष्टचाल पैकी वगाड उंडाव इल्ला आंठार.”

29 मग येशुड वारनी आडग्या, “मिक नीन येवार उंडान इल्ला वाटास्ताद?” पेत्रड उत्तर इच्या, “नु ख्रिस्त उंडाव.”

30 येशुड शिष्यलनी आन्या, “नीन यवार उंडान इदी यवारकीच शेप्पाकुंडा.”

?????? ?????????? ?????????? ?????????????? ?????????? ?????????

31 वाड वारकी नेरपेदेंक आंटचा, मनशी कोडकु शेंगेम दुःख सहन शेय्याला. आब्बागार, मुख्य याजक मंदी, नियमशास्त्र शिक्षकलु इर तीकनुस नाकारादेंक

दावाला, वान जेमफडा मत्ताला इंगा मुड नाळाक वाड इंगा जिवंत आय्यी इदी आय्येद नक्की उंडाद.

32 वाड इदी स्पष्ट मनता शेप्या, आप्पुड पेत्रड येशुन बाजूक तीस्कुनी वान बेद्रीच्या.

33 येशुड तीरगी वान शिष्यल तीकुड सुश्या इंगा पेत्रन बेद्रीची आन्या, “ये शैतान, ना देगार नुस येल्ली फो! येनटीक की नु द्यावार माटला तीकुड ध्यानाम इयाव, तर मनशी माटला तीकुड ध्यानाम इस्ताव.”

????????? ?????? ?????????? ???????

34 मग येशुड मना शिष्यलान इंगा मंदीन फिलच्या इंगा वारनी आन्या, “जर यवारकी आना ना यंका वच्चेद उंटे तर वाड स्वताद नकार शेय्याला. स्वतःद कूस येतकेन नायंका दावाला.

35 यवारकी पण स्वताद जेम वाचाय मतेदेंक सुशी वाड गमायमती इंगा यवार पण ना कस्रोम इंगा सुवार्ता कस्रोम जेम इडशी वाड स्वताद जेम वाचायमती.

36 मणशी आंता दुन्याम जिंकाश्या इंगा स्वता जेमुद नाश शेश्या तर वांकी येम फायदा?

37 जेमबदल मनशी येम इच्ची?

38 व्यभिचारी इंगा पापी पिढीला यवार पण नाद इंगा ना वचनलाद शिगु फेटतार तर मनशी कोडकु येप्पुड मना आब्बान गौरवला पवित्र दुतला संग्ता वच्ची आप्पुड वारदी शिगु फट्टी.”

9

????????????? ??????????????

1 येशुड आ मंदीन आन्या, “नीन मिक खरेम शप्तान की, इंदू नीला फडीनोर काही मंदी इल्ला उंडार की, यवार की द्यावारदी राज्य सामर्थ्यता वचीनेद कमशी नंताक सावूद अनुभव दाक फोई.”

2 आर नाळा बाद येशुड पेत्र, याकोब इंगा योहान इरनी वान यंका फेहा कौंडा मिन्दिक एका फोया इंगा वार मुंदार वानदी रुपांतर आय्या.

3 वानी बट्टाल चमकदार, शेंगेम तेल्लांग, इंता की पृथ्वीमिंदा येवारूच इंता तेल्लांग उत्की शेकायार, इल्ला आयन्या.

4 आप्पुड एलीयाड इंगा मोशेड वान मुंदार प्रकट आय्यीर, वार येशुन संग्ता माटलाडदूर.

5 पेत्र येशुन आन्या, “रब्बी, मनाम इंदू उंडाम इदी बागुंडाद. मनाम मूड मंडपलु बना मतुदाम. वगाट निक, वगाट मोशेन कस्रोम इंगा वगाट एलीयान कस्रोम.”

6 पेत्र इल्ला आन्या येनटीक की, येम माटलाडेद इदी वान्की तेलवाकुंडू येनटीक की वार आद्री फोइनीर.

7 आप्पुड वगाट मोडाम वच्या इंगा वार मिंदा सावली शेश्या इंगा मोडाम नुस वगाट आवाज वच्या, “इड ना प्रिय कोडकु उंडाड वानदी मीर इनांडा.”

8 अचानक, वार आजु बाजूक सुशीर आप्पुड वारकी येशुन शिवाय येवारूच कमसालेद.

9 वार कोंडा मिंदनुस किंदीक वच्चेताप्पुड, येशुड वारकी आज्ञा इच्या की, “मीर येम सुस्तीर आदी मनशी कोडकु सावनुस लेशी नंताक यवारकीच शप्पाकुंडा.”

10 दिनकस्रोम वार पण इदी माटा वार नडमाने फेट्टीर, पन सावनुस लेशेद दिदि अर्थ येम दिन बहल आपसला चर्चा शेषदूर.

11 वार येशुन आडगीर, “पहिला एलीयाड दावा बेक इल्ला नियम शास्त्र शिक्षकलु येनटीक आंटा?”

12 वाड वारनी आन्या, “इंग्या, एलीयाड पहिला वच्चीगास आंता शिंगार शेशी इदी खरेम उंडाड. गान मनशी बिडा बहल वाड शेंगेम दुःखल सहन शेशी इंगा नकार शेस्कामला वच्ची इल्ला पवित्र शास्त्रला येनटीक राशिनार?”

13 नीन मिक् शेषतान, एलीयाड वच्चीनाडूच इंगा वानबहल राशिन लेका, वारकी वाटाश्या आल्ला वार वान संग्गा शेशीर.”

????????????????

14 यप्पुड येशुड इंगा मुग्गुर शिष्यल बाकी शिष्यला देगार वच्चीर, आप्पुड वार यंका फेद्दाद मंदी समुदाय उंड्या इंगा नियमशास्त्र शिक्षकलु वारसंग्गा जगडाम शेषदूर इल्ला वारकी कमशा.

15 आंता मंदी येशुन सुशी नग्रेम आश्चर्य चकीत आय्यीर इंगा वार वानदी स्वागत शेशेदेक फारीर.

16 येशुड शिष्यलनी आडग्या, “मीर वार संग्गा येनटीक जगडाम आडतुनार?”

17 आप्पुड समुदायलोन वगाड वानकी उत्तर इच्या, “गुरुजी, नीन ना कोडकुन नि देगार येकोस्तीन. वान लोना दृष्ट आत्मा उंडाद याद वान माटलाडा नियाद.

18 यप्पुड पण आदी वान फटताद आप्पुड वान किंदा आपटास्ताद इंगा मुतिक फेस येकोस्ताद, फंडलु कोरकुताद इंगा अकडाशी फोयताड. नीन नि शिष्यलनी तीदेक शेषतीन गान वार तीशी शकायाले.”

????????????????

19 येशुड वारनी आन्या, “हे अविश्वासी पिढी, नीन याडनंताक मी संग्गा उंड्यान? नीन मी संग्गा याडनंताक सहन शेषदून? बिडान नादेगार एकादांडा.”

20 मग वार बीडान येशुन देगार येकोचीर, यप्पुड आ दृष्ट आत्मा येशुन तीकुड सुश्या आप्पुड बीडान फिंडेस काड्या इंगा वाड भुमी मिंदा फडी नोरूक फेस एकोची लोळायदेक आंटाचा.

21 मग येशुड वान आब्बान आडग्या, “यप्पुड नुस इड इल्ला उंडाड?” आब्बाड उत्तर इच्या, “फुट्टीननुस इड इल्ला उंडाड.

22 शेंगेम तुकुल मत्तेदेग आदी वान आग्गीला इंगा नेळाला येश्या. जर नि शेषता येमाना आय्येद शक्य उंटे तर मा मिंदा दया शेष इंगा माक मदत शेष.”

23 येशुड वान आन्या, “शक्य उंटे तर, इल्ला येनटीक आंटाव? विश्वास फेटेतोरकी आंता शक्य उंटाद.”

24 आप्पुड लगेच मोगबिडा आब्बाड बेग्गे कीरली आन्या, “नीन विश्वास शेस्तान, नाद अविश्वास तीशेसकाड.”

25 येशुड मंदी समुदाय मना तीकुड फारका वस्तुनाद इल्ला सुश्या आप्पुड येशुड आ दृष्ट आत्मान बेद्रीची आन्या, “अरे मुकी बहिरी आत्मा, नीन निक आज्ञा इस्तान की, इन नोनस बैटीक येल इंगा यपुडच इन नोना दुराक.”

26 नग आदी कीरली इंगा वान शेंगेम फिडी बैटीक येल्या इंगा मोगबीडा सचीन लेका आय्या इंगा मंदीक वाटाश्या, वाड सची फोया.

27 गान येशुड वान शेष फट्टी लेप्या इंगा वाड नीला फड्या.

28 मग येशुड इल्लुक फो इल्लाडा वान शिष्यल वान एकांतला आडगीर, “मिम आदी अशुद्ध आत्मा येनटीक तिशी शकायालेम?”

29 येशुड वारनी आन्या, “इदी जात प्रार्थना इडशी इंगा दुसरा येनटीताच येल्लेद शक्य लेद.”

????????????????

30 येशुड इंगा वान शिष्यल आंदनुस येल्लीर इंगा गालील प्रांतनुस प्रवास शेस्का नडदूर. इदी यवारकीच येरका कावारद इदी येशुनदी इच्छा उंड्या.

31 येनटीक की वाड मना शिष्यलकी नेरपु. वाड वारनी आन्या, “मनशी कोडकुन विश्वासघात शेशी फट्टी मन्सुला शेतल्या इच्काम्ला वच्ची. वार वान मतेश्यार. गान सचीनेन्का वाड मुड नाळाक लेशी.”

32 गान इ माटाद अर्थ वारकी तेल्वालेद इंगा आ विषयला वान आडगेदेक वार येरस्कूनदूर.

????????????????

33 येशुड इंगा वान शिष्यल मुंदारकी कफर्णहूमकी वच्चीर. येशुड इल्लाडा उंड्या आप्पुड वाड वारनी आडग्या, “दावाता मीर या माटामिंदा चर्चा शेषदूर?”

34 गान वार तेप्यांग निलचीर येनटीक की दावाता आंदार काना फेद्दावोड येवाड इ माटामिंदा चर्चा नडशिन्या.

35 मग येशुड किंदा कुसण्या, वाड बारा शिष्यलनी फिलची वारनी आन्या, “जर यवारकी आना फेदावोड आय्येद उंटे तर वाड आंदारकाना शिन्नावोड कावाला इंगा आंदार सेवक कावाला.”

36 मग येशुड वगा बीडान वार नडमा नीला फडामत्या इंगा आन्या?

37 “यवाड पण इ शिन्ना बीडान ना फेरता स्वीकार शेस्ताड वाड नन्नु स्विकार शेस्ताड इंगा यवार पण नन्नु स्वीकार शेस्ताड वाड फक्त नन्ने स्वीकार शेस्ताड इल्ला लेद तर यवाड नन्नु आंपीनाड वान पण स्वीकार शेस्ताड.”

३३३३ ३३३३ ३३३३३३३३ ३३३३ ३३३३ ३३३३३३३३३३ ३३३३३३३३

38 योहान येशुन आन्या, “गुरुजी, मिम वगान नी फेरता दैयाल तीशेतापुड सुस्तीम इंगा मिम वान लेद आंटीम, येनटीक की वाड मना दिंटल्योनटोड लेकुंड्या.”

39 गान येशुड आन्या, “वान लेद आनाकुंडा, येनटीक की यवार पण ना फेरता चमत्कार शेस्ताड वाड इंगा ना विषयला वाईट माटलाडाड.

40 यवार मना विरुद्ध लेर वार मनातीकुड उंडार.

41 नीन मिक खरेम शेपतान, ख्रिस्त सेवक आंका येवाडाना मिक वगा शंबाड नेळ इच्यार वाड नक्की वान प्रतीफळकी चुकायाक फोई.”

३३३३३३३३ ३३३३३ ३३३३३३३३

42 नामिंदा विश्वास फेटेतोर इ शिन्नावोरलोन वगान पण येवाडाना पाप शेयामती, वान गोनतुला इसरायदी पाट कट्टी वान समुद्रला फेकेशेद वान कस्रोम बागुंडाद.

43-44 जर नीद मंची शेय नीनु पाप शेशेदेक आंस्ते तर आदी कोसकाड. रोंड शेतुल उंडी नरकला यप्पुडूच आराद इल्लोन आगगीला फोये काना वगा शेय लेन्दे अनंतजीवनला फोयेद शिंगार उंडाद.

45-46 इंगा जर नीद काल नीनु पाप शेयदेग आंस्ते तर आदी तीस्काड. रोंड काळलु उंडी नरकला फोयेकाना लंगडा आय्यी अनंतजीवनला फोयेद शिंगार उंडाद.

47-48 जर नीद मंची कन्नु नीनु पाप शेयदेग आंस्ते तर आदी तीस्काड. रोंड कंडलु उंडी यंदु फुल्लुल येपुडूच सैयाव इंगा आगगी आराद इल्लोन नरकला फेकेस्कामला दावाला दानकाना वगा कन्नु उंडी द्यावार राज्यला फोयेद इदी शिंगार उंडाद,

49 येनटीक की आंदारदी आगगीता परीक्षा तीस्कुनदेक वच्ची.

50 “उप्पु शिंगार उंडाद. जर उप्पु दानदी खारटपना इडस्ते तर आप्पुड दान यल्ला रोस शेश्यार. मीर

स्वताला उप्पु उंडा निंडा इंगा वगामेगार संग्गा शांतीता निलवांडा.”

10

३३३३३३३३ ३३३३३ ३३३३३३३३३३ ३३३३३ ३३३३३३३३३ ३३३३३३३३३३३

1 मग येशुड आदी जागा इडश्या इंगा यहुदिया प्रांत दाटी यार्देन वंका आतुक फोया. मंदी समुदाय वगातळा आय्यी वान देगार वच्चीर इंगा वाड वान रितीलेका वारकी नेरप्या.

2 काही परुशी मंदी येशुन तीकुड वच्चीर. वार वान आडगीर, “मोगुड वडतीन इडवाला इदी बरोबर उंडाद येम?” इदी वार वानदी परिक्षा तीस्कुनदेक आडगीर.

3 येशुड वारकी उत्तर इच्या, “मोशेड मिक येम आज्ञा इच्चीनाड?”

4 वार आनीर, “मोशेड मनशीक सोडचिट्टी राशी मना वडतीन इडशेद परवानगी इच्चीनाड.”*

5 येशुड वारनी आन्या, “फक्त मी अंतकरण कठोरपणा कस्रोम मोशेड इदी आज्ञा मीकस्रोम राशीन्या.

6 गान उत्पत्ती सुरवातनुस द्यावार वारनी आंडीद इंगा मनशी इल्ला बनायमतीन्या.†

7 दिन कस्रोम मनशी मना आम्मा-आब्बान इडशी वडतीसंगा नीलची.

8 इंगा वार इद्वार वगा शरीर आय्यार. दिन कस्रोम वार इद्वार लेर तर वगा शरीर उंडार.‡

9 दिनकस्रोम द्यावार येम जोडशिनाद, आदी मनशी तेम्पाराद.”

10 यप्पुड येशूळड इंगा शिष्यल इल्काडा उंडीर, शिष्यल इ विषय बद्दल वापस वान आडगीर.

11 वाड वान आन्या, “येवाड मना वडतीन इडस्ताड इंगा इंगोगो फेंडली शेस्कुंटाड वाड पहिला वडती विरुद्धला व्यभिचार शेस्ताड.

12 इंगा जर वडती मना मोगुन इडस्ताद इंगा इंगोगो फेंडली शेस्कुंटाद, तर आदी पण व्यभिचार शेस्ताद.”

३३३३३३३३ ३३३३३३३३ ३३३३३३३३ ३३३३३३३३३

13 येशुड बिळ्ळामिंदा शेय फेट्टाला इंगा आशीर्वाद इयाला आंका मंदी बिळ्ळान वान तीकुड येकोचीर, पण शिष्यल वारनी बेद्रीचीर.

14 यप्पुड येशुड इदी सुश्या आप्पुड वाड कोफामला वारनी आन्या, “शिन्ना बिळ्ळान ना देगार दानिंडा. वारनी लेद आनाकुंडा येनटीक की द्यावारदी राज्य वारलेकाने उंडाद.

15 नीन मिक खरेम शेपतान, येवार पण बिळ्ळालेका द्यावार राज्यद स्वीकार शेश्यार वारदी प्रवेश द्यावार राज्यला काक फोई.”

* 10:4 10:4 अनुवाद 24.1-3 † 10:6 10:6 उत्पत्ती 1.27; 5.2

‡ 10:8 10:8 उत्पत्ती 2.24

16 आप्पुड वाळ बिळ्ळन येतकेन देगार तीस्कून्या. मना शेय वार मिंदा फेट्या इंगा वारकी आशीर्वाद इच्या.

११११११११ १११११ १११११११११ १११११ १११११ १११११

17 येशुड प्रवासकी फोयेताप्पुड वगा मनशी वानतीकुड फारका वच्या इंगा वान मुंदार मोकाळलु टेकाशी आन्या, “हे उत्तम गुरु, अनंतकाळदी जीवन मिळामतदेंक नीन येम शेयदून?”

18 येशुड वान आन्या, “नु ननु उत्तम येनटीक आंटाव? द्यावारशिवाय यवारूच उत्तम लेर.

19 निक आज्ञाल येरका उंडाइच; खून शेयाक, व्यभिचार शेयाक, दोंगा शेयाक, खोटा साक्ष इयाक, फसा मत्ताक, मना आब्बानदी इंगा आम्माद सन्मान शैय.”§

20 आ मनशी आन्या, “गुरु, नीन जवानी नुस इ आज्ञाल पाळास्तुनान.”

21 येशुड वान तीकुड सुश्या वाड वान मिंदा प्रीती शेय्या इंगा वान आन्या, “नि लोना वगा माटाद कमी उंडाद. फो, नि देगार येम उंडाद आदी आंता आंमु इंगा गरीबोरकी इच्काड, आंटे स्वर्गला निक संपती शिक्की इंगा मग नडू, ना यंका दा.”

22 इदी माटा इनी आ मनशी शेंगेम उदास आय्या इंगा दुखी आय्यी येल्ली फोया येनटीक की वान देगार शेंगेम संपती उंड्या.

१११११११११ १११११ १११११११११ ११११११११

23 येशुड आजुबाजूक सुश्या इंगा वाड वान शिष्यलनी आन्या, “द्यावार राज्यला धनवान मनशीद प्रवेश यंता कठीण उंडाद.”

24 वानी माटलु इनी शिष्यलकी नवल वाटाश्या, गान येशुड वारनी वापस आन्या, “ना बिळ्ळालाला, द्यावार राज्यला प्रवेश यंता कठीण उंडाद!

25 श्रीमंत मनशीद द्यावार राज्यला प्रवेश आय्येकाना वंट्याक सुदी लोन्केल फोयेद सोपा उंडाद.”

26 वार इंगा जास्त आश्चर्य चकीत आय्यीर इंगा वगामेगारनी आनीर, “तर मग यवारदी तारण आय्येद शक्य उंडाद?”

27 वारतीकुड सुशी येशुड आन्या, “मनसुलाक इदी अशक्य उंडाद पण द्यावारकी लेद, येनटीक की द्यावारकी आंता शक्य उंडाय.”*

28 पेत्र वान आनेदेंक आंट्या, “सूड, मिम आंता इडशिनाम इंगा नियंका वच्चीनाम.”

29 येशुड आन्या, “नीन मिक खरेम शेषतान, यवार-यवार नाकस्रोम इंगा सुवार्ता कस्रोम इल्लु, शेल्याल, तम्मुड, आमाआब्बाड, बिळ्ळू इंगा शेनशट्टू इडशिनार,

30 इल्ला प्रतेक मनशिक शेवट काळला छळनुकसंगा शंभरपटता इंडलु, तम्मुळलु, शेल्यानलु, आम्मा, बीळ्ळू, शेनलू इंगा वच्चे युगला अनंतकाळदी जीवन मिळाय मत्यार.

31 गान शेंगेम मंदी येवार पहिला उंडार वार आखरीक आय्यार इंगा आखरीक उंडार वार पहिला आय्यार.”

११११ ११११११ ११११११ ११११११११ ११११११११

32 येशुड इंगा शिष्यल यरुशलेम शहर दावाता फोयेताप्पुड येशुड वार मुंदारकी नडदु. वान शिष्यल विस्मित आय्यीर इंगा वानयंका वचेतोर आद्री फोईनीर. मग येशुड आ बारा शिष्यलनी वापस वगा तीकुड तीस्कून्या इंगा वान बहल येम आय्यी इदी वारकी शेप्या.

33 “सुडांडा! मनाम मिन्दिक येरुशलेम शहरकी फोतूनाम इंगा मनशी कोडकुन फट्टी मुख्ययाजक मंदी इंगा नियमशास्त्र शिक्षकलु इर शेतला इच्यार. वार वानकी सच्चेद शिक्षा इच्यार इंगा वार वान इंगोगो यहुदी मंदी शेतला इच्यार.

34 वार वानदी मजाक येगरा मत्यार, वानमिंदा उमश्यार, वानकी देब्बाल मत्यार, मतेश्यार इंगा मूड नाळाक वाड इंगा लेशी.”

११११११ १११११ १११११११११ ११११११११

35 आप्पुड याकोब इंगा योहान इर जब्दी कोडकुल वान देगार वच्चीर इंगा वान आनीर, “गुरु, मिम येम नीदेगार आडग्याम आदी नु आदी मा कस्रोम शेय इल्ला माद इच्छा उंडाद.”

36 येशुड वारनी आडग्या, “नीन मी कस्रोम येम शेयदून इल्ला मिद इच्छा उंडाद?”

37 वार आनीर, “नी वैभवला मानुस वगान मंची शेय तीकुड इंगोगोन रोड्डा शेय तीकुड कुसनेद अधिकार माक इ.”

38 येशुड वारनी आन्या, “मीर येम आडगुतुनार इदी मिक येरका लेद. नीन याद प्याला तागतान, आदी मिक तागेद शक्य उंडाद येम? का नीन याद बाप्तिस्मा तीस्कूटूनानन आदी मिक तीस्कूनेद शक्य उंडाद येम?”

39 वार वान आनीर, “माक शक्य उंडाद.” मग येशुड वारनी आन्या, “नीन याद प्याला तागतान आदी मीर ताग्यार इंगा याद बाप्तिस्मा नीन तीस्कून्यान आदी मीर तीस्कून्यार,

40 गान ना मंची शेय तीकुड किंवा रोड्डा शेय तीकुड कुसना निच्चेद ना शेतल्या लेद. येव्वार कस्रोम आय जागाल तैयार शेशिनार, वार कस्रोमे आय राखाशी फेट्टीनाम.”

११११ ११११११११

41 फदी शिष्यल इदी विनंती इनीर आप्पुड वार याकोब इंगा योहान मिंदा शेंगेम कोफाम फडीर.

42 आप्पुड येशुड वारनी देगार कुतेश्या इंगा आन्या, “मिक येरका उंडाद की, यहूदी लेनोर यवार अधिपतील उंडार वार वारमिंदा स्वामित्व गाजामतुतार इंगा वारमिंदा अधिकार शेस्तार.

43 गान मी बह्ल आल्ला लेद. मी नडमा येवारकी आना फेदावोड आयदेंक सुस्तार वाड सेवक कावाबेक.

44 इंगा यवारकी पण पहिला आय्येद उंटे वानकी आंदार सेवक कावाबेक.

45 येनटीक की मनशी कोडकु पण सेवा शेस्कूनदेंक दालेद तर सेवा शेशेदेंक वच्चीनाड, शेंगेम मंंदी सूटकारा कस्रोम स्वताद जेम इहेंक वच्चीनाड.”

११११११ ११११११११११ ११११११११११

46 येशुड इंगा शिष्यल यरीहो शहरकी वच्चीर. मंंदीसमुदाय संगी यरीहो इडशी फोयेताप्पुड तीमया कोडकु बार्तीमय इड वगा गुड्डचोड भिकारी दावा बाजूक कुशींड्या.

47 यप्पुड वाड इन्या की, नासरथ येशुड फोयतुनाड आप्पुड वाड बेगगे कीरली आनेदेंक आंट्या, “येशु, दावीद कोडका नामिंदा दया शेय.”

48 आप्पुड वाड तेप्यांग उंडाला आंका शेंगेम मंंदी वान बेद्रीचीर. गान वाड इंगा बेगगे कीरली आनदु, “येशु दावीद कोडका ना मिंदा दया शेय.”

49 मग येशुड थांबाश्या इंगा आन्या, “वान कुतेयंडा,” आप्पुड वार आ गुड्डी मनशीन कुतेशी आनीर, “दम फट, येशुड नीनु कुतेस्तुनाड.”

50 आ गुड्डी मनशी वानदी झगा फेकेश्या, इंगा लगेच लेशी येशुन तीकुड वच्या.

51 येशुड वान आन्या, “नीन नि कस्रोम येम शेयदून इल्ला नीद इच्छा उंडाद?” गुड्डी मनशी वान आन्या, “रब्बी, नाक वापस कमसाला.”

52 मग येशुड वान आन्या, “फो! नि विश्वास नीनु शिंगार शेश्या.” लगेच वाड सुदेंक आंट्या इंगा दावाता वाड येशुन यंकाने नडदेंक आंट्या.

11

११११११११ ११११११ ११११११ ११११११११

1 यप्पुड येशुड इंगा शिष्यल यरुशलेम शहर देगार जैतुन कोंडा देगार बेथफगे इंगा बेथानी उरदेगार वच्चीर आप्पुड येशुड वान इहार शिष्यलान इल्ला आनी आपताड की,

2 “मुंदार उळ्योक फोंडा, उळ्योक फोइनेका या दान मिंदा यवार कुसना लेद इल्ला गाडदी फिल्ला कट्टीनेद शिक्की. आदी इडशी इंदूक येकादांडा.

3 जर यवाराना मिमलान आडगीर, ‘मीर इदी येनटीक येका फोतूनार?’ तर मीर इल्ला आनांडा, ‘प्रभून की दिंदी गरज उंडाद.’ इंगा वाड आदी लगेच आंपी.”

4 मग वार येल्लीर इंगा वारकी दावा मिंदा, वगा इल्लु दरवाजा देगार वगा गाडदी फिल्ला कट्टीनेद कमशा मग वार दान इडशीर.

5 आंदू नीला फडीने मंंदीपैकी काही मंंदी वारनी आनीर, “इदी येम शेस्तुनार इ गाडदी फिल्लान येनटीक इडस्तुनार?”

6 शिष्यल उत्तर इच्चीर येशुड वारकी येम शेपीन्या आदी वार शप्पीर. आप्पुड आ मंंदी गाडदी फिल्लान एका फोनीचीर.

7 वार आदी गाडदी फिल्ला येशुन तीकुड येकोचीर. वार मना बट्टाल दान मींदा कप्पीर इंगा येशुड दान मिंदा कुसन्या.

8 शेंगेम मंंदी वारी बट्टाल दावा मिंदा फरशीर इंगा इंगोगोर शेल्लोनी तेम्पीनेय डाळ्याल फरशीर.

9 मुंदारकी नडशेतोर इंगा यंका नडशेतोर घोषणा शेयदूर, “होसान्ना, प्रभून फेरता वचेतोड धन्यवादीत उंडाला*.

10 मा पूर्वज दावीद इनदी वचेद राज्य धन्यवादित उंडाला. स्वर्गला होसान्ना.”†

11 मग येशुड यरुशलेम शहरकी फोई नेका वाड परमेश्वर भवनलोक फोया इंगा आजुबाजूक आंता सुश्या. आ वेळला फददु मुनगीन्या दान कस्रोम वाड वान बारा शिष्यल जताक बेथानिक येल्ली फोया.

११११११११ १११११ १११११ १११११

12 इंगोगो नाड, येशुड इंगा शिष्यल बेथानीनुस येल्लीनेका येशुनकी आकाल आय्या.

13 वानकी आकुलाता निंडीनेद वगा माक कमशा. दान मिंदा येमाना शिक्की इ आशाता वाड आंदूक फोया पण वानकी आंदू आकुलान इडशी येमीच शिक्काक फो येनटीक की अंजीरदी सीजन लेकुंड्या.

14 मग वाड दान आन्या, “दिन बाद नि फळ्लु यवारूच तीनाक फोयार.” वान शिष्यल इदी इनीर.

१११११११११ ११११११ ११११११११११११

15 यप्पुड येशुड इंगा वान शिष्यल यरुशलेम शहरकी वच्चीर इंगा येशुड परमेश्वर भवनलोक फोया

* 11:9 11:9 सोस्तोसाहिता 118.26 † 11:10 11:10 मत्तय 23.39

आपुड भवनला यवार आंमेद इंगा कोंकूनेद व्यवहार शेषदूर वारनी येशुड बैटीक तीदेंक आंट्या. वाड सराफाली चौरंगलु इंगा यवार कबुतर आंमुदूर वारी कुसनेय पाट्याल उलटा मतेश्या.

16 वाड यवारकीच यादुच वस्तुलाद परमेश्वर भवनलेल वचेद फोयेद शैयानियालेद.

17 मग येशुड नेरपेदेक आंट्या. वाड वारनी आन्या, “ना इल्लुन आत्री जातीला कस्रोम प्रार्थना भवन आन्यार, इल्ला पवित्र शास्त्रला राशीनेद लेद येम?

पण मीर दान दोंगालदी इल्लु बना मतीणार.”‡

18 मुख्य याजकलु इंगा नियमशास्त्र शिक्षकलु इदी इनीर इंगा वार वानदी जेम तीस्कुनेद दावा सुदूर येनटीक की आंता मंदी वान शिक्षणता थक्क आयनीर आंका वार वानकी आदुदूर.

19 यपुड फददु मुनग्या येशुड इंगा वान शिष्यल शहर बैटीक फोईर.

???????? ??????? ??????? ???????

20 फद्दीना येशुड इंगा वान शिष्यल फोयेतापुड आदी अंजीरदी शटू मुळालनुस येंडीनेद सुशीर.

21 पेत्रक ध्यानाम वच्या. वाड येशुन आन्या, “रब्बी, सूड! या अंजीर शटूक नु श्राप इच्चीनिंटी आदी येंडी फोयानाद.”

22 येशुड उत्तर इच्या, “द्यावार मींदा विश्वास फेटना.

23 नीन मिक् खरेम शेषतान की, यवार पण इ कोंडान ‘फिकीगास समुद्रला फोई फड’ इल्ला आनी इंगा मना मनला शक शेष्याक फोई मनाम येल्ला आंताम आल्ले आय्यी इल्ला विश्वास फेट्टी तर आल्ले आय्यी.

24 दिन कस्रोम नीन मिक् शेषतान येम पण मीर प्रार्थनाला आडग्यार आदी शिककीनादुच इल्ला विश्वास फेटना आंटे आदी मिक् शिककी.

25 यपुड मीर प्रार्थना शेस्का नीला फडतार आपुड मी मनला जर येवाराना बद्दल येमाना उंटे तर दानदी क्षमा शेषना. दिन कस्रोम की, मी स्वर्गलोन आब्बाड मी पापलाद क्षमा शेष्याला.

26 पण मीर जर क्षमा शेष्याक फोतीर तर मी स्वर्गलोन आब्बाड पण मी अपराधलाद क्षमा शेष्याक फोई.”

???????? ??????? ??????? ???????

27 येशुड इंगा वान शिष्यल वापस यरूशलेम शहरकी वच्चीर इंगा येशुड परमेश्वर भवनला तीरगेतापुड मुख्य याजक मंदी, नियमशास्त्र शिक्षकलु इंगा आब्बागार वान तीकुड वच्चीर.

‡ 11:17 11:17 यीर्मया 7.11; लुक 19.46

28 इंगा वार वान आडगीर, “नु या अधिकारता इ माटलु शेस्ताव? इ माटलु शेषेद अधिकार निक येवार इच्चीर?”

29 येशुड वारनी आन्या, “नीन पण मिमलान वगा प्रश्न आडगुतान इंगा जर मीर नाक दानदी उत्तर इस्तीर तर नीन इ माटलु या अधिकारता शेस्तान इदी मिक् शेष्यान.

30 योहानदी बाप्टिस्मा स्वर्गकनुस उंड्या की मनशीनुस उंड्या? दिंदी उत्तर इयांडा.”

31 दान बद्दल वार आपसला चर्चा शेशीर इंगा आंदूर जर मनाम आदी स्वर्गनुस आंटीम तर वाड आनी, “मग वान मिंदा मीर विश्वास येनटीक फेट्टाले?

32 जर मनाम आदी मनशी नुस आंटे तर मंदी मना मिंदा कोफाम फड्यार.” वारकी मंदीद येरपू आदू येनटीक की मंदीद विश्वास उंड्या की योहान खरेमे संदेष्टा उंड्या.

33 मग वार येशुनकी उत्तर इच्चीर, “माक येरका लेद.” आपुड येशुड वारनी आन्या, “मग नीन पण इ माटलु या अधिकारता शेस्तुनान इदी मिक् शेष्यान.”

12

???????? ??????? ???????

1 येशुड वारकी दाखला शेषी नेरपेदेक आंट्या,

“वगा मनशी अंगूरलाद बगीचा आंच्या इंगा दानभोवती कुंपण आंच्या. वाड द्राक्षरस कस्रोम गुंताल तव्या इंगा लक्ष फेटदेक मच्च्या कट्या. वाड आदी शेतकरीक भाडाता इच्ची दुराम प्रवास शेषेदेक येल्ती फोया.

2 अंगूरलाद फंटा येल्ले वेळला शेतकरी मंदी तीकनुस अंगूरला फळलाद हिस्सा शिककाला दिन कस्रोम वाड वगा नोकरनी आंप्या.

3 पण वार नोकरनी फट्टीर, मत्तीर इंगा उता शेतलाता आंपी.

4 मग वाड इंगोगो नोकरनी आंप्या. वार वानदी नत्ती फगला मत्तीर इंगा वानदी अपमान शेशीर.

5 मग मालकुड इंगा वगा नोकरनी आंप्या. वार वान जेमफडा मतेस काडीर. वाड शेंगेम मंदीन आंप्या. शेतकरी मंदी काही मंदीन मत्तीर तर काही मंदीन जेमफडा मतेशीर.

6 माल्कुन देगार आपदेक इपुड फक्त वान कोडकु उंड्या. वाड आन्या, नक्कीच वार ना कोडकु मान इच्यार. वाड वान प्रिय कोडकु उंड्या आखरीक वाड वान आ शेतकरीला तीकुड आंप्या.

32 आ मनशी उत्तर इच्या, “द्यावार वक्काडे उंडाड, गुरुजी इंगा वान इडशी येवारुच लेर इल्ला नु आंटी आदी खरेम उंडाड.‡

33 वान मिंदा पूर्ण अंतकरणता, पूर्ण बुद्धीता, पूर्ण शक्तीता इंगा यल्ला स्वता मिंदा आल्ले शेजारी मिंदा प्रेम शेशेद इ आन्नी यज्ञल इंगा अर्पणलु, याय मनाक शेशेद आज्ञा इचीनेद उंडाड, दानकाना जास्त महत्वद उंडाड.”§

34 येशुड सुश्या की, आ मनशी इमानदारीता उत्तर इच्चीनाड. आप्पुड वाड वान आन्या, “नु द्यावार राज्यनुस दुराम लेव.” दिन नंतर वान प्रश्न आडगेद येवारुच हिम्मत शेर्यालेद.

¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶

35 येशुड परमेश्वर भवनला नेरपेताप्पुड, वाड आन्या, “ख्रिस्त दावीद कोडकु उंडाड इल्ला नियमशास्त्र शिक्षकलु आंटे आदी येल्ला शक्य उंडाड?

36 दावीद स्वता पवित्र आत्माता प्रेरित आय्यी आन्या, ‘प्रभूड द्यावार, ना प्रभून आन्या, नीन नी दुश्मननी नि काळाकिंदा येशीनंताक, नु ना मंची शेय तिकुड कुसुन.’

37 दावीद स्वता ख्रिस्तन ‘प्रभू’ आंटाड तर मग ख्रिस्त दावीद कोडकु येल्ला?” इंगा मंदिद समुदाय वानदी आनंदता इनदूर.

¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶

38 नेरपेताप्पुड वाड आन्या, “नियमशास्त्र शिक्षकला विषयला सावधान उंडांडा. वारकी फेद्दा-फेद्दा झगाल येस्केन मिवदिंक इंगा संताला दंडाम तीस्कुनदेक आवडास्ताद.

39 सभास्थानलोन इंगा पंगतलोन आंदारकाना मंची जागाद वारकी आवड उंटाद.

40 वार विधवाली इंडलु तीनेस्तार इंगा मंदीक सुपिदेक वार फेद्दा-फेद्दा प्रार्थनाल शेस्तार. इ मंदीक शेंगेम कडक शिक्षा आय्यी.”

¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

41 येशुड द्यावार भवनला दानपेटी मुंदार कुसनी मंदी पेटीला दुडलु येयदुर इदी सूदू इंगा शेंगेम धनवान मंदी शेंगेम दुडलु येयदुर.

42 मग वगा गरीब विधवाद वच्या इंगा आदी रोंड राग्याय कलदारलु आंटे वगा दमडी येश्या.

43 येशुड मना शिष्यलनी कुतेश्या इंगा आन्या, “नीन मिक खरेम शेषतान की, आंदार येवार आ पेटीला दान येशीर वार आंदारकाना इ विधवाद जास्त येशिनाद.

44 नीन इल्ला आंटान येनटीक की वार देगार याद शेंगेम उंड्या दांटल्योन्केल वार काहीक दान इच्चीर, गान आदी गरीब उंडी पण दान देगार येम उंड्या आदी आंताच इचकाड्या. आदी आंताच दानदी जीवन जगाशेद सहारा उंड्या.”

13

¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶

1 मग येशुड परमेश्वर भवननुस येल्लेताप्पुड वान शिष्यलपैकी वगाड आन्या, “गुरुजी, सूड, इ येल्ला अदभुत राळ इंगा फेद्दा भवन उंडाड.”

2 येशुड वान आन्या “नु फेद्दाद भवन सुस्तुनाव? आन्दु वगा राय इंगोगो राय मिंदा निल्वाक फोई. दांटल्योन्केल प्रत्येक राय किंदा फडी फोई.”

3 येशु परमेश्वर भवनमुंदार जैतुन टेकड्या मिंदा कुस्नीन्या. पेत्र, याकोब, योहान इंगा अंद्रिया इर वान एकांतला आडगीर,

4 “इ माटलु यप्पुड घडाशी इदी माक शेष इंगा इ माटलु पूर्ण आय्येद वेळ वच्ची आप्पुड याद चिन्ह घडाशी?”

5 मग येशुड वारकी शेष्या, “मिमलान यवार फसाय मताराद आंका सावध उंडांडा.

6 शेंगेम मंदी ना फेरता वच्यार इंगा आन्यार की, ‘नीन ख्रिस्त उंडान’ इंगा वार मंदीन फसाय मत्यार.

7 यप्पुड मीर लढाईला बहल इंगा लढाईला अफवालबहल इन्यार आप्पुड आद्राकुंडा. इदी नक्की आय्यीच. पण दिनता शेवट काक फोई.

8 वगा राष्ट्र इंगोगो राष्ट्रमिंदा लेशी, वगा राज्य दुसरा राज्यमिंदा लेशी, जागा-जागा मिंदा भूकंप आय्यी इंगा दुष्काळ फडी. पण इ माटलू आंटे नाशदी सुरवात उंडाड.”*

9 “मीर सावध उंडांडा. वार मिमलान न्यायसभाला इच काड्यार इंगा सभास्थानला मिमलान मत्यार. वारकी साक्ष कावाला दिन कस्रोम मिक राज्यपाल इंगा राजाल नीला फडा बेक आय्यी.

10 इ माटलु घडाशेकाना मुंची आन्नी जातीलाक सुवार्ताद घोषणा कावाने बेक.

11 यप्पुड वार मिमलान अटक शेशी चौकशी इचांग येकोच्यार आप्पुड पहिलाने मीर येम माटलाडेद दिंदी काळजी शैयाकुंडा, येनटीक की आप्पुडे सुचाय मतदेक वच्ची आदी माटलाडांडा, येनटीक की माटलाडेतेर मीर लेर तर पवित्र आत्मा उंडाड.

12 तम्मुड तम्मुन इंगा आब्बाड स्वता कोडकुने मतेशेदेक विश्वासघात शेशी फटीच्यार, बीळलु

आम्मा आब्बान मिंदा लेश्यार इंगा वार वारनी मत्तेश्यार.†

13 इंगा ना फेरता आंता मंदी मी मिंदा कोफाम शेशार, पण येवार आखरी नंताक टीकाशार वारदी तारण आय्यी.”

¶¶¶¶¶ ¶¶¶

¶¶¶¶¶ 24:15-28; ¶¶¶ 21:22-24

14 “यप्पुड मीर नाशकी कारण इल्ला भयंकर माटा, दानिएल संदेष्टा शेप्पीनेद ‘उजाड शेशेद अमंगळ पदार्थ’ याद यंदू बेकालेद आंदू सुश्यार. (वाचाशेतोर दिदि अर्थ येम इदी समजाशी तीस्कुनाला) आप्पुड यवार यहुदिया प्रांतला उंडार वार कोंडा तीकुड फारी फोव्वाला.‡

15 या मनशी मना इल्लु माडीमिंदा उंडी वाड इंटल्योनस येमाना येकोदेक किदीक दिगाराद.

16 इंगा जर यादाना मनशी शेल्ला उंटे तर वाड मना इंगा येकोदेक यंकाक इल्लुक फोवाराद.

17 आ दिनमुलाला या आंडयोर रंजलमंशी इंगा बीळ्ळाक फाल तापेतोर उंडचार वार कस्रोम इदी यंता भयानक उंडी.

18 इदी सलीकालाम कावाराद आंका प्रार्थना शेयना.

19 येनटीक की आ दिनमुलाला याद त्रास आय्यी आदी द्यावार दुन्याम निर्माण शेशीननुस इबद नंताक काले कुंडचाला इंगा यप्पुडूच काक पन फोई. §

20 परमेश्वर जर आदी दिनमु कमी शेय्या लेकुंटे तर येवारुच बतका कुनीर. गान येवारनी वाड निवडाशीनाड इल्ला निवडासने मनशी कस्रोम आदी दिनमु वाळड कमी शेशीनाड.

21 इंगा येवाराना मिमलान आनीर की ‘सुडांडा, ख्रिस्त इंदू उंडाड लेकाते आंदू उंडाड,’ तर वानमिंदा विश्वास फेट्टाकुंडा.

22 येनटीक की खोटा ख्रिस्त इंगा खोटा संदेष्टचाल नीला फडचार इंगा शक्य आयते तर वार निवडासने मंदीन फसाय मतदेक चिन्हल इंगा आश्चर्यय फनुल शेश्यार.

23 सुडांडा, आप्पुड मीर सावध उंडांडा. नीन वेळ कावाकाना मुंची मिक आंता शेप्पी फेटनान.”

¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶

24 गान आ दिनमुलाला इ संकटलु वच्ची फोईनेका, ‘सूर्य अंधकारमय आय्यी, चंद्र प्रकाश इयाक फोई.’

25 ‘मोडाम नुस सुक्काल फडी इंगा मोडामलोनदी शक्ती हालाशी फोई.’*

‡ 13:14 13:14 दनिएल 9.27; 12.11 § 13:19 13:19 मत्तय 24.21

13:26 दनिएल 7.13 ‡ 13:27 13:27 अनुवाद 30.4; मत्तय 24.31

26 इंगा मंदी मनशी कोडकुन ढगला मिंदा कुसनी फेदा सामर्थ्यता इंगा वैभवता वच्चेताप्पुड सुश्यार.†

27 मग वाड वान देवदूतलान आंपी इंगा नालुंग दिशाल नुस, पृथ्वी सीमाल नुस वार मोडाम सीमाल नंताक वान निवडासने मंदीन जमा शेश्यार.‡

¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

¶¶¶¶¶¶¶ 24:32-35; ¶¶¶¶ 21:29-33

28 “अंजीर माक तिकनुस नेरुना. यप्पुड दानी डांकुल कवळांग आताय दानकी आकुल फुटताय आप्पुड येंडाकालाम देगार वच्या इदी मिक तेलस्ताद.

29 आल्ले मीर यप्पुड इ माटलु आय्येताप्पुड सुश्यार आप्पुड मिक तेलची की, आदी वेळ कवाड देगार वच्ची टेकाशिनाद.

30 नीन मिक खरेम शपतान की, इ आन्नी माटलु आय्यी नंताक इ पिढीद शेवट काक फोई.

31 मोडाम इंगा पृथ्वीद शेवट आयफोई पण ना माटलाद अंत काक फोई.”§

¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶

¶¶¶¶¶¶¶ 24:36-44

32 “आ दिनमु बद्दल लेकाते आ वेळ बद्दल येवारकीच येरका लेद, स्वर्ग देवदुतलाक पण लेद इंगा कोडकुक पण लेद. फक्त आब्बानकी येरका उंडाद.

33 सावध उंडांडा, प्रार्थनाला सावध उंडांडा येनटीक की आदी वेळ यप्पुड वच्ची इदी मिक येरका लेद.

34 आदी वेळ इल्ला उंडाद की, वगा मनशी प्रवासकी फोयेताप्पुड इल्लु इडस्ताड इंगा वान प्रत्येक नोकरकी फनी नेमाशी इस्ताड. वाड लक्ष फेटेतोरकी जागरण शेशेद आज्ञा इच्या.

35 दिन कस्रोम मीर लेशी उंडांडा, येनटीक की इल्लु मालकुड यप्पुड वच्ची इदी मिक येरका लेद. वाड फददु मुनगेताप्पुड, निम्मा मोबुल्ला, फहीना कोडी आरवाकाना मुंची लेकाते फहीना यप्पुड वच्ची इदी मिक येरका लेद.

36 जर वाड अचानक वच्या तर मीमलान निद्दारला उंडेताप्पुड सुडाराद.

37 येम मिक शेपतान, आदी आंदारकी शेपतान, जागृत उंडांडा.”

14

¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

1 वल्हांडण इंगा बेखमीर रोटचा फंडगा काना रोंड नाळा मुंची मुख्य याजक मंदी इंगा नियमशास्त्र शिक्षकलु वान जेमफडा मतेद दावा फुडकुदूर.

* 13:25 13:25 प्रकटीकरण 1.17; यश्या 34.4 † 13:26

§ 13:31 13:31 यश्या 48.8; लुक 21.33

१३:३६-३८
२६:३१-३५; २२:३३-३४; २२:३६-३८

२७ येशुड शिष्यलनी आन्या, “मीर आंदार अटकाशी फडचार येनटीक की पवित्र शास्त्रला इल्ला राशी उंडाद की,

‘नीन मेंढपाळनी मत्यान

इंगा मेंढन्यालदी दाणादाण आय्यी”.

२८ “पण नाद पुनरुथान आयनेका नीन मी मुंदारकी गालील प्रांतकी फोयान.”

२९ पेत्र आन्या, जरी आंदार अटकाशीर तरी नीन अटकायाक फोय्यान.

३० मग येशुड वान आन्या, “नि निक खरेम शेषतान की इवद मोब्बुला रोंड तुकुल कोडी आरवाकाना मुंची नु मूड तुकुल नाद नकार शश्याव.”

३१ तरीपण पेत्रज जोर इच्ची आन्या की, “जर नाक निसंगा सच्चेदबी फनी फडचा तरीपण निन नीद नकार शयाक फोयान.” इंगा आंदार इल्ले आनीर.

२६:३६-४६; २२:३९-४६

३२ मग वार गेथशेमनी फेर जागामिंदिक वच्चीर, आप्पुड येशुड वान शिष्यलनी आन्या, “निन प्रार्थना शेशी नंताक इंदू कुसुंडा.”

३३ येशुड वान संग्गा पेत्र, याकोब इंगा योहान इरनी तीस्कून्या. दुःखता इंगा पिडाता वारदी मन निंडी फोइन्या.

३४ वाड वारनी आन्या, “ना जेम सय्याकाना जास्त पिडा सहन सेस्तुनाद. इंदू उंडा इंगा जागरण शेषका उंडा.”§

३५ वार देगारनुस रव्वासा दुराम फोय्यी वाड भुमीमिंदा फडचा इंगा वाड प्रार्थना शेश्या की, “शक्य उंटे तर इदी घटना ना देगारनुस येल्ली फोवाला.”

३६ वाड आन्या, “हे अब्बा-यब्बा, निक आंता शक्य उंडाद. इदी प्याला ना देगारनुस दुराम शेष तरी नाद इच्छा काद तर निद इच्छा पूर्ण कावाला.”

३७ आप्पुड येशुड वच्या इंगा वानकी आंदार फंडकेन कमशीर. वाड पेत्रन आन्या की, “शिमोन, नु फंडकुनीन्टी येम? वगा घंटा नु मेल्ला नीलची शेकायाव येम?

३८ जागरण शेषका उंडा इंगा प्रार्थना शेयांडा आंटे मीर परीक्षाला फडाक फोयार. आत्मा उत्सुक उंडाद पण फय कमजोर उंडाद.”

३९ इंगा येशुड दुराम फोया इंगा आय्ये माटलु आनिगास वाड प्रार्थना शेश्या.

४० मग वाड वापस वच्या इंगा आंदू वार फंडकेन कमशीर येनटीक की वारी कंडलु भोरू आय्यी फोइन्या इंगा वानकी येम उत्तर इच्चेद इदी वारकी तेलवाकुंदू.

४१ वाड इंगा तिसरा तुक वच्या इंगा वारनी आन्या, “मीर इंगाना फंडकुन्नार इंगा आराम शेस्तूणार येम? पूर्ण आय्या! इप्पुड वेळ वच्चीनाद. मनशी बिडान पापीमंदी शेतल्या फट्टी इस्तुनार.

४२ लेयांडा, मनाम यल्ली फोदाम. सुडांडा, नन्नु फट्टी इच्चेतोड मनशी इक्काड वस्तुनाड.”

२२:३९-४६

४३ यप्पुड येशुड माटलाडदु आप्पुड बारा मंदीपैकी वगाड यहूदाड आंदूक वच्या. वान संग्गा मुख्य याजक मंदी इंगा नियमशास्त्र शिक्षकलु इंगा आब्बागार आपीने आंदार मंदी तलवारलु इंगा कोलाकटलु येकोचीर.

४४ विश्वासघात शेशेतोड वारकी इल्ला निशाणी इच्चीन्या की, “नि येवारदी मुत्ता तीस्कून्यान, वान फटकेन संभाळीची येका फोंडा.”

४५ मग यहूदाड वच्ची वाड येशुन देगार फोया इंगा आन्या, “रब्बी!” इंगा इल्ला आनी यहूदाड येशुनदी मुत्ता तीस्कून्या.

४६ मग वार वानमिंदा शेष येशीर इंगा वान अटक शेशीर.

४७ आंदू देगार नीला फडीनोरपैकी वगाड तलवार तिश्या इंगा महायाजक नोकर मिंदा वार शेशी वानदी गुम्मा कोशेश्या.

४८ मग येशुड वारनी आन्या, “नन्नु डाकू समजाशी तलवारलु इंगा कोलाकटलु तीस्केन नन्नु फटदेंक वच्चीनार येम?

४९ नीन धीन्नाम द्यावार भवनला मी मुंदार नेरपेताप्पुड मी संग्गा उंटीन आप्पुड मीर नन्नु फट्टालेद. गान इदी आय्या दिन कस्रोम की पवित्र शास्त्रला राशीनेद पूर्ण कावाला.”

५० आंदार शिष्यल वान इडशी फारी फोईर.*

५१ वगा जवान मनशी फई मिंदा चादर कपकेन वान यंका नडदू. वान मंदी फट्टीर,

५२ गान वाड चादर येशी बेत्तालगाने फारी फोय्या.

२२:३९-४६

५३ मग वार येशुन आंदनुस महायाजक तीकुड एका फोईर इंगा मुख्य याजक मंदी, आब्बागार इंगा नियमशास्त्र शिक्षकलु जमा आय्यीर.

५४ रव्वा अंतर फेट्टी पेत्र येशुन यंका महायाजक इल्लुक फोया. आंदू पेत्र रक्षा शेशेतोर संग्गा आग्गी कास्का कुसन्या.

55 मुख्य याजक मंदी इंगा आंता यहूदी सभा येशुन मत्तेशेद पूर्ण प्रयत्न शेषदूर. पण वारकी येमी शिक्का कुंदु.

56 शेंगेम मंदी वान उलटा खोटा साक्ष इच्चीर. गान वारदी साक्ष सारखा लेकुंड्या.

57 मग काही मंदी नीला फडीर इंगा वान उलटा साक्ष इच्ची आनीर, मिम वान इल्ला आनेताप्पुड इंटीम की,

58 “शेयता कट्टीने परमेश्वरदी भवन नीन केडपेश्यान इंगा याद शेयता कट्टालेद इल्ला इंगोगो भवन मुड नाळाला कट्टचान.”

59 गान तरीपण इ माटाला वार साक्षला मेळ लेकुंड्या.

60 मग महायाजक वान मुंदार नीला फड्या इंगा वाड येशुन आडग्या, “नु उत्तर इयाव येम? इ मंदी नी उलटा साक्ष इस्तुनार इदी येल्ला येम?”

61 गान येशुड तेप्पांग नीलच्या. वाड उत्तर इयाक फो. मग महायाजक इंगा आडग्या, “परम धन्य परमेश्वर उंडीने कोडकु वाड नुये उंडाव येम?”

62 येशुड आन्या, “नीन उंडान,

इंगा मीर मनशी कोडकुन सर्वसमर्थ

द्यावार मंची शेय तीकुड कुशीन्नोड

इंगा मोडामलोन ढगला संग्गा वच्चेताप्पुड सुश्यार.”†

63 महायाजक स्वताय बट्टाल शिंप्या इंगा आन्या, “मनाक इंगा साक्षीदारलाद येम गरज उंडाद?‡

64 मीर इदी निंदा इंटीर. मिक येम वाटास्ताद?” आंदार वानकी सच्चेद शिक्षा योग्य उंडाड इल्ला आनीर.§

65 काही मंदी वान मिंदा उमशेदेंक आंटीर. वानदी मुती मुशी वान गुद्देदेंक आंटीर इंगा वान आनेदेंक आंटीर, “ओळखाय बर, नीन्नु येवार मत्तीर?” रक्षा शेशेतोर सैनीकलु वान ताबाला तीस्केन वान मत्तीर.

¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶

66 पेत्रड आंगळामला उंडीनाप्पुड महायाजक दासीलापैकी वगात आंदूक वच्या.

67 इंगा आदी पेत्रन कास्कुने ताप्पुड सुश्या. आप्पुड आदी वान तीकुड टकटक सुश्या इंगा आन्या, “नु पण नासरथोन संग्गा उंटी गरा?”

68 पण पेत्र लेद आनी आन्या, “नु येम आंटाव आदी नाक तेलवाद.” पेत्र आंगळाम दरवजामिंदीक फोय्या इंगा कोडी कीरल्या.

69 यप्पुड दासीद वान सुश्या आप्पुड येव्वार मंदी आंदू उंडीर वारनी आदी आनदु की, “इ मनशी वार दिंटल्योन्टोडे वगाड उंडाड.”

70 पेत्र वापस लेद आन्या इंगा आन्या. मग काही वेळ आय्यीनेका आंदू नीला फडीने मंदी पेत्रन आनीर, “नक्कीच नु वार दिंटल्योन्टोडे वगाड उंडाव, येनटीक की नु पण गालीली उंडाव.”

71 पेत्र श्राप इच्केन इंगा वट्टू येस्केन आन्या, “मीर या मनशी बद्दल माटलाडतुनार वान नीन ओळखायान!”

72 इंगा लगेच इंगोगो तुक कोडी कीरल्या, “**रोंड तुकुल कोडी आरवाकाना मुंची नु नन्नु नकार शेश्याव,**” इल्ला येशुड आनिन्ड्या दिंदी पेत्रक ध्यानाम वच्या इंगा वाड शेंगेम दुखी आय्या इंगा शेंगेम बेग्गे येडशेदेंक आंटाचा.

15

¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶

1 फदू फुट्टीन नग्रेम मुख्य याजक मंदी, आब्बागार, नियमशास्त्र शिक्षकलु इंगा आंता महासभालोन मंदी वगार मेगारनी माटलाडी येशुन कट्टी पिलात शेतल्या इच्चीर.

2 पिलात वान आडग्या, नु यहूद्योर राजा उंडाव येम? येशुड उत्तर इच्या, “**नु आंटाव आल्ले.**”

3 मुख्य याजकलु शेंगेम माटलाला येशुन मिंदा आरोप आंचीर.

4 मग पिलात वान इंगा प्रश्न आडग्या, नु उत्तर इयाव येम? सूड, येन्नी दोषलाद नि मिंदा आरोप आंचतुनार!

5 पण तरी येशुड उत्तर इया लेद तर पिलातूस की आश्चर्य वाटाश्या.

6 वल्हांडण फंडगा आप्पुड वार वगा कैदीन इडवाला आंका आंदूर. वान पिलात रिती रिवाज लेका मंदी कस्रोम इडसकाडदू.

7 बरब्बा फेरोड वगा मनशी, दंगलखोरला संग्गा जेलला उंड्या. वाड दंगलला खून शेशीन्या आंका वान फटीनीर.

8 मंदी वच्चीर इंगा पिलातनी वाड नेहमी वार कस्रोम शेयदु आल्ले शेयदेंग आंचीर.

9 पिलात आडग्या, मी कस्रोम यहूद्याल राज्यान इडवाला इल्ला मिद इच्छा उंडाद येम?

10 पिलात इल्ला आन्या येनटीक की वानकी येरका उंड्या की, जलन कस्रोम मुख्य याजकलु वान फट्टी इच्चीनीर.

† 14:62 14:62 स्तोत्रसाहिता 110.1 ‡ 14:63 14:63 मत्तय 26.65

§ 14:64 14:64 लेवीय 24.16

11 पण पिलात वान बहल बरब्बान इडवाला इल्ला मुख्य याजकलु मंदीक शेप्पीर.

12 पण पिलात वारनी इंगा आन्या, तर मग येवान मीर यहुद्याल राजा आंटा वानदी नीन येम शेयदून इल्ला मिद इच्छा उंडाद?

13 वार इंगा बेग्गे कीरली आनीर, वान कूसमिंदा खिळाय!

14 पिलात वापस आडग्या, येनटीक? वाड येम गुन्हा शेशीनाड? वार आंदार इंगा बेग्गे कीरलीर, वान कूस मिंदा खिळाय!

15 पिलातकी मंदिन खुश शेशेद उंड्या दान कस्रोम वाड बरब्बान इडश्या इंगा येशुन देबाल मत्ती कूस मिंदा खिळायदेंक शिपाईलाक इचकाड्या.

16 शिपाईल येशुन राज्यपाल इल्लुक, (प्रिटोरियम आंटे कोर्टला) एका फोईर इंगा वार सैनिकलाद वगाट गट कुतेशीर.

17 वार वान फयमिंदा जांभळा झगा येशीर इंगा मुंडलाद मुकुट शेशी वानकी फेट्टीर.

18 वार वानकी दंडाम शेयदूर इंगा आंदुर, यहुद्योर राजानदी जयजयकार शेयना.

19 वार गेंटला कट्याता जामुजामुक वान नत्तीमिंदा मत्तीर. वानमिंदा उमशीर इंगा किंदा कुसनी वान मोक्कीर.

20 वार वानदी मजाक येगरा मत्तीनेका वान फय मिंदूददी जांभळा झगा तीस्कनीर इंगा वानी स्वताय बट्टाल वानकी येशीचीर. यंकसार कूसमिंदा खिळायाला आंका वार वान बैटीक येका फोईर.

21 दावाला वारकी कुरेनेकर शिमोन फेरोड वगा मनशी कमशा. वाड आलेक्सांद्र इंगा रुफ इर आब्वड उंड्या वाड वान शेननुस इल्लुक वापस फोयतुन्या. मग सैनिकलु वान जबरदस्ती येशुनदी कूस येतेदेंक आंचीर.

22 इंगा वार येशुन गुलगुथा आंटे कवटी जागा मिंदीक येकोचीर.

23 वार वानकी बोळ मिसळासनेद अंगूरदी रस इच्छीर पण वाड आदी तीस्कनालेद.

24 वार वान कूसमिंदा खिळाशीर, येवार याय बटाल तीस्कनाला दिन कस्रोम वार चिट्टील येशीर इंगा वानी बट्टाल फंचकुनीर*.

25 वार वान कूसमिंदा खिळाशीर आप्पुड फहीनी नऊ वागीन्या.

26 इंगा वान फइना दोष आरोपदी लेख, “यहुद्याल राजा” इल्ला राशिनेद उंड्या.

27-28 वार वान संग्गा इद्दार दोंगालनी वगान वान मंची शेय तीकनुस इंगा इंगोगोन वान रोड्डा शेय तीकनुस कूसमिंदा खिळाशिनीर.†

29 देगारनुस फोयेतोर मंदी वानदी निंदा शेयदूर. वार मना नत्ती हालायमती आनीर, अरे! परमेश्वरदी मंदिर केडपी आदी मुड नाळाला कट्टेतोड वाड नुये उंडाव गरा!‡

30 कूसमिंदनुस किंदीक दा इंगा स्वतान वाचाय मत.

31 आल्ले मुख्य याजकलु, नियमशास्त्र शिक्षकलु येशुनदी थट्टा शेशीर इंगा वगामेगारनी आनीर, वाड इंगोगोरदी तारण शेश्या पण वानकी स्वतान वाचाय मत्ता दाद!

32 इ इस्त्राएल राजान ख्रिस्तन कूसमिंदनुस किंदीक दानिंडा मग मिम सुश्याम इंगा वानमिंदा विश्वास फेट्ट्याम इंगा येवार वानसंग्गा कूसमिंदा उंडीर वार पण वानदी अपमान शेशीर.

33 मध्यानदी वेळ आय्या. आंता देशला मोबू फड्या, आदी मोबू मुड वागी नंताक नीलच्या.

34 मग मूड वागता येशुड बेग्गे कीरली आन्या,

“एली, एली, लमा सबकथनी, आंटे, ना द्यावारा, ना द्यावारा नु नाद त्याग येनटीक शेस्ती?”

35 देगार नीला फडीने काही मंदी इदी इनीर आप्पुड वार आनीर, इनांडा, वाड एलीयान कुतेस्तुनाड.

36 वगाड फारका वच्ची स्पंज विनेगरला आदी गेंटला कोलामिंदा फेट्टी येशुनकी तागदेंक इच्या इंगा आन्या, थांबायंडा! एलीयाड वच्ची वान किंदीक दिंपताड का लेद इदी मनाम सूदाम.

37 मग बेग्गे कीरली येशुड जेम इडश्या.§

38 आप्पुड परमेश्वर भवन लोंदी परदा मिंदनुस किंदुड नंताक शिंगी फो इंगा दानी रोंड भागलु आय्या.

39 येशुन मुंदार नीला फडीने अधिकारी यप्पुड वानदी आवाज इन्या इंगा वाड यल्ला सच्या इदी सुश्या आप्पुड वाड आन्या, खरेमे इ मनशी द्यावार कोडकु उंड्या.

40 आंदू उंडीने काही आंडचोर दुरामनुस सूदूर. वार नडमा मगदालिया नगरदी मरियाद, याकोब इंगा योसेफ आम्मा मारियाद इंगा सलोमीद इर उंडीर.

41 येशुड यप्पुड गालील प्रांतला उंड्या आप्पुड इर आंडचोर वान यंका फोदूर इंगा वानदी सेवा शेयदूर.

* 15:24 15:24 स्तोत्रसाहिता 22.18 † 15:27-28 15:27-28 यश्या 55.12 ‡ 15:29 15:29 स्तोत्रसाहिता 22.7; 109.25 § 15:37 15:37 स्तोत्रसाहिता 69.21

इर इडशी यरुशलेम शहरनुस वच्चीने शेंगेम आंडचोर उंडीर.

११११११११ ११११११ ११११११११

42 आ वेळला माप आयन्या इंगा आदी तैयारीद आंटे शब्बाथ पहिला नाड उंड्या.

43 योसेफ अरिमथाईकर न्यायसभावोड माननीय सभासद उंड्या इंगा वाड पण द्यावारदी राज्य वच्चेद दावा सूदू. वाड योसेफ हिम्मत शेशी पिलात तीकुड फोय्या इंगा वाड येशुनदी फिनग्या आडग्या.

44 येशूळड इंता लग्गान येल्ला सच्या दिंदी पिलातकी आश्चर्य वाटाश्या. मग वाड सेना अधीकारीन कुतेशी आडग्या. येशुनकी सच्ची शेंगेम शप आयनाद येम?

45 सेनाधिकारी तीकनुस तेल्वी नेंका, आप्पुड वाड आदी फिनग्या योसेफकी इच्या.

46 मग योसेफ तागुय बट्टाल कोंका वच्या इंगा येशुन कूसमिंदनुस तीशीर इंगा वान ताग बट्टाला गुंडाळीची आदी खडकुला तव्वीने कब्रला फेट्ट्या. मग वाड कब्र मुती मिंदा राय फेट्ट्या.

47 येशुन यंदू फेट्टीर इदी मगदालीया नगरलोन मरियाद इंगा योसेफ इन आम्मा मरियाद इर सुदुर.

16

११११११११ ११११११११११११

1 शब्बाथदी दिनमु संपाश्या आप्पुड मगदालीयाद मरिया, याकोब आम्मा मरीयाद इंगा सलोमीद इर वानकी तीकदेंक सुगंधित नुन्या कोंका वच्चीर.

2 इंगा हप्ता पहिला दिन्मु, एकदम नस्कुला फदु फुट्टेताप्पुड आय कब्र तीकुड फोय्या.

3 वार वगा मेगारनी आंदूर की, कब्र मुती मिंदनुस मना कस्रोम राय यवार बाजूक तीश्यार?

4 मग वार फडक सुशीर इंगा वारकी राय दोब्बीनेद कमशा. आदी शेंगेम फेट्टाद उंड्या.

5 वार कब्रला नोनीक फोईर आप्पुड वारकी नवल वाटाश्या. वारकी वगा जवान मनशी मंची शेष तीकनुस कुस्नीनोड कमशा. वाड तेल्लांग झगा फेटकुनीन्या.

6 वाड वारनी आन्या, आद्रा कुंडा, मीर नासरेथकर येशुन येवान कूसमिंदा येशीनीर वान फुडकुतुनार. गान वाड लेशीनाड. इंदू लेड. वार वान फेट्टीनीर आदी जागा सुडांडा.

7 फोंडा इंगा वान शिष्यलकी इंगा पेत्रक पण शेषना की, वाड मिकाना मुंची गालील प्रांतकी फोयतुनाड, वाड मिक शेषीने लेका आन्दु वाड मिक कमशी.

8 मग वार बैटीक फोईर, इंगा आद्रकेन कब्रनुस दुराम फारीर. वारकी आश्चर्य आय्या. वार येवारकीच येमीच शेष्यालेद येनटीक की वार आद्री फोइनीर.

११११११ ११११११११११११ ११११११११ १११११११

9 हप्ता पहिला दिन्मु नाबद येशुड लेशी नेंका वाड पहिला मगदालीया नगरलोन मरियादान, यादान नुस वाड योड दैयाल तीशिन्या, दानकी पहला दर्शन इच्या.

10 आदी फोय्या इंगा येडस्केन शोक शेशेतोर वान शिष्यलकी इदी बातमी शेष्या.

11 वार इनीर की वाड जिवंत उंडाड इंगा आदी वान सुशीनाद. आप्पुड वार दान माटा मिंदा विश्वास फेट्टालेद.

११११११११ ११११११११११११ ११११११११ ११११११११

12 दिन नंतर वार पैकी इद्दार शिष्यल यरुशलेम दावाता उर तीकुड फोय्येताप्पुड येशुड वारकी इंगोगो रुपता प्रकट आय्या.

13 वार वापस वच्चीर इंगा इंगोगोरकी शेषीर गान वार वारमिंदा पण विश्वास फेट्टालेद.

१११११ ११११११११११११ १११११११११ ११११११११

14 मग अकरा शिष्यल तिनेताप्पुड येशुड वारकी कमशा. वाड शिष्यल अविश्वास कस्रोम इंगा वार अंतकरण कठोरपणा कस्रोम वारनी बेद्रीच्या येनटीक की येवार वान लेशिनेन्का शुशीनीर वार मिंदा वार विश्वास फेट्टालेद.

15 वाड वारनी आन्या, “आंता दुन्यामलोक फोंडा इंगा आंता पृथ्वीक सुवार्ताद घोषणा शेयांडा.

16 येवाड पण विश्वास फेट्टी इंगा बाप्तिस्मा तीस्कुनी वानदी तारण आय्यी, पण येवार विश्वास फेट्टाड वानकी शिक्षा आय्यी.

17 पण येवार विश्वास फेट्टार वार संगा इ चिन्हल आय्यी, वार ना फेरता दैयाल तीश्यार, वार कोत्ता कोत्ताय भाषाल माटलाडचार.

18 वार स्वता शेषता फामुल येत्यार इंगा वार यादपन जेम फोयेद पदार्थ तागते तरी वार सय्याक फोयार. वार बिमार मंदी मिंदा शेष फेट्टचार इंगा बिमारोर शिंगार आय्यार.”

११११११११ ११११११११११११ ११११११११११ ११११११११

19 मग प्रभू येशुड वारसंगा माटलाडी नेंका वान स्वर्गला तीस्कुनीर इंगा द्यावार मंची शेष तीकुड फोई कुसन्या.

20 शिष्याल बैटीक फोईर इंगा वार प्रत्येक जागाला सुवार्ताद घोषणा शेशीर. प्रभुड वार संगा फनी शेषया इंगा वाड वचन संगा उंडीने चिन्हलता वारदी खात्री शेषका उंड्या. आमैन.

15 येनटीक की वाड परमेश्वर कंडलाला महान आय्यी इंगा वाड द्राक्षरस इंका सराय यप्पुडूच तागाक फोई इंगा वाड आम्मा कडपुला उंडी आप्पुडे पवित्र आत्माता निंडीनोड उंडी.†

16 वाड शेंगेम इस्त्राएल संतानलान, प्रभूड वार द्यावार तीकुड मन तीप्पेदेक कारण आय्यी.

17 इंगा द्यावार मंदीन तैयार शेशी, आब्बागारी मनलु वार वीळ्ळा तीकुड तीप्पी इंगा या वीळ्ळू आज्ञाल मानायार वारनी नीतिमान आज्ञाला येकाफोई प्रभून कस्रोम तैयार शेशीने मंदीन नीलाफडामती वाड एलीयान आत्माता इंगा सामर्थ्यता वार मुंदार नडशी.‡

18 इंगा जखन्याड द्यावारदूतनी आन्या, “इदी आय्यीच दिनमिंदा नीन यल्ला विश्वास फेटदून? येनटीक की नीन तर मूसल्योड उंडान इंगा ना वडती पण मुसलीद उंडाद.”

19 आप्पुड द्यावारदूत वानकी उत्तर इच्या, “निन द्यावार मुंदार निला फडेतोड गब्रीयल उंडान इंगा नी संग्गा माटलाडदेक इंगा निक सुवार्ता शपदेक ननु आपीनार.§

20 सूड, इदी आय्यी नंताक निक माटलाडा दाक फोई इंगा नु मुक्योड निलच्याव येनटीक की नाय माटलु याय योग्य वेळला पूर्णपणे खरेम ठराशी आ माटला मिंदा नु विश्वास फेट्टा लेद.”

21 आप्पुड जखन्याद दावा सुशेतोर मंदीक वाड परमेश्वर भवनला इंता शप येनटीक निलच्या दिंदी नवल वाटाशा.

22 वाड बैटीक वच्चीनेंका वानकी वार संग्गा माटलाडा दाकुदू. आप्पुड वारकी तेलच्या की, परमेश्वर भवनला वाड दृष्टांत सुशिनाड. वाड वारकी इशाराल शेस्का उंड्या गान वाड आल्ले मुक्योड निलच्या.

23 मग इल्ला आय्या की वान सेवाद वेळ पूर्ण आयनेंका वाड इल्लुक फोया.

24 काही नाळा नंतर वान वडती अलीशिबाद रंजल मनशी निलच्या इंगा आय्यीद नेलाल दोक्केन निलच्या, आदी आन्या,

25 मंदीला आय्येद नाद अपमान दुराम शेशेदेक प्रभूड ना तीकुड सुशा आप्पुड वाड ना कस्रोम इल्ला शेशा.*

† 1:15 1:15 इफिस 5:18; शास्ते 13:4-5 वगा मनशी येवाड वानदी आंता जीवनला सरायनुस दुराम उंटाड वानदी आंता जीवन द्यावार कस्रोम इस्ताड वान नाझरेत आंठार दिनकस्रोम योहाननी नाझरेत आन्यार. ‡ 1:17 1:17 मलाखी 4:5-6 § 1:19 1:19 दानियल 8:16,9:21 * 1:25 1:25 उत्पत्ति 30:23 † 1:31 1:31 यशया 7:14 ‡ 1:32 1:32 स्तोत्र 132:1, यशया9:6-7 § 1:33 1:33 2 शमुवेल 7:12,16; इफिस 1:8, दानियल 2:44 * 1:37 1:37 मत्तय 19:26; यिर्मया 32:27

26 अलीशिबाद यप्पुड आर नेलालदी रंजल मनशी उंड्या द्यावार गब्रियल दूतनी गालील प्रांतला नासरेथ फेर उरुक,

27 वगा कुंवारीदान तीकुड आप्या. दानदी दाविद घरानालोन योसेफ संग्गा इड्याम आयन्या इंगा आ कुंवारीदानदी फेर मरिया उंड्या.

28 स्वर्गदूत दानतीकुड वच्चीगास आन्या, अभिवादन! निमिंदा द्यावारदी शेंगेम कृपा आयनाद. प्रभूड निसंग्गा उंडाड.

29 गान आदी वान माटलाता येरस्कून्या इंगा इ अभिवादनदी अर्थ येम उंडी दिंदी आदी नवल शेशेदेक आट्या.

30 द्यावारदूत दान आन्या, “मरीये, आद्राक, परमेश्वर निमिंदा कृपा शेशीनाड.

31 सुड! नु रंजल मनशी आय्याव इंगा निक कोडकु आय्यी वान फेर नु येशु फेट.†

32 वाड महान आय्यी इंगा वान महान द्यावार कोडकु आन्यार इंगा प्रभूड द्यावार वानकी वान आब्बाड दावीद इनदी सिंहासन इच्ची.‡

33 वाड याकोब घराणामिंदा सार्वकालिक राज्य शेशी इंगा वान राज्यद अंत काक फोई.”§

34 आप्पुड मरियाद द्यावारदूतनी आन्या, इदी येल्ला आय्यी? येनटीक की नाक मनशी येरका लेद.

35 द्यावारदूत दान आन्या, पवित्र आत्मा निमिंदा वच्ची इंगा महान द्यावारदी सामर्थ्य निमिंदा सावली शेशी इंगा दिन कस्रोम या पवित्र बिडाद जन्म आय्यी, वान परमेश्वर कोडकु आन्यार.

36 सूड, नी गोनगोतला अलीशिबाद पण मुस्तीद उंडी रंजल मनशी उंडाड इंगा दान कडपुला कोडकु निलचीनोड उंडाड इंगा यादान गोडूद आंदूर आदी इप्पुड आर नेलालदी गर्भवती उंडाड.

37 येनटीक की द्यावारकी यादुच माटा अशक्य लेद.*

38 मरियाद आन्या, खरेमे “निन प्रभून दासीद उंडान, नु आंटी आल्ले नाक कावाला.” मग द्यावारदूत आंदनुस येल्ली फोया.

† 1:15 1:15 इफिस 5:18; शास्ते 13:4-5 वगा मनशी येवाड वानदी आंता जीवनला सरायनुस दुराम उंटाड वानदी आंता जीवन द्यावार कस्रोम इस्ताड वान नाझरेत आंठार दिनकस्रोम योहाननी नाझरेत आन्यार. ‡ 1:17 1:17 मलाखी 4:5-6 § 1:19 1:19 दानियल 8:16,9:21 * 1:25 1:25 उत्पत्ति 30:23 † 1:31 1:31 यशया 7:14 ‡ 1:32 1:32 स्तोत्र 132:1, यशया9:6-7 § 1:33 1:33 2 शमुवेल 7:12,16; इफिस 1:8, दानियल 2:44 * 1:37 1:37 मत्तय 19:26; यिर्मया 32:27

39 आ दिन्मुलाला मरियाद लेशा इंगा लगालगा यहुदिया प्रांतलोन कौंडाल दावाता वगा नगरकी फोया.

40 आदी जखन्यान इंटल्योंग फोया इंगा अलीशिबा दानकी अभिवादन शेश्या.

41 येल्ला मरिया दानदी अभिवादन अलीशिबाद इन्या दान कडपुलोन बीडा उडी मत्या इंगा अलीशिबाद पवित्र आत्माता निंडी फोया.

42 आदी बेग्गे आवाज शेशी आन्या, “आंडचोरला नु धन्य उंडाव इंगा नी कडपुलोन फळ धन्य उंडाद.

43 ना प्रभून आम्मा नातीकुड दावाला इदी मान नाक यंदुकेल?”

44 यप्पुड नी अभिवादनदी आवाज ना गुम्मामिंदा फड्या, आप्पुड ना कडपुलोन बीडा आंदता उडी मत्या

45 येवार विश्वास फेट्टीर आदी धन्य उंडाद, येनटीक की याय माटलु प्रभूड दानकी शेष्या आय पूर्ण आय्यी?

????? ?????? ??????????

46 मरियाद आन्या,

“नाद जेम प्रभुन महान मानास्ताद,

47 इंगा परमेश्वर येवाड ना ताराशेतोड इन ठायी नाद आत्मा आनंदित आयनाद.†

48 येनटीक की वाड मना दासी दानदी दैन्य परिस्थिती सुशिनाड.‡

इप्पुडनुस आन्नी पिढ्याल नन्नू धन्य आनी.

49 येनटीक की येवाड सर्वसमर्थ परमेश्वर उंडाड वाड ना कस्रोम फेहा फनी शेशिनाड;

इंगा वान फेर पवित्र उंडाद.

50 येवार वानदी येरपु फेटतार§

वार मिंदा वानदी दया पिढ्यानपिढ्याल उंडी

51 वाड वान शेष्या सामर्थी फनील शेशिनाड;

येवार घमंडी अंतःकरणटोर उंडार वारदी वाड पांगापाग शेशिनाड.*

52 वाड राज्य शेषेतोरनी

वार सिंहासन मिंदकेल जगी तिशिनाड

इंगा गरीबोरनी उंच शेशिनाड.†

53 वाड आकालता उंडीने मंदीन उत्तम पदार्थलाता तृप्त शेशिनाड.‡

इंका धनवानोरनी उता शेतलाता वापस आंपीनाड.

54 दया कस्रोम वाड मान सेवक इस्राएलकी मदत शेशिनाड.§

55 मना पूर्वजलाक वाड शेषीनेलेका अब्राहम

इंगा वान संतान इरमिंदुडदी दया नेहमी ध्यानाम शेष्याला.

वाड मना सेवक इस्राएल इनकी मदत शेशिनाड.*”

????????????? ?????????? ?????????? ?????

56 अलीशिबादान संगी मूड नेलाल निलची नेंका आप्पुड मरियाद दान इल्लुक वापस फोया.

57 अलीशिबा दानदी डीलेवरीद वेळ आयनेका, आदी वगा मोगाबीडाक जन्म इच्या.

58 प्रभूड दानमिंदा फेहा दया शेशीनाड, इदी दान शेजाय्याल इंगा नातेवाईकलु इनीर इंगा वार दान आंदला सहभागी आय्यीर.

59 मग इल्ला आय्या की, योड नाळाक बीडाद खतना शेषेदेक वार वच्चीनाप्पुड वान आब्बान फेरमिंदा वार बीडाद फेर पण जखच्या फेटेतोर उंडीर.†

60 गान वान आम्मा उत्तर इच्चा, लेद दानपेक्षा वानदी फेर योहान फेट्टेद.

61 वार दान आनीर, नी गोनगोतला इ फेरोर येवारूच लेर.

62 यंकसार वार वान आब्बान शेष्य फडक शेशी आडगीर, वानदी फेर येम फेट्टाला, इल्ला निद इच्छा उंडाद

63 आप्पुड वाड रायदेक पाटी आडग्या इंगा, वानदी फेर योहान उंडाद, इल्ला राशा दिन मिंदनुस वार आंदारकी शेंगेम नवल वाटाशा.

64 आद्वे वेळला वानदी नोर उघडाश्या इंगा वानदी न्यालका मोकळा आय्या इंगा वाड माटलाडदेक आंट्या इंगा द्यावारकी धन्यवाद इहेक आंट्या.

65 आप्पुड आंदार शेजारोर आदी फोडर इंगा यहूदीया प्रांतला कोंडाल प्रदेशला मंदी इ आन्नी माटलु माटलाडदेक आंटीर.

66 येवार इदी इनीर वार आंदार मनला विचार शेषेदेक आंटीर, वार आनिर, इड बीडा मुंदारकी येवाड आयेतोड उंडाड? प्रभुड वान संगी उंडाड इल्ला वार लक्षला वच्या.

????????????? ?????????? ?????

67 वान आब्बाड जखच्याड पवित्र आत्माता निंड्या इंगा वाड पण भविष्यवाणी शेष्या; वाड आन्या,

68 “इस्राएल द्यावार प्रभुड, इनदी स्तुती उंडाला,

येनटीक की वाड मना मंदीत भेट तुस्कुन्या

इंगा मंदीद किमत इच्ची सुटका शेशिनाड.‡

69 वाड मना सेवक दावीद इन घरानानुस

मना कस्रोम सामर्थशाली

तारणहार इच्चीनाड.§

70 इदी प्रभुड वान पवित्र संदेष्ट्यालद्वारे युग सुरवातनुस शेषीन्या.

71 येवार मा शत्रुल उंडार इंगा येवार मामिंदा कालतार वार देगारनुस सुटका शेषेद अभिवचन वाड माक इच्या.*

† 1:47 1:47 1 शमुवेल 2:1 ‡ 1:48 1:48 1 शमुवेल 1:11; लुक 1:42; मलाखी 3:12 § 1:50 1:50 स्तोत्र 103:17 * 1:51 1:51 2 शमुवेल 22:28; स्तोत्र 89:10 † 1:52 1:52 1 शमुवेल 2:7; ईयोब 5:11; स्तोत्र 113:7-8 ‡ 1:53 1:53 1 शमुवेल 2:5; स्तोत्र 107:9 § 1:54 1:54 स्तोत्र 98:3; यशया 41:8-9 * 1:55 1:55 उत्पत्ती 22:17; मिखा 7:20 † 1:59 1:59 उत्पत्ती 17:12; लेवी 12:3 ‡ 1:68 1:68 स्तोत्र 11:9; 41:13 § 1:69 1:69 स्तोत्र 132:17; यिर्मया 30:9 * 1:71 1:71 स्तोत्र 106:10

- 72 मा पूर्वजला मिंदा दया सुपदेक वाड इदी शेशेतोड उंडाड
इंगा मना पवित्र करारदी ध्यानाम फेट्टेतोड उंडाड,
73 इदी करार वगाट वट्टू उंड्या
इदी वाड मना पूर्वज अब्राहाम संगी शेशीन्या.
74 आदी इल्ला की, मीर मी शत्रुला शेतल्योन्केल इडी
फोईगास,
75 ना मुंदार पवित्रता इंगा नितीमत्वता आयुष्यभर
नाद सेवा येरस्कूनान्दे शेश्यार,
इल्ला नीन शेश्यान.
76 हे बिडा, निनु परात्पर द्यावार संदेष्टा आन्यार
येनटीक की प्रभुनदी दावा तैयार शेशेदेक नु वान मुंदार
नडशाव.
77 दिन कस्रोम की, वान मंदीक वार पापला क्षमाता
तारणदी अनुभव शिक्काला.
78 द्यावार दया कस्रोम स्वर्गीय दिन्मुद फदु फुट्टी
इंगा साव दट्टाम सावलीला येवार जगास्तार वार
मिंदा यलगु फडी.
79 दानतीकनुस येवार मोब्बुला उंडार
इंगा साव सावलीला कुसनीनार वारकी येलगु इहेक
इंगा माय काळलु शांती दावाक आंचेदेक
दिनमुद फदु फुट्टामती माद भेट तिस्कूनी.”†
80 मग वाड बीडा वाढास्केन फोया इंगा आत्माला
सामर्थशाली आय्या. इस्त्राएल मंदीक प्रकट आय्ये
दिन्मुनंताक वाड जंगलला निलच्या.

2

6:9-15

- 1 आ दिन्मुलाला रोमी सम्राट अगस्तद आज्ञा
आय्या की, आंता प्रांतदी फेरनोंदणी शेशेदेक दावाला.
2 इदी पहिलाद फेरनोंदणी उंड्या यप्पुड क्वीरीनिय
इड सिरीया प्रांतोड राज्यपाल उंड्या.
3 आंदार फेरनोंदणी शेशेदेक मनामना उरुक फोईर.
4 इंगा योसेफ पण गालील प्रांतलोन नासरेथ उरनुस
यहुदीया प्रांतलोन दाविदान बेथलहेम इ उरुक फोया
येनटीक की वाड दाविद घराणा लोन्टोड इंगा कुळ
लोन्टोड उंड्या.
5 फेर राशी इहेक, येवात दानसंगा वानदी इड्याम
आयन्या आ रंजलमनशी मरीया दान वाड संगी
येतकेन फोया.
6 मग इल्ला आय्या, वार आंदे उंडीनाप्पुड दानी
दिनाल पूर्ण आय्यी,
7 आदी दान पहिला बीडाक जन्म इच्या इंगा आदी
वान बट्टाला गुंडाळीच्या इंगा कोट्टामला फेट्या

येनटीक की धर्मशाळाला निलचेदेक वारकी जागा
शिक्का लेद.

8 आंदे भागला, मेंढपाळलु मोब्बुलोन वेळला
शेल्ला नीलची मनाद खांड राखायदूर.

9 अचानक, परमेश्वर वगा दूत वार मुंदार प्रकट
आय्या इंगा प्रभुनदी महिमाद तेज वारभोवती
पसराशा इंगा वार शेंगेम आद्रीर.

10 द्यावरदूत वारनी आन्या आद्रा कुंडा; याद फेद्दा
आनंद आंता मंदीक आय्येद उंडाद दानदी सुर्वाता नीन
मिक शेषतान.

11 बेथलेहेम, दाविद नगरला इबद मी कस्रोम
ताराशेतोड फुट्टीनाड! वाड ख्रिस्त प्रभुड उंडाड.

12 मी कस्रोम इदी खून उंडी की, बीडा बट्टाला
गुंडाळीची कोट्टामला फंडामतीनोड मिक कंपीच्ची.

13 मग येकायेकी मोळामलोन सैन्यद समुदाय
द्यावारदूत देगार वच्या इंगा स्वर्गदूत द्यावारदी स्तुती
शेस्का आनीर,

14 “मोडामला द्यावारकी गौरव
इंगा पृथ्वीमिंदा या मनसुला बहल
वाड संतूष्ट उंडाड वार नडमा शांती.”

15 इंगा इल्ला आय्या की द्यावारदूत वार देगारनुस
स्वर्गलोग फोया, आप्पुड मेंढपाळलु वगामेगारनी
आनीर, नंडा, मनाम बेथलहेमकी फदाम इंगा याद
माटा परमेश्वर मनाक शेष्या आदी सुदाम.

16 आप्पुड वार घाईघाईला फोईर इंगा वारकी
मरीयाद, योसेफ इंगा कोट्टामला फेट्टीने बीडा वारकी
कमशा.

17 आप्पुड मेंढपाळलु वारनी सुशीर आ बीडा बहल
येम शेषनेद उंड्या आदी वार आंदारकी शेषीर.

18 आप्पुड इनेतोर आंदारकी आ मेंढपाळलु शेषीने
माटा मिंदनुस आश्चर्य चकीत आय्यीर.

19 गान मरीयाद इ आन्नी माटला मिंदा मनन शेशी
आय मना अंतःकरणला फेट्या.

20 यंकसार वार मेंढपाळलु वारकी शेषदेक वच्चीन्या
दानलेकाने इ आन्नी माटलु इनी इंगा सुशी द्यावारदी
गौरव इंगा स्तुती शेस्का वापस फोय्यीर.

21 यन्मीद नाळाक आंटे सुंताद दिनमु वच्चीनेका
वान फेर येशु फेटदेक वच्या. इदी फेर वाड कडपुला
उंडाकाना मुंची द्यावारदूत फेट्टीन्या.*

22 मुंदारकी मोशेन नियमशास्त्रनुसार वानदी
शुध्दीकरनदी दिन्मु वच्चीनेका वार वान फइक
यरुशलेम शहेरकी येतकेन वच्चीर; आदी दिन कस्रोम
की, वान प्रभुनकी समर्पण शेष्याला.†

† 1:79 1:79 यश्या 58:8; 60:1-2; 9:2 * 2:21 2:21 उत्पत्ती 17:12; लेवी 12:3 † 2:22 2:22 लेवी 12:6

23 आंटे प्रत्येक पहिला फुट्टीने नर प्रभून कस्रोम पवित्र आनाला इल्ला याद प्रभुन नियमशास्त्रला राशिनेद उंडाद दानलेकाने शेय्याला.‡

24 इंगा प्रभून नियमशास्त्रला शेप्पीनेलेका पारव्यालदी जोडा लेकाते कबुतरी रोंड फील्लाल यज्ञ अर्पणशेय्याला आंका वार वान आंदूक येकेन वच्चीर. §

¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

25 आप्पुड सुडांडा, यरुशलेमला शिमोन फेरोड येवाड तरी वगा मनशी उंड्या. वाड नीतीमान इंगा भक्तिमान उंड्या. वाड इस्राएल सांत्वनदी दावा सुदू* इंगा पवित्र आत्मा वान मिंदा उंड्या.

26 इंगा प्रभून ख्रिस्तन सुशीन शिवाय निक साव दाक फोई इल्ला पवित्र आत्मा वानकी प्रकट शेशीन्या.

27 इंगा वाड आत्माला उंडीनाप्पुड परमेश्वर भवनलोक वच्या इंगा आप्पुड आम्मा आब्बाड येशु बीडान, वान बद्दल नियमशास्त्र रीतीलका शेशेदेक, नोनिक येकेन वच्चीर,

28 आप्पुड शिमोन येशुन मना शेतल्या तीसकुन्या इंगा वाड परमेश्वरकी धन्यवाद शेशा इंगा आन्या,

29 “हे प्रभु, इप्पुड नू नी वचनलेका नी दासनी शांतीता फोनीस्तुनाव†.

30 येनटीक की ना कडंलु निद तारण सुशिनाय,

31 आदी नू आन्नी राष्ट्रला मंदी समक्ष सिद्ध शेशीनाव.

32 आदी यहूदी लेनोरकी प्रगटीकरण आयदेक येलगु इंगा नी इस्राएल मंदीद वैभव इल्ला उंडाद.”

33 वान बद्दल शेप्पीने माटलाता वान आम्मा आब्बाड आश्चर्यचकीत आय्यीर.

34 इंगा शिमोन वारकी आशीर्वाद इच्या इंगा वान आम्मा मरिया दान आन्या, सुड, इस्रायलला शेंगेम मंदीद फडेद इंगा लेशेद आयदेक इंगा येवान विरुद्ध मंदी माटलाडचार इल्ला वगा चिन्ह आयदेक इन नेमाशिनाड.

35 दीन कस्रोम की, शेंगेम मंदी अंतःकरणलोन विचारलु उघड कावाला इंगा नी स्वताःद जेम पण तलवारता आरपार आय्यी.

¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶

36 आंदू हन्ना फेरुद वगा संदेष्टीद निलदू. आदी आशेर वंशलोन फनूएल कुतुर उंडी आदी शेंगेम मुसलीद आयन्या. आदी फेडली आयनेका दान मोगुन संगगा योड यंडलु निलच्या.

‡ 2:23 2:23 निर्गम 13:2,12 § 2:24 2:24 लेवी 12:8 * 2:25 2:25 ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ येरुशलेम द छूटकारद दावा

सुस्ताड † 2:29 2:29 ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ शांति गोंन सची होतं ‡ 2:41 2:41 निर्गम 12:24-27, अनुवाद 16:1-8 § 2:44 2:44 15 ते 20 किलोमीटर वगा नाडा

37 आदी चौऱ्याऐंशी यंडलाद विधवा उंड्या इंगा परमेश्वर भवन इडशी फोवांदे उपवास इंगा प्रार्थना शेशी आदी फद्दीनमाप निरंतर आराधना शेस्तुन्या.

38 आदी आदे वेळला देगगार वच्ची द्यावारकी धन्यवाद इच्या. येवार यरुशलेम सुटकाराद दावा सुदूर वार आंदारकी आदी वान बद्दल शेय्या.

¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶

39 आप्पुड वार प्रभून नियमशास्त्र लेका आंता पूर्ण शेशिनेका, वार गालील प्रांतलोन नासरेथकी वार ऊरुक वापस फोय्यीर.

40 बीडा फेद्दावोड आयका फोया इंगा शक्तीला इंगा ज्ञानला वाढास्का फोया इंगा द्यावारदी कृपा वानमिंदा उंड्या.

41 दर याडाद वान आम्मा आब्बाड वल्हांडण फंडगा कस्रोम यरुशलेम शहरकी फोदुर.‡

42 आप्पुड वाड बारा यंडलावोड उंड्या, वार फंडगा रितीलका फडक यरुशलेम शहरकी फोय्यीर.

43 आप्पुड फंडगाय आन्नी दिन्मुल आंदु नीलचीनेका वार इल्लुक वापस वच्चेदेक येल्लीर. गान बीडा येशुड यरुशलेमलाने यंकाक निलची फो गान वान आम्मा आब्बानकी येरक्का लेकुंड्या.

44 वाड जताक प्रवास शेशेतोर प्रवासीला संगगा उंडी इल्ला समजाशी वार वगा नाडदी दावा नडस्केन फोय्यीर यंकसार वार गोनगोतला इंगा मित्रलाला वान फुडकेदेक सुरु शेशीर. §

45 आप्पुड वाड वारकी शिक्काक फो, आंका वार यरुशलेम शहरकी वापस वच्चीर इंगा आंदू वार वान फुडकेदेक आंटीर.

46 इल्ला आय्या की, मूड नाळा बाद वार यरुशलेमकी वापस वच्चीर आप्पुड वाड वारकी परमेश्वर भवनला शिक्या, वाड शिक्षकलाला कुसनी वारदी इनदू इंगा वारनी प्रश्नल आडगुदू.

47 येवार वानदी इनीर वार आंदार वान समजबुद्धीता इंगा उत्तरलाता चकीत आय्यीर.

48 यप्पुड वार वान सुशीर आप्पुड वार आश्चर्य चकीत आय्यीर. वान आम्मा वान आन्या, “बीडा, नू मासंगा इल्ला येनटीक शेस्ती? मेब्बाड इंगा नीन यंता चिंता शेस्का नीनु फुडकुका वस्तीम.”

49 येशुड वारनी आन्या, “मीर नन्नु येनटीक फूडकुदूर? नीन ना परमेश्वर आब्बान इंटल्या उंड्याला, इदी मीक यरका लेकुंड्या येम?”

50 गान वाड याय माटलू वारसंगा माटलाड्या आय वारकी तेलवालेद.

51 इंगा वाड वारसंगा नासरेथ नगरकी फोया इंगा वाड वार आज्जाला निलच्या. वान आम्मा इ आत्री माटलु दान अंतःकरणला दाशी फेट्या.

52 येशुड ज्ञानला इंगा शरीरला द्यावार इंगा मनसुला कृपाला वाढास्केन फोया. *

3

???????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
?????????
????????? 3:1-6; ?????????? 1:2-6; ?????????? 1:19-23

1 इप्पुड तीबिया कैसर इन पंधरा यंडला राजकारणला, यप्पुड पंत पिलात यहूदीया प्रांतोड शासक उंड्या इंगा हेरोद अनतिपस चौथाई गालील प्रांतोड शासक उंडी इंगा वान फेदा तम्मुड फिलीप्प *इड चौथाई इतुरीया इंगा त्राखोनीती इ देशला शासक इंगा लुसनिय इड चौथाई अबिलेनकी शासक उंड्या.†

2 हन्नाड इंगा कयफाड इर मुख्य याजकलु उंडीर, आप्पुड मरू भुमीला द्यावारदी वचन जखन्यान कोडकु योहान तीकुड वच्या.

3 वाड यार्देन देगार आंता परिसरला पापला क्षमा कस्रोम पश्चाताप शेशी बाप्तिस्मा तिस्कुनाला इल्ला घोषणा शेस्का तिरग्या.

4 यशया संदेष्टचान पुस्तकला राशीनेलेका इदी आय्याः
“मरू भुमीला घोषणा शेशेतोनदी आवाज आय्या आदी इल्ला,

‘प्रभुनदी दावा तैयार शेयांडा,
वानदी दावा सरळ शेयांडा.

5 प्रत्येक दरी निंडी फोई,
इंगा प्रत्येक कोंडा इंगा टेकड्या सपाट आय्यी,
वरांग सरळ आय्यी,
इंगा खडबड दावाल सपाट शेशी.

6 इंगा आंता मनुष्य जाती परमेश्वरदी तारण सुशी.’”

7 वान तीकनुस बाप्तिस्मा तीस्कुना वच्चीने मंदीन योहान आन्या; “हे, जहरी फामला फिल्नालाला, वच्चे शिट्टनुस फारदेक मिमलान येवार सावधान शेशीर?

8 पश्चात्तापकी योग्य इल्ला फळ इयांडा इंगा मी मनलाला इल्ला आनाकुंडा की, ‘अब्राहम मा आब्बानलेका उंडाड.’ येनटीक की नीन मिक शेपतान की, अब्राहम कस्रोम इ राळानुस बीळ्ळू पैदा शेशेदेक द्यावार समर्थ उंडाड.

9 इप्पुडे माक बोड्याक गोडली फेट्टी उंडाड. दिन कस्रोम प्रत्येक माक याद शिंगार फळ इयाड आदी तेंपिगास आगगीला येयदेक वच्ची.”

* 2:52 2:52 1शमुवेल 2:26, नितीसुत्र 3:4 * 3:1 3:1 ??????????फिलीप † 3:1 3:1 थसली द नालुग प्रांत द वगा राज्यपाल शीना देशोमक शासक इलाका की रजा लेड. ‡ 3:16 3:16 ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? यावारद शपू तिसेस येतेद इदी वका गुलाम द किदा फडीद फनी सम्जस्तर

10 यंकसार समुदायलोन मंदी वान आडगीर, “इप्पुड मीम येम शेशेद?”

11 वाड उत्तर इच्या, “यवार देगार रोंड आंगुल उंडाय वार येवानकी लेव वानकी वगाट इय्याला इंगा येवार देगार आन्नाम उंडाड वाड पण आल्ले शेश्याला.”

12 काही जकातदारलु पण बाप्तिस्मा तीस्कुनदेक वच्चीनीर. वार आनीर, “गुरुजी, मिम येम शेश्याला?”

13 वाड वारनी आन्या, मिक येम नेमाशी इच्चीनेद उंडाड दानकाना जास्त दुडलू तीस्कुनाकुंडा.

14 इंगा शिपाइल पण वान आडगी आनीर, “इंगा माबहल येम, मीम येम शेशेद?” वाड वारनी आन्या, “येवार तीकनुस जबरदस्ती दुडलू तिस्कुनाकुंडा, यवार मिंदा खोटाद आरोप येय्या कुंडा, मीक शिक्कीने पगारलाने समाधानी उंडांडा.”

15 आप्पुड मंदी आनंदता दावा सुदूर प्रत्येक मनशी मना अंतःकरणला इडे ख्रिस्त उंडी येम आंका विचार शेयदुर.

16 वार आंदारकी योहान उत्तर इच्या, “नीन मीद बाप्तिस्मा नेळाता शेशतान, गान वगाड येवाड नाकाना सामर्थ्यशाली उंडाड वाड वस्तुनाड इंगा नीन वान शपूलाद दाराम ईडशेदेकबी पात्र लेन‡, वाड मीद बाप्तिस्मा पवित्र आत्माता इंगा आगीता शेशी.

17 वानी खडाल स्वच्छ शेशेदेक इंगा गोदमाल वान कोठारीला जमा शेशेदेक वानदी शाटा वान शेतल्या उंडाड, पण वाड फोटटू आराक फोई इल्लोन आगगीला कालचेस काडी.”

18 योहान इंगा शेंगेम उत्तेजन इच्चे माटलाता वारकी बोध शेशी सुवार्ता शेष्या.

19 योहान चौथाई शासक हेरोद इन बेद्रीच्या येनटीक की वानदी वान फेदा तम्मुन वडती हेरोदीया दानसंगा अनैतिक संबंध उंड्या, इंगा आले इंगा शेंगेम वाईट माटलु वाड शेशीन्या.

20 इदी आंता शेशी सूद्धा वाड इंगा वगा दुष्कर्म शेशा आदी आंटे वाड योहाननी जेलला येश्या.

???????????? ?????????? ??????????

21 आप्पुड इल्ला आय्या की, यप्पुड आंता मंदीद बाप्तिस्मा योहान शेयदु, आप्पुड येशुनदी पण बाप्तिस्मा आय्यी वाड प्रार्थना शेशेताप्पुड मोडाम उघडाश्या.

22 इंगा पवित्र आत्मा फयरुपता कबुतरलेका वानमिंदा दिग्या इंगा मोडामलेल इल्ला आवाज आय्या की, “नू ना प्रिय कोडकु उंडाव, निन नी बहल शेंगेम संतुष्ट उंडान.”

???????? ???? ?

23 यप्पुड येशुड वान सेवाक सुरुवात शेशा आप्पुड वाड सुमारे तीस यंडलावोड उंडचा. मंदी वान योसेफ कोडकु समजायदुर. योसेफ एलीन कोडकु उंडचा

24 एली मत्ताथान, मत्ताथ लेवीन, लेवी मल्ल्वीन, मल्ल्वी यन्नयान, यन्नयाड योसेफ कोडकु उंडचा.

25 योसेफ मत्तीथ्यान कोडकु उंडचा मत्तीथ्याड अमोस, अमोस नहुमान, नहुम हेस्लीन, हेस्ली नग्गयान,

26 नग्गय महथान, महथ मत्तीथ्यान, मत्तीथ्य शिमयीन, शिमयीड योसेखान, योसेख योदान कोडकु उंडचा.

27 योदा योहान कोडकु उंडचा. योहान रेशान, रेशा जरुब्बाबेल, जरुब्बाबेल शल्ल्तीएलान, शल्ल्तीएल नेरीन,§

28 नेरी मल्ल्वीन, मल्ल्वी अद्दीन, अद्दी कोसोमान, कोसोम एल्मदामान, एल्मदाम एरान.

29 एर येशुन, येशु अलिएजर, अलिएजर योरीमान, योरीम मत्ताथान, मत्ताथ लेवीन कोडकु उंडचा.

30 लेवी शिमोन कोडकु उंडचा. शिमोन यहूदान, यहूदा योसेफान, योसेफ योनामान, योनाम एल्याकीम,

31 एल्याकीम मल्लयान, मल्लया मिन्नान, मिन्ना मत्ताथान, मत्ताथ नाथानान, नाथान दाविदान,*

32 दावीद इशायान, इशाय ओबेदान, ओबेद बवाजान, बवाज सल्मोनान, सल्मोन नहशोन कोडकु उंडचा.†

33 नहशोन अम्मीनादाब कोडकु उंडचा, अम्मीनादाब अदामीन, अदामीन अर्णयान, अर्णय हेस्त्रोनान, हेस्त्रोन पेरेसान, पेरेस यहूदान,

34 यहूदा याकोबान, याकोब इसहाकान, इसहाक अब्राहामान, अब्राहम तेरहान, तेरह नाहोरान,‡

35 नाहोर सरुगान, सरुग रऊन, रऊ पेल्लेगान, पेल्लेग एबरान, एबर शेलहान कोडकु उंडचा.

36 शेलह केनान कोडकु उंडचा. केनान अर्पक्षदान, अर्पक्षद शेमान, शेम नोहान, नोहा लामेखान,

37 लामेख मथुशलहान, मथुशलह हनोखान, हनोख यारेदान, यारेद महललेलान महललेल केनानान,

38 केनान अनोशान, अनोश शेथान, शेथ आदामान, आदाम द्यावारद कोडकु उंडचा.§

4

???????? ???? ?

§ 3:27 3:27 एज्रा 3:2, नेहम्या 12:1 * 3:31 3:31 2 शमुवेल 5:14 † 3:32 3:32 रुथ 4:20-22 ‡ 3:34 3:34 उत्पत्ती 21:3; 25:26,1 इतिहास 1:28-34 § 3:38 3:38 उत्पत्ती 4:25; 5:32; 1 इतिहास 1:1-4 * 4:4 4:4 अनुवाद 8:3 † 4:8 4:8 अनुवाद 6:13-14 ‡ 4:11 4:11 स्तोत्र 91:11-12 § 4:12 4:12 अनुवाद 6:6

1 येशुड पवित्र आत्माता पूर्ण निंडी यार्देन वंकानुस वापस वच्चा. इंगा, आत्मा वान मरू भुमीलोग येतकेन फोया.

2 आंदू शैतान वानदी नलपाय दिन्मुल परीक्षा तिस्कुन्या. आ दिन्मुलाला येशुड येमीच तीनालेद इंगा उपाशी दिन्मुल पूर्ण आयनेका येशुनकी आकाल आय्या.

3 आप्पुड शैतान वान आन्या, जर नू परमेश्वर कोडकु उंडाव तर इ रायदी रोटचा कावाला, इल्ला आज्ञा शेय.

4 येशुड वानकी उत्तर इच्या, “पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद की, मनशी फक्त रोटचाता जगाशी इल्ला लेद.”*

5 मग शैतान वान उंच जागामिंदीक येकेन फोया इंगा वगा क्षणला जगलोनी आन्नी राज्यल वानकी सुपीच्या.

6 शैतान वान आन्या, “नीन निक इ आन्नी राज्यलाद अधिकार इंगा वैभव इच्यान येनटीक की आय नाक इहेंक वच्चीनाय इंगा नीन ना मर्जी लेका आय इच्ची शेकास्तान.

7 दिन कस्रोम जर नु नाय काळ मोकती इंगा नाद आराधना शेस्ती तर इदी आंता नीद आय्यी.”

8 येशुड उत्तर इच्चा, “पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद. प्रभुड नी परमेश्वर इन्दे आराधना शेय इंगा फक्त वान्दे सेवा शेय.”†

9 यंकसार शैतान येशुन यरुशलेम शहरकी येकेन फोया इंगा परमेश्वर भवन टोकमिंदा वान नीला फडामत्या इंगा वाड वान आन्या, “जर नु द्यावार कोडकु उंडाव तर इंदकेल किंदा उडी मत!

10 पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद की, ‘नीद रक्षण ‘शेशेदेक वाड वान दूतलाक निविषयला आज्ञा शेशी,

11 इंगा नीद काल रायमिंदा आपटायाराद आंका वार नीनु मना शेतलामिंदा झेलास कुन्यार.’”‡

12 येशुड उत्तर इच्या, “पवित्र शास्त्रला इल्ला पण आनिनार; नी प्रभु परमेश्वर इनदी परीक्षा सूडाक.”§

13 दिन कस्रोम शैतान आन्नी प्रकारदी परीक्षा तीस्कुनेद आयनेका योग्य वेळ वच्चीनंताक वाड येशुन इडशी फोया.

14 मग पवित्र आत्मा सामर्थ्यता येशुड गालील प्रांतकी वापस फोया इंगा वान बह्ल बातमी आंता तीकुड पसराश्या.

15 वाड वार यहूदी सभास्थानला नेरप्या इंगा आंदार वानदी स्तुती शेशीर.

16 इंगा यंदू वाड शिन्नाप्पुड नुस फेद्दावोड आयन्या आ नासरेथकी वाड वच्या इंगा शब्बाथ दिनमु वाड प्रथालेका यहूदी सभास्थानला फोय्यी ग्रंथ वाचायदेंक निला फडचा,

17 इंगा यशया संदेष्टचान ग्रंथपट वानकी इहेंक वच्या. वाड आदी पुस्तक तेरशा इंगा याद भाग फुडकी तिशा, आ जागाला इल्ला राशिनेद उंडचा.

18 “प्रभूनदी आत्मा नामिंदा वच्चीनाद, येनटीक की, गरीबोरकी सुवार्ता शेषदेंक वाड नाद अभिषेक शेशीनाड.

कैदी शेस्का येका फोईनोरकी स्वातंत्र्यद घोषणा शेशेदेंक,

इंगा गुड्डचोरकी कंडलु वापस शिक्काला, येवारमिंदा जुलूम आयनाद वारदी सुटका शेशेदेंक*
19 इंगा प्रभून कृपा वर्षाद घोषणा शेशेदेंक वाड नन्नु आंपीनाड.”

20 मग वाड ग्रंथपट बंद शेशिगेस यहूदी सभास्थानाला सेवकनी वापस शेशी वाड किंदा कुसन्या. सभास्थानलोटोर प्रत्येकजन वानदेगार रोखाशी सुस्तुन्या.

21 वाड वारसंगा माटलाडदेन्क सुरुवात शेशा की, “मीर इनीने कस्रोम इबद इदी शास्त्रलेख पूर्ण आयनाद.”

22 आप्पुड आंता मंदी वान बहल साक्ष इहेंक आंटीर इंगा वान नोरनुस येल्लीने कृपा माटला बहल वार आश्चर्य चकीत आय्यीर इंगा वार वगामेगारनी आनीर, इड योसेफ कोडकुने लेड येम?†

23 येशुड वारनी आन्या, “नक्कीच, मीर नन्नु इल्ला पण आन्यार; हे वैद्या, नु स्वतःन बागा शेय. कफर्णहुमला याय माटलु नु शेशीनेय मीम इंटीम आय माटलु नी स्वतः उळ्या नासरेथला पण शेय.” मग वाड मुंदारकी आन्या,

24 “मीन मीक खरेम शेषतान, यादुच संदेष्टाक वान स्वतः नगरला मान्यता शिक्काद.

25 नीन मीक खरेम शेषतान, इस्राएलला एलीयान काळला शेंगेम विधवाल उंडीर, यप्पुड साडेतीन यंडला नंताक मोडामनुस वाना फडालेद इंगा आंता प्रदेशला फेद्दा दुष्काळ फडीन्या.‡

26 तरी पण एलीयान इंगोगो यादुच विधवादान देगार आंपदेंक दालेद. वान यहूदी लेने सिदोन

प्रांतलोन सारफथ इंदुड विधवादान देगार आंपदेंक वच्या.§

27 अलीशा संदेष्टान वेळला इस्रायलला शेंगेम कुष्ठरोगील उंडीर पन वारपैकी येवारुच शुद्ध कालेर. फक्त सुरिया इंदूड नामान कुष्ठरोगीन शुद्ध शेशेदेंक वच्चीन्या.*

28 इदी इनी यहूदी सभास्थानला आंता मंदी कोफाम फडीर.

29 वार मंदी लेशीर इंगा वार येशुन शहर बैटीक गेदमेशीर इंगा या कोंडामिंदा वानदी उर उंडचा, दान कंटाम नुस वान दोब्बेस काडदेक आडनंताक येकाफोईर.

30 पण वाड वार दिंटलोनस येल्ली वान दावाता फो.

?????? ?????????? ?????????? ??????????
???????? 1:21-28

31 मग वाड गालील प्रांतलोन कफर्णहुम ऊरुक फोया. वाड शब्बाथ दिनमु यहूदी सभास्थानला वारकी नेरपुतुन्या.

32 वार वान शिक्षणता आश्चर्य चकीत आय्यीर, येनटीक की वानी माटलु अधिकारयुक्त उंडचा.

33 आबद सभास्थानला, अशुद्ध आत्मा आंटीने वगा मनशी उंडचा इंगा वाड बेगगे कीरली आन्या,

34 हे नासरेथकर येशु, नू मा नडमा येनटीक फडताव? नू माद नाश शेशेदेंक वच्चीनाव येम? नु यवाड उंडाव इदी नाक येरका उंडाद! परमेश्वरान पवित्र! वाड नुये उंडाव.

35 येशुड वान धमकामती आन्या, “तेप्पांग उंड इंगा वानलोनस येल!” आप्पुड आ अशुद्ध आत्मा आ भुमीमिंदा किंदा केडप्या इंगा आ मनशीक येमीच शेश्यांदे आदी वानलोनस बैटीक येल्ली फो.

36 आप्पुड आंदार आश्चर्य चकीत आय्यीर इंगा वगामेगारनी माटलाडदेंक आंटीर, इदी या प्रकारदी शब्द उंडाद? अधिकारता इंगा सामर्थ्यता वाड अशुद्ध आत्मालकी सुद्धा आज्ञा शेस्ताड इंगा आय बैटीक येलताय.

37 इ प्रकारता वान बहल कीर्ती नालुंग तीकुड प्रदेशलाला पसरास्का फो.

???????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
????????? 8:14-15; ?????????? 1:29-31

38 आबद येशुड सभास्थाननुड येलीगास शिमोन इल्लुक फो. शिमोन आत्ता जडमुता बिमार उंडचा. वार दान बागा शेशे कस्रोम वानकी विनंती शेशीर.

* 4:18 4:18 यशया 58:6; 61:1-2 † 4:22 4:22 लुक 2:42; स्तोत्र 45:2 ‡ 4:25 4:25 1 राजा 17:1; 18:1 § 4:26 4:26 1 राजा 17:7-19 * 4:27 4:27 2 राजा 5:1-14

39 येशुड दानदेगार नीला फड्या इंगा वाड जडमून बेद्रीच्या इंगा दान लोनस जडमु येल्ली फो. लगेच लेशी आदी वानदी सेवा शेशेदेक आंट्या.

40 फददु मुनगेताप्पुड, अलग-अलग बिमारीलाता बिमार उंडीने आंता मंदीन वानदेगार येकेन वच्चीर. वाड आंदार नत्तीमिंदा शेष फेट्टी वारनी बागा शेश्या.

41 यंतातरी मंदीलोनस अशुद्ध आत्माल बैटिक येल्या. आय अशुद्ध आत्माल किर्लुदू इंगा आनदु, नु परमेश्वर कोडकु उंडाव. गान वाड ख्रिस्त उंडाड इदी आटलाक येरका उंड्या आंका वाड आटलान बेद्रीच्या इंगा येमीच माटलाडा नियालेद.

42 फदु फुट्टीन नग्रेम, वाड एकांत जागालोक फो. गान मंदी वान फूडकुदूर. वाड यंदू उंड्या आंदूक वार लगेच वच्चीर इंगा वार लोनस वाड येल्ली फोवाराद आंका वार प्रयत्न शेशीर.

43 पन वाड वारनी आन्या, “द्यावार राज्यद सुवार्ता नाक बाकी उळ्ळाला पण शेष्याबेक येनटीक की दिन कस्रोमी नन्नु आपीनेद उंडाद.”

44 मग वाड आंता यहूदीया प्रांतला सभास्थानलाला उपदेश शेस्का फो.

5

११:११-१२ ११:१३-१४ ११:१५-१६ ११:१७-१८ ११:१९-२० ११:२१-२२; ११:२३-२४ ११:२५-२६

1 मग वगा नाड, येशुड गनेसरेत सरोवर कंटांमकी निलाफडीन्या आप्पुड मंदी परमेश्वरदी वचन इनदेक येशुन भोवती गर्दी शेशेदेक आंटीर*,

2 आप्पुड वाड सरोवराला रोंड जहाजलु सुश्या, गान जहाज लोन्टोर मिल फेट्टेतोर बैट्या उंडीर इंगा वारी जाळील कडगुदूर.

3 दांटल्योन वगा जहाजलोग येशुड फोया आदी शिमोनदी उंड्या इंगा, वाड कंटांमनुस रवा दूराम येतका फोयेदेक शेष्या. मग वाड जहाजला कुसन्या इंगा मंदीक शिक्षण इहेक आंट्या.

4 येशुनदी माटलाडेद आयनेका येशुड शिमोननी आन्या, “जहाज लोत नेळालोग तिस्को इंगा मिल फटदेक नीद जाळी किंदीक इडु.”

5 शिमोन उत्तर इच्या, “गुरूजी, मोब्बूलाला मिम शेंगेम मेहनत शेस्तीम पण येमीच शिक्कालेद. तरी नु आंटाव आंका जाळी किंदीक इडस्तान.”

6 मग वार आल्ले शेशीनेका वार जाळीला मिलाद फेद्दाद घोळका शिक्क्या इंगा वानदी जाळी शिंगेदेक आंट्या

7 आप्पुड वार इंगोगो जहाजलोन मना सहकारीलाक मदत शेशेदेक कुतेशीर. वार वच्चीर मग

इल्ला आय्या की आय रोंडू जहाजलु मिलाता इंता निंड्या की, आय मुन्गेदेक आंट्या.

8 आप्पुड इदी सुशी शिमोन पेत्र येशुनी काळलु मोक्की आन्या, “ना देगारनुस दुराम येल्ली फो येनटीक की नीन पापी मनशी उंडान.”

9 येनटीक की वार फेट्टीने मिलाद घोळका सुशी वाड इंगा वान संग्ता उंडीनोर आंदार आश्चर्यचकीत आयनीर.

10 आप्पुडे शिमोनान भागीदारलु जब्दीन कोडकु याकोब इंगा योहान इर पण वारलेका आश्चर्यचकीत आय्यीर. इंगा येशुड शिमोननी आन्या, “आद्राक, येनटीक की इंदनुस मुंदारकी नु मनसुलान फेट्टेतोड आय्याव.”

11 मग वार जहाजलु कंटांमकी आंचीनेका वार आंता काही इडशीर इंगा वान यंका फोइर.

११:११-१२ ११:१३-१४ ११:१५-१६ ११:१७-१८ ११:१९-२० ११:२१-२२; ११:२३-२४ ११:२५-२६

12 मग इल्ला आय्या की, येशुड यादो वगा उळ्या उंडीनाप्पुड आंदु कुष्टरोगता निंडीनोड वगा मनशी उंड्या, यप्पुड वाड येशुन सुश्या आप्पुड वाड बोरकाला फड्या इंगा वानकी विनंती शेशा, “प्रभू, जर नीद इच्छा उंटे तर नन्नु शुद्ध शेशेदेक नु समर्थ उंडाव.”

13 आप्पुड येशुड वानदी शेष मुंदारकी शेशी वानकी स्पर्श शेश्या इंगा आन्या “नाद इच्छा उंडाद शुद्ध का!” इंगा लगेच वानदी कुष्ट येल्ली फोया.

14 मग येशुड वानकी आदेश इच्ची शेष्या की, “यवारकीच शेष्याक, पण फोईगास स्वतान याजककी सूपी इंगा वारकी साक्ष कावाला आंका मोशेड आज्ञा शेशीनेलेका शुद्धीकरण कस्रोम अर्पण शेष्य.”†

15 परंतु येशु विषयी बातमील इंगा पसरास्का फोया इंका फेदाद जमाव वानदी ऐकादेक इंगा मना रोगलाता शिंगार आदेक जम आदूर.

16 पन येशुड जंगला एकांतला फोई प्रार्थना शेष्यदू.

17 इल्ला आय्या की, ओकानाळ वाड शिक्षण इस्तांना आंदू परुशील इंगा नियमशास्त्रटोळ शिक्षक कुशिंडीर वार गालील इंका यहूदीया प्रांत इंगा यरुशलैम शहर इ भागलोन यंतीतरी जागाललोकल वचीनीर. प्रभूनदी सामर्थ्य वान ठायी उंड्या दानइचांग वाड रोग बागा शेष्यदु.

18 इंगा मंदी वगा लकवा आइने मंशीन मंचाममिंदा येतकेन वचीर इंका वार वान नोना येतकेन इंगा येशुन मुंदार किंदा फेटदेक प्रयत्न शेशीर.

* 5:1 5:1 गानेरेक सरोवर उन्गोट फेर गलीली सरोवर उन्डाद † 5:14 5:14 लेवी 14:2-32

19 पन गर्दीगोन नोना येतकेन वचेळदी दावा वारकी शिकाद, दांचांग वार इल्लु छतमिंदा यकी वान मंचाम सोबत कौल्याल मिन्दकेल येशुन मुंदार किंदा इडशीर.

20 वानदी विश्वास सुशि, येशुड आन्या, “बीडा नि पापलाद क्षमा आयनाद.”

21 नियमशास्त्र शिक्षक इंगा परुशी स्वतःसंगा विचार शेस्देन्क आंटीर “इदी दुर्भाषण शेशातोड यवार? परमेश्वर शिवाय यवार पापलाद क्षमा शेशु शकास्ताड?”

22 इंगा येशुड वारी विचारलु जाणास्केन वारकी उत्तर इच्चीगेस आन्या, “मीर स्वता अंतःकरणला इल्ला विचार यला शेस्तार?”

23 नि पापलाद क्षमा आइनेद उंडाद इंका लय इंगा नडू इटला लोंकेल याद सोपा उंडाद?

24 पण मीक इदी तलवाबेक की मनशी, कोडकु पृथ्वीमिंदा पांपलाद क्षमा शेशेळदी अधिकार उंडाद, दांचांग वाड लकवा आइने मनशीन आन्या, नीन निक शेपतान लय, नीद मंचम यत्तीगेस नि इल्लुक फो.”

25 लगानाने वाड निलाफडया इंगा आ मंचाम मिंदा वाड फंडकोणी उंड्या आदी येतीगात परमेश्वरदी गौरव शेस्केन स्वता इल्लुक फोया.

26 वार आंदार आश्चर्यचकीत आय्यीर इंका परमेश्वरदी स्तुती शेशेदेक आंटीर, वार संगेम आद्रीगात आनीर, मीम इफोद अद्भुत गोष्टील सुशिमटीम.

9:9-13; 2:13-17

27 'इ माटलु आयनेका येशुड बेट्या फोया इंका वाड लेवी फेर जकातदार नी जकात नाका मिंदा कुसनेन सुशा, येशु वान आन्या, “ना यंकाक दा!”

28 आप्पुड लेवीड आन्तायम आंदे इडशा लेशी वानयंकाक फोया.

29 मग लेवीड वान इंटल्या येशुन इचांग फेदाद वन्टा इच्या इंगा जकातदार ड व इंगा मंदीद फेदा जमाव वानबराबर तिंदू.

30 पन परुशी इंका नियमशास्त्रटोळ शिक्षक इर वान शिष्यलतीकुड तक्रार शेशा, वार आनीर, मीर जकातदार इंका पापी मंदीसंगा येनटीक टीनताव?

31 येशुड वारनी आन्या, “यवार निरोगी उंडार वारकी वैद्यनदी यवार्की गरज लेद, पण यवार रोगी उंडार, वारकी वैद्यनदी गरज उंडाद.

32 नीन नितीमानलान कुतेदेक दालेन तर पापी मंदीक पश्चात्पाइचांग शपिदेक वचीनान.”

9:14-17; 2:18-22

* 6:1 6:1 अनुवाद 23:25 † 6:4 6:4 लेवी 24: 5-9; 1 शामुवेल 21:6

33 वार वान आनीर, योहान शिष्यल नेहमी उपवास इंका प्रार्थना शेस्तार इंका काही फरुसी इंगा नियम शास्त्र गुरु वार समूह ला उंडिर, वार पण आले शेशार, पण नि शिष्यल तर तिनी तागी उंटार.

34 येशु वारनी आन्या, “यवार इल्ला शेशार?”

वन्हाडलासंगा फेनली कोडकु उंडाळ तोपर्यंत मिक वारनी उपवास शेयपिदेक वची यम?

35 पण इल्ला दिनाम वचीनेद उंडाद की, फेनली कोडकुन वारदेगारकेल तीस्कोनी इंका आ दिनाला वार उपवास शेशार.”

36 वाड वारकी इंगा ओकाट दाखला शप्या, “यवारबी कोता बटाद तुकडा शिनगामती फातादांकी आंचार, जर वाड इल्ला शेस्ताड तर वाड कोताद बटा शिनगामतुताड पण कोता बटाद तुकडा फाता बटाक बागा कमपियक फोई.

37 इंका यवारबी कोता द्राक्षरस फाता द्राक्षरस कतोल थैलीला फेटार जर वाड इल्ला शेस्ताड तर कोता द्राक्षरस कातडी थैली शिनगी बेट्या उसळाशी इंगा आदि थयली खराब आयी.

38 कोताद द्राक्षरस कोताद कातडी थैलीला फेटा बेक.

39 यवारकीबी फाताद द्राक्षरस तागीनेन्का वारकी कोताद बेक लेकूनटाद येनटीक की वाड आंटाड, फाताद द्राक्षरसे बागा उंडाद.”

6

12:1-8; 2:23-28

1 आन्ट्यागा ईळा आय्या की, वगा शब्बाथ दिनामला येशुड शेलानेळ यळीन्याआन वान शिष्यल् कनसल् तैम्पी शेतल्या चोळाशी तिंटुडीर.*

2 आप्पुड परुशयांलोटोर आनीर, “शब्बाथ दिनामला येम योग्य लेद, आदी मिर याला शेस्तार?”

3 येशुड वारीक आन्या, “यप्पुड दाविद आन वानबरोबर मंदिक आकाल आईन्या आप्पुड वार येम शेशीनाड इंदी मीर शास्त्र लेख ला वाचायाले येम?

4 वाड द्यावार ईटला फो आन समर्पित रोट्याल याजकांन शिवाय यवारच तिनेद योग्य लेद आवी वार यळा तिनीर आन मनाबरोबर उंडीनोरक् वार्कबी ईच्चीर.”†

5 इंगा येशु ड वारीक आन्या, “मनशी कोडकु शब्बाथ प्रभु उंडाळ.”

6 ईळा आय्या की, दुसरा वगा शब्बाथ दिनामला येशुड यहूदी सभास्तानला व्हो आन शिकामतीदेक आन्ट्या. यवानद उजवा शेई सुकाशिंद यीळा आंद ऊंड्या.

33 मीद यवार बागा शेशतार, वारद् जर मीर बागा शेशतार तर मीक येम फायदा? पापी पण ईळे शेशतार.

34 यवार तिकेळ मीक परत शिक्की ईळा आशा ऊंटाद, वारीक जर उसना ईस्टार तर मिक येम फायदा? पापीपण परत शिक्काबेक ही उद्देश गोन दुसरा पापीक उसना ईस्ताड.

35 परंतु मिर मना शत्रूमींदा प्रिती शेईना आन वारद बागा शेईना आन निराश न आता उसना ईना आंटे मीद प्रतिफळ व्हेदाद आयी आन मीर परम कोडकु आय्यार कारण वाड अनुपकारी आन वाईट विरमीदां दया शेशेतोड ऊंटाड. §

36 यळा मी परमेश्वर आब्बाड दयाळू ऊंटाळ आळा मीरपण दयाळू ऊंटाडना.”

§ 7:1-5

37 “यवारद् न्याय शैय्याकुंडा, आंटे मीदपण न्याय काक फोई. यवार मिन्दा दोष ईय्याकना आंटे मिक दोषी ठरवायाक फैय्यार. उन्नोरण क्षमा शेईना आंटे मिक क्षमा शिक्की.

38 ईना आंटे मिक ईच्चार. बागा माप दाबाशी, हालवाशी शीग निंडी मि व्हदरामला येशार कारण या मापगोन मिर मापाशी ईच्चार हाच मापनेळ मिक परत मापाशी ईच्चार.”

39 वाड वारीक वगा उदाहरण शैय्या, “वगा गुडचोळ दुसरा गुडचोनक दावा सुपी यम? वार ईद्वारपण खडचाला फडार यम?

40 यापण शिष्य वान गुरू पेक्षा थोर लेद. पण प्रत्येक शिष्य येपुड पूर्ण नैरस्ताड आप्पुड वाड गुरुनलेकाच आवताड.

41 स्वतः कनलोन मुसळ ध्यानामला न फेटता नु मना तंमुनद् कन्नलौद् कुसळ याला सुस्ताव?

42 लेद आंटे नु मना कन्नलौद् मुसळ सुडां दे मना तंमुनक् यळा आन्याव की, आन्ना, नी कन्नलौद् कुसळ नाक तियान? अरे ढोंगी, प्रथम नी कन्नलौद् मूसळ ती आन्तचागा निक आप्पुड नी तंमुनद् कुसळ तिशेतापुड बागा कंमशी.”

43 यादच माक बागा लेद की, आदी वाईट फळ ईस्ताद किंवा यादच वाईट माक लेद की, आवी बागा फळल् ईस्ताद.

44 कारण प्रत्येक माक ईदी दानी फळलगोन गुडतू फेटतार. मंदि काटचाल् झुडूपनेळ अंजीरलु गोळा शयार आळे काटेरी झुडूपनेळ वार द्राक्षल् गोळा शयार.

45 बागा मनशी वान अंतकरणला या बागा गोष्टील साठाशिनी ऊंटाड आंवे तीस्ताड आन दुष्ट मनशी वान

अंतकरणला येम वाईट ऊंटाड आद्दे बैटीक तीस्ताड कारण अंतकरणला येम निंडीनाद आद्दे नोरनेळ यळी.

§ 7:21-27

46 “मीर नाक ‘प्रभू, प्रभू,’ अन्तार, पण नीन यम शप्पतान आदी मिर याला शेयार?*

47 प्रत्येक जण यवाड नादैगारा वस्ताड आन ना वचनलु ईनी आवी आज्ञाल पाळास्ताड वाड यळा ऊंटाळ ईदी नीन मिक सुप्तान.

48 वाड वगा ईलु कटेळ मनशी लेका ऊंटाळ. वाड नोत तव्या आन राईमिंदा पाया कटचा. आन्तचागा पुर वच्चा आन नेळाद लोंढा ईल्लमिंदा आदळाशा, पण नेळागोन आदी हालायाले, कारण आदी बागा कट्टीनद् ऊंटाड.

49 पण यवाड नाई वचनल् ईन्टाड पण आवी पाळायाले तर वाड मना 'ईल्ल पाया फेटान्दे जमीनमींदा कटीनार हा मनशीलेका ऊंटाड, हा ईल्लमिंदा नेळाद लोंढा आदळाशा आन आदी लगेच फडचा आन हा ईलुद संगेम नाश आय्या.”

7

§ 8:5-13

1 ईनेतोर मंदिक वाड मना आंता वचनलु शेप्पेय संपाशीनका वाड कफर्णहुमला प्रवेश शेशा.

2 आप्पुड यवाड वगाड शताधिपतीद् आवडाशेतोड दास बिमार आय्यीगेस सच्चेक टेकाशीन्या.

3 आप्पुड रोमी अधिकारी येशुनदी ईनी यहूदीयाल आब्बान वानदैगारा आमशी, नु वची ना दासक वाचवाय, ईळा वानिक विनंती शेशा.

4 यपुदड वार येशुन दैगारा वच्चीर आप्पुड वार वानिक आप्रहगोन विनंती शेशीर, यवान कसरम नु ईदी शैय्याबेक, वाड योग्य ऊंटाड.

5 कारण वाड मा यहूदी मंदी मींदा प्रिती शेस्ताड आन यवाड मा कसरोम माद सभास्थान कट्टीईच्चा.

6 दानईच्चागा येशुड वारबरोबर दावाला नेडस्केन हो आन वाड ईल्लनेळ सना धुराम लेकुन्या, वाडचे हा शताधिपतीलद् मित्रलक वानदैगारा आमशी आन्या, प्रभु, मीर त्रास शेशी तुस्कुणाकना, कारण मीर ना ईल्लक दाबेक आनकेन ईळा नीन योग्य लेन.

7 आनकेन मिदैगारा वचानक नाक योग्य मानाशेले, परंतु मीर फक्त शब्दाम माट्लाडना, आंटे ना सेवक बागा आयी.

8 कारण नीनपण उन्नोर अधिकारकिंदा ऊंडीनोड मनशी ऊंडी ना शेइ किंदा शिपायाल्ल ऊंटाड; आन

वनीक नीन आंटाड हो, आंटे वाड फोताड आन दुसरावरक दा आंटाड, आंटे वाड वस्ताड अन ना दासक आंटाड, ईदी शेई आंटे वाड आदी शेस्ताड.

9 येपुड येशुड आदी ईन्या आप्पुड वानिक वानविषयी आश्चर्य वाटाशा, वाड वान येनका वंचेय घोळकाक वळाशी आन्या, “निन मिक शप्पतान, ईन्ता विश्वास नाक इस्त्राईल ला देखील कंपीयाले.”

10 आन यवार आमशिनीर, वार ईल्लक व्हईर, आप्पुड वारीक कंपीशा की, वाड सेवक बागा आय्या.

????? ???? ???? ???? ?

11 आन दुसरा दिनामला ईळा आय्या की, वाड नाईन व्हेरद उरला येळीन्या आन वान सना शिष्यल आन व्हेदा घोळका ईदी वानबरोबर होतुन्या.

12 यळा वाड उर दैगारा वच्चीन्या आप्पुड सुडना यवार वगाड सच्चीनोड मनशिन बुडशांक येतकेन यळीनीर. वाड मना आममाक वगाडे कोडकु ऊंड्या आन आदी विधवा ऊंड्या; आन ऊरलोटयोर सना मंदी दानबरोबर ऊंडीर.

13 आप्पुड दानिक सूशी प्रभुनक दान्द कळवळा वच्चा आन वाड दानिक आन्या “यडवाक”

14 आन्ट्यागा दैगारा व्हई वाड तिरडीक स्पर्श शेशा; आप्पुड खांदा ईच्चेतोर स्थिर निळा व्हडीर आन वाड आन्या, “मोगाबीडा, नीन निक शप्पतान, लैई!”

15 आन वाड सच्चीनोड लेशी कुसन्या आन माटलादेंक आन्ट्या; आन येशुड वानिक वान आमम्मादेगारा ईच्चा.

16 आप्पुड आंदारक येरपु आय्या आन वार द्यावारक गौरव ईच्ची आनिर, “मादांटल्ल्या व्हेदा संदेष्टा उदयासक वंचिनाड आन द्यावार मना मंदिद भेट तुस्कुनीनाड.”

17 येशुन विषयी ईदी बातमी हांता यहूदीया प्रांतला आन सभोतालद् परिसरला पसराशा.

???????????????? ???? ???? ???? ?
???????? 11:2-19

18 बतीस्मा इचा वाड योहानक शिष्यल व्हई आंता मटल शैप्पीर,

19 आन्ट्यागा बतीस्मा इचा वाड योहान मना रॉन्ड शिष्यलक व्हीलच्च्या आन वाड वारिक प्रभुं दैगारा आडगदेंक आमशा की, यवाड वंच्चेतोड ख्रिस्त वाड नुव्वे ऊंडाव की मीम दुसरावरद् दावा सुशेद?

20 येपुड हा मंदी वानदैगारा वच्चीर, वार आनीर, “बाप्तिस्मा शेशेतोड योहान माक निदैगारा ईदी आडगदेंक आमशिनाड की, यवाड वंच्चेतोड ख्रिस्त वाड नुव्वे ऊंडाव येम मीम दुसरावंद दावा सुशेद?”

* 7:22 7:22 यशया 35:5-6; 61:1 † 7:27 7:27 मलाखी 3:1; यशया 40:3

21 हाच घटकाला येशुड सना मंदिद रोगाम, बिमारी बागा शेशा, सना मंदी लोंद दुष्ट आत्मा तिशा, गुडचोरक कन्डल्ल ईच्चा.

22 येशुड वारीक उत्तर ईच्चा, “होंडा आनमीर यम ईनीनार आदी योहानक शेप्पना, गुडचोर सुस्तार, लंगड्याल नेडस्तार, कुष्टरोगी शुद्ध आतार, बहिर्याल ईन्टार, सच्चीनोर जीवंत शेशस्तार आन गरीब मंदी सुवार्ता ईन्टार.*

23 आन यवाड नाविषयी आडखळाशेले वाड धन्य.”

24 आन्ट्यागा योहानद निरोप फैईनका वाड योहानविषयी समुदायसंगा माटलाडदेंक आन्ट्या, “मिर येम सुस्देन्क बैट्या शेलाला फईनटीर? गालिगोन हालशीनद् बोरु यम?

25 तर मीर येम सुशाक बैटीक फईनटीर? मऊ बंटाल यस्कुनीन्योड मनशी यम? सूडना, भडक बंटाल येस्कुनीन्योर आन चैनीला ऊंडीनोर मदी राजवाडाला उंटार.

26 तर मीर येम सुज्जेग बैटीक फैन्टीर? संदेष्ट्याल क येम हा, नीन मीक शप्पतान, संदेष्ट्याल गोन पण यवाड श्रेष्ठ फेदावड उंडाळ वानिक.

27 सूड, ‘नीन ना दुतनी

नी मुंदरा आमस्तान वाड नी मुंदरा फी नीद दावा तयार शेशी,’

इळा वान बद्दल ग्रथलाराशिंद उंडाड वाड इडे उन्डाड.†

28 नीन मीक शप्पतान कि आनंती तीकनोळ यवाड जन्मास्ताड वान्ता योहान पेक्षा फेदावड इळा यवाड लेद, तर द्यावार राज्याला यवाड अगदी शिनावाड उंडाळ, वाड वार गन्टा फेदावड उंडाळ.”

29 इका जकातदार संग्गा आंता मंदी इनीगास ‘द्यावारक न्याय उन्डाड’ इळा अन्टार इका वार योहानद बाप्तिस्मा तीस्कुनडीर.

30 पण परुशी नियमशास्त्रान्द शिक्षक इर वान तीकनोळ बाप्तिस्मा न तुस्कूटा मना देगार द्यावारदी योजना तीस्कुनालेद.

31 प्रभूड आन्या, “तर इंगा नीन इ पिढीक मंदीक याद उपमा इतून? इका आधी यवार लेका उन्डाड?

32 या मोगिबळलु संताला कुसनी ओगार मेगार की कुते स्तार वारलेख आदी उंडाड, इळा अन्टार, मिम मि इच्चाका फेटालिद हलगी वाजास्तिम तरी मीर नाचाशीतोर लेद, मिम मयेत द विलाप फदुल आंटीम तर मीर येडवा लेद.

33 यळा कि बाप्तिस्मा शेशेतोड योहान रोदट्या न तीनटा इन्का द्राक्षीरस न ताकता वच्चीनोड उन्डाड आनकेन मीर आंटार, वानिक दैयाम आन्टीद उन्डाड.

34 मन्शीद कोडकु तिनी तागी वच्ची नोड उंडाळ इंका मीर आंठार, सूड, इड खादाड आरवा व दारूडोड जकातदार न्द व उनगो पाप्योड मित्र!

35 पण ज्ञान मनाक आंता बिळातीगोन न्याय ठरवाशिंद उन्डाद.”

?????? ?????? ?????? ?????????????????? ?????? ?????? ?????? ??????

36 आप्पुड परुश्यांपेकी यवाड वगाड, “नू ना बरोबर तिनावेक.” इळा येशु क विनंती शेषा. आंटे वार परुश्याकडा इटल्या व्हइ तिनदेन कुसण्या.

37 इंका सूड, यवाडवगाड पापी आरवती आ नगर उंड्या; येशु परुश्याकडा इनटल्या तिनदेन कुसनीनोड उंडाळ इदी इनी वाड गहुल नुन्या अलबास्त्र कुपी यतका वच्चा.

38 इंका आदी यन्का वानकडा काळा दग्गारा येडस्केन नीलाफडी कन्यळगोन वानिक काळ नानस्देन्क आन्ट्या व आधी तना नतीद यन्टकालगोन तुडशी, वान कालाद शना मुकाल तीस्कुन्या व वार्की सुगंधी नुन्या आंच्या.

39 आप्पुड या परुशाड येशुन फिलच्चीनुड उंड्या, वाड इदी सुशीगास स्वतः मन दिंटल्या, आन्या “वाड संदेष्टा तर उन्टे आ आरवती वारीक दग्गारा. शेशिंद उंडाद आधी यवार व यवारद यळा प्रकारद उन्डाद, आंटे आधी पापी उन्डाद, इदी वारीक तेलचींद उन्डाद.”

40 आप्पुड येशुड वारीक उत्तर इच्चीगास आन्या, “शिमोन, आन्या नी संग्गा नीन येम तरी माटलाडतोन उन्डान.” आप्पुड वाड आन्या, “गुरुजी माटलाड.”

41 येशुड आन्या, “वगा सावकरड इहार कर्जदाराल उन्डीर; वगांता चांदी पाचशे नाणल व उन्नोन ता वंग याबय इळा.‡

42 पण कर्ज फेडाशेक वारदग्गारा येम लेकुंड्या आनकेन वाड इहार्क क्षमाशेशा. तर वारनुट यवाड वानमिन्दा सना प्रीती शेशाव्हाट?”

43 आप्पुड शिमोनाड उत्तर इच्चीगेस आन्या, “यवारक सना माफ शेशावाड, इळा नाक वाटास्ताद.” इंगा येशुड वान्क आन्या, “बागा ठरवाशिणाव.”

44 आप्पुड वाड आ आरवतीकडा वळाशीगेस शिमोनान्क आन्या “इदी आरवती निक कमस्ताद यम? नीन नी इटल्या वस्तीन, नु ना काळाइच्चाका नेळ इय्या लेद; पण इदी यडशीगेस ना काळ भिजवाशा इंका मना यंडकाळगुना आदी तुडशा.

45 नू ना स्वागत कस्रोम मुका तुकस्कूप्या लेद, परंतु नीन न्वाना वच्चानुट इदी नाद काळाद मुके तीस्कुनेद थाबवाशा लेद,

‡ 7:41 7:41 वगा दिनार आंटे वगा नाडाद कमाई.

46 नू नाद नतिक नुन्या आंची नाद स्वागत शया लेद परंतु इदी नाद काळाक सुगंधी नुन्या आंच्या.

47 या कारण इच्चाका नीन निक शेपतान, दान्द जी सना पापुल वान्द क्षमा आइनेद उन्डाद; आंका इदी सना प्रीती शेशा; यावर्क रवा दान्दे क्षमा अवताद वार रवाने प्रीती शेस्ताड.”

48 आप्पुड येशुड दानिक आन्या, “नी पाप क्षमा आय्येनाद.”

49 आंटे वान बरोबर तिनदेन कुसनीडीर वार आपस. ला आंदेन आंटीर, “पापुलदबी क्षमा शेशातोड इडे यवार उंडाळ?”

50 इंगा वाड आ आंडीदान आन्या, “विश्वासगों निक ताराशिंदी उंडाद, शांतीता फो.”

8

????????? ?????? ?????????? ???????

1 आन्टेका वार लगाना इळा आय्या कि, येशु उपदेश शेस्ताड व परमेश्वर राज्याद सुवार्ता शपतुन्ड्या नगरीनगरला उरूऊर तिरगत उंड्या, आप्पुड वाड बारा शिष्युल वानसंगा उंड्या.

2 दुष्ट आत्माल व नपूल दग्गार नुट मुक्त शेशीनिव इळा यंता तरी आन्डेर वानसंगा उंड्या, आंटे मग्दालिया उरुद मरीये नुट योड दयाल यळइड्या, आधी,

3 राजा हेरोदाद कारभान्याड खुजा वानीद वडती योहान्ना आळेच सुसान्ना व इप्पुड संगेम आंडेर, इदी मनाद द्रव्य गोन वानदी सेवा शेयदुर.

????????? ?????????????????? ?????????? ?????????? 13:1-9; ??????? 4:1-9

4 इंका व्हदाद समुदाय वगातडा कुडइनडीर ऊरऊर मंदी वानदग्गारा वस्तू उंडीर वाड दाखला इच्चीर आन्या,

5 “पेराशीतोड मनाद बिजनाम इसदेन इळीइन्ड्या; इंका वार पेराशेद आप्पुड यम बिजनाम दावामिन्दा व्हड्या इंका वाड तोक्या व आकाशातील गुआल आदी तिने कुकीर.

6 इंका यम खडकाळ राई मिंदा मंदा व्हड्या इंका आय्यी हुटीनिव यन्डी हो, आंटे दाटल्या व्हच्चीद लेकुंड्या.

7 इंका येम मूडलामिन्दा माकुलझुडपूल बराबर वाढाशी वारीव वाढ खुंटाशा.

8 इंका यम मन्ची भुमीमिंदा व्हड्या इंका वाड फुटीगेस वानिक नूरपट फनटा वच्ची.” इळा आनी वाड बैग्या कीरली आन्या, “वानिक इनदेन्क गुम्माल उन्डाय वाड आय्कायांडा.”

9 आप्पुड वान शिष्याड आप्पुड वाड आडग्गा, दाखल्याद अर्थ येम उन्डाद?

10 आंटे येशु आन्या, “परमेश्वर राज्यालोन गुजाल जाणाशी देणगी मिक इच्चीम, टीम आंटेगा मंदीमंदीला आदी दाखलाशी शप्पीमटीम, दिनइच्चाका वानिक कुमस्तूउंड्या सुडाराद व वाड इनटू उंड्या तलवारद.*

11 तर आदी दाखला इदी उन्डाद बोजनाम इदी परमेश्वर द वचनाम उन्डाद.

12 इन्का इप्पुड दावामिंदुडद वाड इनातुर उनडार, इन्का आंटेका सैतानानूड वस्ताड इन्का वाड इस्वास व्हटी तारण सुडाराद आनकेन वान अंतःकरणतुन वचन तिशीर तीस्कूणार.

13 इन्का जो खडकामिंदाइर उंडार की, वार इन्टार आप्पुड वचनाल आनदाने तिस्कूनटार, इन्का वारीक मुळानुट लेकुंड्याद; आप्पुड आदीयम यळादणका इश्वास व्हटटार व परिक्षेला यळाला गळाशी फडताय.

14 इका काटेरीला माक ला फडीनीव बीजनाम इन्यातोर उंटीम, पण मुन्दारा फोता-फोता चिंता इंगा धन इंगा इ जीवनालोद सुखुम वार गुदमारशी फोतार इंगा भरदार फळल इयाव.

15 पण बागा भुमीमिंदा फडीणी बीजाल आवी ईवी ऊंडाय, की वार वचन ईनी बागा मंची अंतकरणला घट्ट शेशी व्हेटाद आन धीरामगोन धान्याम ईचकेन होतात.

4:21-25

16 आन येवार दिवा आंचीनेका भांडालकिंदा मुशी व्हेटेले किंवा पलंग किंदा व्हेटेले तर नवनीक वंचेतोरक यलगु कंपीया बेक आनकेन आदी फईक फेटताम.

17 कारण प्रकट आय्येद लेद ईळा येम मुशीनद लेद किंवा तेलचेद लेद आन कंप्पीयाक व्हय्येदकाद इळा येम गुप्त लेद.

18 आनकेन मीर येळा इनटार दानविषयी जपस्केन उंडना, कारण यवार दैगारा ऊंडाद वारीक ईच्चार आन यवार दैगारा लेद ईला की रवा उन्डाद वानिक वाटासताद वारद येम ऊंडाद आदी पण वानतिकेड तुस्कूण्यार.”

12:46-50; 3:31-35

19 आप्पुड येशु द आम्मा इंगा तंमुड वानदैगारा वंचिर आन गर्दी गोन वारीक वानदैगारा व्हयदेक दावाले.

* 8:10 8:10 मत्तय 4:11; यशया 6:9-10

20 आप्पुड येवार वानिक शप्पीर, नी आम्मा शीना तंमुडल नीक भेटाशेंक बैठ्या नीलाफडीनार.

21 आन वाड वारीक उत्तर ईची आन्या, “द्यावार वचन ईनेतोर व पाळाशेतोर इर ना आम्मा इंगा शीना तंमुडल.”

21:28; 21:29

22 आन हा दिवसला ईळा आय्या की, वाड मना शिष्यल् बरोबर नावला कुस्नीन्या आन “मनाम सरोवर मुंदारा फोदाम” ईळा वाड वारीक आन्या आन वार नाव तोलीर.

23 आन्ट्यागा वार नाव तोलेतापुड येशुड फंड्या. आन सरोवर ला घालिद वादळ ईड्या आन नाव नेळागोन निंड्या आन वार संकट ला फडीर.

24 आप्पुड वार वानदैगारा वची वानिक जागा शेशी आनिर, गुरुजी, मनाम बुडाजेग आन्टीनाम. आप्पुड वाड नीदारनेळ लेशी घालीक आन खवळाशिन नेळाख ताकिद शेशा; आन आदी बंद आय्यी शांत आय्या.

25 आप्पुड वाड वारिक आडग्या, “मिद विश्वास यकाडा ऊंडाद?” आन वार यरस्केन थक्क ऐईर आन वगामेगारक आनिर, वीड ऊंडाड तरी यवाड? की, घाली आन नेळ वीरीक आज्ञा ईस्काड आन वार विनदी ईनटार.

5:1-20

26 आन्ट्यागा येशु इंगा वान शिशाल गलील सरोवर मुंदारा गरसेकर प्रदेश ला पोहचाशिर.

27 आन वाड भुमी मिंदा दिग्या, आप्पुड उरलोन्टचोड यवाड वगाड मंनशी वानीक भेटाशा; वानिक सना धैय्याम, आन्टीन्या आन वाड सना वर्षे ल बंटाल येस्कुना लेकुन्या आन वाड ईन्ट्या निलवा कुन्या वाड थडग्यालमिंदा नीलस्तुन्या.

28 आप्पुड वाड येशु नक सूशी सना किरल्या आन वानमुंदारा फडी बेग्याता आन्या, हे येशु, परात्पर परमेश्वर बिडा, नाद नीद येम संबंध? निन नीक विनंती शेस्तान, नाक त्रास ईय्याक.

29 येनटीक की वाड इ अशुद्ध आत्माक हा मनषीनेळ यळी फैयेद आज्ञा ईस्तुन्या; कारण वाड वानिक सना दमुल फेटीन्या; आन मंदि वानिक पहारामिंदा फेटी साखळ्यानगोन आन बेड्यालगोन कट्टूनीर पण वाड आवी बंधनलु तेंम्पी धैय्यामतिकेळ शेलाला हाकलाशी होतूण्या.

30 आन येशुड वानीक आडग्या, “नी फेर येम?” आप्पुड वाड आन्या, सेन्य, कारण वानदांटल्या संगनेम दयामलू घुसाशिन्या.

1 आन्ट्यागा वाड बारा शिष्यक ओगातडा फिलची वारीक आंता दैयाममिंदा आन रोग बागा शेजेंग, सामर्थ्य, अधिकार ईच्चा.

2 आन वाड वारीक द्यावार राज्यविषयी संदेश शप्येईच्चागा आन रोगामक् बागा शेज्जेग आमशा.

3 वाड वारीक आन्या, “दावाईच्चागा येम तुसकुनाकना; कट्या किंवा झोळी किंवा रेंट्या किंवा दुड्लु आन रोन्डं, रोन्डं बट्टाल् तुसकुनाकना.

4 आन या पण इंटल्यामीर फोयार, आंदे निल्लूना आन आंदेलेले फोंडा.

5 यंता मंदी मीक दैगारा तुसकुनार आंतामदिविरुध्द साक्ष काबेक आंका मीर हा ऊरणळ येळतापूड मना कालद् धुळ झटकायना.”

6 आप्पुड वार यळीर आन हांता ठिकाणी वचन शपकेन आन रोग बागा शेशकेन तिरगकेश फोईर.

७७७७७ ७७७७७७७७ ७७७७७७७७ ७७७७७७७७

7 घडास्का उंडीने आन्नी माटलु हेरोद राजा ईनीनका सना घोटाळला फड्या, कारण बाप्तिस्मा इचा वाड “योहान सचैदांतलेळ लेशीनाड.” ईळा सना जण आन्दुनीर;

8 अन सना जण आन्दुनीर “एलीयाड प्रकट ऐनाड” आन उनगोर ओर आनदुनीर “पेईलाटोर संदेष्ट्याल्योंतोर यवार वगाड लेशीनाड.”

9 आप्पुड हेरोद आन्या, बतीस्मा इचा वाड “योहानद नेत्ती नीन तेम्पतीन, पण यवाईच्चागा नीन ईदी कता ईनटान वाड यवार उंडाव?” आन वाड वानिक भेटादेंक सुस्तुन्या.

७७७७ ७७७७७७७७७७ ७७७७७७७७

७७७७७७ ७७७७७७७७७७ ७७७७७७७७ ७७७७७७७७७७७७७७ ७७७७७७७७७७७७७७७

10 यंकसार प्रेषित तोर वापस वच्ची मनाम येम शेशिनाम आदी-आदी येशु क सविस्तर शेप्पीर. मग वाड वारक संगतीस्कीनगेस बेथसैदा फेरदी उरकडा वगातिकड फोया.

11 परंतु दिनबद्दल मंदी ईनीनकास वार वानयेनका फोईर. आप्पून वाड वारद् स्वागत शेशी वारसंगा परमेश्वर राज्याविषयी माट्लादेंक आन्ट्या आन येवारक बागा आय्येद गरज ऊंड्या वारीक वाड बागा शेशा.

12 दिवस संपास्का वच्चा, आप्पून बारा जण देगगारा वच्ची आनीर, “ही समुदायीक निरोप यी, आंटे इकानोळ आकानोळ उरुक दिगी तिनदेंक सोय शेशार; कारण मनाम ईद् रानमाळ ठिकाणला ऊंडाम.”

13 पण वाड वारीक आन्या, “मिरच वारीक तिनदेंक ईना.” वार आनीर “मिम फोई मंदिईच्चागा वंन्टा कोनकेन दाले, तर आय्येद रोट्याल आन रोन्ड मील दानशिवाय मादैगारा येम लेद.”

14 कारण वार जवळपास आय्येद हजार मोगोर ऊंडीर. आप्पुड वाड मना शिष्यालक शप्या, “पन्नास-पन्नास जणद पंगत शेशी वारीक कुसनामंतना,”

15 आन वाड शप्पीनळा शेशी आंदारक कुसनामत्तीर.

16 वाड आवी आय्येद रोट्याल आन रोन्ड मील तुस्कुण्या आन व्हईक स्वर्ग तिक सुशी दानिक आशिर्वाद ईच्चा आन दानी तुकडाल शेशी आवी मंदी घोळकाक सदरदैक शिष्यल् दैगारा ईच्चा.

17 आप्पुड वार आंदार तिनी तृप्त आय्यीर; आन वार तैमपीनी रोट्याल तू कडाल मिगल्या आवी बारा फुटकाल निंडा वार तुस्कुनीर.

७७७७७ ७७ ७७७७७७७७ ७७७७७७७७ ७७७७७७७७

७७७७७७७ ७७७७७७७

७७७७७७ १६:१३-२०; ७७७७७७ ८:२७-३०

18 आन ईळा आय्या की वाड एकांतला प्रार्थना शेशेतापूड शिष्यल् वानबरोबर ऊंडीर, आप्पुड वाड वारीक आडगी आन्या, “मंदी समुदाय नाक यवार आनकेन आंठार?”

19 आन्ट्यागा वार उत्तर ईच्ची आनिर, “बाप्तिस्मा शेशेतोड योहान, पण सनाजन आंठार ‘एलीया,’ सनाजन आंठार की, पूरातन संदेष्ट्याल्योंतोर यवार वगाड परत लेशीनाड.”

७७७७७७७७ ७७७७७७७ ७७७७७७ ७७७७७७७७७७७७७७ ७

७७७७७७७७ ७७७७७७७७७७ ७७७७७७७७७

20 वाड वारीक आन्या, “पण मीर नाक यवार आनकेन अंन्टार?” आप्पुड पेन्ड उत्तर ईच्ची आन्या, “द्यावारद ख्रिस्त.”

21 पण ईदी यवारक शप्पाकना ईळा वाड वारीक निक्षाशी आज्ञा ईच्चा.

22 आन आन्या, “मनशी कोडकु सना दुःखल सोसायाबेक आन आब्बाड, मुख्य याजक मंदी, नियमशास्त्र शिक्षक वारतिकेळ नाकाराशी फोबेक आन जेमगोन मतेयाबेक आन तिसरा दिनामला पुन्हा लेशीर फोबेक, दीनद् आगत्य ऊंडाद.”

७७७७७७७ ७७७७७७७७ ७७७७७७७७७

७७७७७७७ १६:२४-२८; ७७७७७७७ ८:३४

23 आन वाड आंदारक आन्या, “जर यवार नायेनका वच्चेद ईच्छा ऊन्ड्या तर वाड स्वतः क नाकरायाबेक आन दीन्नाम मनाद वधस्तंभ येत्ती तुस्कुनाबेक आन नायेनका नेडवाला.

24 कारण यवाडपण मनाद जेम वाचवाशी वाड दानिक गमवाशी, परंतु यवाड पण नाईच्चागा मनाद जेम होनीईच्ची वाड दानिक वाचवाशी.

25 कारण मनशी आंता दुन्याम मिळवाशी स्वतः क गमवाशा किंवा स्वतः द नाश शेशी तुस्कुण्या तर वानिक येम फायदा आयी?

26 यवाड पण नाविषयीद आन वचनविषयी शीगु फटी वारविषयीपण शिगु मनशी कोडकु येपुन मना स्वतः, आब्बानद, पवित्र दूत लाद गौरवगोन वच्ची आप्पुड व्हट्टी.

27 आन नीन मीक खरेम शप्पतान की, ईन्द नीला व्हडीनोर दांटल्या ईळा ऊंडार की, वार द्यावारद राज्य सुशार तोपर्यंत वारीक सच्चेद अनुभव दाकच व्हेई.”

???????? ???? ?????

28 आन ही गोष्टी ल् शप्पीन्यंका सुमारे आठ दिनामगोन ईळा आय्या की, पेत्र इंगा योहान इंगा याकोब वीरीक तुस्कुनी वाड कोंडामीदा प्रार्थना शेशेग हो.

29 आप्पुड वाड प्रार्थना शेशेतापुड वानद मुतीद रुप पालाटाशा आन वानी बट्टाल तैलागा शुभ्र लखलखीत आय्या.

30 आन सुडना, ईद्दार मोगोर वानसंगा माट्लातुनीर; वार मोशे आन एलीया ऊंडचा,

31 वार तेजस्वी कंपीस्तुनीर आन येम वानद प्रयाण वाड येरुसलेम शहरला पूर्ण शेशेतोड ऊंडचा, हा विषयी वार माट्लातुनीर

32 आप्पुड पेत्र आन वानबरोबर यवार ऊंडीर वार निद्दारगोन भारवाशी उन्डचा, परंतु वार पूर्णपणे जागा ऐईर आप्पुड वारद् तेज आन वार ईद्दार मोगोर वानदैगारा निला फडींद वार सुशीर.

33 आन यिळा आय्या की आदी वानतिकेड दुराम आयेतापुड पेत्रड येशुन आन्या, “हे गुरु, यिंद ऊंडदेग माक बेस ऊंडाद; तर मीम मुड मंडप ल् शेशस्ताम, निच्चागा, मोशेन ईच्चागा, एलीया ईच्चागा.” मनाम येम माट्लाताम आदी वानीक भानाम लेकुन्या.

34 वाड ईदी कता माट्लाडेतापुड वगा मोडाम वच्ची वारमिंदा साट शेज्जेग आन्ट्या आन आदी मोडामला दाशा आप्पुड वार येरस्कुनीर.

35 आन मोडामनेळ आवाज आय्या, आदी आन्या, “वाड ना नीवडाशिन्योड कोडकु ऊंडाड, वींद मीर यीनांडा.”

36 ईदी आवाज आयनेंका येशुड वगाडे कमशा आन वार गप्प निलच्चीर आन या गोष्टील वार सुशिनी ऊंडीर दांल्टोनी येमच वार हा दिवसला यवारक शप्पालेद.

???? ???? ???? ???? ????
???? 17:14-21; ???? 9:14-29

37 आन यीळा आय्या की दुसर्या दिनामला वार कोंडामींदुट किंदा वंचिनैका फेद्दाद मंदिद घोळका वारीक भेटाशा.

38 आप्पुड सुडना, घोळका लॉल्टचोड वगा आरवा जोरात कीरली आन्या, हे गुरु, नीन नीक विनंती शेस्तान, ना मोगाबीडा तीक सुडना, कारण वाड ना वगाडे बिडा उंडाड.

39 आन सुडना, या आत्मा वानिक व्हटताद आन विड अचानक किर्लताड, यंकसार वाड वानिक यिळा व्हिन्डताड की, वान मुतीक फेसाम् वस्ताद, वाड वानिक सना त्रास यिस्ताड आन वानिक व्हेदा प्रयत्नगोन यिडशी होताद.

40 आन आदी येळावेक आंका नीन नी शिष्यल्क विनंती शेस्तीन, परंतु वारतिकेळ यळाले.

41 आप्पुड येशुड उत्तर यीच्ची आन्या, “हे विश्वासहीन आन भाटकाशिंद पिढी, नीन येपुड पर्यंत मि बरोबर निल्लजन आन मीद सहन शेज्जन? नू नी मोगाबीडाक ईकाडा येत्ता.”

42 आप्पुड वाड दैगारा वच्चेतापुड, आंतादांटल्या धैय्याम वानिक किंदा आपटाशा आन भारी व्हिन्डी येशा, पण येशुड हा अशुद्ध आत्माक दम यीच्चा आन मोगाबीडाक बागा शेशी वान आब्बानदैगारा परत यीच्चा.

???? ???? ???? ???? ????
???? ????
???? 17:22-23; ???? 9:30-32

43 आन्ट्यागा द्यावारद ईदी महान सामर्थ सुशी आंदार मंदीक आश्चर्य ऐइर आन वाड आवी येम फनील शेस्तुन्या हा आन्तादान्तल्या आंतामंदी आश्चर्य शेस्तुनीर आप्पुड वाड मना शिष्यल्क आन्या,

44 “इवी माटाल् मीर ध्यानामला फेटना कारण मनशी कोडकु मन्दीशेटल्या यीचेतोर ऊंडार.”

45 पण इवी माटाल वारीक तेलवाले आन वारीक तेलवा व्हो आनकेन आवी वारदैगारनेळ गूप्त राखाशिनी ऊंडचा; आन वार इदी माट्लादिक वार वानिक आडगदैक येरस्कुतुनीर.

???? ???? ???? ???? ????
???? 18:1-5; ???? 9:33-37

46 आन्ट्यागा मनादान्त्या यवार फेदावोड ऊंडार दानविषयी वारदांटल्या वादविवाद नेडशिन्या.

47 आप्पुड येशुड वार मनसुलौंद माटा सुशी वगा बिडाकदैगारा तुस्केन वानिक मनादैगारा निला केडप्या,

48 आन वारीक आन्या, “यवार आदी ना फेरगोन यी बीडाक स्वीकारास्ताड वाड नाक स्विकारास्ताड आन यवाड नाक स्विकारास्ताड वाड यवाड नाक

आमशीनाड वानद् स्विकार शेस्ताड; कारण मि आंदार दांटल्या यवाड आंदार' दांटल्याशिंनावड ऊंडाड वाडे फेदावड.”

49 आप्पुड योहान उत्तर इच्ची आन्या, “हे गुरु, मीम यवार ओगानक् धैय्याम तिशेतापुड सुस्तीम आन मीम वानिक लेद आंटीम. कारण वाड माबरोबर नी येका नेडशेले.”

50 आप्पुड येशुड वारिक आन्या, “मना शैय्याकना, कारण यवार मीकविरोध लेर वार मीक अनुकूल ऊंडार.”

१११११ ११११११११ १११११११ ११११११११ ११११११११
१११११११ १ ११११११११ ११११११११

51 आन ईळा आय्या की वानिक फईक तुस्कुणेद व्हयेद वेळ दैगारा वंच्चा आप्पुड यरुशलेम उरुक फोयेद दूढनिश्चय गोन वाढ मनाद मुती वळवामत्या.

52 अपून वाड मना मुंदारा निरोप आमशा, आप्पुड वार येळी वान इच्यागा तयारी शेज्जेग शोमरोन लोंद वगा ऊरला फोईर,

53 पण वार वारीक स्वीकारा लेद, कारण येरुशलेम ऊरुक फोयेद वारद रोख ऊंड्या.

54 आप्पुड वाण शिष्यल् याकोब आण योहान ईदी सुशी आनीर, “हे प्रभू, एलीयाड शेशीन्या आळे आकाश नेळ आगगी फडी वानद् नाश, शैय्याबेक. आनकेन मीम आज्ञा शैय्याबेक, ईळा नीद इच्छा ऊंडाद येम?”*

55 परंतु वाड वारीक दम ईच्ची आन्या, “मिर या आत्माद उंडार ईदी मीक येरका लेद येम;

56 कारण मनशी. कोडकु मनशी जेमद् नाश शैजैग लेद, तर वारीक उद्धार शेशेदेक वचीनाड.” आंटे वार दुसरा उरुक फोइर.

१११११११ १११११११११११ ११११११११
१११११११ 8:18-22

57 आन वार दावागोन नेडशेतापुड यवाड वागाड वारीक आन्या, “यंद यकाडा नु फोयाव आंद नीन नीयेंनका वंचान.”

58 आप्पुड येशुड वारीक आन्या, “खोकडास बोक्का आन आकाश लोंद पक्षालक् ईल्ल ऊंडाद, परंतु मनशी कोडकु मना नैती फटदेन्क ठिकाण लेद.”

59 आन्ट्यागा वाड दुसरा वगानक आन्या, “ना येनका दा,” परंतु वाड आन्या, “हे प्रभु, पहील्यांदा नाक व्हई ना आब्बानक बुडशी दानी,”

60 आप्पुड येशुड वानिक आन्या, “सच्चीनोरक मना सच्चैदांटल्या बुडशी फोनी, परंतु नु व्हई द्यावार राज्याविषयी घोषणा शेई.”

61 आप्पुड इंगा वगाड आन्या, हे प्रभू, नीन नी येनका वंचान, परंतु पहिला नाक व्हई ना ईटल्या यवार ऊंडार वारद निरोप तुस्कुणान.†

62 पण येशुड वानिक आन्या, “यवारपण नांगरक् मना शैई येशिन्यंका यंनकाड गोष्टीलतीक सूस्केन कुसुंटाड ईळा यवाडच् द्यावारद राज्यक उपयोगी लेड.”

10

११११११ १११११११११ १ ११११ ११ १११११११
११११११११११

1 आन्ट्यागा प्रभुड ईंगा सत्तर जणक् निवडाशी या-या उरला वाड स्वतः फोयेतोड ऊंड्या आंद यीद्धार ईळा वारीक मनामुंदारा आमशा*.

2 वाड वारणी आन्या, “धान्याम, सना ऊंडाद परंतु व्हनी शेशेतोर कडमा ऊंडार, आंटे धान्याम द्यावारा मना धान्यामक् फन्योर आमसा बेक आनकेन मीर वानद् प्रार्थना शैईना.”

3 फोडा; सुडना, लांडगाल नडमा यळा मँका फिल्लाक् आमसाबेक आळा नीन मिक आमस्तान.

4 थैली किंवा झोळी किंवा शप्पुल तीस्कूनाक ना आन दावाला यवारक् दंडाम शैया कुंडा.†

5 मीर यवारपण ईनटल्या व्हय्यार आंद पहिल्यांदा, ही इंटल्या शांती ऊंडान ईळा. आंडा.

6 जर आंद यवार शांतिप्रिय मनशी ऊंड्या तर मीद शांती वानमिंदा निलची; पण आदी लेकुन्या तर आदी मीतीक परत वस्ताद.

7 मीर आद्दे ईटल्या निलची वार येम ईच्चार आदी तीनडा तागंडा फोंडा; कारण फन्योर मना मजुरीक योग्य ऊंडार; ईलु, ईलुक तिरगा कुंडा.

8 आन मीर यापण नगरला फोयार आन वार मीक स्विकारास्तार, दांटल्या वार येम मी मुंदारा वेटतार आदी तिंडा,

9 आन दांटल्या यवारद येम नस्तुंटे वारीक बागा शेईना आन वारीक शेपना, द्यावारद राज्य मी दैगारा वचीनार.

10 परंतु मीर यापण नगरला फोयार वार मीद स्वागत शैयाले तर बैट्या दावा मिंदा फोई ईळा आंडा,

11 मी नगरदी मनु मा कालक आंटीनाद आदी पण मीम मिविरुद्ध झाडशी येस्ताम; तरी ईदी तेलस्कोना की द्यावारदी राज्य दैगारा वचीनार.

12 नीन मीक शपतान की, हा दिनामला सदोमक हा नगर पेक्षा सोपा फोई‡.

* 9:54 9:54 2 राजा 1:10 † 9:61 9:61 1 राजा 19:20 * 10:1 10:1 बहात्तर जनाल न † 10:4 10:4 मत्तय 10:9; 2 राजा 4:29 ‡ 10:12 10:12 उत्पत्ती 19.;24-25

13 “हे खोराजिना, नीक हाय! हे बेथसैदा, नीक हाय कारण मीदांटल्या आवी सामर्थल फनील आताय आवी जर सोर आन सिदोन वीरदांटल्या आईनी ऊंड्या तर वार येनका के फईमिंदा तुस्कुनी, राखला कुसनी पश्चात्ताप शेशींतुन्डीर.

14 आनकेन न्यायम दिवशी सोर आन सिदोन वारिक जास्त सोपा व्हई. §

15 हे कफर्णहुमा, नु आकाश पर्यंत येत्ती फोयाव येम? नु नरक दनका दिग्याव.*

16 यवाड शिष्यल् द इन्टाड वाड नाद इन्टाड आन यवाड शिष्यल क नाकारास्तार वाड नाक नाकारास्ताड वाड यवाड नाक आमशीनाड वानिक नाकाडास्ताड.”

17 हा सत्तर मंदि आनंद गोन वचीर आन आनीर “प्रभू, नी फेरगोन दैयाल पण वश अवताद!”

18 आप्पुड वाड वारीक आन्या, “नीन शैताननी आकाशनेळ वीजलेका फडेतापुड सुस्तीन! †

19 सूडना, नीन मिक फाम आन विंचूलकतुडवा शेद आन शत्रुन हांता सामर्थमिंदा, अधिकार ईच्चीनान आन यमटीगोनच मिक एमी हानी काकाफोई. ‡

20 तरी पण मीक दुष्ट आत्माल वश आताय दिन्द आनंद शय्याकना तर मिद फेर स्वर्गला राशिंद ऊंडाय दींदी आनंद शयंडा.”

§ 10:14 10:14 योयल 3:4-8; जखान्या 9:2-4 * 10:15 10:15 यशया 14:13,15 † 10:18 10:18 प्रगटीकरण 12:7-9; यशया 14:12 ‡ 10:19 10:19 स्तोत्र 91:13 § 10:27 10:27 मत्तय 22:37-40; अनुवाद 6:5; 10:12; योहान 22:5 * 10:28 10:28 लेवी 18:5

21 आ क्षणला वाड पवित्र आत्म्याला आनंदीत आय्या आन आन्या, “हे आब्बा, स्वर्ग आन पृथ्वी द प्रभू स्तुती शेस्थान, कारण नु इवी गोष्टी ल् ज्ञानी आन बुद्धिमान मनशी तिकेळ दाशी व्हटी हा शीन्ना बिडा क प्रकट शेशीनाव. आऊ, आब्बा कारण नीक येम योग्य वाटाशा आदी नु शेस्तु.

22 ना आब्बाड हांनी गोष्टील नाईचागा ईचीन्या आन कोडकु यवार ऊंडाड ईदी आब्बानशिवाय यवारकच येरका लेद आन कोडकूशिवाय आब्बाड. यवार ऊंडाड यवारक् च येरका लेद आन यवारक् आदी प्रकट शेशेद कोडकुद ईच्छा ऊंडी वानिकच फक्त यरका आय्यी.”

23 आन शिष्यलतीकुड तीरगी वाड एकांतला आन्या, “मीर येम सुस्तार आवी सुशेय कडन्ल धन्य.

24 नीन मीक शपतान, शेंगेम राजाल आन संदेष्ट्याल मीर येम सुस्तार आदी सुशेद ईच्छा शेशतीर, परंतु वार आदी सुडाले आन मीर येम ईनटार आदी ईनेद ईच्छा, बाळगायाशिर, परंतु वार आदी ईनाले.”

§ 10:14 10:14 योयल 3:4-8; जखान्या 9:2-4 * 10:15 10:15 यशया 14:13,15 † 10:18 10:18 प्रगटीकरण 12:7-9; यशया 14:12 ‡ 10:19 10:19 स्तोत्र 91:13 § 10:27 10:27 मत्तय 22:37-40; अनुवाद 6:5; 10:12; योहान 22:5 * 10:28 10:28 लेवी 18:5

25 यंकसार वगा नियमशास्त्रलोटचोड शिक्षक निला व्हड्या आन वाड येशुनदी परीक्षा तुस्कुणेद प्रयत्न शेशा. वाड आन्या, “गुरुजी, अनंतकाळदी जीवन शिक्केईच्चागा नीन येम शैयावेक?”

26 आप्पुड येशुड आन्या, “नियमशास्त्रला येम लिवाशिनार? नु दांटल्या येम वाचास्ताव?”

27 वाड आन्या, “नु नी परमेश्वर मिंदा पूर्ण अंतकरणता, पूर्ण आत्माता, पूर्ण शक्ती गोन प्रिती शैई.” आन स्वतः मिंदा यळा प्रिती शेस्ताव आळा मना शेजार्यालमिंदा प्रिती शैई. §

28 आप्पुड येशुड वारीक आन्या, “नु बरोबर उत्तर यीस्तू, ईदीच शैई आंटे नु बतक्याव.”* †

29 पण मनाम योग्य प्रश्न आडगीनाम ईदी दुसरावरक सुबेईच्चागा वाड येशुन आडग्या, “आंटे ना शेजारी यवाड?”

§ 10:14 10:14 योयल 3:4-8; जखान्या 9:2-4 * 10:15 10:15 यशया 14:13,15 † 10:18 10:18 प्रगटीकरण 12:7-9; यशया 14:12 ‡ 10:19 10:19 स्तोत्र 91:13 § 10:27 10:27 मत्तय 22:37-40; अनुवाद 6:5; 10:12; योहान 22:5 * 10:28 10:28 लेवी 18:5

30 येशुड उत्तर ईच्चा, “वगा मनशी यरुशलेम ऊरनेळ यरीहोक यळीन्या आन वाड दोंगाल शेतल्या शिक्या. वार वानी बंटाल तिशी वानिक मत्तीर आन आरधाम ससिनेन इडशी फोईर.

31 आप्पुड हाचवेळी वगा याजक हा रस्तागोन यळीन्या. याजकाड वानिक सुशा, पण दावा दुसरा बाजुनेळ यळी हो.

32 हाच दावानेळ वगा लेवीड वानिक सुशा. आन वाडपण दावा दुसरा बाजुक येळी फो.

33 आन वगा शोमरोनी हाच दावानेळ यळीन्या वाड ऊंड्या आंद वचा इ मनशीन सुशी वानिक वानदी कळवळा वच्या

34 वाड वानदैगारा वच्या वान जखम मींदा नुन्या आन द्राक्षालदी रस फोशी आदी कट्या आन वान स्वता गाडदीमींदा कुसनामती उतारशाळाला येतकावचा आन वानद सेवा शेशा.

35 दुसरा दिनामला वाड रोंड चांदीई नाणल् तिशा आन उतारशाळालोन मालकनक ईच्चा आन आन्या, ‘विनदी बागा काळजी तुस्को आंटे दिनपेक्षा जास्त खर्च जर नु शेस्तु आदी नीन नीक परत वचीनेन्का निक ईचान.’

36 दोंगाल शेटल्या या मनशी शिक्कीन्या, वानद् हा मुग्गुरल्लोटचोर यवार खेरेम शेजारीऊंड्या ईळा निक वाटास्ताद?”

§ 10:14 10:14 योयल 3:4-8; जखान्या 9:2-4 * 10:15 10:15 यशया 14:13,15 † 10:18 10:18 प्रगटीकरण 12:7-9; यशया 14:12 ‡ 10:19 10:19 स्तोत्र 91:13 § 10:27 10:27 मत्तय 22:37-40; अनुवाद 6:5; 10:12; योहान 22:5 * 10:28 10:28 लेवी 18:5

37 हा नियमशास्त्रटोळ शिक्षक आन्या, “थवाड वानमिंदा दया शेशा वाड,” आप्पुड येशुड वारीक आन्या, “फो आन नु पण आले शैई.”

38 यंकसार येशुड आन वान शिष्यल् वान मार्गनेळ व्हयेतापूड, वाड वगा ऊरला वंच्वा. आंद मार्था फेरद आंती वानद स्वागत शेशी आदरातिथ्य शेशा.

39 दानिक मरिया फेरुद शेल्याल ऊंड्या, आदी द्यावार काळादगारा कुसण्या आन वाड येम आंटाड आदी ईनटून्या.

40 पण मार्थाद जास्त फनीगोन तारांबळ आय्या. आदी येशुन दैगारा वच्या आन आन्या, “प्रभू, ना शल्याल आंता फनी नामिंदा येशा दीनदी काळजी निक लेद येम? तर नाक मदत शेशेदक दानिक शप्प.”

41 प्रभुड उत्तर ईच्या, “मार्था, मार्था, नु संगेम माटलाविषयला दगदग शेस्ताव.

42 पण ओकाटे माटा आवश्यक ऊंडाद. ईदी नीन शपतान आन मरीयाद दान ईचांग बागा वाटा निवडाशिनाद. आदी दानतिकेळ तिशी तीस्कोनदेक दाद.”

11

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
ⓂⓂⓂⓂⓂ 6:9-15

1 इंगा इल्ला आय्या की, वाड वगा ठीकाण्या मिन्दा प्रार्थना शेशतुन्ड्या. आधी आईन्का शिष्यांनलोटे ओकाजण वान आन्या, “प्रभु, इल्ला योहानाड वान्द शीष्यलकी नेरप्या; वानलका मीरदेखील माक प्रार्थना शेशदेन्क नेफेन्डा.”

2 आंटे वाड वारनी आन्या, “थपुड मीर प्रार्थना शेशतार आप्पुड मीर इळा आन्डा:

ये मा स्वर्गलोन आबा,
नीद फेर पवित्र मानादेक फोवाला, नीद राज्य दावाला,

3 माद दिन्नामद आन्टेद रोटेचा माक ई,

4 मा पापुलद माक क्षमा शय,

आनकेन मिमबी माद परतेक आपराध्यांक

वान आपराध्यानदी क्षमा, शेशतांम

इंका माक परीक्षेला यतकेन दावाक

तर माक वाईटानोट इडू.”

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

5 इंका येशुड वान आन्या, “समजांयडा मीरपैकी यवाड इळा उंडाड वानकी मित्र उंडाळ इंका वाड वानतिक मापकाडा फो व वानिक आन्या, ‘मित्रा, नाक मूड रोटेचा उसना इ,

6 आनकेन ना मित्रांड इपुडच परवास शेशी नातिक वचीनाड आनकेन वानिक वादचासदेन्क ना देगारा यम बी लेद.’

7 आंटे वाड आरवा नोनिकेल आन्या, ‘नाक तरास इयाक! नीन पहिलाने वाकील आनशीन्द उंडाद इंका ना बिळ नादगारा फडीनार. नीन मिक् रोटेचा इसदेन्क इचाका लेशा लेद.’

8 नीन मिक् शपतान कि, जरी वाड लेशी वानिक येम इसदेन्क इचाका टाळाटाळ शेशतूटे तरी वान मित्रान आग्रहागोन वाड खात्रीगोन लेशी वानिक यंता रोटेचालद गरज उंडाद आंता वानिक इच्ची.

9 इंका आनकेन निन मिक् शपतान, आडगण्डा आंटे मिक् इच्चार फुडकयण्डा. आंटे शिक्की इंका ठोकायण्डा आंटे मिर इच्चाका उघडाशी फोड.

10 आनकेन यवार आडगताड वानिक शिक्की. इंका यवार फुडकताड वानिक शिक्की इंका यवार ठोकाशी वानइच्चाक वाकील त्परशीगेस फड.

11 मिता इल्ला यवाड आबाड उंडाळ कि, वान कोडकु मील आडग्यातर वानिक मीलएवजी फाम इच्ची?.

12 इळा जर बीडा गुडू आडग्यातर याद आबाड वानिक तेल इच्ची?

13 इंका मीर वाईट उंडीगेस मिक् मि बिळाक मंचिद देनग्याल इच्चेद तेलस्ताद, तर मग स्वर्गीय आब्बानतिक यम आडग्यार वारीक वाड यंता विशेषगोन पवित्र आत्मा इच्ची?”

ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
ⓂⓂⓂⓂⓂ 12:22-30; ⓂⓂⓂⓂⓂ 3:22-27

14 येशुड वगा दैयाम तीसतुंड्या. वाड मुक्योड उंड्या. इंका इळा आय्या कि, या आरवांक माटलाडदेन्क, वस्तून लेकुड्या आदी दैयम बैयट्या वच्चीनका, वाड माटलाडदेन्क आंटेचा व मंती जमाव आर्च्य चकीत आय्या.

15 आनकेन आ जमावालोन सनगोट मंती इळा अनिर कि, दैयाम सरदार इड बालजबूल इन साय्यागोन वाड दैयाम तीसताड.

16 इंका काहीजण वांदि परीक्षा सुसदेन्क स्वर्गुनोट चिन्हाल आडगीर.

17 पण वार मनसला यम उंडाद इदी वाड जाणाशी उंड्या आनकेन वाड वारीक आन्या, “आपसात फुट फडींद परतेक राज्य ओसाड फडी इंका यवार या इंकलोन मंती वगामिगाद विरुद्याला जगडाम शेशतार आप्पुड वार इल्युद तुकडाल आताय.

18 इंका मीर आंटेर इळा जर दैयामला फुट फड्या तर वांद राज्य यळा टीकाशी? नीन मिक् इदी आडगतान, कारण ‘मीर आंटेर बाल्जबुलान्द साय्यागोन दैयाम तीसतान’

19 इंगा जर नीन बालजबुलान साहाय्यागोन दैयाम तीसतान, तर मीर शिष्य यवार साहाय्यागोन दैयाम तीसतार? आनकेन वार मिद न्याय शेशार.

20 परंतु जर नीन द्यावार्द साहाय्यागोन दैयाम तीसतान तर मग दिनमिन्दूर इदी स्पष्टच उंडाद कि, द्यावार्द राज्याम मीरदगगारा वाच्चींद उंडाद.

21 यपूड यावाराणा बलवान आरवा मना इलुंद सूरक्षीतते इच्चाका आंता शस्त्रसामग्री बाळगासताड आप्पुड वान्द मालमत्ता सुरक्षित नीलस्ताद.

22 परंतु यवार वारकिंटा शना बलवान वानमिदा हाल्ला शेशी वान्द पराभव शोसस्ताड, आप्पुड आ शस्त्रसामग्रीमिन्दा वाड इश्वास फटींद उड्या, आदी वाड तीस्केन फोताड व वान्क शिक्किंद लुट मना मित्रांक फनस्ताड.

23 जो नाद बाजूगोन लेद, वाड ना इरोदला उंडाड आनकेन जो नाबरोबरीगोन गोळा शेशालेर, तर वाड उधलाशी कुक्कताड.

12:43-45

24 यपुड अशुद्ध आत्मा मनसिवैट्या वस्ताद व वाड इसावा तीस्कूनदेन्क निर्जल प्रदेशाला जागा फुडकताद. पण वान्क आदी इश्रांती शिक्क्या लेद. आप्पुड वाड आंटाड, 'नीन या इंकाल्यानुट बैट्या वच्चीनांन आच इंकल्या एनकाक फयान.'

25 वाड आ इंकल्या यक्का फोताड आप्पुड वान्क आदी इल्लु झाडशी नीटनेटका शेशिंद कमस्ताद.

26 यंकसार वाड फोताड इंका मनापेक्षा शना बळकट व दुष्ट इळा योड आत्माला तीस्कूताड इंका वार आ इंकल्या फोतार इंका आंदच निलस्तार आप्पुड आ मनसिंद शेवटंद परिस्थिती पहिल्या पेक्षा वाईट आताद."

27 वाड इदी गोष्टी माडलाडशा आप्पुड इळा आय्या कि, गर्दीलोन वगा आरवाती बैग्या कीरलीगेस वान्क आन्या, "धन्य आदी गर्भाशय, वार नीद भार वाह्याशा व धन्य आदी सनल जी नु चोकास्तीव."

28 परंतु वाड आन्या., "जे द्यावरक वचन इंटार इंका पाळास्तार वारच खरेम धन्य उंडार!"

12:38-42

29 यळायळा मंदीकुडीगेस वाढासदयेन्क आंटीर, आप्पुड वाड माटलाडदयेक आंटाया, "इदी पिढी दुष्ट पिढी उंडाद. आदी चिन्हाल आडगताद इंका योनान्द चिन्हाशिवाय यादिबी चिन्ह दानिक इस्देक आयदकाद.

30 कारण यळा योनाड निनवेन्द मंदीइचाका चिन्ह उंडाद आळा मनसि कडकुबी इ पिढीद चिन्ह आइ.

31 दक्षिणेकडाद राणी न्यायाम्द दिनाम इ पिढीबराबर लेशी वारक दोषी ठरवाशी कारण इनदी पृथ्वीद टोकानुट शलमोनान्द शहाणपण इनेद इच्चाका वचीर इक्का सुड, शलमोनादानपेक्षाबी फेदावड इळा वगा इन्द उंडाद.*

32 न्यायाम्द दिनूम निनवेन्द मंदी इदी पिढीसंगा नीला फडीगेस दानिक दोषी ठरवाशा कारण योनान्द उपदेश इनी वार पश्चात्ताप शेशीर इंका सूड, योनाकिनटा पण फेदावड इळा वगा इन्द उंडाद."

6:22-23

33 "यवारबी दिवा आणशिगेस किदुडइटल्या इंका भांड्यालकिन्दा फेट्या लेद, तर नोना वचीनोरक यंलग कमसाबेक आनकेन दिवणीमिन्दा फेटतार.

34 कन्न इनदी मिद फयद दिवा उंडाद. जर मिरद कन्नल मन्चीव उट्या, तर मीरद फय्यबी यलगगोण निंडीनेद उंडी.

35 पण वार जर वाईट उंडार तर मिरद फय्य गडदमय उंडाद आनकेन निमिदोर्द यलग इदी गडदू तर लेद ना, दिन्द काळजी तीस्कोण्डा.

36 जर मिद आंता फय्य यलगमय उंडाद इंका दांदलोन यादिबी बगल गडदुमय लेद तर, यळा दिव्यांद यलग किरणाल निक यलग इस्तार, अळा वार निक आंदातीकोट यलग शेशी."

7:22-23

37 येशुड वान्द माट संप्यवाशा आप्पुड वगा परुशाड वान्क मन्ना इटल्या वच्ची स्वतः संग्ता तीदेन्क फिलच्या. वाड नुनिक फो इंका मना जगामिन्दा तीदेन्क कुसन्या.

38 गान वाड तीन्याका मुंच्ची शेतल कडग्या लेद इदी सुशी परुश्यान्क शना आश्चर्य वाटाशा.

39 आप्पुड प्रभु वान्क आन्या, "मीर परुशी पेला व तल्या ब्यटीनुट साफ शेस्तार पण मीर न्वानुट लोभीपणागोन इंका गब्बूगोन नीडींनोर उंडार.

40 अरे बुद्धीहीन मंदीनो! यवार ब्यटीद बाजू बनवाशीर वारच न्वानोड बाजू बनवाशा लेड येम?

41 पण य्याद न्वाना उंडाद, आदी गरिबोरक इडा इंका यंकसार आन्तांयम मिरइच्चाका शुद्ध आय्यी.

42 आंका मिर परुशान्क हाय उंडान कारण मीर पुदिना, जीर व प्रत्येक भाजीपाल्यान्द दशांश इसतार. परंतु मीर न्याय इंका परमेश्वर इषयन्द प्रीती दिनतिक दुर्लक्ष शोसतार. मीर नितीगोन बत्केद व परमेश्वर मिन्दा प्रीती शेशेद इदी गोष्टील प्रथम

* 11:31 11:31 1 राजा 10:1-10; 2 इतिहास 9:1 † 11:42 11:42 मत्तय 23:23; मिखा 6:8; लेवी 27:30

शेशेद आवश्यक उंडाद आ येळक इतर गोष्टील तिक दुर्लक्ष शेशेद लेद.†

43 मिर पुरुश्यान्द यन्ता दुर्दशा आइ, कारण मीरक यहुदी सभास्थानातीला महत्वाद जागी कुसनेद इंका बाजारला नमस्कार तीस्कूनेद आवडास्ताद.

44 मिद यन्ता दुर्दशा आय्यी! कारण मीर न कमशिंद कबरलका उंडार, इत्ला कबरालमिन्दा मंदी नल्लस्ता काळ इच्ची न्यडस्तार.”

45 वगा नियमशास्त्रद शिक्षक येशुन आन्या, “गुरुजी, मीर इळा माटलाडस्तार आप्पुड मीर मादसुद्धा अपमान शेस्तार.”

46 आप्पुड येशुड आन्या, “नियमशास्त्रन्द शिक्षकल मिदपन धिक्कार उंडाला, कारण मीर मंदीक वाहशांक अवगढ इळा बरु वारमिंदा इस्तार इंका वार यतीदेन्क मिर्द वगा येळगोन सुद्धा मदत शेशा शयार.

47 मिर्द धिक्कार उंडाला, कारण मिर्द पूर्वजानी ठार शेशिंद संदेष्ट्यालइच्चाका मीर कबराल कटंतार.

48 इळा शेशी मीरद पूर्वजानी शेशिन्द कृत्यांलद समर्थन शेस्तार.

49 दिनइच्चाका परमेश्वर ज्ञान सुद्धा इळा आन्या, 'नीन प्रेषित इंका संदेष्ट्याल वारतीक आमशान. वारपैकी काही मन्दिक वार ठार मतेशार व काही जणान्द वार छळ शेशार!'

50 तर, संदेष्ट्यालद आदी नेत्तुर दुन्याम ममुंदगानोट सली फो दानइच्चाका दंड इ पिढीक नीनचीगेस इयाबेक.

51 का, नीन मिक खरेम शप्तान कि हाबेलान्द रक्तातनुट, आदी द्यावरद भवन व वेदी इर्ता मतेशी फइनोर जखन्या इरद नेत्तुर दंका इदी पिढीक जबाबदार फट्देन्क वच्ची.‡

52 मीर्द नियमशास्त्र. शिक्षकान्द यन्ता दुर्दशा आइ कारण मिर ज्ञानाद किल्ली तीस्केन फोडाव, मीर स्वतः नोनिक फव्वा लेद इंका जे नोना फय्येद प्रयत्न शेस्तूनटार, वारबी फइदेन्क इया लेद.”

53 येशुड आंदूट यळी फोतुड्या नियमशास्त्रन्द शिक्षकाल व परुशाल वारद शना इरोध शेशेदेंक आंटीर व वारीक संगेम गोष्टीलविषइ प्रश्नल आडगदेन्क आंटीर.

54 वाड आदी माटलाडशा आ शब्दाला वार फटदेन्क इच्चाका वार टपाशी उंडीर.

12

10:26-27

‡ 11:51 11:51 उत्पत्ती 4:8; 2 इतिहास 24:20-22

1 इंका आदरम्यान हजारो मंदीद समुदाय जमाशिंद उंड्या इंका इन्ता कि वार वगामिगारक तुकुदेन्क आंडीर, आप्पुड येशुड प्रथम मना शिष्याल्क माटलाडशा: “परुशान्द खामिरा इषय जपायंडा, आंटे वारद ढोंगाइषय जपायंडा.

2 उघड शेशा फइन्द लेद इळा यमच मुय्या लेद व यम तलचेंद लेद इळा यमच गुप्त लेद.

3 आनकेन मीर जे यम गडदला माटलांडतार आदि यलगला इनी फइ इंका मीर यवार गुम्माला यमबी वगाताडला शप्यार आदी इल्लु छतमींदोट घोषित शेशी फइ.”

10:8-31

4 “परंतु नाद मित्रानो, नीन मिक शप्यतान, यवार फय्क मत्ततार वारीक मीर यरस्कुनाक, कारण दाननंतर वारकींटा शना वारीक यम शेशेदेंक वच्चा लेद.

5 मीर यवार्द यरपू बाळगायला इदी नीन मिक शप्यतान. मीक ठार मत्तीरआंटाका मिर्क नरकाला कुक्की इसदेंक वारीक अधिकार उंडाद, वार्द यरपू फंटंडा. का, नीन मिक शप्यतान, वान्दच यरपू फंटंडा.

6 आयद गुवाल रोंड शिनाय नाण्यालकी आंबूतार यम लेद? तरी दांटलोन्द वगारदबी परमेश्वर क विसर फड्या लेद.

7 पण मिर्द न्यतीमिंदोट आंता यडकाल देखील वाड कोल्चीनोड उंडाद. यरस्कुनाकड. सनगेम गुवालकिंटा मिद मूल्य शना उंडाद.

8 जो नाक आता, मंदीमुंदारा स्विकरस्ताड, आ प्रत्येक मनसीक द्यावरदूत लामुन्दारा मनसीद कडकू स्वीकारशी.

9 परंतु जो नाक इतर मंदिमुंदारा. नाकराडस्ताड, वाड द्यावरदूत लामुन्दारा नाकराशी फइ.

10 प्रत्येक मन्शी जो मन्शीद कोडकूविरुद्ध माटलाडशी, वानीक क्षमा शेशीफइ. परंतु जो पवित्र आत्माविरुद्धला दुर्भाषण शेशस्ताड वान्क क्षमा आयद लेद.

11 आप्पुड वार मिक सभास्थाणागोन, राजकर्तेल इंका अधिकारी वारमुंदारा फटी यतकेनवच्चार आप्पुड मीर यम माटलाडशेद इंका स्वतःद बचाव यळा शैयाला आइषयला मुंची चिंता शेशेकेन कुस्नाकंडा.

12 कारण मीर यम माटलाडेद हे पवित्र आत्मा आचयेळक मिक नेरफी.”

10:26-27

13 यंकसार मंदीसमुदायलोन ओकोळ वान आन्या, "गुरुजी, नाद तमूनक ना हिंसा लोन्द नाद नाक इसदेक शपना!"

14 परंतु येशुड वान आन्या, "आरवा, नाक मिरमिन्दा मध्यस्थी इंका न्यायादिशाड आनकेन यवार नेमाशीर?"*

15 इंका येशुड वारनी आन्या, "साभाळयण्डा इंका आंता प्रकारद लोभानूट स्वताःन्क दूराम फटण्डा कारण यप्पूड वगा मनशीदगगारा वान गरजेपेक्षा शना उंडाद आप्पुड आदि संपत्ती वार्द जीवण उंडी इळा लेद."

16 नंतर वाड वारक वगा दाखला शप्या, "यवागांक धनवान मनशिद शेतजमिनीला शनामचिद पिक वच्या.

17 वाड स्वःताक विचार शेशीगेस इळां आन्या, 'नीन यम शेषेद, कारण धान्याल साठवायला नातिक जागा लेद?'

18 मग वाड इळां आन्या, 'नीन इप्पुड इळा शेसतान नीन नाद धान्याल कोठारे केडपीगेस फेदाद कटतान नीन नाद आंता धान्याल व माल आन्द साठवास्तान'

19 इंका नीन नाद जेमक आनटान हे जीवा, इप्पुड निइच्चाका सनगेम यड्लू साली इळा सनगोट मंची माटलु साठ्वाशिगेस फेटीनेय उंडाय. आराम शय, तिनी, तागी मजा शय.'

20 पण परमेश्वर वान आन्या, 'अरे मूर्खा, जर ईबद निद जेम फो तर नु साठवाशीने माटलु यवारक शिक्की?'

21 जो यवाड मना इचागा संपत्ती जमा शेस्ताड परंतु द्यावार दृष्टीगोन जो धनवान लेद, इळा मंदि लका इर उंडार."

[२२:२२-२४](#) [२२:२२-२४](#) [२२:२२-२४](#)
[२२:२२](#) 6:19-21

22 आंटे येशुड वार शिष्यलनी आन्या, "आंका नीन मिक शपतान, तान स्वतःन्द जीवणइषयाला इंका मीर यम तीनेद इदी इषयला चिंता शयाकण्डा. इंका मिद शरीर आंटे याद बटाल येस्कुनेव इदी विषयला चिंता शय्याकण्डा.

23 कारण आन्नामकाना जेम इका बटालपेक्षा फय महत्वाद उंडाद.

24 काकीद विचार शयना वार पेरायार इंगा कापणीही शेषार. वारीक कोठार लेद व कणगीही लेद. तरीही परमेश्वर वारद पोषण शेस्ताड. पक्षलकना मीर यन्तातरी मौल्यवान उंडार!†

25 चिंता शेशीगेस मीरपैकी यवार स्वतः आयुश्याद दोरी शेतभर वाढवावयास यवार समर्थ उंडार?‡

26 जर मिर अन्दाला शिनाद माटलू शेश्या लेद, तर इतर माटला विषयदी चिंता याला शेस्तार?

27 रानफुले यळा फूटताद दाण्ड इचार शेयडा. आदी कष्ट्याम शेश्या लेद व कातीत लेद. तरी नीन मिक शपतान, शलमोनदेखील मनाद आंता वैभवला दानटलोन वगालेकाही सजाशीन्द लेकुड्या.

28 तर, जे इबद उडाद व रेफाक भटीला कुकी फइ इळा आ शेनलॉड गडीक इळा द्यावर इळां पोशाख येशीन्द उडाद, तर मीर जे अल्पविश्वासू आ मिक वाड यतातर शना मंचीद पोशाख यसकुन्या लेद यम!

29 मीर यम तीनेद व यम तागेद याविषयला चिंताला उंडेद लेद इंका इदी गोष्टीइषयला चिंता शेशेद लेद.

30 कारण परराष्ट्री इदी मिळवासदेक खटपट शेस्तार पण इ माटलु मिक गरज उंडाद, हे मिद स्वर्गीय आबाक यरका उंडाद.

31 आएवजी प्रथम वानदी राज्य शिक्कीइच्चाका झटा आंका इ माटलु मिक इच्ची.

32 ये शिना कळप यरस्कुनाक, कारण मीरक वानदी राज्य इच्चेद आ दिटल्या स्वर्गीय आबांक संतोष वाटास्ताद.

33 मिंद मालमत्ता आंबूना इंका गरिबोंक फंच. फाताद न आयद व न झिजाशेव इळा तितील स्वःता कसरुम स्वर्गाला बनवायडा. आंदु दोगालपण फयतोरकाड व कसरही दान्द नाश, शेयातोडकाड.

34 कारण यंदु मीद धन उंडाद आंदू मीद मनपण आंटी.

[२२:२२-२४](#) [२२:२२-२४](#) [२२:२२-२४](#)
[२२:२२-२४](#) [२२:२२-२४](#) [२२:२२-२४](#)
[२२:२२](#) 24:42-51

35 मीद नळमूळ कटीनेय इंका दिवाल आणशीनेय उंडा निंडा. §

36 फेनलीद वन्टामिदुट यका वचिंद मालकदी दावा सुस्तार आ मंदिललेका का आनकेन, वाड यका वस्ताड व वाकील ठोकस्ताड आप्पुड वारइच्चाका इर ताबडतोब वाकील तेरशेद.

37 मालकड यका वचीनेन्का या नोकरलु वानकी मेल्का व तयारीला उडीनेर कमशार वार धन्य. वार नीन मिरक खरेम शपतान वाड स्वतःवानदी सेवा, शेसदेन्कइच्चाका कंबर कसाशी, वारक मेजामिंद कुसुनिदेन्क शप्पीगेस वानदी सेवा शेशी.

38 वाड मुनीमंबुला इंका दानकंटाइक्सरा वचा जर वार कुलोर तयारीला अाढळाशार तर वार धन्य.

39 पण दिनइषयला खात्री बाळगायन्डा; दोगाल यपूड वस्तार इदी जर इल्लु मालकोडकू यरका उन्ड्या तर वाड मनाद इल्लु वान्क फगला मती इस्तून लेकुड्या.

* 12:14 12:14 निर्गम 2:14 † 12:24 12:24 स्तोत्र 147:9 ‡ 12:25 12:25 वगा घंटा § 12:35 12:35 निर्गम 12:11; 2 राजा 4:29; इफिस 6:14; मत्तय 5:16

40 मीरबी तयार उंडाला कारण मिर्क वाटाश्या लेद इळा क्षणी? मन्शी कडकू वच्ची.”

41 मग पेत्रड आन्या, “प्रभू, मीर इदी दाखला माकच शपतार की आदारक?”

42 आप्पुड प्रभू आन्या, “प्रभु वान्द इंगा कुलोरद वाद धान्य योग्य याळक इच्चेदइच्चा यवार्द नेमणूक शेशी इळां व विश्वासू कारभारीड यवाड उंडाळ?

43 वान मालकड वच्ची आयेळक इळा शस्ताना जो कुल्योर वान्क आढळाशी वाड धन्य.

44 नीन मिरक खरेम शप्पतान, मालकड वानिक वान्द आंता मालमत्तेमिन्दा अधिकारी आनकेन नेमाशी.

45 पण जर वाड कुल्योड मनसला आंटाड, ‘नाद मालकड वस्देक शना वेळ शेशातोड उंडाड,’ इंका मग वाड वान्द आंडेर इंगा मनसलू कुल्योरक मारहाण शेसदेक व तीनदेकताग्देक सुरवात शेस्ताड व झिंगास्ताड,

46 तर वाड कुल्योर दावा सूशा लेद आदिनम इका वारीक यरका लेद आप्पुड वार्द मालकड वच्ची व वार्क कोशी वार्द तुकडाल शेशी इका अविश्वासी मंदिबराबर वार्द वाटा फेटी.

47 मना मालकन्द इच्छा यरका उडीगेस जो कुल्योर तयार निलचा लेद इका मना मालकन इच्छ्यायोन शेश्या लेद, आ कुल्योरक शना मार शिक्की.

48 परंतु वानिक यरका लेकुडी आनकेन वाडा मालकडक न आवडाशिन्द यळा कृत्य जर कुल्योड शेश्यातर वानिक कडमा मार कुसनी. यवारक शना इचीन्द उडाद वारतिकुट संगेमोरदी अपेक्षा शेशीफइ. वान्तीक शना अपेक्षा फेटीन्द उंडाद वानतिकूड शना आडग्यार.”

10:34-39

49 “निन पृथ्वीमिंदा आगी आनसदेग वचीनान इंका जर आदी मुंदू पेटाशिंद उडी तर मग नाक इक्का येम बेक?

50 नाक बाप्तिस्मा तिस्कूनेद उंडाद इक्का आधि आइन्दन्का निन यता अस्वस्थ उंडान!

51 निन पृथ्वीमिंदा शांतता प्रस्थापित शेसदेग वचीनान उंडान, इळा मीक वाटास्ताद यम? लेद, निन मिक शप्पतान, निन मिता फूट कडपदेगइच्चाका वचीनोन उंडान.

52 निन इळा आटान कारण इपू डनुट इकनोलोर आय्यीद जानान्क वागामेगाइरुद फूट फंडी. मुगूर इद्दार इरोध व इद्दार मुगूर इरोध इळा फूट फंडी.

* 12:53 12:53 मिखा 7:6 * 13:6 13:6 मत्तय 21:18-20; मार्क 11:12-14

53 दान्टला आवान इरोध कंडकू व कंडकू इरोध आबाड इळा फूट फंडी, आम्मा इरोध कुतुर व कुतुर इरोध आम्मा इळा फूट फंडी, आता इरोध कोडाल व कोडाल इरोध आता इळां वार्ता फूट फंडी.”*

54 वाड मंदीसमुयाक आन्या, आप्पुड पश्चिमेतीकुनुट मोळाम वच्चाता आप्पुड सुशार आप्पुड मीर लगेच आंटार कि, वाना फंडी इंका आळच आताद.

55 यपूड दक्षिणेतिकुट गाली वाहास्ताद, आप्पुड मीर आंटार उकाडा आइ इंका, आळच आताद.

56 अरे ढोंग्यानो! मिक पृथ्वीमिंदुट व आकाशालोन चिन्हालीव लक्षनाल यरका उंडाद, पण सध्यान्द कालामद आर्थम मिर्क याला तिसदेयक दाद यम्म?

57 “इंका मिर मिर्दइचाका यम योग्य उडाद इदी मिर स्वतान्द स्वतः याला ठरवाशा लेद?

58 मीर मिर्द वाद्यानसंगा न्यायमला फोतार आप्पुड दावाक वारसंगा समेट शेयडा लेकुटे वाड मिक न्यायाधीशान मुदारा येतकेन फइ इंका न्यायाधीशाड मिक दंडाधिकान्याक स्वाधीन शेशार इंका अधिकारी मिर्क तुरुंगाला कुक्की.

59 नीन मिक शपतान, अगदी शेवटीद दमडी न दमडी फेडाशीनदन्का मिर आदुनुट इडशातोरच कार.”

13

1 आ वेळला येशूनकी आंदू उपस्थित मंदी, पिलातुट

गालील प्रांतलोन मनसीद रक्ताम वारद यज्ञपशुन्द रक्ताम येल्ला मिसळाशिन्द उंड्या, दानइषयी शेप्या,

2 वाड वारकी उत्तर इच्या, “इगालीलकराल इंदी वाड वारकी भोगाशीर दानमिदूट वार इतर गालीलकरानपेक्षा शना पापी उंडीर, इल्ला मिक वाटास्ताद येम?

3 निन मिक शप्पतान की इल्ला लेद, जर मिर पश्चात्ताप श्यालेद तर वार येल्ला सचीर आले मीर बी सचार.

4 इंका जीनमिदा शिलोहान्द बुरुज फड्या इंगा दानकिंदा दवाशी सच्ची फइनोर वार आठराजन यरुशलेम शहरला निलच्चेतोर इतर आंता मंदीपेक्षा शना पापी उंडीर इळा मिक वाटास्ताद येम?

5 लेद, नीन मिक शपतान जर मिर पश्चात्ताप शय्या लेद तर मीर आंदार वारलेकाने सच्चार.”

6 आंतचांगा येशुड इदी दाखला शेप्या, “ओका

मणशी वानदी द्राक्षमळ्याला अंजिराद माक आनशिनोड उंड्या, दानमिंदा येम फळ उंडी आनकेन

वाड आदी सुसदेक वच्चा गान वानिक आंद येम बी कामसा लेद.*

7 आनकेन वाड माळ्याक आन्या, सुंडा, इदी अंजीराद शटू मिंदा फळ सुसदेक कस्रोम नीन यनकोड मूड यंडलानोट वस्तान, परंतु नाक दानमिंदा येम बी आढळाशी लेद. आदी नरकेस कानडा. उत्त्याका आदि जागा तरी येल्ला आडवाशेद?

8 माळ्याड उत्तर इच्चा मालक, इदी वगायाडाद दांक्क निलवानी. आन्टे नीन दानभवती तब्बीगेस दानिक खत एशान.

9 मग वची याडादला फळ वच्या तर बागाच! जर दावा लेद तर मग मनाम आदी नरकी वाहशेदे.”

१३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४ १३:१४

10 इंका शब्बाथ दिनमुनाड येशुड वगा यहुदी सभास्थानाला शिका मतून्या.

11 आंद वगा आरवाती उंड्या, दानिक दृष्ट आत्म्याने अठरा यडलादण्का अपंग शेशिंड्या आदी कुबडी उंड्या इंगा दानिक सक्कांगा. नीला फडदेक वस्तून लेकुंड्या.

12 येशुड दान सुशी दान फिलच्या इन्का वाड दानिक आन्या, “आनबीडा, नीद आजारनुट नु मुक्त आइद उंडाव.”

13 आनट्याका वाड मना शई दानमिंदा फेट्या इन्का आदी लगाना सक्कांगा आय्या इन्का आदि द्यावारद स्तुती शेषदेक आंट्या.

14 इंक्सारा आनट्याका, येशुड दानिक बागा शेशिनड्या आदी शब्बाथ दिनमु उंड्या आनकेन यहुदी सभास्थान्द आधिकारीड वारमिंदा शीटू शेशा शब्बाथ दिनमुनाड यादबी फनी शेशेद लेद इल्ला यहुद्यान्द नियम उंडाद. वाड मंदीक आन्या, “फनी शेषदेक इच्चाका आर दिनाल उंडाय आनकेन इ आर दिनमुला दांडा इंगा बागा कांडा. पण शब्बाथ दिनमुनाड वच्चीगेस बागा काकांडा.”†

15 येशुड वारीक उत्तर इच्चा इन्का आन्या, “ढोंगानो, मीरपैकी प्रत्येकजण वान्द यहक व गाडदीक शब्बाथ दिनमू वार्द ठिकान्यानूट इडशी नेळ ताकदेक यतकेन फोलेद येम?”

16 इदी तरी अब्राहमान्द कुतूर उंडाद. सैतान दिनिक आठरा यंडलु कटी फेटीन्द उंड्या. आ बंधनानूट दानिक शब्बाथ दिनमुनाड इडशेद तप्पू आताद एयेम?”

17 वाड इल्ला आनिनका दाद इरोद शेशातोरोक शिग्ग आय्या व यवार आ आदभूत गोष्टील शेशीद

उंड्या दानगोन आन्ता समुदाय आनंद शेषदेक आंट्या.

१३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१

18 इंगा वाड आन्या, “द्यावारद राज्य यवारत्यका उंडाद? इन्का नीन वानिक यमटीद उपमा इदून.

19 द्यावारद राज्य वगा मोहरी दाण्यालका उंडाद. आ मोहरी दाणा वगा मनशी तीसकुन्या इंगा मना बागला आनशा इंगा आदी वाडाशी दांदी फेदाद माक आय्या इका आकाशानिव गुवाल दान फांद्याल मिंदा घरट्याल कटीर.”‡

20 वाड इंगा आन्या, “नीन द्यावार राज्यमला इनका यमटीद उपमा इदून?”

21 आदी खमिरालका फिंडी इंका इतर पदार्थालका आंबवाशिन इच्चाका उपयोगाला वच्चेद पदार्थ उंडाद. वगा आंती मूड मापूल फिंडीला खमिर मिसळाशा इंका आदी आन्ता खामिरागोन फुगाशा.”

१३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१ १३:३१

22 येशुड यरुशलेम शहराद दिशेगोन वाटचाल शेषदेक आनट्यां, उरउरूनुट इंका खेड्यापाड्यानुट वाड मंदीक नेरपूतुंड्या.

23 यवारतरी वानिक आडगिर, “प्रभू, अगदी रव्वाच मंदीद तारण आय्यी येम?” वाड वारीक आन्या,

24 “शिन्ना दरवाजाता नोनीक फोयेद प्रयत्न शेषना, येनटीक की नीन मिक शेषतान, की शेंगेम मंदी नोनीक वच्चेद प्रयत्न शेष्यार, पण वारकी आदी शक्य काका फोई.

25 इल मालकुड लेशी दरवाजा बंद शेषीनेका. मीर बयट्या नीला फडयार इंगा दरवाजा वाशार इनका आन्या; प्रभू, ना कस्रोम दरवाजा तेरवांडा! गान वाड मिक उत्तर इच्ची, मीर यानुस वच्चीणार इदी नाक यरका लेद.

26 आंट्याका मीर आन्यार, मिम नीसंगा तीनटीम, मिम नीसंगा ताकतीम, मा दावामिंदा नु शिक्षण इस्ती!

27 इनका वाड मिंगलान आनी, मीर यंदुट वच्चीनार इदी नाक यरका लेद, अन्याय शेशातोर मीर आन दार ना तिकनुस दुराम आवंडा. §

28 आंदू येडशेद इंगा फंडलु तीनेद नडशी, अब्राहामकी इंगा इसहाककी इंगा याकोबकी इंगा आंता संदेष्ट्यालकी द्यावारदी राज्यला सुश्यार, पण मिक स्वताने बैठ्या येशीनोर उंडयार.

29 पुर्वतीनुस, पश्चिमतीकनुस, उत्तरतीकनुस इंगा दक्षिणतीकनुस वच्च्यार इंगा द्यावारदी राज्यला पंगतला मना-मना जागा मिंदा कुसन्यार.*

† 13:14 13:14 निर्गम 20:9-10; अनुवाद 5:13-14 ‡ 13:19 13:19 मत्तय 13:31-32; एज्जा 31:6; दानियल 4:21 § 13:27 13:27 स्तोत्र 8:8 * 13:29 13:29 यशया 66:18; प्रकटीकरण 7:9; स्तोत्र 107:3; मलाखी 1:11

30 जे आखरीक उंडार वार पहिला आय्यार इंगा जे पहिला उंडार वार आखरीक आय्यार, इदी ध्यानाम फटना.”

??????????

31 आयेळक काही परुशाल येशुनतिक वचीर इनका वार वारीक आनीर, “इदूट येळ इंगा दुसरा तिक यकाडा तरी फो, कारण हेरोदाड मीक ठार मत्तीशेतोड उंडाड.”

32 येशुड वारीक आन्या, “फो इंका आ कोल्ह्याक शेप, इन, नीन मंदीलानुट दैय्याम तीशान, इफोद इंगा रेपकाळ रोग बागा शेशान इनका मूडनाळानाड नाद फनी संपवाशान.”

33 इंका वी इफोद, रेफ इंका मरनाड नाक मुंदरा फोवा बेक कारण संदेष्टा यरुशलेम शहरबैटया मतीफोवाला इदी शक्य लेद.”

??????????

34 यरुशलेमे, यरुशलेमे, इदी नू संदेट्यांलाक मतूताव व द्यावारा आनशीनोरक राळ मतुताव! कोडी येल्ला फीलांलाक मना पंकाल किंदा वगाताडल्या तीस्कूटात आला येल्ला मीर्द मंदीक वगाताडल्या तीस्कूनेद नाद इच्छा उंडया, पण मिद इल्ला इच्छा लेकुंड्या.

35 “सुंडा, परमेश्वर मी इलुद त्याग शेशिंद उंडाड. नीन मीक शेपतान, परमेश्वर फेरगोन धन्यवादिद उंडाला” इल्ला आनेद वेळ वचीनदणका मीर ननु सुडांर.”†

14

??????????

1 वगा शब्बाथ नाड दिनम वाड पुरुशालक अधिकाऱ्यालपैकी वगान इल्लूक तीनदेन्क फोय्या आप्पुड आंदू जमाशीने मंदी बारकाईगोन नजर फेटीगेस उंडीर.

2 इनका आंद वानसुंदारा जलोदर आईनोड वगा मनशी उंड्या.

3 येशुड नियमशास्त्र शिक्षिकांक इंगा पपरुशीलान आडग्या, “शब्बाथ दिनमुनाड बागा शेशेद नियमशास्त्रक फटी उंडाद की लेद?”

4 गान वार गपाना निलचीर. आप्पुड येशुड आ आजारी मनशिक फटीगेस वान बागा शेशा इंगा वानिक आमपडीच्या.

5 आनटे वाड वारकी शप्या, “जर मिरपैकी वगारयवांक वगा मोगाबिडा किंवा वगा यह उंडाद

इंगा वाड बायला फडीनाड, तर शब्बाथ नाळ मीर वानिक लेगेचच बैठ्या तीशातोर लेद येम?”

6 इनका इ प्रश्नद उत्तर इसदेक वारीक जमाया लेद.

??????????

7 इंगा, आमंत्रित सुटाल स्वःता कस्रोम मान जागाला येल्ला निवडाशी तीसकुनतुनटीर इदी सुशी, वाड वारीक वगा दाखला शेप्या, वाड आन्या,

8 “यप्पुड यवाडाना मीक फेनली मेजवानिक आमंत्रित शेश्यार, आप्पुड मानद जागा मिन्दा कुसनाकंडा येनटिक की मिरकिंटा शना महत्वाद आरवाक वाड कदाचीत आमंत्रण इचीड्याला.

9 मग यवाड मि इदारकी आमंत्रित शेशीनड्यार वाड वच्ची इंगा मिंगलान आनी, इ मंशिक नीद जागा इ. आंटे अपमानिक आइगेस मीक किदोड जागाला कुसना बेक आय्यी,

10 पण यप्पुड मीक आमंत्रित शेशेंद उंडी, आप्पुड फो इनका अगदी कीदोडद जागाला फोय्यीगास कुसुंडा. दिनकस्रोम की, यप्पुड यजमान वच्ची, आप्पुड वाड मीक आनी, मित्रा, फ्यनोड आसनमिन्दा वच्चीगेस कुसून. आप्पुड नी सुट्टाल मुंदारा नीद गौरव आई.*

11 येनटिक की यवार स्वतः क उंच शेशताड वाड नमवाशी फइ इंगा जो स्वताक नमवाशी वाड उंच शेशी फइ.”

12 मग यवार आमंत्रण इच्चीद उंड्या वानिक वाड आन्या, “नू यप्पुड मद्याना इंका मापकाडा तीदेक फिलच्याव आप्पुड मिद मित्रांक, तमुलांक, मिद नातेवाईनकांक इंका श्रीमंताड शेजाऱ्यालक फीलवाकन्डा, आनकेन वार बी निक परत आमंत्रण इच्च्यार इंगा इ रीतीता नीद आमंत्रणाद परतफेड शेशर.

13 पण यप्पुड नू मेजवानी इच्चाव, आप्पुड गरीबबोर, कुंटचोर, पांगळ्याल, गुंडचोर इरिक आमंत्रण इ.

14 आंटे नू धन्य अय्याव, कारण नीद परत फेड शेशदेकइच्चाका वानतिक यमबी लेद. तर नितीमानांन्द पुनरुत्थानान्द येळक नीद परत फेड आई.”

??????????

15 मेजासभवताला कुसूनीन पैकी वगार यप्पुड इदी इन्या, आप्पुड वाड येशुन्क आन्या, “जो परमेश्वर राज्याला रोट्या तीनी, वाड प्रत्तेकड धन्य.”

16 मग येशुड वान्क आन्या, “वगा मन्शी वगा फैदाद वंटाद तैयारी शेशस्तुन्ड्या. वाड सना मंदीक आमंत्रण इच्या.

17 तिनेद वेळला यवारक आमंत्रण इच्चीद उंड्या वारनी ‘दांडा आनकेन आंता तैयार उंडाद’ इला निरोप शेषदेक नोकरनी आम्या.

18 वार आंदार सबब शेषदेक आन्टीर. पहिलावड वान आन्या, ‘नीक शेण कोनकेन तिस्कुनान इन्का नाक फईगेस आन्दू सुडाबेक. कृपा शेंशी नाक क्षमा शेंय.’

19 दूसरावड आन्या, ‘नीन यदुलाद आइद जोड्याला कोनकेन तीस्कूनडान इंगा आटलाद पारक शेंदेक निन फोटोनान, कृपा शेंशी नाक क्षमा शेंय.’

20 इका तीसरावळ आन्या, ‘नीन फेंडली शेस्कुनान दानकस्रोम नीन दाका फियान.’

21 वाड कुल्योड यणका वच्या इंगा वाड मना मालकंक इदी आंनी माटलु शेंप्या. आंटे इल्लु मालकुड शीटू लेशा इका कुल्योडक आन्या, ‘बेट्या दावा मिंदा इका नगराद फाळयामल लग्गाना फो इंगा गरीब, गुडेर, यवारक शक्य लेद, वारीक कुनटयोरक तीस्केन इकाड दा!’

22 कुल्योड आन्या, ‘मालक, नीद आज्ञा लेका शेस्तीन इंगा तरीबी इन्का जागा खाली उंडाद.’

23 मालकुड कुल्योन आन्या, ‘दावा मिंदा फोया, कुंपनादेगार फोया इला आंद उंडीव मंदीक आप्रहांगोन नोन वचिदेक शेष आंटे नाद इल्ल निंडी फोई’

24 कारण नीन मीक शे पतान की, आमंत्रित मंदीपैकी वागानकी बी ना वंटालोन येम नाकीदेक शिकाक फोई.”

10:34-39

25 फेदा संख्येने मंदी येशुन संगान न्यडस्केन उंडीर. वाड वारतिक तिरग्या व आन्या,

26 “जर यवाडाना नादेगार वस्ताड इंगा मना आब्बाड, आम्मा, वडती, बीळ, तम्मूड, शेल्याल इन्ताच लेद, तर स्वतः जेमुदसुद्धा द्वेष शेंयार, तर वाड नाद शिष्य आयातोड काड.†

27 जो यवाड स्वःतान्द कूस तीस्केन ना ये न्का वच्यातोड काड, वाड ना शिष्य आई शकायाड.

28 जर मीर पैकी यवारक बुरूज कटेद उंड्या तर मुंदगा कुसुनीगेस खर्चद अंदाज शेंशी आदी पुरा शेशदेक वानदेगारा साली इंता दुड्लू उंडाद येम लेद इदी सुशातोर लेद येम?

† 14:26 14:26 मत्तय 10:37; योहान 12:25; अनुवाद 33:9

29 लेद तर कदाचित वाड पाया येशी इन्का पुरा शेंश्यातोर लेर इन्का जे सुश्यातोर उंडार वार वारद थट्टा शेंश्यार इन्का आन्यार,

30 इ, आरवा कटदेक सुरुवात शेंश्यापण पूर्ण शेषु शकालेद!

31 इका वगा राजाड दुसऱ्या राजांसंगा लढाई शेस्देक येल्या, तर वाड मुंसरा कुसनी दानीद इच्चार शेषातोड लेद यम? की, वान्द फदी सावर मंदी संगान वान शत्रूसंगा, यवाड इरवाय सावरल सैन्यासंगा न्यडशी वस्ताड, वानिक वान्द सामना शेंशेद शक्य उंडाद येम?

32 जर वाड वान्क मुती इचनीदेक आयद कादा, तर वान्द शत्रू दुराम अंतरामिन्दा उंडाकाच वाड मध्यस्थ आमशी शांतते इच्चाका सलोख्याद माटा सुरु शेंशी.

33 आच प्रकारे मिर पैकी की जो यवाड सर्वस्वाद त्याग शेषा लेद वान्क नाद शिष्य आय्यीदेक वच्चेद काद.

34 उप्पु बागा उंडाद, पण उप्पुद चव फो, तर दानिक रोसपण येमटीगोन वच्ची?

35 आदी जमीनदी इका खतादपण पूर्ण पणे नीरुपयोगी ठराशी इंगा मंदी आदी कुकी इचार. यवारक इनदेक गुम्माल उंडाय वाड इनाला.”

15

18:10-14

1 आंदार जकातदार ल इंगा पापी वानदी इनदेक वार देगारा वस्तुंडीर.

2 आप्पुड पुरुशील इंगा नियमशास्त्राद शिक्षक कुरकुर शेंसदेक आन्टीर. वार आन्देक आन्टीर, “इड पाप्यानक देगार शेंशी वार बराबर तीनटाड!”

3 आंटे येशुड वारीकबी दाखला शेंप्या.

4 “मि पैकी यवार वगानदेगार नूर गोऱ्याल उंडी दान्तलोड वगाट फामी फोया, तर वाड नव्याणव शेंनला इडशी फामीने गोऱ्यान येनकाक आदी शिकींतक फोक फोई येम?*

5 इगा यप्पुड वांकी आदी शिक्ताद आप्पुड वाड आनंदागोन दानिक गुजुमिंदा तीसकुनटाड.

6 इका इलुक वस्ताड, आप्पुड सोपतीलाक इंगा शेंजारोर की वगातडला शेंशी आन्टाड, नासंगा आनंद शेंयडा येनटीक की नाद फामीनेद गोऱ्या शिकीनाद.

7 दानलेका यवार्क पश्चात्तापत गरज लेद इल्ला नव्याणव नीतीमानांबद्दल आइंद आनंदाकिटा पश्चात्ताप शेंशिनोड वका पापी मनशीबद्दल स्वर्गाला शना आनंद आइ, इदी नीन मीक शेंपतान.

* 15:4 15:4 एज्जा 34:11-12, 16

००००००००० ००००००००

8 इंगा वगा आंतीदान देगगारा यंडी फदी कलदारलू उंडाय इंका जर दांदी वगाट कलदार फोमफोते तर आदी दिवा आनशी इलु झाडशी आदी शिकीनदन्का काळजीपूर्वक फुडकाद यम?

9 इंका दानिक यप्पुड आदी कलदार शिककी आप्पुड आदी सोबतीनलाक इंका शेजाऱ्यारन्क फिलस्ताद इंका आंटाद, नासंगा आनंद शयना कारण नाद फोमिनेद कलदार शिकीनाद.

10 दानलेका पश्चात्ताप शेशातोड वगा पापी बहूल द्यावारदूत लामुन्दारा आनंद आताद इदी नीन मीक शेपतान.”

०००००००००० ०००००० ००००० ०००० ०००००००० ०००००

11 इंगा येशुड आन्या, “वगा मानशिक इदार कोडकुल उंडीर.

12 वार इहार किंटा शिन्ना कोडकु आन्या, आब्बा, मालमत्तेलोन नाद वाटा नाक इंडा. आन्टे मग वारद आब्बाड मनाद संपती इहार कोडकुलाक फनची इच्चा.

13 दाननंतर काइ दिनालनंतर लगाना शिन्ना कोडकु मनाद आंता गोळा शेशा इंका दुराम देशाक येळीगेस फोय्या आंदू वाड वानदी आंता संपती चैनीला इंगा मौजमजेद जीवन जगाशी उधळाशी कुक्या.†

14 वाड आन्ता दुडलू खर्चाशी कुक्या इंका आंटाचाका देशामला भयंकर दुष्काळ फड्या इंगा वानिक गरज भासासदेन्क आंटाचा.

15 आ दशानलोन वगा नागरीकदेगारा वाड फो इंका वान्द आश्रय फटीगेस नीलच्या. आ नागरीकोड वान्क मना शेनला फादीलाक तिन्देक आमशिनार.

16 आप्पुड यवाड वान्क यमबी न इयाले, आप्पुड फंदिल आदी काया तिनटाय आदी तिनीगास तरी मनाद कडपू निनडेद इल्ला वारक शन्ना इच्छा आय्यी.

17 दान बाद वाड सुदधीमिन्दा वच्छा व स्वतःन्क आन्या, ना आब्बाड इटल्या यन्ता तरी कुल्योरक साली गेस मिगली इन्ता कुड उंडाद इंका सूड निन तर इंद आकालगोन सस्तान!

18 आंटे, निन लेशी ना आब्बानतिक फोतान इंका वान आंनटान, याबा, निन स्वर्गाविरूद्ध इंका निविरूद्ध निन पाप शेशीनान.‡

19 नी कोडकु आनकेन तीस्कोनेद योग्यताद नीलवा लेद. नाक मनाद चाकराप्रमाणगोन वगा कुल्योर लेका फेट्टीतिस्को.

20 आनंटे वाड शिनाद कोडकु लेशा इंगा मना आब्बान्तिक फो. वाड इलकडानुट दुराम उंड्या आप्पुड, वान् आब्बाड सुश्या इंका वान्क वान्द दया

† 15:13 15:13 नितीसुत्र 29:3 ‡ 15:18 15:18 स्तोत्र 51:4

वच्चा इंका फारकेन फईगेस वान्द मेडाला फड्या इंगा वान्द शना मुकाल तिस्कून्या.

21 कोडकु वान आन्या, आब्बा, निन स्वर्गाविरूद्ध इंगा निविरूद्ध पाप शेशिंद उंडाद. इप्पुड नी कोडकु आनकेन तीस्कोनेद नाक अधिकार लेद.

22 गान आब्बाड मना कुल्योरक आन्या लगगाना शेयंडा, मनच्चीद झगा यतकेन वानकी यइंडा. वार शेठल्या अंगठी इंगा आणि इंका काळलाला, शपूल फेटानडा.

23 इंका फेदांद वंटा शेइंडा, मनाम तिनटाम इंका आनंद शेषस्ताम!

24 कारण इदी ना कोडकु सच्चीन्द उंड्या पण जिवंत आईडाद! वाड तपिनड्या, पण इपूड शिकिन्द उंडाद व वार आंनद शेषसेनक अंटीर.

25 आ याळाक, वान्द फेदाद कडकू शेनल्या उंड्या. वाड इलतिक यन्का वच्चा इंका इलूदेगारा वच्चीनंका, वाड गायन वादन व नाचास्तार आदी आवाज इन्या.

26 वाड वगा कुल्योरक फिलचिगेस आडग्या, इदी आंता येम नेडशिन्द उंडाद?

27 वाड कुल्योर वानिक आण्या, निद तंम्मूड वचीनाड. वाड मिरद आब्बांक सुखरूप शिक्या आनकेन वाड फेदाद वंटा फटीन्द उंडाद.

28 आप्पुड वाड शिट्टक वच्च्या इंका वाड न्वाना फोवा लेद. आप्पुड वान्द आब्बाड बैट्या वच्चीगेस वानिक समजावासदेन्क आंटाचा.

29 परंतु वाड आब्बानकी उत्तर इच्या, सूड, यंताइंडलू नीन मिरद सेवाचाकरी शेशिंद उंडाद इंगा यप्पुडबी निद आज्ञा तेंपाल्या! मित्रालसंगा आंनद शेयदेक मिर नाक यप्पूड सादा म्याका सुदधा इय्यालेद.

30 इंका यवाड मिद आंता संपती वेश्यांमिंदा उदाळाशा वाड कोडकु यन्काक वच्चादन्द उंडाद आप्पुड मीर वान इच्चाका फेदाद वंटा शेस्तीर.

31 आप्पुड आब्बाड वारनी आण्या, बिडा, नू नेहमी नासंगा उंडाव इंका जे नाद उंडाद आदी आंता निद उंडाद.

32 गान इबद मनाम आंनद इंका उत्सवशायाबेक, कारण निद तंम्मूड सच्चीन्द उंड्या वाड जिवंत आय्यीनाड. वाड तपिड्या, वाड शिककीनाड.”

16

००००००००० ००००००००००० ०००००००

1 येशुड वान शिष्यलकी ओकाट दाखला शेप्या, “यवाडू वगा श्रीमंताड मन्शी उंडीगेस, वान्द वगाट कारभारीड उंड्या. आ कारभारीड मि दुडल

उधळास्ताड, इल्ला तक्रार आ श्रीमंत मनशीदेगगारा शेषदेक वच्चा.

2 आनकेन आ श्रीमंत मनशी कारभारीन नोना फिलचीगेस आन्या, नी इषयला नीन इदी यम इंटनान? तर इप्पुड नी कारभारीइंदी हिशोब इ, आनकेन इंटुटमुंदार निक कारभार सुशेद लेद.

3 आप्पुड कारभारीड स्वतःक आन्या, ना मालकड नाद कारभारीइंदी फनी तीशी तीस्कूनटार तर नीन इप्पुड येम शेषदून? शेणल्या कष्टाम शेषदेन्क इच्चाका नाता इता ताकत ना फयला लेद इंका भिक आडगेद नाक शिगू वाटस्ताद.

4 ननु कारभारी द फनी मिन्दुल के वार तीशार तरीबी मंदिल नाक वार इंटल्या तिस्कनाला दिनकस्रोम नीन एम शय्यावेक इदी नाक यरका लेद.

5 इंगा कारभारीड वानमालकन्दी आंता कर्जइच्चीनोर कि फीलच्या. पहिलावन वाड आन्या, नु ना मोलकड इकानुट यंता कर्जाम तीस्कीनिंद उंड्या आदी निक फेडाशेद उंडाद.

6 वाड आन्या, मूड सावेर नुन्या. वाड वान्क आन्या, इदी नीद हिशेबदी वही तीस्को इंका लगाना कुशनीगेष दिनमिंदा दीड सावेर राय

7 इंका दुसऱ्यान्क आन्या, निक यंता देणा उंडाद? वाड आन्या इरवय सावेर किलो गोदमाल वाड वान आन्या, इदी नीद हिशेबाद वही तीस्को इंका सोळा सावेर राय.

8 अन्यायी कारभारीड शहाणपणा शेश्या. दीनमिंदूट मालकड युगोर मंदी मनलेका विषयला यल्वातूंड मन्शीपेक्षा शहाण्याल उंटार.

9 नीन मीक शेषतान, मीकस्रोम मी अन्यायी दुडलागुना सोबत्याल मिळवायंडा. आइच्चाका की, यप्पूड इदी धन संपाशी आप्पुड वारे मीक आंताकालला वस्ती ला तीस्कीनाबेक

10 वगामींदा रब्बाबी विश्वास फेटेद शक्य उंडाद तर वानमिंदा; सना विश्वास फेटेद शक्य उंडाद इंका वाड यवाड कडमा माटला विषयला अन्यायी उंडाड वाड शना माटला विषयला अन्यायी उंडेफट.

11 दिनइच्चाका मीर अन्यायी लेका दुडल विषयला विश्वासू लेर, तर मग खरेम दुडलविषयला मि मिन्दा यवार विश्वास फेटचार?

12 याद दुसऱ्यालद उंडाद आविषयला मीर विश्वासू लेद तर याद मीद उंडाद आदी मीक यवार इच्च्यार?

13 यादबी नोकरन्की इहार मालकुलाद सेवा शेषदेक दाद. वगानदी वाड शीट शेशी इंगोगोन मिंदा वाड प्रेम शेशी तर वगान वाड फटीगेश नीलची इंगा इंगोगोन कडमा समझाशी. मीर वगाटे दमुक द्यावार्दी इंगा दुडलाद सेवा शेशी शकायार.”

२२२२२२ २२२२२२२२ २२२२२ २२२२२२२२

14 इंका आ परुश्याल दुडलाद लोभी उंडीर वार इदी आंता इनीर इंका वार येशुनदी तिरस्कार शेशीर.

15 येशुड वारनी आन्या, “मीर स्वतःन मंशीलमुंदारा नीतिमान आनिगेस मिरवास्तार, पण द्यावार मि मन्सूल वळकास्ताड, याद मन्शीक वारदि कंडलला फेदावर वाटास्ताद आदी द्यावरदि कंडलला अमंगळ उडाद.

16 मोशेय द नियमशास्त्राम इंका संदेष्टचाला लेखन योहान बाप्तिस्मा शेशेटोन नंताक उंडीर इंका आप्पुडनुट द्यावार्दी राज्यामदि सुवार्ता गाजवाशीगेष उंडाद इंका प्रत्येकजण दांटल्या दूरदंग बेग्याता प्रयत्न शेशका उंडाद.

17 नियमशास्त्रलोदी वगाट काना किंवा मात्रा रद्द आया कना मोडाम इंगा पृथ्वी खतम आयेद सोपा उंडाद.

18 यवाडबी मना वडतीन इडस्काडताड इंगा इंगोगो फेंडली शेषकूनटाड वाड व्यभिचार शेषस्ताड इंगा यवाडबी, मोगुड इडशींद वडतीसंगा फेंडली शेषकूनटाड वाड व्यभिचार शेषस्ताड.

२२२२२२२ २२२२२ २२२२ २२२२ २२२२

19 येवाडू वगावड श्रीमंत मंशी उंड्या वाड जांभळा इंका फिर्याम खादी बट्टल फेटकितोड उंड्या. दिन्नाम वाड ऐश आरामला दिवसल तीस्तुन्ड्या.

20 वान वाकील देगगार लाजर फेरटोळ वगा गरीब मंशी फडीगेष उंड्या इंका वान-वान फईक फुंडलू आय्यीन्या.

21 आ श्रीमंत मंशीद तीनेद मेज लामिन्दूट येमबी किंदा फडी आदी तरी मनाकतीनेक शिक्की इल्ला आशा शेयदू दानशिवार कुक्काल वच्चीगेस वानदी फोडूल चाटास्तूंडीर.

22 इंगा इल्ला आया की, वाड गरीबड मन्शी सच्च्या इंका द्यावारदूत अब्राहम देगगारा फोई फेट्या. इंकाश्रीमंत मन्शीबी सच्च्या इंका वान बुडशीर.

23 श्रीमंत मंशी मृतलोकला नरकला यातनाल भोगास्नेळ उंड्या, आंदूट वाड फयना सुशा इंका सनाफयना उंडीनोड अब्राहमनी इंगा लाजरनी वान बाजूक सुश्या,

24 वाड कीर्लीगेश आन्या, हे आब्बा अब्राहाम, नामिंदा दया शयइंका लाजरणी आंप दिनिचांग की वाड बटद टोक नेळाला मुंची ना न्यालकान गार शेशी, येनटिक की इ आग्गीला नीन सना दुःख सहन शेषस्तान.

25 पण अब्राहामड आन्या ना कोडकू, ध्यानामला तीस्को की नी जीवनामला यळा निक मंचीय माटलू शिक्या, आल्ला लाजरकी वाईट माटलू शिक्या. पण

इप्पूड वांकी आराम शिकतुनाद इंका नू दुःखमला उंडाव.

26 इंका आ आंताशिवाट, मिद इन्का माता वगाट व्ह्याद्वाद दरी फेतीनेद उंडाद, दिन्क्स्रोम कि, इंदूट मिक्डा वचदेक दाद इंका.

27 वाड श्रीमंत मनशी आन्या, इंका निक नीन विनंती शेस्तान कि, आब्बा, लाजरान्क नाद आब्बान इलुक आप,

28 लाजरानी नाद शीना आईद तम्मूडला देगगारा व्ह्यीगेस वारक सावध शय्यान आंटे वार तरी इ दुःखल ठिकाणाला वच्चोतोर काद.

29 पण आब्राहामाड आन्या, नी तम्मूडला देगगारा मोशेड इंका संदेष्ट्याल उंडार वारदी वार इनाबेक.

30 वाड श्रीमंत मन्शी आन्या, लेद, ये आब्बा आब्राहाम, साय वच्चीनाद आंदुट यवार ना तम्मूडला देगगारा फोयीर तर वार पश्चाताप शेश्यार.

31 आब्राहाम वान्क आन्या, जर वार मोशेन इंगा संदेष्ट्या लेद इने लेद तर सचीनेकेल जर यवार लेशा तरी वारदी खात्री आय्येद काद.”

17

17:1-17:11 18:6-7; 19:42

1 आंटे येशुड वान शिष्यलनी आन्या, “येमटी इचांग मंदी पापुल शेस्तार आयी वचीच पण एमटीगुना आदी वस्ताद वारदि यंता दुर्दशा आई!

2 वाड इ शीन्ना शिनोर लोन्केल वगान पापुल शेसदेक आनशेपेक्षा वांदी गोन्तुला जात्यांद तळी कट्टीगेस वांकी समुद्राला कुक्काबेक दिंटल्या वांन्दि हित उंडाद.

3 स्वतः कडा ध्यानाम इंडा! जर मि तम्मूड पापलू शेस्ताड तर वान्क धमकवाय इंका जर वाड पश्चाताप शेस्ताड तर वान माफ शेयना.

4 जर वाड फगलनुट योड वेळा नीविरुद्धला पापुल शेस्ताड इंका योड टायमक निकडा वस्ताड इंका आंताड, नीन पश्चाताप शेस्तान, तरी पण वान्क माफ शेय.”

5 मग प्रेषित प्रभूयेशुंक आनीर, “माद विश्वास वाढवाय.”

6 प्रभु येशुड आन्या, “जर मिंद विश्वास मोह्याल दाण्याल आंता उंडाद तर मीर इ तूत्तीद माकन आनी शकास्तार, मुळासकट उपटाशीगेश समुद्राला आन्शीगेश फो. तर आदी शटू मिद इनी.

7 मी पैकी इल्ला यवाड उंडाड की, वांदी नांगरशेतोड इंका गोन्त्याल राकाशेतोड कामगारड

शेननुट वच्चीनका वाड वान्क आन्यार, ‘इप्पुडे वच्चीगेस तीन्नेक कुसून.’

8 उलटा नादे वंन्टा तैयार शेय, ‘नाद तिन्नितागी आय्यींतका नडमुल कटीगेश नाद सेवा शेय इंका इंगा नु तीन इंका ताग,’ इल्ला वाड वान्क आनेद काद येम?

9 आ गोष्टील आदी शेशेडबद्दल मीर कामगारन्क हुकुम शेस्तार आदी शेशेदेइच्चाका मीर वान्क धन्यवाद आंटार येम?

10 मी बाबतलाबी आलाच उंडाद. यप्पुड मिक् शेसदेक वच्चींदि आंता फनील शेशिनेन्का मीर इल्ला आना बेक, मिम यादबी मानद लायकिक लेंकुडी कामगारड उंडाम मिम फक्त माद कर्तव्य शेशिनाम.”

17:12-17:14 17:14-17:16

11 इंगा इल्ला आय्या की, येशु यरूशलेम शहरकडा फोतुंड्या आप्पुड, शोमरोन इंका गालील प्रांताधि सीमाल दिंटनुट फोय्या.

12 वाड यादूवगा उरूक फोयेत आप्पुड आंदू वांकी कुष्टरोगगुना ग्रस्त फदी मन्शील भेटाशीर*

13 इंका वार दुराम नीला फडीगेस बेग्याबेग्याता किरलीगेश आनीर “येशुड, स्वामी, मामिंदा दया शयंडा,” इल्ला आनिगेष वार वान्कडा आवाज शेशीर.

14 आप्पुड येशुड कुष्टरोग्यालक सुशा, आप्पुड वाड वान आन्या, “फोंडा इंका स्वतःक याजकालकी सुपंडा.” वार याजकदेगगारा फोय्येद आप्पुडच शुद्ध आय्यीर,†

15 यप्पुड वारतूट वगाड सुशा कि मनाम बागा आयीनाम आप्पुडवाड वापस वच्च्या इंका वाड बेग्याता किरलीगेश द्यावारदि गौरव शेयदेक आंट्या.

16 वाड येशुदी कालदेगारा किंदा फड्या इंका वान्द वान्क काळ मोक्या. आळेच वाड वान्दी उपकार मानाश्या. वाड वगा शोमरोनीड देशमोड उंड्या.

17 येशुड वान आन्या, “फदीजण शुद्ध कालेर येम? इंकातोमिद मन्दी यंद उनार?”

18 इ विदेशी मन्शीशिवाट यवारबी द्यावारदि गौरव शेयदेक वापस दालेड येम?

19 वाड वान आन्या, “लय इंका फो, नीद विश्वास नीनु बागा शेशिनाद.”

17:17-17:19 17:19-17:21

20 परुश्याल येशुन आडगिर, द्यावारदि राज्य यप्पुड वच्चाफट, येशुड वाकी उत्तर इच्च्या,

“द्यावारदी राज्याम कमशेद स्वरूपला वच्चेद काद.

21 सुडना, आदी इंद उंडाद इंका आंद उंडाद! इल्ला आणार येनटिक की द्यावारदी राज्याम मिता उंडाद.”

22 शिष्यालक वाड आन्या, “मनशी कोडकु वच्चेद दिनालपैकी वगा दिवसदी मीर आतुरते गोंन दावा

* 17:12 17:12 लेवी 13:46 † 17:14 17:14 लेवी 14:2-3

यवार यवाड स्वतान फेद्दावड शेस्ताड वान्क कडमा शेसदेक वच्चाफट इंका यवार यवाड स्वतान कडमा शेस्ताड वानकि वाद उंच शेसदेक वच्चाफट.”

१५ इंका मन्शील मना बिळालकबी वानतीकुड स्पर्श शेदेग येकास्तानी इदी शिष्याल सुशीनेका वार मंदीक धमकामतीर.

१६ पण येशुड बीळ्ळाल्क मनादेगगार फीलचीगास आन्या, “बीळ्ळाल्क नादेगगार दानीनडा. वारक अडवाशक व्हो येनटीक की द्यावार राज्याम राज्य वारलेकाने उंडाड.

१७ नीन मिक खरेम शेपतान, यवार यवाडबी बीळलालेका द्यावार राज्यद स्वीकार शेयाक फोई, वान्दी स्वर्गला प्रवेश आय्येद काका फोई.”

१८ वगा यहूदी अधिकाऱ्याड वान आडग्या, “उत्तम गुरुजी, अंताकालिक जीवन शिकदेनइच्चाका नीन येम शेयदून?”

१९ येशुड वान आन्या, “नाक बेस येल्ला आन्टाव? द्यावारशिवाय यवारबी शिंगार लेड.

२० निक आज्ञाल यरका उंडाय व्यभिचार शेयाक, खून शेयाक, दोन्गा शेयाक, बेका साक्ष इयाक, नी आम्मा आब्बांद मान फेट.”

२१ वाड अधिकारीड आन्या, “इ आंता आज्ञाल नीन ना जवान उंटीन आप्पुडनुट पाळाशिंद उंडाय.”

२२ यप्पुड येशुड आदी इन्या, आप्पुड वाड वान आन्या, “नीता इंका वगा माटा कडमा उंडाड. निदेगारद आंताएमबी आम्मीगेश आदी गरिबोरकी इ, आंटे स्वर्गला निक दुडलु शिक्क्याफट. इंका दा. ना यंका फदा.”

२३ पण यप्पुड आ अधिकाऱ्याड इदी इन्या आप्पुड वाड सना दुःखी आय्या, येनटीक की वाड सना श्रीमंतड उंड्या.

२४ वाड दुःखी आय्य फोंडा इदी यप्पुड येशुड सुशा आप्पुड वाड मंदीक आन्या, “यवारदेगारा संपत्ती उन्डाद, आ मंदीद द्यावार राज्यामला प्रवेश आय्येद यंता कठीण उन्डाद!

२५ हा, श्रीमंत मन्शीद द्यावार राज्याला प्रवेश आय्येद दानपेक्षा वंट्याद सुदीद मुक्कुनूट फोयेद सोपा उंडाद.”

२६ आन्टेगा या मन्शील आदी इनीर, वार आनीर, “आंटेगा यवारद तारण आय्या फट?”

२७ वाड आन्या, “या गोष्टील मन्शील्क अशक्य उन्डाय आदी द्यावाकी शक्य उंडाय.”

२८ आन्टेगा पेत्रड आन्या, “सूडंडा, मादेगगार येम उंड्या, आदी आंता येशीगेस मिम मि यन्का वच्चीनाम.”

२९ येशुड वारक आन्या, “नीन मिक खरेम शेपतान, परमेश्वर राज्यइच्चाका यवाड मनाद इल्लू, वडती, तम्मूड, आम्मा अब्बाड इंका बीळ्ळाल्क इडशीर

३० वारक इ युगोर क सना पटीगुणा इंका वच्चे युग ला आंताकालिक जीवनाम शिक्केद लेद इल्ला यवाड लेद.”

३१ येशुड निवडाशिन्द बाराजनाल्क बाजूक तीशकेन्या इंगा वाकी आन्या, “इंनडा! मनाम मिंदा यरुश्लेम शहरला फोतुनाम उंडाम इंका संदेष्टंतोड मन्शीद कोडकु विषयला याद येमबी राशिंदी उंडाड आदी आंता पूर्ण आई.

३२ आन्टेगा वांकी परराष्ट्रीयालदी हवाली शेशाफट, वान्दी थटा आय्याफट, वान्दी निंदा शेशाफट, वानमिंदा उंचार

३३ वांकी फटकाल इच्चार, इच्चार जेम तीस्कीन्याफट इंका वाड तिसरा दिन्मक इंका लेशाफट.”

३४ वाड आनीन्दी येमबी शिष्यालक समजया लेद येनटिक की इदी वचनाम वारदेगारनुट लपवाशी फटीदेक वच्चीनाद इंका वाड या माटलाविषयला माटलाडतुन्ड्या आदी वारक यरका लेकुंड्या.

३५ येशुड यरीहोदेगारा वस्तूड्या आप्पुड वगा गुडेळ दावामिंदा कुशनीगेस भिक आडगतुन्ड्या.

३६ यप्पुड आ आंधळा मन्शी देगगारनुट फोय्येतोर मन्शिल्द आवाज इन्या आप्पुड वाड आडग्या, इदी येमटीद गडबड न्यडशीनाद.

३७ मन्शील वान्क शेप्पीर, “नासरेथकर येशुड देगगारनुट फोतूनाड.”

३८ वाड किरलीगेश आन्या, “अरे येशू, दाविदान्द कोडकु नामिंदा दया शेय.”

३९ यवार मुंदारा न्यडसतूंडीर वार वान्क चूप कुसुदेक शेप्पीर. पण वाड इंका बेग्याता कीर्लीगेश आन्या, “दाविद कोडकु नामिंदा दया शेय!”

४० येशुड थांबाशा इंका वाड गुडुन स्वतःदेगारा एकोचेद आज्ञा इच्च्या, वाड गुडुन देगगार वचीनेका येशुड वान्क आडग्या,

41 “नीन नीइच्चाका येम शय्याबेक आनकेन नीद इच्छा उंडाद?” वाड आन्या, “प्रभू नाक इंका दृष्टी दाबेक.”

42 येशुड वान आन्या, “निक दृष्टी दाला, नी विश्वास निक बागा शेशिंद उंडाद.”

43 ताबडतोब वान्क कमशेक आंट्या इंका वाड द्यावारदीगौरव शेस्केन येशुदी यंकाक फोय्या आंता मंदी इदी सुशीर इंका द्यावादी स्तुती शेशीर.

19

??????

1 येशुड यरीहोला प्रवेश शेशा इंका दानलोन्केल फोतुन्या.

2 आप्पुड सुयंड, जक्कय फोयेतोड यवाड वगा मन्शी उंड्या, वाड मुख्य जकातदार उंडीगेश सना श्रीमंतड उंड्या.

3 येशुड यवाड उंडाड इदी सुशेद वाड प्रयत्न शेस्तूंड्या पण गर्दीमुळा वान्दी येमी न्यडवाद, येनटिक की वाड गिड्डा उंड्या.

4 आप्पुड वाड आंधारमुंदारा फारका फोया इंका येशुक सुदैक वगा उंबरद माकमिंदा यक्क्या कारणाम वाड आच रस्तागुना मुंदारा फोयेतोड उंड्या.

5 इंगा येशुड आठीकाणक वस्ताद कनला मिंदा शेशीगेश वान आन्या, “जक्कय, लग्गाना कींदा दिगीगेश दा, येनटिक की इबद नाक नी इंटल्या दिगेद उंडाद.”

6 आप्पुड वाड लग्गाना किंदा दिगीगेश आनंदगुना वान्दी आगत स्वागत शेशा.

7 इदी सुशीगेश आंता मंदी कुरकुर शेशीर की, “पापुल मनशी इंटल्या वाड निल्वेक फइनाड.”

8 आप्पुड जक्कयाड निला फडीगात प्रभून आन्या, “प्रभुजी, सूडंडा, नीन नाद आर्धाम संपत्ति गरीबलक इस्तान इंका नीन अन्यायगुना यवारदि येमबी तश्कीनीटे तर आदी चारपटगुना वापस.”*

9 येशुड वान आन्या, “इबद इ इल्लद तारण आयेद उंडाद येनटिक की इ मनशीबी अब्राहम कोडकू उंडाड.

10 येनटिक की मनशी कोडकू यवार हरवाशिनार वारन सुसदैक इंका तारणचांग वचीन्द उंडाद.”

????????????????
???????????????? 25:14-30

11 वार इ माटल इनतूटीर आप्पुड वाड वारक वगाट दाखलाबी शेष्या येनटिक की वाड यरुशलेम ऊर देग्गारा उंड्या इंका द्यावादी राज्य इप्पुडे प्रकट आय्येद उंडाद इळा वारक वाटास्तुन्ड्या.

* 19:8 19:8 निर्गम 22:1

12 वाड आन्या, “यवारवगाट उमराव, मनाम राज्याम मिळवाशीगेश वापस दाला आ उंद्देशगुणा दूरदेशक फोया.

13 वाड मना फदी दासलान फिलच्या इंगा वारकी फदी कलदारलू शेष्या, ‘नीन वच्चीतका दिनमिन्दा व्यापार शेयना.’

14 वान्दी नगराद मन्शील वान्दी शिट्टू शेस्तार आन्केन वार वान नगरलोन मंदी वांदी शीट्टू शेयदूर शप्पीर, ‘इड मामिंदा राज्य शय्याबेक इल्ला माद इच्छा लेद.’

15 मग इल्लाआय्या की, वाड राज्य मिळवाशीगेश इंगा वापस वचीनेन्का वारकी वाड व्यापार शेयदैक दुडलू इचीन्या उंड्या, दानमिंदा यंता नफा आय्या इदी त्यलवाबेक आनकेन दासलक आज्ञा इच्चीगेश वारक फीलच्या.

16 पयलांड मुंदार वच्च्या इंका आन्या, ‘मालक नू इचीने कलदारला मिंदा नीन इंगा फदी कलदारलू कमास्तीन’

17 आप्पुड वाड वांकी आन्या, ‘मंची दासड, बागा शेस्तीव, नु रव्वाविषयला विश्वासू आय्यीनाव, आनकेन नु दहा नगरलामिंदा अधिकारी आय्याव.’

18 मग इंगोगाड वच्च्या इंका आन्या, ‘मालक, मिद आयद कलदारला मिन्दा नीन आयीद नाणील इंका मिळवाशीनान.’

19 इंका वाड वांकी आन्या, ‘नु आईद नगरामिन्दा उडयाव.’

20 मग इंका व अधिकारी दास वच्च्या इंका आन्या, ‘नु इचीनेय कलदारलु नीन दस्तीला कटीगेश फेटीनटीन.

21 नू कठोर उंडाव, याद मीर फटींद लेद, आदी मीर तिस्तार या आनशिंद लेद, आदी कोस्ताव, आनकेन नाक नीद बिता वाटादू.’

22 वाड वांकी आन्या, ‘दुष्ट दास, नीद माटागुना नीन मिद न्याय शेस्तान, निक यरका उंड्या की नीन कोडकु शिस्तीद मणशी उंडान नीन याद इच्चीन्दी लेद आदी तीस्कीटान इंका याद आन्शिंद लेद आदी कोस्तान,

23 तर नु नाद दुडल पेढीमिंदा येनटीक फेटाल्या? इंगा यप्पुड नीन परत वस्तीन आप्पुड आदी नाक व्याजासकट शिकतुंड्या.’

24 वानदेगारा नीला फडीडीर वारक वाड आन्या, ‘वानदेग्गार केल आई कलदारलु तीस्कोंडा इंका यवारदेग्गार फदी कलदारलु उंडाय आई तीस्कुंडा, वांकी इंडा.’

25 वार वान्क आनीर, ‘मालक, वानद्यग्गारा पहिला ने फदी नाण्याल उंडाय.’

26 मालकुड उत्तर इच्या, 'नीन मिक शेपतान, येवारदेग्गार उंडाद, वान्क इन्का इदेंक वच्याफट इंका येवारदेग्गार लेद, वानदेग्गार येमबी उंडाद आदिसुद्धा तीस्कूनदेंक वच्याफट.

27 पण नीन राज्य शेशेद लेद इल्ला इच्छा शेशेतोरदी ना दुश्मनलान इकाडा येकादांडा इंका नामुंदारा मतेसकडना.' "

२२:२२-२३ २२:२४ २२:२५ २२:२६ २२:२७ २२:२८ २२:२९ २२:३० २२:३१ २२:३२ २२:३३ २२:३४ २२:३५ २२:३६ २२:३७ २२:३८ २२:३९ २२:४० २२:४१ २२:४२ २२:४३ २२:४४ २२:४५ २२:४६ २२:४७ २२:४८ २२:४९ २२:५० २२:५१ २२:५२ २२:५३ २२:५४ २२:५५ २२:५६ २२:५७ २२:५८ २२:५९ २२:६० २२:६१ २२:६२ २२:६३ २२:६४ २२:६५ २२:६६ २२:६७ २२:६८ २२:६९ २२:७० २२:७१ २२:७२ २२:७३ २२:७४ २२:७५ २२:७६ २२:७७ २२:७८ २२:७९ २२:८० २२:८१ २२:८२ २२:८३ २२:८४ २२:८५ २२:८६ २२:८७ २२:८८ २२:८९ २२:९० २२:९१ २२:९२ २२:९३ २२:९४ २२:९५ २२:९६ २२:९७ २२:९८ २२:९९ २२:१०० २२:१०१ २२:१०२ २२:१०३ २२:१०४ २२:१०५ २२:१०६ २२:१०७ २२:१०८ २२:१०९ २२:११० २२:१११ २२:११२ २२:११३ २२:११४ २२:११५ २२:११६ २२:११७ २२:११८ २२:११९ २२:१२० २२:१२१ २२:१२२ २२:१२३ २२:१२४ २२:१२५ २२:१२६ २२:१२७ २२:१२८ २२:१२९ २२:१३० २२:१३१ २२:१३२ २२:१३३ २२:१३४ २२:१३५ २२:१३६ २२:१३७ २२:१३८ २२:१३९ २२:१४० २२:१४१ २२:१४२ २२:१४३ २२:१४४ २२:१४५ २२:१४६ २२:१४७ २२:१४८ २२:१४९ २२:१५० २२:१५१ २२:१५२ २२:१५३ २२:१५४ २२:१५५ २२:१५६ २२:१५७ २२:१५८ २२:१५९ २२:१६० २२:१६१ २२:१६२ २२:१६३ २२:१६४ २२:१६५ २२:१६६ २२:१६७ २२:१६८ २२:१६९ २२:१७० २२:१७१ २२:१७२ २२:१७३ २२:१७४ २२:१७५ २२:१७६ २२:१७७ २२:१७८ २२:१७९ २२:१८० २२:१८१ २२:१८२ २२:१८३ २२:१८४ २२:१८५ २२:१८६ २२:१८७ २२:१८८ २२:१८९ २२:१९० २२:१९१ २२:१९२ २२:१९३ २२:१९४ २२:१९५ २२:१९६ २२:१९७ २२:१९८ २२:१९९ २२:२००

28 येशुड आ गोष्टील शेप्पीनेका वाड फेयना यरुशल्लेम ऊरद्वगारा फोया.

29 वाड मिंदीक फोतूनड्या आप्पुड, यप्पुड वाड जैतूनदी क्वंडा आनिंदी टेकडीदेग्गार उंडीद बेथफगे इंका बेथानीदेगारा वच्या आप्पुड वाड मना रोंड शिष्यालक फिल्वीगास इला शेप्पिगास आम्प्या,

30 इंका आन्या, "मिमुंदारा उंडीद उरला फोनडा. मीर प्रवेश शेस्तार आप्पुड, दानमिंदा यवार कुन्शींद लेद इळोटीद गदाडी पिल्ला मिक कटीद कमशाफट. आदी इडशीगेस आंदुट येतांडा.

31 जर मिक यवार आडगिर की, भीर आदी येल्ला इडस्तार? तर आनन्डा की, प्रभून की दिंदी गरज उंडाद.' "

32 यवारक आम्पीन्या, वार फोयीर इन्का वाड शेप्पीने लेका वारक आढळाश्या.

33 आदी गाडदी पिल्ला इंडस्तूटीर आप्पुड वान मालकड वारक आन्या, "भीर गाडदी पिल्ला येनटीक इडस्तार?"

34 वार आनीर, "प्रभूनकी दिंदी गरज उंडाद."

35 वार आदी येशुन तीकुड येकोचीर. वार मना आंगील गाडदी पिल्ला मिन्दा येशीर इंका येशुन्क दानमिंदा कुसनामतिर.

36 येशू रस्तामिन्दा फोतुंड्या आप्पुड मन्शील मना बट्टाल रस्तामिन्दा पसरवास्तूडीर.†

37 वाड यप्पुड जैतून कोंडा उतारमिंदा वच्या आप्पुड आंता शिष्यालदिसमुदाय, वार याद चमत्कार सुशिंदी उंड्या दानइच्चाका फेदा आनंद गुना परमेश्वरद स्तुती शेशीर.‡

38 वार आनीर, "प्रभूनदी फेरगुणा वच्चेतोड राजा धन्यवादला उंडान! स्वर्गला शांती इंका मिन्दिकाना बी मिन्दिक मोढामला गौरव."

39 जमाव उंड्या दाटल्यानोट रव्वा परुशील येशुंक आनीर, "गुरुजी, मी शिष्यालाक गप कूसनेक शपंडा."

40 वाड उत्तर इच्या, "नीन मिक शेपना, जर वार शांत कुसूनीर तर इ राळ किरली."

२०:२० २०:२१ २०:२२ २०:२३ २०:२४ २०:२५ २०:२६ २०:२७ २०:२८ २०:२९ २०:३० २०:३१ २०:३२ २०:३३ २०:३४ २०:३५ २०:३६ २०:३७ २०:३८ २०:३९ २०:४० २०:४१ २०:४२ २०:४३ २०:४४ २०:४५ २०:४६ २०:४७ २०:४८ २०:४९ २०:५० २०:५१ २०:५२ २०:५३ २०:५४ २०:५५ २०:५६ २०:५७ २०:५८ २०:५९ २०:६० २०:६१ २०:६२ २०:६३ २०:६४ २०:६५ २०:६६ २०:६७ २०:६८ २०:६९ २०:७० २०:७१ २०:७२ २०:७३ २०:७४ २०:७५ २०:७६ २०:७७ २०:७८ २०:७९ २०:८० २०:८१ २०:८२ २०:८३ २०:८४ २०:८५ २०:८६ २०:८७ २०:८८ २०:८९ २०:९० २०:९१ २०:९२ २०:९३ २०:९४ २०:९५ २०:९६ २०:९७ २०:९८ २०:९९ २०:१००

41 वाड यप्पुड देग्गार वच्या इंका वाड उरीक सुश्या, आप्पुड वाड दान्कास्रोम यडशा इंका आन्या,

42 "या माटलू निक शांती इच्याव्हाट आदी जर इबद नु जाणाशीगेष तीस्कीनाव तर! पण इप्पुड आ नी कडलामुंदारनुट लपवाशी फयदेंक वच्चेद उंडाद.§

43 निमींदा इल्ला दिनाल वच्याव्हाट की, नी वैन्याल निभोवतालला कडाल निलचार. निक वेढा इच्चार इंका आंता बाजूगुना निक कोंडाशी फेटचार.

44 वार निक, नी बीळलाक नी गोडालन धुळीला मिळवाश्यार इंका राळामिन्दा राळ नील्वी फटेतोर काद कारण नु द्यावारदी निकडा वच्चेद वेळ नु वळकाशालेद."

२०:२० २०:२१ २०:२२ २०:२३ २०:२४ २०:२५ २०:२६ २०:२७ २०:२८ २०:२९ २०:३० २०:३१ २०:३२ २०:३३ २०:३४ २०:३५ २०:३६ २०:३७ २०:३८ २०:३९ २०:४० २०:४१ २०:४२ २०:४३ २०:४४ २०:४५ २०:४६ २०:४७ २०:४८ २०:४९ २०:५० २०:५१ २०:५२ २०:५३ २०:५४ २०:५५ २०:५६ २०:५७ २०:५८ २०:५९ २०:६० २०:६१ २०:६२ २०:६३ २०:६४ २०:६५ २०:६६ २०:६७ २०:६८ २०:६९ २०:७० २०:७१ २०:७२ २०:७३ २०:७४ २०:७५ २०:७६ २०:७७ २०:७८ २०:७९ २०:८० २०:८१ २०:८२ २०:८३ २०:८४ २०:८५ २०:८६ २०:८७ २०:८८ २०:८९ २०:९० २०:९१ २०:९२ २०:९३ २०:९४ २०:९५ २०:९६ २०:९७ २०:९८ २०:९९ २०:१००

२०:१२-१७; २०:१५-१९; २०:१२-२५

45 येशुड परमेश्वर भवनला प्रवेश शेश्या इंका आम्मेद फनी शेस्तूडीर वारक बैयटा तिदेंक आंटचा.

46 इंका वाड आन्या, "पवित्र शास्त्रामला इला राशिंद उंडाद की, नाद इल्ला प्रार्थनाद भवन आई, पण मीर दान लुटाशेतोरदी गुहा शेशिनार.*"

47 वाड दिन्नाम परमेश्वर भवन नरपतुंड्या. मुख्य याजकड मनशी, नियमशास्त्राद गुरुजीर, मन्शीलद पुढरीड वानक ठार मत्तेइच्चाका प्रयत्न शेस्तुंडीर.

48 पण आला शेषदेइच्चाका वारक येमी दावा शिक्का कुंदू येनटिक कीअंधार मन्शील वान्दी मन आंची इनदूर.

20

२०:२० २०:२१ २०:२२ २०:२३ २०:२४ २०:२५ २०:२६ २०:२७ २०:२८ २०:२९ २०:३० २०:३१ २०:३२ २०:३३ २०:३४ २०:३५ २०:३६ २०:३७ २०:३८ २०:३९ २०:४० २०:४१ २०:४२ २०:४३ २०:४४ २०:४५ २०:४६ २०:४७ २०:४८ २०:४९ २०:५० २०:५१ २०:५२ २०:५३ २०:५४ २०:५५ २०:५६ २०:५७ २०:५८ २०:५९ २०:६० २०:६१ २०:६२ २०:६३ २०:६४ २०:६५ २०:६६ २०:६७ २०:६८ २०:६९ २०:७० २०:७१ २०:७२ २०:७३ २०:७४ २०:७५ २०:७६ २०:७७ २०:७८ २०:७९ २०:८० २०:८१ २०:८२ २०:८३ २०:८४ २०:८५ २०:८६ २०:८७ २०:८८ २०:८९ २०:९० २०:९१ २०:९२ २०:९३ २०:९४ २०:९५ २०:९६ २०:९७ २०:९८ २०:९९ २०:१००

1 वगा दिन्मुनाळ येशुन परमेश्वर भवनला मन्शीलक शिक्षण इस्तुंड्या आप्पुड इंका सुवार्ता शेपतुंड्या आप्पुड, मुख्य याजक मनशी, नियमशास्त्राद शिक्षकड इंका आब्बागार वक्ताडा फयना वानतीकुड वच्चीर.

2 वार वान आनीर., "या अधिकारगुना नु इ माटलु शेसकेन उंडाव इदी माक शेप, निक इदी अधिकार यवार इच्चीर?"

3 आप्पुड वाड वारक उत्तर इच्या, "निनसुद्धा मिक ओकाट प्रश्न आडूगुतान मीर नाक शेपुना.

4 योहानदी बाप्तिस्मा स्वर्गतीकुनुस उंड्या की मनशीतीकुनुस उंड्या?"

5 वार आपसला चर्चा शेशीर इंका वगामेगारक आनीर, "जर मनाम स्वर्गतीकुनुस आंटांम, तर वाड आन्या फट, 'तर मग मीर वानमिंदा विश्वास येल्ला फटा लेद?"

6 जर मनाम मन्शी मनशीतीकुनुस आनाला, तर आंता मंदी मनाक रायीदमार शेश्यार येनटीक की वारद खात्री उंड्याद कि योहान आ वगाट संदेष्टा उंडाड."

7 आनकेन, "वाड यवारद्यगारनुट उंड्या इदी मनाक यरका लेद." इला वार वारक उत्तर इच्चीर.

8 मग येशुड वारक आन्या, "मग नीनबी आ कथाल या अधिकाऱ्याड शेस्ताड इदी नीनसुद्धा मिक शेप्पान."

२२:२३-२७; २२:२७-३३
२२:२७ 21:23-27; २२:२७ 11:27-33

9 इंगा वाड मंदीक आ दाखला शेपाक उंड्या, "वगा मंदीक द्राक्षालद शेण आनशा इंका वाड रव्वा शेतकऱ्यालक मोलगोंना इच्चीगेस सना दिनालइच्चाका परदेश फोय्या.*

10 हंगामदि वेळक वाड नोकरनक शेतकऱ्यालकडा आमशा. आइच्चाका की, वार द्राक्षालशेनद रव्वा फळाल इय्याबेक. पण शेतकऱ्याल आ नोकरनक मत्तीर इंका उता शेइता वापस आम्शीर.

11 आंटे वाड इंगोगा नोकरनी आम्प्या, वार पण वान्कबी वार मत्तीर. आ नोकरनी वार अपमान शेशी लेका वागाशीरइंका रिकामा शेतगुना यन्काक आम्पीर.

12 आप्पुड वाड तिसरा नोकरनी आम्प्या. पण वान बी वार जखमी शेशिगेस बयटा फेकास कडीर.

13 अंगूरला बगीचा तोड मालकड स्वतं आन्या, 'नीन येम शेशदून? नीन ना स्वःताद प्रिय कोडकू आमस्तान. कदाचीत वार वानकी मान इच्चार.'

14 पण यप्पुड शेतकऱ्याल कोडकू सुशीर, आप्पुड वार आपसला चर्चा शेशीर इंका आनीर, 'इड तर वारसड उंडाड, मनाम वान मत्तेदाम, आंटे वतनाम मनाद आयी.'

15 वार वान अंगूर बगिच्यालोनसुस बैटीक फेकेशीर इंका मत्तेशीर. तर मग अंगूरला बगिच्या लोन मालकुड येम शेशी?

16 द्राक्ष बाग मलकोड वच्च्याव्हाट इंका आ शेतकऱ्यालक मतेशाफट इंका आ अंगूरलाद बगिच्या इंगोगानकी इचकाडी." वार मंदी इदी इनीर आप्पुड वार आनीर, "इला यपोदुच का रोद."

17 येशुड वारतीकुड सुशा इंका आन्या, "तर मग याद राय कट्टेतोर सुद्धा नाकारशीर आदीच कोनशीला आय्या.†

18 यवार यवाड दानमिन्दा फडीर वानी तुकडाल आई पण या यवाडमिन्दा आदी फडी वानदी चुराडा आयी."‡

२२ २२:२२ २२:२२ २२:२२

19 नियमशास्त्राद शिक्षक इंगा मुख्य याजक मन्शील वार आ वेळला वान्क अटक शेशेद प्रयत्न शेशीर, पण वारकी मन्शीलद यरपू वाटास्तुंड्या. वारकी वान्क अटक शेशेद उंड्या, कारनाम वारकी यरका उंड्या कि, इ दाखला वाड वार्कच उद्देशगुना शेप्पिनेदउंडाद.

20 आप्पुड वार वानमिन्दा पाळन फटीर इंका वान्क माटाला फटीगेश राज्यपालाद इंका अधिकाऱ्यांद आधीन शेश्याला आनकेन मनाम प्रामाणिक धार्मिक उन्डाम इला भासवाशातोर हेर आम्शीर.

21 आनकेन आ हेराल वांकी प्रश्न आडगिर. वार आनीर, "गुरुजी, माक यरका उंडाद की, येट खरेम आदी मीर माटलडस्तार व नेरपुतार इंका मीर पक्षपात शेशेलेद. तर सत्यगुना द्यावारदी रस्ता नेरपुतार.

22 मिम कैसरकी कर इय्याबेक इदी योग्य उन्डाद किंवा लेद?"

23 वार धूर्तगुना मनाक फसामतूदेक सुस्तोनार दिंदी येशुन की कल्पना उंड्या. आनकेन वाड वारकी आन्या, "नाक वगाट कलादर सुपिंडासुपंडा.

24 दानमिंदा यवार्दी प्रतिमा इंका लेख उंडाद?" वार आनीर, "कैसरदी."

25 आप्पुड वाड वारकी आन्या, "कैसरदी आदी कैसरकी इंका आदी द्यावारकी इंडा."

26 आप्पुड मन्शीलमुन्दरा वाड याद येम माटलाड्या दांटल्या वान्क फटेद वारकी शक्य आव्वा लेद. वान्दी उत्तरगुना वार आश्चर्यचकिला आय्यीर इंका निरुत्तर आय्यीर.

२२:२३-३३; २२:२७ १२:१८-२७
२२:२७ 22:23-33; २२:२७ 12:18-27

27 इंगा पुनरुत्थान लेद इला आनेतोर रव्वा सद्किल वानतीकुड वच्चीर. वार वांकी प्रश्न आडगिर. वार आनीर,

28 "गुरुजी मोशेड माइच्चाका राशी फेटीनेड उंडाड कि जर वगान तम्मूड सच्चीनाड इंगा आ तम्मून की वडती उंडाद पण बीळलु लेर, तर वान तम्मूड आ विधवासंगा फेनडली शेस्कुनाला इंका तम्मून कस्रोम वांकी वानकी बीळ काला.§

29 योळ तम्मूळलु उंडीर. पहिला तम्मूड फेनली शेस्कुन्या इंका वाड बीळ कांदे सच्ची फोया

* 20:9 20:9 मार्क 12:1-12; मत्तय 21:33-46 † 20:17 20:17 स्तोत्र 118:22-23 ‡ 20:18 20:18 दानियाल 2:34-35 § 20:28 20:28 उत्पत्ती 38:8; अनुवाद 25:5

30 आंटेगा दुसरा तम्मूड विधवा दानसंगा फेन्डली शेस्कून्या इंगा वाड सची फो.

31 आंटेगा तीसराड दानसंगा फेन्डली शेस्कून्या. योळबी तम्मूळसंगा आदे आय्या यवारकबी बीळ न आता वार सच्चौर.

32 आंटेगा आदी आंतीदभी सच्चा.

33 तर मग पुनरुत्थानदी टायमक आदी यवारदी वडती आयी? येनटीक की आ योळजनबी दानसंगा फेन्डली शेस्कूनडीर.”

34 आप्पुड येशुड वारकी आन्या, “इ युगोर मन्शील फेन्डली शेस्कूनटार इंगा फेन्डली शेशी इस्तार.

35 जर यवार मन्शील आ वच्चेद युगला इंका सच्चवींद पुनरुत्थानला भाग तीस्केने इच्चाका पात्र ठरास्तार, वार फेन्डली शेस्कूणार

36 इंका वार सच्चेतोर काद, कारणाम वार द्यावारदूत लेका उंडार. वार पुनरुत्थानद कोडकु उंडेन इच्चाका वार परमेश्वर कोडकुल बी उंडार.

37 काले झुडूपविषयला मोशे राश्या, आप्पुड वाड परमेश्वर न ‘आब्राहामांन्द प्रभु, इसाकान्द प्रभु इंका याकोबन्द प्रभु’ इळा आन्या व सच्चवी व्हय्यदिसुद्धा लेफेदेंक वचाफट इदी सुपिगेस इच्च्या.*

38 द्यावार सच्चेतोरक लेद तर जिवंतालद द्यावार उंडाद. आंता मन्शील याद वान्दी उंडाद वार जिवंत उंडार.”

39 आप्पुड रव्वा मंती नियमशास्त्रालद शिक्षकल आनीर “गुरुजी, बागा माटलाडताव.”

40 मग वांकी इन्का प्रश्न आडगेद कोशिश यवार श्रेय्या लेद.

२२:२३-२४; २२:२५-२६; २२:२७-२८; २२:२९-३०; २२:३१-३२; २२:३३-३४; २२:३५-३६; २२:३७-३८; २२:३९-४०; २२:४१-४२; २२:४३-४४; २२:४५-४६; २२:४७-४८; २२:४९-५०; २२:५१-५२; २२:५३-५४; २२:५५-५६; २२:५७-५८; २२:५९-६०; २२:६१-६२; २२:६३-६४; २२:६५-६६; २२:६७-६८; २२:६९-७०; २२:७१-७२; २२:७३-७४; २२:७५-७६; २२:७७-७८; २२:७९-८०; २२:८१-८२; २२:८३-८४; २२:८५-८६; २२:८७-८८; २२:८९-९०; २२:९१-९२; २२:९३-९४; २२:९५-९६; २२:९७-९८; २२:९९-१००; २२:१०१-१०२; २२:१०३-१०४; २२:१०५-१०६; २२:१०७-१०८; २२:१०९-११०; २२:१११-११२; २२:११३-११४; २२:११५-११६; २२:११७-११८; २२:११९-१२०; २२:१२१-१२२; २२:१२३-१२४; २२:१२५-१२६; २२:१२७-१२८; २२:१२९-१३०; २२:१३१-१३२; २२:१३३-१३४; २२:१३५-१३६; २२:१३७-१३८; २२:१३९-१४०; २२:१४१-१४२; २२:१४३-१४४; २२:१४५-१४६; २२:१४७-१४८; २२:१४९-१५०; २२:१५१-१५२; २२:१५३-१५४; २२:१५५-१५६; २२:१५७-१५८; २२:१५९-१६०; २२:१६१-१६२; २२:१६३-१६४; २२:१६५-१६६; २२:१६७-१६८; २२:१६९-१७०; २२:१७१-१७२; २२:१७३-१७४; २२:१७५-१७६; २२:१७७-१७८; २२:१७९-१८०; २२:१८१-१८२; २२:१८३-१८४; २२:१८५-१८६; २२:१८७-१८८; २२:१८९-१९०; २२:१९१-१९२; २२:१९३-१९४; २२:१९५-१९६; २२:१९७-१९८; २२:१९९-२००; २२:२०१-२०२; २२:२०३-२०४; २२:२०५-२०६; २२:२०७-२०८; २२:२०९-२१०; २२:२११-२१२; २२:२१३-२१४; २२:२१५-२१६; २२:२१७-२१८; २२:२१९-२२०; २२:२२१-२२२; २२:२२३-२२४; २२:२२५-२२६; २२:२२७-२२८; २२:२२९-२३०; २२:२३१-२३२; २२:२३३-२३४; २२:२३५-२३६; २२:२३७-२३८; २२:२३९-२४०; २२:२४१-२४२; २२:२४३-२४४; २२:२४५-२४६; २२:२४७-२४८; २२:२४९-२५०; २२:२५१-२५२; २२:२५३-२५४; २२:२५५-२५६; २२:२५७-२५८; २२:२५९-२६०; २२:२६१-२६२; २२:२६३-२६४; २२:२६५-२६६; २२:२६७-२६८; २२:२६९-२७०; २२:२७१-२७२; २२:२७३-२७४; २२:२७५-२७६; २२:२७७-२७८; २२:२७९-२८०; २२:२८१-२८२; २२:२८३-२८४; २२:२८५-२८६; २२:२८७-२८८; २२:२८९-२९०; २२:२९१-२९२; २२:२९३-२९४; २२:२९५-२९६; २२:२९७-२९८; २२:२९९-३००; २२:३०१-३०२; २२:३०३-३०४; २२:३०५-३०६; २२:३०७-३०८; २२:३०९-३१०; २२:३११-३१२; २२:३१३-३१४; २२:३१५-३१६; २२:३१७-३१८; २२:३१९-३२०; २२:३२१-३२२; २२:३२३-३२४; २२:३२५-३२६; २२:३२७-३२८; २२:३२९-३३०; २२:३३१-३३२; २२:३३३-३३४; २२:३३५-३३६; २२:३३७-३३८; २२:३३९-३४०; २२:३४१-३४२; २२:३४३-३४४; २२:३४५-३४६; २२:३४७-३४८; २२:३४९-३५०; २२:३५१-३५२; २२:३५३-३५४; २२:३५५-३५६; २२:३५७-३५८; २२:३५९-३६०; २२:३६१-३६२; २२:३६३-३६४; २२:३६५-३६६; २२:३६७-३६८; २२:३६९-३७०; २२:३७१-३७२; २२:३७३-३७४; २२:३७५-३७६; २२:३७७-३७८; २२:३७९-३८०; २२:३८१-३८२; २२:३८३-३८४; २२:३८५-३८६; २२:३८७-३८८; २२:३८९-३९०; २२:३९१-३९२; २२:३९३-३९४; २२:३९५-३९६; २२:३९७-३९८; २२:३९९-४००; २२:४०१-४०२; २२:४०३-४०४; २२:४०५-४०६; २२:४०७-४०८; २२:४०९-४१०; २२:४११-४१२; २२:४१३-४१४; २२:४१५-४१६; २२:४१७-४१८; २२:४१९-४२०; २२:४२१-४२२; २२:४२३-४२४; २२:४२५-४२६; २२:४२७-४२८; २२:४२९-४३०; २२:४३१-४३२; २२:४३३-४३४; २२:४३५-४३६; २२:४३७-४३८; २२:४३९-४४०; २२:४४१-४४२; २२:४४३-४४४; २२:४४५-४४६; २२:४४७-४४८; २२:४४९-४५०; २२:४५१-४५२; २२:४५३-४५४; २२:४५५-४५६; २२:४५७-४५८; २२:४५९-४६०; २२:४६१-४६२; २२:४६३-४६४; २२:४६५-४६६; २२:४६७-४६८; २२:४६९-४७०; २२:४७१-४७२; २२:४७३-४७४; २२:४७५-४७६; २२:४७७-४७८; २२:४७९-४८०; २२:४८१-४८२; २२:४८३-४८४; २२:४८५-४८६; २२:४८७-४८८; २२:४८९-४९०; २२:४९१-४९२; २२:४९३-४९४; २२:४९५-४९६; २२:४९७-४९८; २२:४९९-५००; २२:५०१-५०२; २२:५०३-५०४; २२:५०५-५०६; २२:५०७-५०८; २२:५०९-५१०; २२:५११-५१२; २२:५१३-५१४; २२:५१५-५१६; २२:५१७-५१८; २२:५१९-५२०; २२:५२१-५२२; २२:५२३-५२४; २२:५२५-५२६; २२:५२७-५२८; २२:५२९-५३०; २२:५३१-५३२; २२:५३३-५३४; २२:५३५-५३६; २२:५३७-५३८; २२:५३९-५४०; २२:५४१-५४२; २२:५४३-५४४; २२:५४५-५४६; २२:५४७-५४८; २२:५४९-५५०; २२:५५१-५५२; २२:५५३-५५४; २२:५५५-५५६; २२:५५७-५५८; २२:५५९-५६०; २२:५६१-५६२; २२:५६३-५६४; २२:५६५-५६६; २२:५६७-५६८; २२:५६९-५७०; २२:५७१-५७२; २२:५७३-५७४; २२:५७५-५७६; २२:५७७-५७८; २२:५७९-५८०; २२:५८१-५८२; २२:५८३-५८४; २२:५८५-५८६; २२:५८७-५८८; २२:५८९-५९०; २२:५९१-५९२; २२:५९३-५९४; २२:५९५-५९६; २२:५९७-५९८; २२:५९९-६००; २२:६०१-६०२; २२:६०३-६०४; २२:६०५-६०६; २२:६०७-६०८; २२:६०९-६१०; २२:६११-६१२; २२:६१३-६१४; २२:६१५-६१६; २२:६१७-६१८; २२:६१९-६२०; २२:६२१-६२२; २२:६२३-६२४; २२:६२५-६२६; २२:६२७-६२८; २२:६२९-६३०; २२:६३१-६३२; २२:६३३-६३४; २२:६३५-६३६; २२:६३७-६३८; २२:६३९-६४०; २२:६४१-६४२; २२:६४३-६४४; २२:६४५-६४६; २२:६४७-६४८; २२:६४९-६५०; २२:६५१-६५२; २२:६५३-६५४; २२:६५५-६५६; २२:६५७-६५८; २२:६५९-६६०; २२:६६१-६६२; २२:६६३-६६४; २२:६६५-६६६; २२:६६७-६६८; २२:६६९-६७०; २२:६७१-६७२; २२:६७३-६७४; २२:६७५-६७६; २२:६७७-६७८; २२:६७९-६८०; २२:६८१-६८२; २२:६८३-६८४; २२:६८५-६८६; २२:६८७-६८८; २२:६८९-६९०; २२:६९१-६९२; २२:६९३-६९४; २२:६९५-६९६; २२:६९७-६९८; २२:६९९-७००; २२:७०१-७०२; २२:७०३-७०४; २२:७०५-७०६; २२:७०७-७०८; २२:७०९-७१०; २२:७११-७१२; २२:७१३-७१४; २२:७१५-७१६; २२:७१७-७१८; २२:७१९-७२०; २२:७२१-७२२; २२:७२३-७२४; २२:७२५-७२६; २२:७२७-७२८; २२:७२९-७३०; २२:७३१-७३२; २२:७३३-७३४; २२:७३५-७३६; २२:७३७-७३८; २२:७३९-७४०; २२:७४१-७४२; २२:७४३-७४४; २२:७४५-७४६; २२:७४७-७४८; २२:७४९-७५०; २२:७५१-७५२; २२:७५३-७५४; २२:७५५-७५६; २२:७५७-७५८; २२:७५९-७६०; २२:७६१-७६२; २२:७६३-७६४; २२:७६५-७६६; २२:७६७-७६८; २२:७६९-७७०; २२:७७१-७७२; २२:७७३-७७४; २२:७७५-७७६; २२:७७७-७७८; २२:७७९-७८०; २२:७८१-७८२; २२:७८३-७८४; २२:७८५-७८६; २२:७८७-७८८; २२:७८९-७९०; २२:७९१-७९२; २२:७९३-७९४; २२:७९५-७९६; २२:७९७-७९८; २२:७९९-८००; २२:८०१-८०२; २२:८०३-८०४; २२:८०५-८०६; २२:८०७-८०८; २२:८०९-८१०; २२:८११-८१२; २२:८१३-८१४; २२:८१५-८१६; २२:८१७-८१८; २२:८१९-८२०; २२:८२१-८२२; २२:८२३-८२४; २२:८२५-८२६; २२:८२७-८२८; २२:८२९-८३०; २२:८३१-८३२; २२:८३३-८३४; २२:८३५-८३६; २२:८३७-८३८; २२:८३९-८४०; २२:८४१-८४२; २२:८४३-८४४; २२:८४५-८४६; २२:८४७-८४८; २२:८४९-८५०; २२:८५१-८५२; २२:८५३-८५४; २२:८५५-८५६; २२:८५७-८५८; २२:८५९-८६०; २२:८६१-८६२; २२:८६३-८६४; २२:८६५-८६६; २२:८६७-८६८; २२:८६९-८७०; २२:८७१-८७२; २२:८७३-८७४; २२:८७५-८७६; २२:८७७-८७८; २२:८७९-८८०; २२:८८१-८८२; २२:८८३-८८४; २२:८८५-८८६; २२:८८७-८८८; २२:८८९-८९०; २२:८९१-८९२; २२:८९३-८९४; २२:८९५-८९६; २२:८९७-८९८; २२:८९९-९००; २२:९०१-९०२; २२:९०३-९०४; २२:९०५-९०६; २२:९०७-९०८; २२:९०९-९१०; २२:९११-९१२; २२:९१३-९१४; २२:९१५-९१६; २२:९१७-९१८; २२:९१९-९२०; २२:९२१-९२२; २२:९२३-९२४; २२:९२५-९२६; २२:९२७-९२८; २२:९२९-९३०; २२:९३१-९३२; २२:९३३-९३४; २२:९३५-९३६; २२:९३७-९३८; २२:९३९-९४०; २२:९४१-९४२; २२:९४३-९४४; २२:९४५-९४६; २२:९४७-९४८; २२:९४९-९५०; २२:९५१-९५२; २२:९५३-९५४; २२:९५५-९५६; २२:९५७-९५८; २२:९५९-९६०; २२:९६१-९६२; २२:९६३-९६४; २२:९६५-९६६; २२:९६७-९६८; २२:९६९-९७०; २२:९७१-९७२; २२:९७३-९७४; २२:९७५-९७६; २२:९७७-९७८; २२:९७९-९८०; २२:९८१-९८२; २२:९८३-९८४; २२:९८५-९८६; २२:९८७-९८८; २२:९८९-९९०; २२:९९१-९९२; २२:९९३-९९४; २२:९९५-९९६; २२:९९७-९९८; २२:९९९-१०००

41 पण येशुड वारनी आडग्या मंती येल्ला शकास्तर की, “ख्रिस्तड दाविदान्द कोडकु उंडाड इल्ला वार येल्ला आनटार?

42 येनटीक कीदावीदड स्वतः स्तोत्रद पुस्तकला आनताड, ‘परमेश्वर ना प्रभून की शेष्या,

43 नीन नी शत्रून्क नी काळाला शेयान आप्पुड नंतका† नु ना तिने शेय किंदा कुसून,’

44 इ रीतीगुना दावीद वांकी प्रभू आनताड, तर मग ख्रिस्तड दाविदान्द कोडकु येल्ला?”

२३:१-७; २३:८-१०; २३:११-१३; २३:१४-१६; २३:१७-१९; २३:२०-२२; २३:२३-२५; २३:२६-२८; २३:२९-३१; २३:३२-३४; २३:३५-३७; २३:३८-४०; २३:४१-४३; २३:४४-४६; २३:४७-४९; २३:५०-५२; २३:५३-५५; २३:५६-५८; २३:५९-६१; २३:६२-६४; २३:६५-६७; २३:६८-७०; २३:७१-७३; २३:७४-७६; २३:७७-७९; २३:८०-८२; २३:८३-८५; २३:८६-८८; २३:८९-९१; २३:९२-९४; २३:९५-९७; २३:९८-१००

45 आंता मंती इनतुंटीर आप्पुड वाड शिष्यालक आन्या,

* 20:37 20:37 निर्गम 3:2, 6 † 20:43 20:43 स्तोत्र 110:1 15:5-6; यश्या 19:2

46 “नियमशास्त्राद शिक्षकाविषय सावध उंडाडा, वारक लंबा झगाल येशीगेस तीरगेन आवडास्ताद, वारक उरल्या नमस्कार तीस्कोदेंग, सभास्थानला महत्वद आसनमिन्दा इंका तीन्नेद येळक मानद जागाक कुस्केन आवडास्ताद.

47 वार विधवालद इनलु तीन्नीगेस लुटास्तर शेस्तार इंका देखावा इच्चाका फेदा-फेदा प्रार्थनाल शेस्तार. आ मन्शीलक वाईट शिक्षा आय्याफट.”

21

२१:१-१०; २१:११-२०; २१:२१-३०; २१:३१-४०; २१:४१-५०; २१:५१-६०; २१:६१-७०; २१:७१-८०; २१:८१-९०; २१:९१-१००

1 येशुड दृष्टी फयन्या शेशी श्रीमंताड मंदीक दानपेटीला दान येशेताप्पुड सुश्या.

2 वाड वगा गरीब विधवा तांबाय

11 फेदाद भूकंप आई, दुष्काळ फडी इंगा इंगा वेग-वेगळा जागाल्ला पिडा उद्भवाशी, एरस्कुनेद इळां घटना आई इका आकाशाला फेदाद चिन्हे आई.

12 गान इदी आंता आईनदन्का वार मिता शेष येशार इका मिद छळ शेशार. चौकशी इच्चाका वार मिंगलान यहुदी सभास्थाना मुंदार नील केडप्यार इका तरुंगाल येशार. नाद इच्चाका वार मिंगलान राजे व राज्यपाल वानमुदारा यतकेन फयार.

13 दिनकस्रोम मिरख नाद विषयला साक्ष इस्देन्क संधी शिक्की.

14 आप्पुड उत्तर येल्ला इच्छेद इ विषयला मनचिद विचार शेशेद लेद इल्ला मनस्द तैयार शेषडा,

15 कारण नीन मिख इल्ला शब्द इंगा इल्ला बुद्धी इच्चान की दान्कासरोम वान्क मिद विरोध शेषदेन्क इका मीरविरुद्धला माटलाडसदेन्क मुळीच दाका फी.

16 जर आम्मा आब्बा, तम्मूल, गणगोत इंगा मित्राल मिरद विश्वास घात शेशार इका मीरदिनटलोर इंगा काई मंदीक ठार मत्ती.

17 नाद फेरगोर आनदार मिद द्वेष शेशार.

18 गान मिद न्यतीमिन्दूट वगाटबी यंडकाल लेद इल्ला आय्यद काद.‡

19 मीर मनाद धीरागोन मना जेमदी रक्षा शेषंडा.

20 मीर यप्पुड यरुशलेम शहराला दुश्मन सैन्याल वेढा येसकुनीद सुशार, आप्पुड मिरख यरका आई कि दान्द नाश आयद वेळ वच्चीन्द, उंडाद.

21 यव्वार यहुदीया प्रांताला उंडार वार कोन्डामिन्दा फारी फय्या बेक, जे शेणल्या उंडार वार शहराला फयद लेद.

22 इदी आन्ता गोष्टील राशिंद उंडाय आदी पूर्ण आय्या इच्चाका इदी शिक्षाद दिनाल उनडाय.‡

23 आ दिनुमला यवार रोजलमनशी आंडेर उंडीर इंगा बिळाद पोषण शस्ताद आरवातलाद, खरेम दुर्दोशार आय्यी. इका पृथ्वीमिंदा फेदाद संकट वच्ची इका मंदी मिन्दा शिटू वच्ची.

24 वार तलवारीद धारगोन फडचार इका वार कैदला शेशी राष्ट्राला येतकेन फयार इका परराष्ट्राल मंदीद काळ आईन दणका परराष्ट्रीय यरुशलेम शहरान कालकिंदा तोक्यार.*

25 सूर्य, चंद्र, तारे वारला, चिन्हाल आय्यार पृथ्वीफैनुट राष्ट्रांला हतबल आय्यार व इका समुद्रान गजांशिंद लाटागोन वार यरस्कुनी फोय्यार.‡

26 यरप्पूगोन इंगा दुन्याममिंदा कोसळाशे माटलाद दावा सुशा इच्चाका मनशी शन्ना यरस्कुन्यार आकाशा

लोद शक्ति तारल न योग्य जागा नुस एक फी वान मार्ग तौन संचालित शेशी.‡

27 आनकेन वार मन्शी कोडकून सामर्थ्यागोन इका वैभवागोन मोडामला वच्चीन्द आप्पुड सुशार.‡

28 गान इ माटलू आय्यीदेन्क शुरुवात आय्यी, आप्पुड सखाका नीला फडन्डा इका मिरद नत्ती फयण्या शयन्डा, अनकेन मीर सूटकाद वेळ दैगार वच्चेद उंडाद.”

¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶

¶¶¶¶¶ 24:32-35; ¶¶¶¶¶ 13:28-31

29 नंतर वाड वारक ओका दाखला शेप्या, “अंजीरद माक इंगा दुसऱ्या माककुन्तिक सूड.

30 वारीक पालवी वचीदेन्क आंट्या की, मीर मिद समजास्तार कि, यंडाकालाम शेगेम देगार वचीदेक आंटीनाद.

31 दानलेकाने इ माटलू आयद मीर सुशार आप्पुड ओळखाशेद कि द्यावारद राज्या दैगार वच्चीन्द उंडाद.

32 नीन मिरक खरेम शेषतान की, इदी आन्ता माटा घडाशी वचीन दन्का इदी पिढी लेद आय्यदकाद.

33 आकाश इंगा पृथ्वी नाश आय्यी पण नाद वचनल काका फोई.

34 परंतु मीर स्वतः क सभालायंडा, दारूबाजी इंगा आधाशी पणा व या हालीन्द जेमुंद संबंधीला चिंताल इंग्या मिद अंतःकरणे भाराशिंद फव्वाराद, आदी दिनम पाशालका आकस्माला मीर मिंदा वच्ची.

35 खरेम, वाड पृथ्वीमिंदा उंडीनोर आंदार मिंदा वच्ची.*

36 यास्तव मीर इ आंनी आयेड माटलान तपीदेन्क इंगा मन्शी कोडकू मुंदार नीला फदेनक तय्यार उंडाला आनकेन आन्ता प्रसंगाला प्रार्थना शेषकेन मेलका निलू.”

37 प्रत्येक दिनाल वाड परमेश्वर भवनला शिक्षण इस्तुन्डा इका मबुकमात्र वाड जैतुनाद कोडा आनीने कोडामिंदा नीलस्तुन्ड्या.

38 आन्ता मंदी भवनला फोदेक इंगा वांदी इनिदेकनसकुला लेशी वान देगारा वस्तुन्डीर.

22

¶¶¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

¶¶¶¶¶¶¶ 26:1-5; ¶¶¶¶¶¶¶ 14:1-2,10-11; ¶¶¶¶¶¶¶ 11:45-53

1 इंगा बेखमीर रोट्टचाद फंडगगा दान्क वल्हांडण आंठार, आदी दयगारा वच्च्या.

‡ 21:18 21:18 मत्तय 10:30, लुक 12:7 § 21:22 21:22 अनुवाद 32:35; यिर्मया 46:10 * 21:24 21:24 एज्रा 9:7 स्तोत्र 79:1; यशया 63:18, यिर्मया. † 21:25 21:25 स्तोत्र 46:2-3; 65:7; यशया 13:10; 24:19. ‡ 21:26 21:26 लेवी 26:36; हग्यय 2:6, 21 § 21:27 21:27 प्रकटीकरण 1:7; दानियल 7:13 * 21:35 21:35 प्रकटीकरण 3:3; लुक 12:40

2 मुख्य याजक मंदी इंगा नियमशास्त्रद शिक्षक, येशुन येल्ला मत्तेदेन्क वच्ची इ माटला बदल चर्चा शेस्तूडीर अनकेन वांकी मंदीद यरप्पू आव.

3 आप्पुड बारा प्रेषितांकिटा, वगाड, इंका यहूदायन्त इस्कर्योता मिन्दा सैतान शिराशा.

4 यहूदा मुख्य याजका मंदी इंगा परमेश्वारांन्द भवनाद अधिकारी वान कडा फो इंगा वांन्क शेष्टूल्या येशुन येल्ला-येल्ला फटीगेस इस्देन्क वच्ची या इ विषयला माटा शेशीर.

5 वार यहूदी प्रमुखुल वान्क शत्रा आनंद आय्या व वान्क वार दुडलू इच्छेद मान्य शेशीर.

6 अनकेन वार संमती सुप्पा इंका वाड येशुन गर्दी लेकुन्या आप्पुड फटी वार शेतल्या इच्छेद संधी वटेदंग आंट्या.

२२:२२ २२:२२:२२ २२:२२:२२
२२:२२:२२ 26:17-19; २२:२२:२२ 14:12-16

7 बेखमीर रोट्ट्याद फंडगा, इदी दिनाम्क वल्हांडणाडनाद गोन्हा मत्तेयद इदी दिनाल वच्च्या.*

8 आप्पुड वाड पेत्र व योहान वारक शेपिगेस आमशा की, “फो इंका मनाइच्चाका वल्हांडण फंडग्गाद वन्टा तैयार शेय इन्का मनाम आदी तिनदाम.”

9 पेत्र व योहान येशुन आन्या, “मीम दानद तयारी यन्द शयाला मिरद इच्चा उंडाद?”

10 वाड वारीक आन्या, “मीर नगराला प्रवेश शेशार आप्पुड नेळाद भांड्याल येतकेन फेयातोर वगा आरवा मिरक भेटाशी. वाड ज्या इन्टल्या फई आन्द फो.

11 इंगा वाड घरमालकाक शेपंडा, गुरुजीड मिरक आडगिंद उंडाद की, नाद शिष्यांसंगा वल्हांडण फंडग्गाद वन्टा शेसदेन्क वच्ची आदी सुटालद खोली यन्द उंडाद?”

12 आ मणशी मिक माडीमिंदूडडी सजामतीनेद खोली सुपीची आंदू तयारी शेयन्डा.”

13 आप्पुड पेत्र व योहान आन्दनूट येल्लीर. इला येशुड शेप्या आल्ले आन्ता आय्या आप्पूड वार वल्हांडण वन्टाद तैयारी शेशीर.

२२:२२:२२ २२:२२:२२:२२
२२:२२:२२ 26:20-30; २२:२२:२२ 14:17-26; २२:२२:२२ 13:21-30

14 वेळ आय्या आप्पूड येशु वान बार प्रेषित सगा तिनदेन्क कुसन्या.

15 वाड वारीक आन्या, “नीन दू:ख भोगाशामुंची मीरसंगा वल्हांडण फंडग्गाद वन्टा तीस्कुनेद इल्लानाद शना इच्छा उंड्या.

16 अनकेन नीन मिक शपतान की, द्यावारद राज्याला इदी परिपूर्ण आइनदन्का नीन इंका इदी वन्टा तिनेदोन कान.”

17 नंतर येशुड पेला तिस्केन इंगा उपकार स्तुती शेसकेन वाड प्रेषित न आण्या, “इदी तिस्को इन्का आपसाला दान्द वाटणी शेय.

18 अनकेन नीन मिक शपतान की, द्यावारद राज्य वच्चीनदक्का दिन मुदारा नीन द्राक्षरस तीस्कुनान.”

19 इंका वाड रोट्ट्या तिस्केन इंगा उपकार स्तुती शेसकेन आदी इर्गामत्ती इंगा वारक इच्चीगेस आण्या, “इदी नाद फेय उंडाद इदी मीरइच्चाका इच्छी फईन्द उंडाद. नाआठवण इच्चाका इदी शेयडा.”†

20 वान्द प्रमाणगोन वान्द वन्टा आईनक्का वाड प्याला तिस्कुन्या इंका आन्या, “इदी प्याला नाद रक्तामला कोता करार उन्डाद, इदी मीरइच्चाका फोशा फईन उंडाद.

21 इंगा सूड! नाद इस्वासघात शेशातोरक शेय ना बराबरच मेजामिन्दा उंडाद.‡

22 इंका मन्शी कोडकु ठरल्या प्रमाणगोन फोताड खरेम पण वार शेतगोन वाड फट्टी इच्ची फई मन्शीन्द येन्ता दुर्दशा आई.”

23 इन्का वार आपसाला वगामेगार प्रश्न आइगदेन्क आन्टीर, “इदी शेशातोर मापैकीं यवार उंडाला?”

२२:२२ २२:२२:२२:२२:२२

24 आले, वान्ता इळासंबधी माटाक माटा आया की, वारदान्तल्या आंदारकना फेदोड यवाड उंडाड.

25 आप्पुड वाड वांकी आन्या, “यहुदीलेनोर राजाल वारमिंदा प्रभूत्व शेस्तार इंगा जे वारमिंदा अधिकार गाजवास्तार वारकी आदी परोपकारी इला वाटास्ताद.

26 गान मीर इला लेद. दानबहल मीदीन्टल्योनकेल आन्दारकना फेदोड उडीनोड अंदारला शिन्नावड आय्येद जो अधिकान्या उन्डाद वाड सेवक आय्येद.

27 आप्पुड फेदावड यवाड वाड मेजामिन्दा कुसूनताड वाड जो सेवा शेस्ताड? जो मेजामिन्दा कुसूनडाड वाड लेद येम? गान नीन मीरता सेवा शेशातोर लेका उंडान.

28 गान ना परिक्षाला नाद पाठीशी निलाफडीनीर इला मीरच उंडार.

29 दान प्रमाणगोन नाद आब्बाड नाद नियुक्ती शेशा इळा नीन मीर्द नियुक्ती राज्यामिन्दा शेस्तान.

30 अनकेन मीर ना राज्याला नाद मेजामिन्दा तीनेद व तागेद इन्का आसणामिन्दा कुसणी इस्त्रालयान्द बारा वंशाला न्याय शेशेद.”

* 22:7 22:7 निर्गम 12:3, 6, 8, 18 † 22:19 22:19 निर्गम 24:8; 1करिथ 11:25, मत्तय 26:28, ‡ 22:21 22:21 स्तोत्र 41:9

२२:२२ २२:२२ २२:२२ २२:२२ २२:२२
२२:२२ २२:२२ २२:२२
२२:२२ 26:31-35; २२:२२ 14:27-31; २२:२२
13:36-38

31 “शिमोना, शिमोना, इन! सैतानाड मीर गोदमाललेखा चाळशेद अनकेन आडगीन्द उंडाद.

32 गान शिमोना, निद विश्वास ढळाशेद लेद, अनकेन नीन मीर इच्चाका प्रार्थना शेशीन्द उंडाद इंका नू इगा ना कडा तिरग्याव आंटे निद तंम्मूलक स्थिर शय.”

33 इंका शिमोन पेत्र वांन्क आन्या, “प्रभू, नीन निबराबर तुरुंगाला फईनइच्चाका व सचीदेक तयार उंडान.”

34 पण येशुड आन्या, “पेत्रा, नीन निख शेषतान, नू नाक गुरुतु फेटताव इदी मूड दमूल नाकराशाव तो पर्यंत इबद फुन्जू आरशालेद.”

35 येशुड शिष्यलनी आन्या, “यप्पूड नीन मीक थैली, तिति व शपूल शिवाय आमशिर, आप्पुड मिरक येम कड्मा फेटचा यम?” वार आनीर, “यमबी लेद.”

36 वाड वांन्क आन्या, “पण इप्पुड, वानदग्गारा थैली उंडाद वाड आदी तीस्कुनेद व वाड तितिसुदधा तीस्कुनेद इंका वानदग्गारा तलवार लेद वाड वान्द इगा आममेद इंका आदी कोनकेन तीस्कुनेद.

37 नीन मिख शेषतान, वाड आपराधाला गणाशिन्द उंडचा, इला इदी शास्त्रलेख उंडाद वाड नादठायी पूर्ण आव्वाबेक अनकेन नाद विषयला गोष्टील पूर्ण आय्येद उंडाद.”§

38 वार आनीर, “प्रभू, सूड, इदू रोन्ड तलवारलु उंडाय.” वाड वारनी आन्या, “आन्ता साल!”

२२:२२ २२:२२ २२:२२
२२:२२ 26:31-35; २२:२२ 14:27-31; २२:२२
13:36-38

39 मग वाड येल्ली मना रीती प्रमाणगोन जैतुनान्द कौडा कडा फोव शिष्यालबी वान यन्का-यन्का फइर.

40 आप्पुड आ ठिकाणा मिन्दा वच्चीनंका वाड वांन्क आन्या, “मीर परिक्षाला फडेद लेद अनकेन प्रार्थना शयेंडा.”

41 वाड वार कडानूट राळाला टप्पाइंता दुर फइन्का वाड मॉकाल टेकवाश्य इळा प्रार्थना शेशा,

42 “आब्बा, जर निद इच्चा उंडाद इदी प्याला ना कडानुट दुराम शय. इंगा नाद इच्छेप्रमाणगोन लेद इंका निद इच्छेप्रमाणगोन आव्वा बेक.”

43 स्वर्गानूट वगाट द्यावरदूत वच्चा व वाड वांन्क सामर्थ्य इस्केन नीलच्या

44 दुःख गोन ग्रासाशिन्द उंडचा वाड शना कळकळीगोन प्रार्थना शेशा इंका वान्द घमाम रक्तामंद थेंबूलका न्याला मिंदाफडतुन्डचा.

45 इंका यप्पुड प्रार्थना शेषकेन वाड लेशा इका शिष्यनकडा वच्चा वाड सूडाडा वार खिन्न आय्यागुना निदारक फइन्द वानिक कम्पिच्या.

46 वाड वारकी कम्पिच्याआन्या, “मीर येल्ला फंडार? लय इंगा परीक्षाला फडेद लेद आनकेन प्रार्थना शयेंडा.”

२२:२२ २२:२२
२२:२२ 26:47-56; २२:२२ 14:43-52; २२:२२
18:1-11

47 वाड माटलाडस्तुनडया आप्पुड मंदीद जमाव वच्च्या इंगा बारा शिष्यांलनुट यहुदा इस्कर्योत अनीनोर वगावड वानमुदारा नेडस्तुनडया. येशुनदी चुंबन तिस्कुनइच्चाका वाड वानदग्गारा वच्च्या.

48 आंन्टे येशुड वांकी आन्या, “यहुदा, चुंबन तिस्केन मनशी कोडकुद इस्वासघात शेष ताव येम?”

49 वानभोवती जे उनडी इदी येम आयेद इदी गुरतुगोन वांन्क आन्या, “प्रभू, मीम तलवार न्यडशेद यम?”

50 वानपैकी वगाड महायाजकान्द नोकरामिन्दा वार शेशा इंका वान्द उजवा गुम्मा कोशा.

51 येशुड उत्तर इच्या, “इदी साल उन्डान.” इंका वाड वान्द गुम्माक स्पर्श शेश्या व वांन्क बागा शेश्या.

52 आंन्टे येशुड मुख्य याजक मंदी, परमेश्वरान्द भवन द मुख्य अधिकारी इंका आब्बार इर वानमिन्दा नेडशी वच्चीन्द उनडीर, वान आन्या, “मीर तलवारी इंका सोटे येतकेन नामिन्दा नेडशीगेस वच्चीर, इल्ला येम नीन लुटारू उनडान.

53 नीन इंगा मीसंगा दररोज परमेश्वरान्द भवनला इंका मीर नामिन्दा शय्य ययालेद लेद. अनकेन इदी मीरद वेळ इंका गडदुद सत्ता उनडाद.”

२२:२२ २२:२२ २२:२२ २२:२२
२२:२२ 26:69-75; २२:२२ 14:66-72; २२:२२
18:13-18

54 वार वांन्क अटक शेशीर व वार वांन्क महायाजकान्द इलूक येतकेन फोइर. पेत्र दुरामनूट वानयक्का नेडशा.

55 वार अंगणाला मध्यभागांला दिग्ळ आनशा इंका वान्द भोवती कुसणीर व पेत्रबी वार ता कुसण्या.

56 आप्पुड वगा यवारक दासीने आन्द वांकी दिग्ळद उजेडाला कूसणीन्द सुशा. आदी वानदग्गारा निरखून सुशा इंका आदी आन्या, “इदी मनशी वानसंगा उंडया.”

23

57 पेत्र आदी नाकरास्केन आन्या, “बाई नीन वान्क गुर्तु फेटचा लेद.”

58 थोडा येळगोन दुसऱ्या मनशी वान्क सुशा इंका आन्या, “नू सूदधा वानपैकी वगाट उंडाव!” इगा पेत्र आन्या, “गृहस्था, नीन लेद!”

59 इंका सुमारे वगा तास आइनक्का इंगा वगाजण ठामगोन आन्या, “खात्रीगोन इ मणशी बी वानसंगा उंडया, अनकेन उड गालील प्रांतान्द उंडाड.”

60 गान पेत्र आन्या, “मंची मनशी नू येम माटलाडस्ताव इदी नाक तेलच्या लेद!” वाड माटलाडस्तुनडया आप्पुड आ क्षणी फुजू आरशा.

61 इंका प्रभूड वळाशी पेत्रादग्गारा सुशा आप्पुड पेत्रान्क प्रभूडशापिनी माटल गुरतु वच्च्या, “इबद फुन्जू आरशा आप्पुड मूडदमूल नाक नाकराशाव,” इल्ला शपीन्द वांकी द्यान्नाम वचा.

62 इंगा वाड बैयटया फई फेदाद दुःखागोन यडशा.

63 येशूमिंदा पहाराइच्यातोर मंदी वांदी उपहास शेसदेन्क व वान मतेदेंग आन्टीर.

64 वार वान्द कंडलु कटीर इंगा व वान्क प्रश्न इच्याराशीर, वार आनीर, “गुरतु फेट! नीख यवार मत्तीर?”

65 इंका वार वान्द निदा शेशेद इच्चाका इंका पुष्कळ येम माटलाडीर.

26:57-68; 14:61-64; 18:12-14; 18:13-24

66 फदू फुट्टया आप्पुड आब्बगार मंदी इंका वारता रोन्ड प्रकारद मंदी, मुख्य याजक मंदी व नियमशास्त्राद शिक्षक वारद सभा निटया इंका वार वान वार सभेला येतकेन फईर.

67 वार आनीर, “इंगा नू ख्रिस्त उनडाव तर माक शेप” येशुड वांकी आन्या, इंका “नीन मिख शेपतान इंका मीर ना मिन्दा विश्वास फेटचा लेद.

68 इंका इल्ला नीन मिख प्रश्न आडगताण आंटे मीर उत्तर इच्यातोर लेद.

69 आंटे इपुनूट मनशी कोडकु सर्व समर्थ द्यावार उजवी तिक कुसनी उंडी उनडी.”*

70 वार हानदार आनीर, आंटे इंगा नू द्यावार्द कोडकु उनडाव येम? वार वान्क उत्तर इच्चिर, “मीर आंतार की, नीन उंडान.”

71 इंका वार आनीर, “इप्पुड मनाख इंका साक्षीन्द येम गरज उंडाद? मनाम स्वतःवान्द नोटलोन्द शब्द इनीद उंडाद.”

* 22:69 22:69 मार्क 14:62; स्तोत्र 110:1

27:1-2; 15:1-5; 18:28-38

1 इंगा वान्द आन्ता समुदाय लेशा इंगा वार येशुनकी पिलातान कडा येतकेन फिर.

2 वार वान मिंदा आरोप शेसदेन्क आंटीर. वार आनीर, “मिम, इदी मन्शी मंदीद दिशाभूल शेस्तान फटतीम. वाड कैसरन्क कर इसदेक इच्चाका इरोध शेस्ताड इन्का आनटाड की, वाड स्वतः ख्रिस्त, वगा राजा उंडाड.”

3 आनकेन पिलातुड येशुनकी आडग्या, नू यहुदान राजा उंडाव येम? आन्या “मनाम आटाम आले.”

4 आन्टे पिलात मुख्य याजकाड इन्का जमावाला आन्या, इ मन्शी मिंदा दोष फेटदेन्क नाक येम कारण आदळाशा लेद.

5 गान वार आग्रह फेटचा. वार आनीर, “यहुदिड प्रांतूड आन्ता मंदीद वाड मनाद शिकवणीगोन भडकायामतांड वाड गालील प्रांतानुट सुरुवात शेशी इन्का इडदन्का वच्चीन्द उंडाड.”

पिलातुड इदी इन्या, आप्पुड वाड आडग्या की,

“इड मन्शी गालील प्रांतूड उंडाड येम?”

7 आप्पुड वान्क तेलच्चा की येशुड हेरोदाला अधिकार किंदा वस्ताड, आप्पुड वाड वान्क हेरोददानकडा आम्मशा. वाड आ दिनमला यरुशलेम शहराला उंड्या.

8 हेरोदाड येशुनकी सुशा आप्पुड वान्क शना आनंद आय्या, आनकेन वाड वान विषयाला इनीन्द उंड्याव वान्क इळा वाटासतुन्ड्या की, वार वगाट चमत्कार शेशी व मनाक वाड सुसदेन्क शिककी इल्ला आशा वानिक उन्ड्या.

9 वाड येशुनकी इन्का प्रश्नाल आडग्या, पण येशुड वांकी उत्तर इयाक फोया.

10 मुख्य याजकाड मंदी इन्का नियमशास्त्राद शिक्षक आंदू नीला फडीगेस वान विरोधला जोरदारपणागोन आरोप शेसस्तुंडीर.

11 हेरोदाड वान शिपायासंगा येशुनकी अपमानस्पद वागणूक इच्चा, वानीद थट्टा शेशीर वाड वानमिंदा वगाट तलमात झगा येसकुन्या इंगा वार पिलातान तीक यन्का आम्मशा.

12 हाच दिनमला हेरोद इन्का पिलात वगामिगारद सोबतील आईर दिन काना पहिले वगामिगारद दुश्मन उंडीर.,

२७:१-२; २७:११-१४; २७:१५:१-५;
२७:२८-३८

13 पिलातुड महायाजक मंदी, पुढान्याला इन्का मंदीक वगातडा फिलच्या.

14 “इड मन्शी मंदीक फितवाशातोड आनकेन वान मीर नातीक येकोस्तीर; इन्का सूड, हा गोष्टीलद आरोप मीर वान मिंदा फेटतार हाचसंबंधीला नीन समक्ष चौकशी शेशीन्का नाक इ मन्शीतीक यादपन दोष शिक्का लेद.

15 हेरोदान्क आरोपइषयला येम बी आधार शिक्का लेद आनकेन वाड वान्क यंका मना तिकड यतकेन वस्तीम. मीर पण सुशार की, मातेशेद शिक्षा इसदेन्क योग्यइळा वाड यमच शय्या लेद.

16 अनकेन नीन वानिक द्यबाल मत्ती इडशी इसतान.”

17 येनटिक की वान आ फंडगाला वगा कैदीन इडा बेक आताद.

18 पण वार आन्दार वगातडा वत्या किलीर, “इ मन्शिक मत्तेसकंडा! इंका मा इच्चाका वरब्बान्क इडुंडा!”

19 वरब्बाड यरुशलेम शहरला खळबळ माजवाशिंदी उंड्या. वाड रव्वा मनशीक मत्तीशिंदी उंड्या, आनकेन वान्क तुरुंगला येशिंदी उंड्या

20 इंगा पिलातड येशुक इडशेद इच्चा फेट्टीगेस तीरगीगेस वारसंगा आन्या.

21 पण वार किरलीगेसच नीलचीर, “वान्क वधस्तंभमिन्दा खिळायंडा, वान्क वधस्तंभमिन्दा खिळायंडा!”

22 पिलातड तिसरादम वारणी आन्या, “येम? इ मन्शी इल्ला याद गुन्हा शेशिंद उंडाद? मत्तेशेद शिक्षा इच्चदेइच्चा का इल्ला नाक इडविरोधला येम बी शिक्कालेद. यास्तव नीन वान्क द्यबाल्द मत्तेद शिक्षा शप्पीगेस इडशी इस्तान.”

23 गान वान वधस्तंभमिंदा खिळाच इल्ला वार वत्या किलीगेस आग्रह नडपिनडीर इंका वार्दी किलीदिक यश वच्चा.

24 आप्पुड पिलातुड वार्दी आडगिनत्यका आव्वा बेक इल्ला ठरवाशा.

25 यवाड मन्शी दंगा इंका खून दिनइच्चाका तुरुंगला कुकिं फइन्द उंड्या इंका यवारद यवार मागणी शेशिंदी उंड्या वान्क वाड इडशी इच्चा पिलातड वारद इच्छाल्यका शेसदेनइच्चाका येशुक वारद शेतला इच्चीर.*

२७:२७ २७:२८-३८ २७:२९-३८
२७:२७:२७-३८; २७:२७:२७ १५:२१-३२; २७:२७:२७
१९:१७-२४

* 23:25 23:25 मत्तय 27:32-44; मार्क 15:21-32; योहान 19:17-27 † 23:34 23:34 1 पेत्र 3:9; प्रकटीकरण 7:60; यशया 53:12; स्तोत्र 22:18 ‡ 23:35 23:35 स्तोत्र 22:7 § 23:36 23:36 स्तोत्र 69:21

26 वार वांकी पिलातुस महल नुस येतकेन फियेद अप्पुड, कुरेनेकर शिमोन फेरद यवाड वगा शेषमिंदूट वस्तुन्ड्या वार वान्क फट्टीर इंगा वाड येशुन यन्का नडशीगेस कूस येतकेन नडाला आनकेन आदी वानमिन्दा फेट्टीर.

27 मंसलाद इंगा आंतीलाद फेद्दा समुदाय वान यंकाक न्यडशा, आ आरवतील वान इच्चाका यदा मत्तकेन शोक शेस्तुंडीर.

28 येशुड वारकडा तीरगीगेस आन्या, “यरुशलेमेद आंडबिळानो, नाइच्चाका यडशेद लेद, तर मना स्वतःइच्चाका इंका बीळालइच्चाका येडुंडा.

29 येनटीक की इल्ला दिनाल वच्चेद उंडाय, आप्पुड मान्शिल्द आन्यार, धन्य आ आरवातील वांझ उंडाय इंका धन्य आ गर्भाशय, यवार जन्म इय्या लेद इंका धन्य आदी स्तने, यवार यबद तापशा लेद.

30 आप्पुड वार पर्वतन्क आन्यार, मामिन्दा फड इंका वार कौडालनी आनी. ममलान मुडुंडा”

31 फच्ची माकुड इल्ला शेस्तार तर यंडी माकुड येम?”

32 इन्का इदार मंदी अपराधी उंडीर वान्कबी वार सगा जीव मत्तदेन यतकेन फो.

33 इन्का आप्पुड वाड गुन्हेगारासंगा “कवटी” आनिद ठिकान्या मिन्दा वच्चीर, आंदु वार वान्क हा अपराध्यान्क, वगान्क वान उजवीतीकड व वगान्क डावितिकड इल्ला वधस्तंभमिन्दा खिळाशीर.

34 आटेका, येशुड आन्या, “हे अब्बा, वारनी क्षमा शेय इन्का वार येम शेस्तार इदी वारीक तेलवाद.” वार चिट्ठ्याल येशीर वान्द बट्टाल फन्ची तीस्कुनीर†.

35 मंदी आंदु सुस्केन नीलाफडीडीर इन्का पुढान्याल थट्टा शेसकेन आनीर, वाड इन्नोर्ण वाचायमत्या, तर वाड खिसतोड, द्यावरद निवडाशिन्द उंड्या तर वाड स्वतान्क वाचायमती!‡

36 शिपायोड वान थट्टा शेशा. वाड वान्तिक वच्चा वाड वानिक फुलाका इच्या.§

37 इंका वाड आनीर, “जर नु यहुदियांद राजा उंडाव तर स्वताण वाचवाय!”

38 वान मिन्दा इळा राशींद उंड्या “इदी यहुदिया मंदिद राजा उंडाड.”

39 आंदू खिळाशिंद वगा गुन्हेगारुड वान्द निन्दा शेशीर. वाड आन्या, नु ख्रीस्ताड लेद येम? स्वतः क व माम्लान भी वाचवाय!

40 पण दुसराड गुन्हेगारुड वानिक दटावाशा इंका आन्या, “नीक द्यावारक आद्र लेद येम? निक बी आदी शिक्षा आइन्डाद.

41 पण मनाद शिक्षा योग्य उंडाद कारण मनाम जे शेस्तिम दान्द योग्य फळ मनाक शिक्कताद. पण इदी मन्शी यमबी अयोग्य शेशा लेद.”

42 आंटे का वाड आन्या, “येशुड, नू मनाद राज्याद वच्चाव आप्पुड नाद आठवण शय.”

43 येशुड वानिक आन्या, “नीन निक खरेम शपतान, इबद नू ना संग्गा सुखमंदीला उंडाद.”*

§§§§§§§§ §§§§§§§§

§§§§§§ 27:45-56; §§§§§§ 15:33-41; §§§§§§ 19:25-30

44 आ वेळला दग्गादग्गारा मध्याणीव बारा वागीनड्या उन्ड्या इंका मूड वागीनदनका हन्नी देशमिंदा गड्दू फड्या हायाळेला सूर्याप्रकाशा लेद.

45 इन्का परमेश्वरान्द भवन मिंदूडद पडदा नडमानडमा शिनग्या इन्का दाणी रोन्ड भागुल आय्या.†

46 येशुड बैग्या किरल्या, “आब्बाड, ना आत्मा नी शेतल्या सोपवाशी इस्तान.” इळा माटलाडशी वाड जेम इड्षा.

47 आप्पुड रोमी शताधिपतिन्द एम घडाशा आदी सुशी आप्पुड वाड द्यावारद गौरव शेशा इंका आन्या, “खरेम-खरेम इड नीतिमान मन्शी उंड्या.”

48 इदी सुशेदेक कसरोम कुडीनोर मंदीक घडाशिणीव गोष्टील सुशीर, आप्पुड वाड यदामिन्दा मत्तकेन यन्का फोइः.

49 परंतु वाड ओळखींद आंदार सुशेदेन्क इच्चाका दुराम नीला फडीर. वाटलोन गालील प्रांतानुट वान इंका वाच्चींद आरवातल उंडीर.

§§§§§§§§ §§§§§§§§§§§§§§

§§§§§§ 27:57-61; §§§§§§ 15:42-47; §§§§§§ 19:38-42

50 आंद योसेफ फेरद वगा मन्शी उंड्या. वाड यहुदी सभास्तानाद सभासद व बागा इंका नीतिमान मन्शी उंड्या.

51 वाड उंगो धार्मिक पुढारी निर्णय इंगा वान्क फनीक व इच्चरासदेन्क समती इच्चींद लेकुंड्या. वाड याहुदिया प्रांतालद अरिमथाई नगरालद उंड्या. वाड द्यावारद राज्यंद दावा सुस्कुंड्या.

52 इदी मन्शी पिलताकडा फो इंका वाड येशुंद फय आडग्या.

53 आदी वार वधस्तंभामिन्दानुट किंदा तीशीर इंका ताग्यात वस्त्राला गुड्लाशेर. आप्पुड नंतर वार खडकाला खोदाशिंद कबरेला फेटीर. इदी कबर इळा

उंड्या कि, दानमिन्दा आडदणका यवारकबी फेटीन्द लेकुंड्या.

54 आदी तयारिद दिनम उंड्या इंका शब्बाथ सुरु आय्यद उंड्या.

55 गालील प्रांतानुट येशू बराबर वच्चीन्द आरवतल योसेफानद यन्का फोयीर. वार आधी कबर व दानटल्या आधी फय यळा फेटीनार आधी सुसीर.

56 इंगा वार इलक फय्यीर व वार सुगंधी मसालाल इंका लेप तयार शेशीर. शब्बाथ दिनम वार आज्ञा प्रमाणगोन विसावा तीस्कोनीर.§

24

§§§§§§ §§§§§§§§§ §§§§§§§§§§§§§§

§§§§§§ 28:1-10; §§§§§§ 16:1-8; §§§§§§ 20:1-10

1 हप्ताद पहिला दिनम वार आंतील येशु सगा गालील नुस वचीडिर लगाना नस्कुला कब्रदेग्गार वच्चीर इंका वार स्वतःतयार शेशीन्द सुगंधी मसाला येतकेन वच्चीर.

2 वारीक राय कबरेमिदुट दबिंद कमशा.

3 वार नोना फोईर, गान वारकी प्रभु येशुनदी फय शिक्या लेद.

4 दिन कस्रोम गोटालाल आईंद उडताना, अचानक चम चंमकशेद बटाल येसकुनीनोर इदार मन्सुल वार बाजूक नीला फडीर.

5 आप्पुड सना आदी गास वार वारद मुतुल जमीनतीकुड शेशीर वार वारकी आनीर, जो जिता उंडाड वान मीर सच्चीनार दाटल्या येल्ला फूडकुतुनार?*

6 वाड इंदू लेड; वाड लेशीनोड उंडाड! वाड गालील प्रातांला उन्डाना वाड मिक येम शेफ्या दांदी ध्यानाम तीस्कुडा.

7 आदी इल्ला, की, “मानशी कोडकून फटेकेन पापी मंदिंद शेतला इचेद, वानक वधस्तंभामिन्दा खिळाशेद इंका मरनांडा वाड लेशी.”

8 आंटे आडीयोरक येशुनदी शब्बाद आठवण आय्या.

9 आ कबरेनोट यक्का वचीर इंका वार आ आंनी माटलाद अंद उडीनोर अकरा प्रेषितांना व इंगा आन्दार्क शेफ्या.

10 वार आंतील मग्दालीया नगरद मरिया, योहान्ना इंगा याकोबाद आम्मा मरिया इदी उंड्या. वार इंका इतर आडेर सुदधा वार बराबर उंडीर, प्रेषित लाक इ माटलू शेपदूर.

* 23:43 23:43 §§§§§§§§§ इंद स्वर्ग आ जागाद उन्डाद यंद छुटकारा कसरोम सचिन बाद इंगा परमेश्वर राज्य वचे पहिला उन्डाद यालाकी स्वर्ग परमेश्वर नित्तेद जागा उन्डाद † 23:45 23:45 अमोस 8:9; इब्री 10:19 ‡ 23:48 23:48 §§§§§§§§§ §§§§§§§§ §§§§§§ §§§ सना दुःख ला वांद छाती धड्कास § 23:56 23:56 निर्गम 20:10; अनुवाद 5:14 * 24:5 24:5 प्रकटीकरण 1:18; मार्क 16:5-6

37 वार दचकाशीर इंका भयभीत आईर. वारीक इल्ला वाटाशा की, वार दैयाम सुस्तार.

38 परन्तु येशु वनीक आन्या, “मीर इल्ला आस्वस्थ येल्ला आईर? मीर मन्नसला शंका याला निर्माण आय्या?”

39 नीं दयाम कान नाय शेईळ इंगा काळ सूडना मिक नीन कमस्तान वाड आदीच नीन उंडान. नाक शई अन्वनडा इंका सुड की, नाक उंडाद इळा हाडमांस दैयामक लेकून्टाद.”

40 इल्ला माटलाडी वाड वानक मनाद शेतलकाळ सुप्या. तरीही वान आनंदागोन वारकी आदी खरेम वाटायाद.

41 इंगा आनंदागोन विश्वास न फेटता आश्चर्यचकीत आईर आप्पुड येशुड वान आन्या, “इंद नीदग्गारा तिनदेन्क इच्चाका येम उन्डाद?”

42 इंगा वार वांकी येपीने मिलद तुकडा इच्चा.

43 वाड आदी तीस कुण्या इंगा वारमुंदार तिन्या.

44 वाड वारनी आन्या, “इये आय्यी माटलू याय नीन मीर बराबर उंडेताप्पुड शपीनिन्टीन की, मोशिन्द नियमशास्त्र, संदेष्टे इंका स्तोत्र इनमिंदा ना विषयला येम शपिनेद उंडाद इदी आन्ता पूर्ण आय्याचबेक.”

45 इंगा शास्त्रलेख तेलच्याइच्चाका वाड वान्द मनसु तेरशा.

46 मग वाड वारकी आन्या, “पवित्र शास्त्राला इल्ला राशिन्द उंडाद कि, ख्रिस्तद दुख भोगाशेद इंका सचीनदाटनुट तिसन्या दिनाम लेशेद,‡

47 इंका यरुशलेम शहरानुट आरंभ शेशी आन्तां राष्ट्राला वान्द फेरद पश्चाताप इंगा पापुलद क्षमा घोषित शेषदेन्क वच्ची.

48 इदी गोष्टीद मीर साक्षी उंडाय.

49 सूड, नाद आब्बाड इच्ची शेशीन्द देणगी नीन मीरकडा आमस्ताण; मीर स्वर्गीय सामर्थ्यागोन युक्त आय्याव आदन्का यरुशलेम शहराला निलू.”

§§§§§ §§§§§§§§§§ §§§§§
§§§§§ 16:19-20; §§§§§§§§§ 1:9

50 इंगा वाड शिशालन बयट्या दुरामिंदा बेथानि नगर दनका येतकेन फो इंका वाड शेतुल फयक शेशी आशीर्वाद इच्चा.

51 वाड आशीर्वाद इस्ताना इंका तवर मोडामला तिसकुण्या फो.‡

52 इंगा वार वांदी उपासना शेशीर इंगा वार फेदाद आनंदागोन यरुशलेम शहराला फोईर.

53 इंगा वार परमेश्वर गुड्डीला द्यावारकी धन्यवाद सतत शेषकेन निलचीर.

याकोब, इंगा शिमोन जीलोत इंगा याकोब कोडकु यहुदा आंदूक फोईर.

14 इ आंदार मंदी इंगा वार येंटा येंनी तरी आंडेर, येशुन आम्मा मरिया, इंगा वान तमुळलु वगा चित्तता ओकालेका प्रार्थना शेयदूर.

15 आ नाळाला पेत्र तमुडवर्गला, तरी नूर मिंदा इर्वाय मंदी गर्दीला नीला फडी आन्या,

16 “तमुडलु, येशुन फटी इचेतोळ यहुदान विषयला पवित्र आत्मा दावीद नोरता याद भविष्यवाणी पाहिलाने शपीन्या, शास्त्रलेख पूर्ण आकाम फनीद उंडाद.‡

17 यहुदा मना गटटोळ मणशी उंड्या इंगा इ सेवाला सहभागी आईन्या.”

18 (वाड स्वता दृष्ट कमाईता शेन कोनका तीस्कोन्या. इंगा वाड नती मिंदा फड्या दिनकस्रोम वानदी कडपु नडमा ने फगल्या, इंगा वाणी फेगुल बेटीक फड्या.

19 इदी यरुशलेम शहरला निलचेतोर आंदार की यरका आयनाद दांचांग वार भाषाला आ शेननी हकलदमा, आंटे रक्तामदी शेन, इल्ला फेर फडनेद उंडाद.)

20 स्तोत्रसहिताला लीवाशी उंडाद की, वानदी इल्लु उजडास फोवाला, इंगा दान्टल्या यवार नीला रोद. इंगा वांद पद इंगोगोड तीस्कोनाला.‡

21 दांचांग, प्रभू येशु, मना मधातला नोनिक बेटीक वचका फोका उंड्या आई आनी काळला,

22 योहान बाप्टिस्मा नुस तर या दिवस प्रभू येशुन मनादेगार नुस मिन्दिक तीस्कुनीर, आ दिवस पर्यंत तर या मनस्लू मना संगी सोबतीला उंडीर वार लोन्केल ओकोळ मना संगी वान पुनरुत्थानदी साक्षी का बेक.

23 आप्पुड यवानदी उपनाव युस्त उंड्या, वाड बर्सबा आंटा योसेफ इंगा मत्थिया, इर इहार मंसलान मुंदारकी येकोचीर.

24 इंगा वार इल्ला प्रार्थना शेशीर, “इ आंदारी मनलू जानाशेटोळ प्रभू,

25 इ सेवक पदलु इंगा प्रेषित पदलु इडशी स्वता जागाला फोइनेळ यहुदांदी पद यवाकी शिकाला इल्ला इ इहार पैकी नु यवार निवडाशीनाव आदी शप.”

26 इंगा वार-वार इचांग चीट्टील येशी नेन्का मत्थियांदी चिट्टी येल्या; आप्पुड वान अकरा प्रेषितला संगी मोजादेंक वच्या.

2

§ 1:16 1:16 सोस्त्रहिता 41:9 § 1:20 1:20 सोस्त्रसहिता 69:23; 109:8 * 2:1 2:1 लेवी अनुवाद † 2:16 2:16 योएल 2:28-32;

1 नंतर पेन्टेकॉस्ट म्हणजे याबाय नाळ वचीन्या आप्पुड आंदार विश्वासील वगा ताळा जमा उंडीर*.

2 अचानक फेदा घाली लेका मोळाम लोन्केल आवाज आय्या, इंगा इदी आ इंटल्या ऐकू वच्या यंदू वार कुशीडीर.

3 इंगा अलग-अलग आयका फोये आग्गी न्याल्कालेका न्याल्काल वार्की कमशा इंगा वार लोन्केल आंदारला वगा वगाट इल्ला कुसन्या.

4 आप्पुड वार आंदार पवित्र आत्माता परिपूर्ण आयीर इंगा यला आत्मा वारकी सामर्थ्य इच्या वार अलग-अलग भाषाला माटलाळदेंक आंटीर.

5 “आ वेळला मोळाम किंदूटोर प्रत्येक मणशी यहुदील परमेश्वर भक्तिमान यहुदी येरुशलेम शहरला नीलदूर.

6 आदी आवाज आयनेका मंदिद समुदाय ओकाताळा जमा आय्यी गोंधळाशी फोयीर, येनटीक की प्रत्येकोर वारकी स्वतास्वता भाषाला माटलाळतांना ऐकाशीर.

7 वार आंदार आश्चर्यता थक्क आय्यी: वार आळगिर, आंदार जो माटलाळतुणार गालील दी लेद?

8 तर मनाम आंदार स्वता स्वताद फुटीनेद भाषा माटलाळतांना यला ऐकास्ताम?

9 पार्थी, मेदी, एलामी, मेसोपेटेम्या, यहुदिया, कप्पदुकीया, पंत, आशिया,

10 फ्रुगीया, पंफुलीया, मिरसइंगा कुरेण देगादी लीबुवा देश दिंटल्या नीलचेतोर, यहुदी इंगा यहुदीमतला लेका इल्ला रोमन उंडाद,

11 क्रेतीय, अरब, इल्ला मनाम वारनी स्वतास्वता भाषाला द्यावादी महत्वय फनील शपेत आप्पुड ऐकास्ताम.”

12 आप्पुड वार आंदार आश्चर्य चकीत आय्यी; इंगा गोंधळाशी येकमेकोरनी आळगिर, “दिंदी अर्थ येम उंड्याला?”

13 पण इंगोगोर यंता चेष्टा शेस्का आनीर, “वार कोताद द्राक्षरस नशाला उंडार.”

§ 1:16 1:16 सोस्त्रहिता 41:9 § 1:20 1:20 सोस्त्रसहिता 69:23; 109:8 * 2:1 2:1 लेवी अनुवाद † 2:16 2:16 योएल 2:28-32;

14 आप्पुड पेत्र अकरा प्रेषितसंगी नीला फडी, स्वताद आवाज येत्या इंगा गर्दीन आनेदेंक आंटा, अरे यहुदी मंदी इंगा यरुशलेम शहरला नीलचेतोर, नाद माटा ध्यानामता ऐकांडा इंगा नीन मिक शप्तानकि दिंदी अर्थ येम आताद.

15 मिक यला वाटास्ताद की इर नशाला उंडार आला लेद येनटीक की फदिनी नऊ वाजाशीनाव.

16 पण योएल संदेष्ट्याळ येम शपिन्या आदी इदी उंडाद:†
 17 द्यावार आंटाळ, “शेवट दिवसाला इल्ला आय्यी, नीन मनुष्यमात्राल मिंदा नीन आंदार मंदी मिंदा स्वता आत्माद वर्षाव शेश्यान, आप्पुड मी कोडकूल इंगा मी कुतुरलु भविष्यवाणी शेश्यार.
 मी जवानोर दृष्टांत सुश्यार इंगा मी मुसलेरकी कलाल फडी.
 18 इंगा आ दिवसाला नीन स्वता दास इंगा दासिला मिंदा इंगा स्वता दासील मिंदा स्वता आत्माद वर्षाव शेश्यान, म्हणजे वार भविष्यवाणी शेश्यार.
 19 इंगा मिंदा मोळामला अद्भुत इंगा पृथ्वी मिंदा चिन्हल, म्हणजे नेत्तुर, सिच इंगा धुवाद वाफ इल्ला नीन सुपिच्यान.
 20 परमेश्वरदी महान इंगा प्रसिद्ध दिवस दाकाना मुंची सूर्य मबुगडद इंगा चंद्र रक्तामदी आय्यी.
 21 आप्पुड इल्ला आय्यी की यवार पण परमेश्वर फेरता वांदी आशा शेस्का उंडचार वानदी तारण आय्यी.”
 22 “इस्रायेळटोर मंदी एकांडा: नासरत येशुन ओक मणशीउंडचा यवांकी द्यावार चमत्कार अद्भुत फनील इंच चिन्हलता मी इचांग मान्यता इच्चीन्या यवान परमेश्वर वान इंगा मी मधातला शेशिन्या यला कि मिक स्वताके यरका उंडाद.
 23 वाड द्यावार योजना लेका पाहिला लेका मी शेतल्या इच्या, मीर वान फट्टी नास्तीकोर शेतता कृस्मिंदा एकामती मततीर;
 24 वान द्यावार साव दुखलोन्केल इडपिची लेप्या, येनटीक की वांकी साव शेतल्या निल्चेद अशक्य उंडचा.
 25 दावीद वान विषयला इल्ला आंटाड, † ‘नीन परमेश्वरनी ना मुंदार नित्य सुशीनान; नीन फडाराद आंका वाड ना मंची तीकुड उंडाड.
 26 दांचांग नाद मन आनंदित इंगा नाद न्याल्का उल्हासित आयनाद इंगा नाद फय इदी आशामिंदा उंडी.
 27 येनटीक की नु नाद जेम सचीने मंदीला फेटाव, इंगा नाही स्वता पवित्र मंदीन कब्रला सडानिच्याव.
 28 जीवनि दावाल नु नाक शापिनाव; नु ननु स्वता उपस्थितीला आनंदता निमपेश्याव.’”§
 29 “तमुलू इंगा शेलालू, कुलाधीपती दावीद राजा: इन विषयला नीन मी संगगा प्रशस्तपणता

माटलाळताळ वाळ सची फोया, बुळशीर वांदी कब्र इफोद पण मना देगारा उंडाद.

30 वाळ संदेश इचेतोळ उंडचा, इंगा वांकी यरका उंडचा की द्यावार वांकी अभिवचन इच्चीनाड की नि बीळलालोन्केल ओकोन नि राजासन मिंदा कुसना मत्यान.

31 दिंदी पाहिलाद माहिती उंडीने इचांग वाळ खीस्तन: पुनरुत्थान विषयला इल्ला माटलाळ्या की, वान सचीने मंदीला इळा लेळ, इंगा वान शरीर की सडाशेळदी अनुभव दाल्या.

32 आ येशुन द्यावार लेप्या, दिन विषयला मिम आंदार साक्षी उंडाम.

33 दांचांग येशु द्यावार मंचीतीकुड कुशिंडेळ उंडाळ वानिक पवित्र आत्मा बदल द वचन आबान तिकोल वचा, इंगा मीर येम सुस्तार इंगा ऐकास्तार दांदी वाळ वर्षाव शेश्याव.”

34 “येनटीक की दावीद राजा स्वर्गला येकी फोल्या, पण वाळ स्वता आंटाळ, ‘परमेश्वर ना प्रभूनकी* शप्या की,

35 नीन नि शत्रूलाद नीद पादासन शेशी पर्यंत नु ना मंची तीकुड कुसनी उंड.’”†

36 “दांचांग, इस्राएली आत्री मनसल इदी निश्चय पूर्वक समजाशी तीस्कोनाला की, या येशुन मीर कूस मिंदा येशी मतुतीर वान द्यावार प्रभू इंगा खिस्त इल्ला शेशी फेटीनाळ.”

37 पेत्र शब्दल वार अंतकरणकी चूटपुट शेषेश्या इंगा वार पेत्र इंगा दुसरा प्रेषितलान आन्या, “तमुडलु मनाम येम शेयाला?”

38 पेत्र वारणी आन्या, “पश्चाताप शेतना इंगा मी पापुद क्षमा काला, दांचांग मीर प्रत्येक जन येशु खीस्तन फेरता बाप्तिस्मा तीस्कोंडा, म्हणजे मिक पवित्र आत्माद दान शिक्की.

39 येनटीक की इदी वचन मिक मी बीळलाक इंगा यवार दुराम उंडार, वार आंदार इचांग उंडाद यंता मंदीन मना प्रभु परमेश्वर कुतेशी परमेश्वर यंता मंदीन देगारा कुतेशी आंता मंदीक इच्चीनाड.”

40 इंगा वाळ दुसरा संगेम माटलु शपी वांकी साक्ष इच्या इंगा समजाशी आन्या, “इ कुटण पिढीकेल वाचाशी उंड.”

41 आप्पुड यवार वान संदेशनि स्वीकार शेशीर वारदी बाप्तिस्मा आय्या, इंगा आफोद वारलामंदीद मंडळीला वचीर मुड हजार मंदीद वजन फडचा.

§§§§§§§§ §§§§§§§§ §§§§§§§§ §§§§§§§§

42 वार प्रेषितला शिक्षणला इंगा सोबतीला, रोटचा तेम्पुदेंक इंगा प्रार्थना शेशेदेंक तत्पर उंडदूर.

43 आप्पुड प्रत्येक मंशिक बिता आय्या, इंगा प्रेषितळा शेईकेल संगेम अद्भुत फनील इंगा चिन्हल घडादू.

44 आप्पुड विश्वास फेटेतोर आंदार ओकाताळा उंडीर इंगा वारला आंताच सारखा उंड्या,

45 वार स्वता स्वताद भुमी इंगा मालमता आंबी यला-यला प्रत्येकोकीं गरज फडदू, आला-आला आंदारकी फंची इदूर.

46 वार दिन्नाम वगा चित्ताता इंगा तत्परता परमेश्वर भवनला जमा आदूर, इलूइलूक रोट्या तेम्पुदूर इंगा द्यावादीं स्तुती शेस्का हर्षतागोन इंगा खरेम मनता तिन्दूर;

47 आंदार मंदी वारकी खुश उंडदूर इंगा प्रभू तारण शिकेळ, मनुश्यलाद दिन्नाम मंडळीला वजन येयदूर.

3

११११११११ ११११११११ १११११११ १११११११११

1 इंगा मग पेत्र इंगा योहान इदी प्रार्थना वेळला मद्यानी मूळ वाजता मिन्दिक परमेश्वर भवनला फोदूर.

2 इंगा फुट्टीनोट अपंग इल्ला वगा मणशी उंड्या, भवनला सुंदर फेर दरवाजा देगार भवनलोग फोयेतोणीं भिक आडगेदेंक धीन्नाम वान येवार तरी येकाफोई फेटदूर.

3 पेत्र इंगा योहान भवनला फोतुणार, इल्ला सुशी वाड वारणी भिक आळग्या.

4 आपुळ पेत्र, योहान संगे वान टकटक सुस्का, आन्या, “मा तीकुड सूळ.”

5 आप्पुड वार तीकेल येमाना शिकी, इल्ला आशा फेटी वाळ वार तीकुड लक्ष आंच्या.

6 इंगा पेत्र आन्या, “येंडी इंगा बंगार ना देगारा येमीच लेद; पण येम ना देगारा उंडाद. आदी नीन निक इस्तान, नासरतटोळ येशु खीस्तन फेरता लेशी नळदेंक आंट.”

7 इंगा वाड वांदी मंची शेई फेटी वान लेप्या: आप्पुड लगेच वान पंजाल इंगा घोट्याल की ताकत वच्या.

8 इंगा वाड उडी मती नीला फड्या इंगा नळदेंक आंट्या, इंगा वाड नळस्का इंगा उडी मतका इंगा द्यावादीं स्तुती शेस्का वान संगे परमेश्वर भवनला फोया.

9 इपुड आंदार मंदी वान नळस्ताना इंगा द्यावादीं स्तुती शेस्तांना सुश्यार.

10 इंगा यवाड मंदिरदी सुंदर फाटक देगारा भिक आळगुदू भिक आळगीदेंक वाड इळे उंडाळ वान ओळखाशीर आप्पुड वांकी येम आय्या दीनता संगेम चकीत इंगा आश्चर्य आयीर.

१११११११ १११११११ ११११११ ११११११११११ १११११

11 आप्पुड वाड पेत्रन इंगा योहान सांगा ने उंड्या, आंदार मंदी संगेम आश्चर्य शेस्का शालमोनदी दरवाजा मंडप आनीने जागाला, वान तीकुड फारका वचीर.

12 इदी सुशी पेत्र आ मंदीक उत्तर इच्या, वाड आन्या, “अरे इस्राएल मन्ससलू, दिन मिन्दकेल मीर आश्चर्य येनटीक शेस्तार? नाही तर मिम स्वता सामर्थ्यता किंवा सुभक्तीता इन नळदेंक आंचीनाम, इल्ला समजाशी मा तीकुड येनटीक लक्ष इच्ची सुस्तार?”

13 अब्राहम, इसहाक, इंगा याकोब द्यावार, मा पूर्वजला द्यावार, वाड स्वता सेवक येशु इनदी गौरव शेशिनाळ. वान मीर मतीदेंक इचाकाळतीर, इंगा पिलात वान ईळशेळदी ठहरा मतीनेन्का पण मीर वान देगारा नाकारास्तीर.

14 मीर तर यवाड पवित्र इंगा नीतिमान वान नाकारास्तीर, इंगा घातक मणशीन माक इयाला आंका इल्ला आळगुतीर.

15 इंगा जीवन इचेटोन मीर जेमता मतुतीर; वान द्यावार सचीनेकेल लेप्या दिंदी मिम साक्ष उंडाम.

16 इंगा वान फेरता वान फेर मिन्दुल विश्वास तीकेल यवारणी मीर सुस्तार, इंगा ओळखास्तार आ इ मंशीन शक्तीमान शेशिनाळ. इंगा, वान तीकेल शिकीने विश्वासताने मीर आंदार मुंदार इनकी इदी पूर्ण आरोग्य इच्चीनाड.”

17 “तर इपुड हे तमुळलु नीन जाणास्तान की अज्ञानता मीर आले मी अधिकारील पण इदी शेशिनाळ,

18 पण मना ख्रिस्तड दुख येत्ती, आंका द्यावार वान आन्नी संदेष्ट्याल आयी, संदेष्ट्याल नोरता येम पहिलाने शपीन्या, आदी दिन लेका पूर्ण शेशीनाड.

19 तर मि पापलू तुइसकाडाला, आंका पञ्च्यताप शेयना, इंगा तीगुंडा दिन इचांग की आरामदी वेळल प्रभून देगारकेल दावाला;

20 इंगा मी इचांग पहिला नेमाशीनेळ, ख्रिस्त येशु इन वाड आमपडीयाला.

21 आन्नी माटलाद सुस्थिती डबल स्थापित आईळ काळपर्यंत स्वर्गला वांकी नीलचकाम अवश्य उंडाद, आ काळ बहल युग सुरवात नुस द्यावार स्वता पवित्र संदेष्ट्याल नोरता शापिनाळ.

22 यला मोशेळ तर शापिनाळ की, ‘प्रभू द्यावार मी इचांग ना लेका संदेष्टा मी तमुळला लोन्केल येल्यार. वाड येम पण मिक शपी आदी आंता वांदी एकांडा.’

23 इंगा इल्ला आय्यी की यवार पण जेम आ संदेष्ट्याल दी ऐकायार वाड मंदी लोन्केल अगदी नष्ट शेशी.

24 इंगा, शमुवेल नुस येम संदेष्ट्याल परंपराता आय्या, यंता माटलाळका वचीर, आ आंदारकी आ दिवस बद्दल कळामत्या.

25 मीर संदेष्ट्याल बीळलु उंडार इंगा नि संततीता पृथ्वी मिन्दुली कुळलु आशीर्वादित आय्यी, इल्ला अब्राहमनि माटलाळी, द्यावार मी पूर्वजला संगी जो करार शेश्या आ करारटोर मीर बीळलु उंडार.

26 द्यावार सेवक येशु इन लेपि पहिला मी तीकुड आम्पडीच्या, दिनकस्रोम की, वाड मी लोन प्रत्येकोन मी दुष्कर्मकेल तीर्गुते मिक आशीर्वाद इयाला.”

4

????????? ?????????? ?????????? ??????????

1 पेत्र इंगा योहान मंदीन माटलाळतांना, याजक परमेश्वर भवनदी रखवाली शेशेटोळ सरदार इंगा सदुकी इर वार देगारा वचीर.

2 वार कोफामता उंडीर कि पेत्र इंगा योहान मंदीक सिखा मतुदूर कि, येशुन तीकनुस सचीने मंदीक पुनरुत्थान उंडाद.

3 आप्पुड वार वारणी फटीर इंगा मापकाळ आईन्या दांचांग बंदीशाळाला फेटीर.

4 तरी वचन ऐकाशेटोर नुस संगेम जन विश्वास फेटीर; इंगा विश्वास फेटीने मंसलाद संख्या सुमारे पाच हजार मंदी उंडीर.

5 मग दुसरा दिवस इल्ला आय्या, की वारदी अधिकारी, आब्बागार इंगा नियाम्शास्त्रटोर शिक्षकलु इर यरुशलेम शहरला ओकाताळा जमा आय्यीर.

6 दांटल्या महायाजक हन्ना इंगा कयफा, योहान, आलेक्सान्द्र मुख्य याजक सिकंदर इंगा यावार आंदार महायाजकला नातेवाईकलु उंडीर.

7 इर पेत्र इंगा योहान नि मधातला नीला फेटी आळगिर, “इदी मीर या सामर्थ्यता, किंवा या फेरता शेस्तीर?”

8 आप्पुड पेत्र पवित्र आत्माता पूर्ण आईन्यापुड, वारणी आन्या, “अरे मंदी अधिकारीलाला, इंगा आब्बागार,

9 वगा विमार मणशी मिंदा उपचार आय्या म्हणजे वाड येटतोन शिंगार शेशीर इ विषयला जर इफोद माद चौकशी इफोद आतुनाद?

10 तर मिक आंदार की इंगा इस्राएल मंदीक इदी यरका उंडाला, की यवान मीर कूस मिंदा इस्तीर, यवान द्यावार सचीनोरकेल लेप्या, आ नासरत येशु

ख्रिस्त फेरता, इ मणशी शिंगार आय्या इड मी मुंदार नीला फडीनाळ.

11 या राय मीर कटेतोर नाकारास्तीर आदी कोनशिला राय आय्या आदी इदे उंडाद.

12 इंगा तारण दुसरा येवार लोना लेद येवार तीकेल मनाद तारण आय्यी; इल्ला दुसरा यादुच फेर मोडामकिंदा मन्सुलाला इचीनेद लेद.”

13 आप्पुड पेत्रद इंगा योहानदी हिम्मत सुशी, इंगा इदी निरक्षर इंगा बिना शिकाशिनेर मनसलू उंडार, इदी ओळखाशी वारनी आश्चर्य शेशीर इंगा इर येशुन संगतीला उंडीर इल्ला वार ओळखाशीर.

14 आप्पुड वाड शिंगार आईने मणशीन वार देगारा नीला फडीनेळ सुशी, दिनकस्रोम वार पेत्र इंगा योहानदी विरोध शेशेटी खोटा येम पण आनेदेंक पूर्ण लेकुंडीर.

15 इंगा वारन सभा बेटीक फोयेळदी आज्ञा इच्ची वार आपसाला चर्चा शेशेदेंक आंटीर.

16 वार आनीर, “इ मनुष्यलान मनाम येम शेश्याला? येनटीक की खरेमे वार शईता प्रसिद्ध चमत्कार आयीनाय यरुशलेम शहरला नीलचेटोरकि अन्दार्क यरका उंडाद; इंगा दांदी मनाम नकार शेशु शकाम.

17 पण इदी मंदीला इंगा पसरारोद, दांचांग मनाम इल्ला धमकी इयाला की, दिन मुंदार मीर इन फेरता यवारनीच माटलाळा कुंडा.”

18 मग वार पेत्र इंगा योहाननि वापस कुतेशी आज्ञा शेशीर की मीर येशुन फेरता येमीच माटलाळा कुंडा इंगा शिका पण मता कुंडा.

19 पण पेत्र इंगा योहान वारकी उत्तर इच्ची आनीर, “द्यावार पेक्षा मिद इनेद इदी द्यावार विचारता बरोबर का चुक उंडाद, इदी मीरे ठरायमत्ता.

20 येनटीक की याय माटलु मिम सुशीनाम इंगा ऐकाशिनाम आय मिम शपकाम बंद शेश्याम.”

21 आप्पुड वार वारनी धमका मती ईळशेशीर, येनटीक की मंदी कस्रोम वारकी शिक्षा येला शेश्याला. इदी वारकि एमी समजा कुंदु, यणटिकी घडाशीने माटला इचांग आंदार मंदी द्यावादी गौरव शेश्यदूर.

22 येनटीक की या मणशी मिंदा इदी बागा शेशेळदी चमत्कार घाडाशिन्या वाळ चाळीस वर्ष कना जास्त वयटोळ उंड्या.

????????? ?????????? ??????????

23 आप्पुड पेत्र इंगा योहान इळीनेन्का, वार स्वता मंदी तीकुड वचीर इंगा मुख्य याजकलु इंगा आब्बागार येम पण आंनीनडीर वार आंदार आंता शपीर.

24 आदी ऐकाशी वार एकचित्त आय्यी उंच शब्दता द्यावानीं आंठार, “ये प्रभू, मोळाम, पृथ्वी, समुद्र इंगा दांटलोनी आंताच यवाड निर्माण शेश्या वाड नुये उंडाव.

25 नी सेवक, मा पूर्वज दावीद इन नोरता पवित्र आत्माता नु आंटी, ‘राष्ट्रल येनटीक चीडाश्या इंगा मंदी उतेंगाणे कल्पनाल येनटीक शेशीर?’

26 प्रभून उलटा इंगा वान ख्रीस्तन उलटा पृथ्वीटोळ राजा युद्ध इचांग तैयार आयीर इंगा अधिकारी ओकाताळा जमा आयीर.’

27 येनटीक की खरेखरेमे यवारकी नु अभिषेक शेस्ती वाड नि पवित्र सेवक, येशु दिन उलटा इ नगरला इंगोगो राष्ट्र इंगा इस्राएल मंदी इर संगा हेरोद इंगा पंतय पिलात जमा आय्यीर.

28 दिनकस्रोम की येम पण आते दिनकस्रोम नि शेईता इंगा नि इच्छाता पहिला नेमाशिण्या आदी वार शेयाला.

29 तर ये प्रभू, इपुड नु वार धमकील तीकुड सूळ इंगा मिम मा दासला तीकुड स्वता वचन संदेशलाक संगेम हिमंतता माटलायेळदी समर्थ इयाला.

30 नु नीद शेई मंदीन बागा शेशेदेंक मुंदार शेस्ताना इल्ला शेय नि पवित्र सेवक येशु इन फेरता चमत्कार इंगा अद्भुतलु घडाला इल्ला पण शेय.”

31 इंगा वार प्रार्थना शेशी नेन्का या जागाला जमा आयनीर आदी हालाश्या, इंगा वार आंदार पवित्र आत्माता निंडी फोईर, द्यावादी वचन हिमंतता माटलाळदेंक आंटीर.

????????? ?????? ?????????? ??????

32 आप्पुड विश्वास शेशेदोर वगा मनुद इंगा वगा जेमुद उंड्या: इंता की यवार पण स्वताद धन स्वताद आना कुंदुर. वारद आणता आंता मदिद उन्डाद.

33 इंगा प्रेषित फेदा सामर्थ्यता, प्रभू येशुन पुनरुत्थान विषयला साक्ष इदू, इंगा वार आंदार मिंदा फेदाद कृपा उंड्या.

34 वार लोन्केल यवारकीच एमी कमी लेकुंड्या, येनटीक की यंता मंदी भुमी इंगा इलूटोर मालक उंडीर आंता मंदी आदी आम्मीर इंगा आम्मीने वस्तुलाद किंमत येकोचीर.

35 इंगा आदी प्रेषितला काळळा देगारा फेटीर, मग यलायला यवाकीं गरज आंटूदू, आला-आला वार प्रत्येकोकीं फंची इदूर.

36 इंगा कुर्प बेटला नीलचेदोर लेवी योसेफ, यवान प्रेषितलु बर्णबा, म्हणजे उत्तेजन कोडकु इल्ला फेर इचनीर.

37 वांदी भुमी उंड्या, आदी आंबी दानी दुडलु येकोची प्रेषितला काळला देगारा फेटीर.

5

????????? ?????? ?????????? ??????

1 आप्पुड हनन्या फेरटोळ वगा मनुष्य इंगा वान वळती सप्पीरा इर स्वताद भुमी आम्बीर,

2 मग वाड आ दुडलाटा काही भाग वळती संमतीता फेट कोण्या, इंगा काही भाग येकोची प्रेषितला काळला देगारा फेटीर.

3 आप्पुड पेत्र आन्या, हनन्या, नु पवित्र आत्मा संगा खोटा माटलाळाला इंगा भुमी किंमत लोन्केल काही फेटकोनाला इल्ला शैतान नि मनला येनटीक निम्प्या?

4 यपुड नीता उंड्या आदी नी स्वतः लेकुंड्या एम्? इंगा यपुड आंबुती दान्द वचिं दुडलू नी देगार लेकुंड्या? नु इदी माटा नी मनला येनटीक येकोस्ती? नु मणशी संगे लेद तर परमेश्वर संगे लबाडी शेस्ती.

5 हनन्याड इ माटलु ऐकाशीन्या गरमे जेम इळश्या इंगा ऐकाशेदोर आद्री फोईर.

6 आप्पुड काही जवानोर लेशी वान गुंडाळीचीर, इंगा बेटीक एका फोई बुळशी वचीर.

7 दान नंतर मुड घंटाल आयीनेन्का वान वळती नोनिक वच्या, पण येम आय्या आदी दांकी समजाल्या.

8 आप्पुड पेत्र दान आन्या, “नाक शप मीर इंताळलाने भुमी आम्बुतीर येम.” इंगा आदी आन्या, “हाऊ, इंनीलाने.”

9 पण पेत्र दान आन्या, “नु इंगा नी मोगुड प्रभून दी परीक्षा सूळदेंक येनटीक सहमत आतीर? सुळना यवार नि मोगुन बुळशीर वारी काळलु दरवाजा देगाराने उंडाय, आयी निनु पण येतकोन बेटीक फोयी.”

10 आप्पुड लगेच वान काळळा देगारा फडी जेम ईळश्या, इंगा मोबीळलु नोनिक वचीर आप्पुड आदी सचीनेद; इल्ला आढळाश्या इंगा वार दान बेटीक एका फोई दान मोगुन देगारा बुळशीर.

11 इंगा आंता मंडळी इंगा यवार इ माटलु ऐकाशीर वार आंदारला आदिर फडया.

????????? ?????? ?????????? ??????

12 आप्पुड प्रेषितला शेईकेल मंदीला संगेम चमत्कार इंगा अद्भुतलु घडादू. इंगा वार आंदार ओकाचित्तता शलमोन दरवाजा मंडपला जमा आदूर.

13 इंगा अविश्वासी मंदी लोन्केल यवार वार संगे मिळादेंक धसा कुंदुर; तरी मंदी वारनी थोर मानादूर,

10 वाड वान मिन्दुळी आत्री संकटला लोंकेल ईळपीच्या, इंगा मिसर देश राजा फारो इन मुंदार वांकी कृपा शिकीणेळ इंगा ज्ञानी इल्ला शेश्या. दांचांग फारो वान मिसर देश मिंदा इंगा स्वता आत्री इनला मिंदा अधिकार नेमाश्या.

11 मग आंदार मिसर: इंगा कनान इ देशला दुष्काळ फडी वार मिंदा संगेम संकटलु वच्या इंगा स्वता पुर्वाजलाक आत्राम शिका कुंदु इल्ला आय्या.

12 आप्पुड मिसर देशला धान्यल उंडाय, इदी ऐकाशी याकोब मी ना पूर्वजलाक पहिला खेपला आम्पडीच्या.

13 मग दुसरा खेपला योसेफ स्वता तमुळलाक ओळख इच्या; इंगा योसेफदी कुळ फारो राजाक तेलच्या.

14 आप्पुड योसेफ स्वता आबाड याकोब इंगा स्वता आंदार देगारटोर, म्हणजे पंच्याहत्तर मंदी इरनी फिल्वा.

15 दिन लेका याकोब मिसर देशला फोया; इंगा आंदू वाड, इंगा स्वता पूर्वजलु पण सची फोईर.

16 वारी स्वीने फडल शकेमला पहुचामतीर फोई आ कब्रला फेतेशिर यादान अब्राहम शकेमला हमोर बिळा तीकेल कोनकोन्ड्या.

17 पण यपुड प्रतिज्ञा पूर्ण आयेळदी दिवस देगार वच्या याद परमेश्वर अब्राहम नी शेशिन्या, तर मिस्रला आ मंदी वाढास फोईर इंगा संगेम आय फोईर.

18 योसेफ दी माहिती लेनेळ इल्ला दुसरा राजा मिसर देश गादी मिंदा कुसनी पर्यंत इल्ला नळश्या.

19 वाड मा जाती संग्गा हुशारी शेशी मा आब्बा तातागार संग्गा इंदुळ नंताक खराब वागाश्या कि वाकी स्वता बीळलान फेक्या बेक आय्या कि वार जिवंत उंडा रोद.

20 आ काळला मोशेंदी जन्म आय्या, वाड द्यावार नजरता संगेम शिंगार उंड्या; वांदी पालन पोषण मूळ महिनाल पर्यंत वान आबान इलकाडा आय्या.*

21 मग वान बेटीक येस्काळ देंक वचीनेन्का, फारोन कुतुर वान तीस्कोनी स्वता कोडकु आंका वान फेदोळ शेश्या.

22 मोशेन की मिसरी मंदिद आंता ज्ञान शिक्या; इंगा वाड भाषणला इंगा फानीला पराक्रमी उंड्या.

23 मग वाड देगार देगारा चाळीस वर्षटोळ आय्या, आप्पुड मना बांधव म्हणजे इस्राएलटोर बीळलु इरदी भेट तीस्कोनाला इल्ला वान मनला वच्या.

24 आप्पुड मोशेळ इस्राएललोन यवार तरी ओकोन मिंदा अन्याय आतुनाद, इल्ला सुशी इ जाचाशीने मंशीद कैवार तीस्कोन्या इंगा मिसरीन मती वांदी बदला तीस्कोन्या:†

25 आप्पुड द्यावार वान शेईकेल बांधवलाड सुटका शेस्तुनाळ इदी वारकी तेलचीन्याला इल्ला वांकी वाटाशिन्याला, पण आदी वारकी समजाल्या.

26 मग दुसरा दिवस यवारु इस्राएलटोर जगडाम आळतांना वाड वार मुंदार वच्या इंगा वारनि जमा शेस्तुनाळ; वाड आन्या. 'इलूटोर, मीर बांधव; उंडार येकमकोर मिंदा अन्याय येनटीक शेस्तार?'

27 आप्पुड यवाळ स्वता शेजारी मिंदा अन्याय शेयदू, वाड वान दोबीची आन्या, 'निक मा मिंदा अधिकारी इंगा न्यायाधीश यवार शेशीर?'

28 नीना नु मिसरनि मतेस्ती, आला ननु पण मतेदेक सुस्ताव येम?'

29 इदी शब्द ऐकास्ने गरमे मोशेळ फ्री फोया इंगा मिद्यान देशला परदेशी आय्यी नीलच्या; आंदू वांकी इद्दार कोडकूल आयीर.

30 मग चाळीस वर्ष निंडी नेन्का, सिनाय पर्वत जंगला वगा झुडूपलोन अग्नीज्वालाला वगा देवदूत वांकी काम्पिच्या.

31 मग मोशेळ अग्निज्वालाद दृश्य सुशी नेन्का, वाड संगेम आश्चर्य चकीत आय; इंगा इदी दृश्य सुल्देक वाड देगार फोया, आप्पुड प्रभूनदी वाणी आय्या की,

32 'नीन नि पूर्वजला द्यावार, अब्राहम द्यावार, इसहाक द्यावार, इंगा याकोब द्यावार उंडान.' आप्पुड मोशेळ थरथर नळग्या इंगा वांकी आकाळ सुशेळदी हिम्मत काल्या.

33 येनटीक की प्रभु परमेश्वर वान आन्या, 'नु नि काळला लोनी शपूल ती, येनटीक की या जागा मिंदा नु नीला फडीनाव आदी पवित्र जागा उंडाद.'

34 मिसर देशालोन ना मंदीद विपत्ती नीन खरेमे सुशीनान; वारी आवाजलु नीन ऐकाशिनान; वारणी इळपिदेक नीन दिगीनान तर इपुड नळ, नीन नीनु मिसर देशला आम्पडीस्तान.

35 नीनु अधिकारी इंगा न्यायाधीश यवार शेशिणार, इल्ला आनी, 'या मोशेन वार झिडकासनीर?' वानकीने झुडूपला आईने देवदूत तीकेल, द्यावार अधिकार इंगा मुक्तीदाता आंका आम्पडीच्या.

7:11 7:11 उत्पत्ती 41:44-45; 42:5. 7:12 7:12 उत्पत्ती 42:2. 7:16 7:16 उत्पत्ती 23:16; उत्पत्ती 33:19; 49:29-30; 50:13; यहोशवा 24:32. 7:19 7:19 निर्गम 1:1-9; 1:18; 1:22. * 7:20 7:20 निर्गम 2:2 7:21 7:21 निर्गम 2:5; 2:19. 7:23 7:23 निर्गम 2:11. † 7:24 7:24 निर्गम 2:12; 7:28 7:28 निर्गम 2:13-14. 7:29 7:29 निर्गम 2:15-22; 18:3-4. 7:33 7:33 निर्गम 3:5. 7:34 7:34 निर्गम 2:24; 3:7-10.

36 मिसर देशला, तांबडा समुद्रला, इंगा जंगला चाळीस वर्ष अद्भुत फानील शेशी इंगा चिन्हल सुपीची आ मंदिन बेटीक एका फोया.

37 वाले मोशे इस्राएल मंदिन आन्या, 'द्यावार मी बांधवला लोन्केल, ना लेका संदेष्टा मी इचांग तैयार शेशी.'

38 जंगललो न मंडळीला सिनाय पर्वत मिंदा वान संगी माटलाळेटोळ देवदूत संगी इंगा मना पुर्वजला संगी यवाड उंड्या वाड इळे उंडाळ. वान्के मनाक इचेळ इचांग जिवंत वचनलु शिकीनाय.

39 वांदी ऐकाशेळदी मना पुर्वजलाड इच्छा लेकुंड्या; तर वार वान धिकार शेशीर इंगा स्वताद अंतकरण मिसर देश तीकुड तीपी.

40 वार अहरोननि आनीर, 'मा मुंदार नळश्यार इल्ला देवताल माक शेशी. येनटीक की यवाळ मंगलान मिसर देशकेल येकोचीर आ मोशेंदी येम आय्या, इदी माक तेलाद.'

41 मग आ दिवसाला वार वासरदी मूर्ती बना मतिर, इंगा दान मुंदार 'यज्ञ शेशी' स्वता शेई फनी बद्दल आनंद उत्सव शेशीर.

42 आप्पुड द्यावार वार तीकुड बेनु तीप्या इंगा वारकी मोळामलोनी सेनागनाद पूजा शेस्काम इडशेश्या; इ विषयला संदेष्ट्याल पुस्तकला लीवाशी उंडाद 'इ इस्राएल घराण्या, मीर चाळीस वर्ष जंगला बलिदान इंगा यज्ञ नाक शेस्तीर येम?'

43 मोलखदी मंडप इंगा रेफान दैवलाड तारा म्हणजे पूजा शेशेदेंक: मीर या प्रतिमाल शेस्तीर आय मीर येतकोनी तीस्कोन्टीर; नीन पण मिंगलान बाबेल आतुक ऐकोन फोई फेट्यान.

44 साक्षीद मंडप जंगलला मना आब्बा तातागार मधातला उंड्या यला वाड ठहरा मत्या यवाड मुसान आन्या याद फोई नु सुस्ती दान लेका दिन बना मत.

45 याय राष्ट्रळ द्यावार वार मुंदारकेल घालामत्या, वारदी देश स्वता ताबाला तीस्कोन्या, आप्पुड वाड मिळामतीने मंडप वार यहोशवा संगी आ देशला येकोच्या. इंगा दावीद काळ पर्यंत परंपरा नंताक आले फेट्या.

46 दावीद मिंदा कृपा दृष्टी आय्या; इंगा याकोब गंगोद इचांग निलचेळदी जागा मिळामतेळदी विनंती शेश्या.

47 इंगा शालमोन वान इचांग इल्लु कट्या.

48 तरी पण याय परात्पर वाड शेईता क्तीने इलकाळा नीलाळ; संदेष्ट्याळ आणिडाळ.

49 प्रभुळ आंटाळ, मोळाम नाद राजसन उंडाद, पृथ्वी नाद पादासन उंडाद. मीर ना इचांग या प्रकारदी

इल्लु कट्या? किंवा ना विशाव्याद जागा याद?

50 ना शेईता इ आनी वस्तूल शेस्तीर येम?

51 "अरे तट गन्तुटोर इंगा मनता इंगा गुमालता सुंता न आईनेर, मंदि मीर तर पवित्र आत्मान; हमेशा विरोध शेस्तार यला मी पुर्वजलु आले मीर पण.

52 यावादी पाटलाग मी पुर्वजलु शेया लेर इल्ला संदेष्ट्यालला यवार आयीर येम? यवार आ नीतिमान मनशि वचेळ विषयला पहिला शप्या वारणी वार जेमता मतिर; इंगा इपूद वान फटी इचेटोर इंगा जेमता मतेटोर मीर येलीणार.

53 इल्ला मिक देवदूतला योगता योजाशिनेद नियाम्शास्त्र शिकीन्या, पण मीर आदी पाळा लेर."

?????????? ???????????

54 वांदी भाषण ऐकाशेटोर सभाला सभासदला अंतकरणकी इंता झोंबाश्या, वार फनलु तोटाल तिनटूणार.

55 पण पवित्र आत्माता पूर्ण आय्यी वाड मोळाम तीकुड टकटक सुश्या, आप्पुड द्यावादी तेज इंगा द्यावार मंची तीकुड येशुड नीला फडीणेळ वांकी काम्पिच्या.

56 इंगा वाड आन्या, "सूळना, मोळाम उघडासनेद इंगा मणशी कोडकु द्यावार मंची तीकुड नीला फडीनेळ नाक काम्पिस्तुनाळ."

57 आप्पुड वार बेग्याता गीरली, इंगा गुमा बंद शेस्का, ओकाजूटता वान फई मिंदा फारका फोईर;

58 मग वार वान शहर बेटीक तीशेशी गुंडलु मातीदेंक आंटीर: इंगा साक्षीदारलु स्वताय बटाल शौल फेरटोळ वगा माबिळा काळळा देगारा फेटीर.

59 वार गुंडलु मतुतांना स्तेफन प्रभुदी धावा सेस्का आन्या, "ये प्रभू येशु, ना आत्माद स्वीकार शेय."

60 मग मोकाळलु तेकाशी वाड बेग्याता गिरल्या, "ये प्रभू, इदी पाप वान तीकुड मोजाक," इल्ला माटलाळी, वाड सची फोया.

8

???????????? ?????????? ?? ?????? ????????? ?????????

1 स्तेफनदी याद खून आय्या वांकी शौलदी संमती उंड्या. आ दिवस नुस यरुशलेम शहर; इंदूळ ख्रिस्तन मंडळीद संगेम छळ सुरु आय्या, प्रेषितला शिवाय इंगोगोर आंदार विश्वास फेटेटोर शिष्य यहुदिया इंगा शोमरोन प्रांतलोन, कानकोपराला पांगाशी फोईर.

2 काही धार्मिक मंदि स्तेफननि बुळशीर इंगा वान इचांग वार संगेम शोक शेशीर.

3 शौल ख्रिस्त मंडळीद छळ शेशेदेक सुरुवात शेश्या; वाड इल्लु इल्लुक फोदू विश्वास फेटेटोर मनसलू इंगा आंडेर इरनी फटी जगुका एका फोदू, इंगा जेलला येस.

????????? ?????????? ??????????

4 विश्वास फेटेटोर आन्नी तीकुड पस्राशीनीर यंदाना विश्वास फेटेटोर फोदूर आंदू मंदीक सुवार्ता शपदूर.

5 फिलीप्प शोमरोन प्रांतलोन वगा शहरला फोया, वाड ख्रीस्तद घोषणा शेश्या आंदूटोर मंदी फिलीप्पी माटलु ऐकाशीर, इंगा वाड शेशीने चमत्कारलु सुशीर.

6 फिलीप्प याय चिन्हल शेयदू इंगा याय माटलु वारकी शपदू, आय वार लक्षपूर्वक इंदूर.

7 येनटीक की यवार्की अशुद्ध आत्माळ आंटीन्या वार लोन्केल संगेम मंदीलोन्केल वार कीरली येली फोईर; आंदू संगेम लंगडचोर इंगा पक्षघाती मंदी शिंगार आय्यीर.

8 दान इचांग शहर लोन्टोर मंदी संगेम खुश आय्यीर.

????????? ??????????

9 शिमोन फेरटोळ मणशी आ नगरला नीलदू, वाड जादूय प्रयोगलु शयदू; वान प्रयोग इचांग शोमरोन प्रांत लोन्टोर मंदी आश्चर्य चकीत आदूर, वाड स्वतान संगेम फेद्दावाड समजास.

10 शिन्नावोर नुस फेद्दावार पर्यंत मंदी वांदी लक्षपूर्वक इंदूर, वार आंदुर, “द्यावार्दी महान शक्ती इल्ला यवारनी आंठार वाडे इ मणशी उंडाड.”

11 वाड स्वता जादूता संगेम काळ पर्यंत मंदीन चकीत शेयदु, आंका मंदी वांदी इंदूर.

12 पण यपुड द्यावार्दी राज्य इंगा येशु ख्रिस्तन दी फेर दिन बहल फिलीप्प आ मंदीक सुवार्ता शपेतापुड वार वान मिंदा विश्वास फेटोर, आद्दे वेळ वार बाप्तिस्मा तीस्कोनीर, वारला यला मन्सूल उंडीर आले आंडेर पण उंडीर.

13 स्वता शिमोने विश्वास फेट्या: इंगा वांदी बाप्तिस्मा आयनेका, वाड फिलीप्प संगे निलदेक आंठ्या; इंगा आईनेय चमत्कारलु इंगा अद्भुत चिन्हल सुशी, शिमोन आश्चर्यता थक्क आय्या.

????????? ?????????? ?????????? ??????????

14 यरुशलेम शहरलोन प्रेषितलु इदी ऐकाशीर की शोमरोनलोन मंदी द्यावार वचनदी स्वीकार शेशीर, दांचांग पेत्र इंगा योहान इरनी प्रेषितलु शोमरोनटोर मंदी तीकुड आमपडीचीर.

15 पेत्र इंगा योहान वचीर, आप्पुड वार शोमरोनी विश्वास फेटेटोर मंदीक पवित्र आत्मा शिकाला आंका, प्रार्थना शेश्या.

16 इ मंदीद प्रभू येशुन फेरता बाप्तिस्मा आईन्या, पण पवित्र आत्मा इंगा वार मिंदा दा लेकुंड्या.

17 मग पेत्र इंगा योहान वार नत्ती मिंदा शेई फेट्टीर, इंगा वारकी पवित्र आत्मा शिक्या.

18 शिमोन सुश्या की, प्रेषितलाद शेई फेट्टे मंदीक पवित्र आत्मा शिकताद आप्पुड शिमोन प्रेषितलाक दुडलु इच्ची आन्या.

19 “नीन यवार मिंदा शेई फेट्यान वांकी पवित्र आत्मा शिकी, इल्ला अधिकार नाक पण इयांडा.”

20 पेत्र शिमोननि आन्या, “नीद इंगा नि दुडलाद नाश कावाला; येनटीक की, द्यावार्दी दान दुडला ताकतता कोंकेन तीस्कोन्देक नु विचार शेस्ती.”

21 इ फनीला नु मा सहभागी आइ शकायाव, येनटीक की नीद अंतकरण द्यावार मुंदार शिंगार लेद.

22 नु याय इ खराव माटलु शेशिनाव, दांचांग पाश्चयाताप शेय, प्रभून प्रार्थना शेय, कदाचित नि अंतकरणलोन विचारलाद वाड नीनु क्षमा शेशी.

23 येनटीक की नि मनला कडूपणा निंडीनेद उंडाड इंगा नु पाप बंधनला उंडाव, इदी नाक कम्पिच्या.

24 शिमोन उत्तर इच्या, मीर शप्तीर दान लोंदी येमीच ना मिंदा दावाराद आंका मिरे प्रभून तीकुड ना इचांग प्रार्थना शेयना.

25 मग पेत्र इंगा योहान इर स्वताद साक्ष मंदीक इच्ची, “प्रभूनदी वचन गाजाशीनेन्का वार यरुशलेम शहरकी वापस वचीर, वापस वच्चेतापुड दावाला वार संगेम शोमरोनी उळाला सुवार्ता शपीर.”

????????? ?????????? ?????????? ??????????

26 परमेश्वर दूत फिलीप्प संगे माटलाळ्या वाड आन्या, “लेय इंगा यरुशलेम शहर नुस गज्जा शहर तीकुड फोताद आ दावाता दक्षिण तीकुड फो.” आदी दावा वाळवंट लोन्केल फोताद.

27 मग वाड लेश्या. इंगा फोया, दावाला वांकी ओकोळ इथिओपियाटोळ ओगा मणशी भेटाश्या, आ मणशी षंढ उंड्या, वाड इथिओपिया कांडके राणी तीकुड फेदा पदमिंदा अधिकारी आंका फनिक उंड्या. वाड राणी दान खजाना टोळ मुख्य उंड्या, वाड यरुशलेम शहरला उपासना शेशेदेक फोईन्या.

28 इपुड वाड वापस फोयेतापुड स्वता रथला कुसनी यश्या संदेष्ट्याद पुस्तक वाचादू.

29 पवित्र आत्मा फिलीप्पनि आन्या, “आ रथ देगारा फो.”

30 मग फिलीप्प आ रथदेगार फारका-फारका फोया, आप्पुड वाड वान यशया संदेष्टचानदी पुस्तक वाचाशेतापुड इन्या, फिलीप्प वान आन्या, “नु येम वाचास्तुनाव आदी निक समजास्तुनाद येम?”

31 आ अधिकारी आन्या, “नाक इदी यला, समजाशी यवार तरी दिन सोपा शेशी नाक शपा बेक?” इंगा वाड फिलीप्पकी रथाला येकी स्वता देगार कुशीनदेक कुतेश्या.

32 शास्त्र लेख लोंदी जो भाग वाड वाचाद् आदी भाग दिनलेका उंड्या, “बली इचांग एका फोये मेंढर्या लेका वाड उंड्या; लोकरलु कातरा शेटोर मुंदार शांत निलचे कोकरला लेका वाड शांत नीलच्या, वाड स्वताद नोर उघडायाले:

33 वान ईज्जत तीशीर वान लीन अवस्थाला वांकी न्याय शिकाल्या: वान गोन्नोतदी वर्णन यवार शेश्यार? येनटीक की पृथ्वी मिंदूळदी वांदी जीवन संपा मतीर.”*

34 आ अधिकारी फिलीप्पनी आन्या, “कृपा शेशी नाक शप, इदी यवार बहल माटलाडीनार? वाड स्वता बहल माटलाडतुनाड, की दुसरा यवार विषयला माटलाडतुनाड?”

35 मग फिलीप्प नोर उघडाश्या; इंगा शास्त्रलेखलोन यशया संदेष्टचान भागकेल सुरुवात शेशी येशुन विषयदी सुवार्ता वांकी शप्या.

36 वार इद्दार प्रवास शेशेतापुड. वगा तळ देगारा वचीर; आप्पुड अधिकारी आन्या, “सूड, इंदू नेळ उंडाय; नाद बाप्तिस्मा शेशेदेक याद अडचण उंडाद?”

37 फिलिप्प आन्या, जर मनाम स्वता आंता अंतकरणता विश्वास फेटतार तर बरोबर उंडाद, वाड उत्तर इच्या, येशु ख्रिस्त द्यावार कोडकु उंडाड इल्ला नीन विश्वास फेटतान.

38 इंगा षंढाड रथ थांबा मतेद आज्ञा इच्या, नंतर फिलीप्प इंगा षंढ इर इद्दार दिगी नेळाला फोईर, इंगा फिलीप्प वांदी बाप्तिस्मा शेश्या.

39 वार यपुड नेळा बेटीक वचीर, आप्पुड प्रभून आत्मा फिलीप्पनि दुराम येका फोया; इंगा आ आधिकारिक फिलीप्प डबल कम्पियाल्या, पण वाड अधिकारी मुंदारकी आले संगेम आनंदता प्रवास शेस्का इल्लुक फोया.

40 मनाम अजोत नगरला उंडाम. इल्ला फिलीप्पकी काम्पिच्या इंगा मुंदारकी फोतांना या-या उरलू आंट्या आ आन्नी उरला वाड सुवार्ता शप्या, नंतर वाड कैसरीया शहरकी फोया.

9

????? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

* 8:33 8:33 यशया 53:7-8

1 शौल यरुशलेम शहरला प्रभून अनुयायीलनी इंगा पण धमकामतेद इंगा जेमता मतेशेद प्रयत्न शेयद्, दांचांग वाड महायाजक तीकुड फोया.

2 शौल दामिश्क शहर इंदूळ यहूदी सभास्थानलोन महायाजक तीकेल ख्रिस्त अनुयायीलनि फटीदेक इल्ला अधिकार पत्रल आडग्या की, जर वांकी आंदू यवार 'आ दावामिन्दा' नडशेतोड, मग वाड मणशी उंटे किंवा आंडीद, शिकते तर वाड वारणी कटी यरुशलेम शहरला एका दाली.

3 इंगा शौल दिमिष्क देगारा वच्या आप्पुड येकायेक, मोडाम लोन्केल संगेमे फेद्दा येलगु वानभोवती चमकाश्या;

4 शौल भुमी मिंदा फड्या इंगा ओगाट आवाज वान संगे माटलाडेतापुड वाड ऐकाश्या, हे “शौल, शौल, नु नाद छळ येनटीक शेस्ताव?”

5 शौल आन्या, “प्रभू नु यवार उंडाव?” आदी आवाज आन्या, “नीन येशुड उंडान, यवांदी नु छळ शेस्ती वाड नीने उंडान;

6 इपुड लेय, इंगा नगरलोग फो, निक येम शेशेद उंडाद, आदी निक आंदु यवार तरी शप्यार.”

7 या मन्सूल शौल संगे प्रवास शेस्का उंडीर, वार आंदे शांत नीला फडीर आ मंदी आवाज ऐकाशीर, पण वारकी यवार कम्पियाल्या.

8 शौल भुमी मिंदकेल लेश्या, वाड कनलू तेरश्या, पण वांकी येमीच कम्पिया कुंदु, दांचांग या मंदी वार संगे उंडीर वार वांदी शेई फटी वान दिमिष्क शहरला येका फोईर.

9 मुड दिवस पर्यंत शौल की येमीच कम्पियाकुंदू, वाड येमी तीनाल्या किंवा तागाल्या.

????? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
????? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
22:6-16; 26:12-18

10 दिमिष्कला येशुन ओगा शिष्य उंड्या वांदी फेर हनन्या उंड्या; प्रभू वान संगे दृष्टांतला माटलाड्या वाड आन्या, “हे हनन्या.” हनन्याड उत्तर इच्या, “नीन इंदू उंडान, प्रभू.”

11 प्रभूड हनन्यान आन्या, “लेय इंगा नीट फेर दावाता फो, आंदू यहुदांदी इल्लु फुडकू इंगा तार्सास शहर नुस वचीने शौल फेरोड मणशी बहल आडगु सध्या वाड आंदू उंडाड; इंगा प्रार्थना शेस्तुनाड.

12 शौल दृष्टांतला सुश्या की दांटल्या हनन्या फेरोड मणशी मना तीकुड एलुक वचीगास मना मिंदा शेई फेटतुनाड इंगा दान नंतर वांकी कम्पिआंक आंट्या वच्या, इल्ला वांकी कम्पिच्या.”

13 गान हनन्याळ उत्तर इच्या, “हे प्रभू, नीन आ मणशी विषयला संगेम मंदी नोरकेल ईननान; यरुशलेम शहर लोन्टोर नि संतला संगे वाड यंता खराब रीतीता वागाश्या इदी नीन इनीनान.

14 इंगा इपुड यवार नि फेर मिंदा विश्वास फेटतार इल्ला मंदीन कटी ऐकोन फोयेदेंक मुख्य याजकला तीकेल अधिकार पत्र तीस्कोनी इ शौल इंदू वचीणाड.”

15 पण प्रभुड आन्या, “फो, राजालकी इंगा इंगोगो राष्ट्रलकी इंगा इस्राएल बीळलु इर मुंदार नाद फेर येका फोयेदेंक वाड ना निवडासने पात्र उंडाळ.

16 ना फेर इचांग याय माटलू वांकी सहन शैया बेक आय्यी नीन वांकी सुपीची इच्यान,”

17 हनन्या येल्या इंगा यहुदान इल्लुक फोया, वाड शौल नती मिंदा शेई फेटचा इंगा आन्या, “शौल, तमूडा, प्रभू येशुड नीक इकाड वचेतापुड दावा मिंदा दर्शन इच्या वाडे नन्नु नि तीकुड आम्पडीच्या, दिनकस्रोम की, नीक वापस दृष्टी दावाला इंगा नु पवित्र आत्माता परिपूर्ण कावाला.”

18 लगेच फक्कू लेका येम तरी शौल कनला मिंदकेल किंदा फडचा, इंगा वांकी कम्पिदेंक आंटचा शौल आंदकेल लेशिनेन्का वांदी बाप्तिस्मा शेस्काम्ला वच्या.

19 नंतर वाड आन्नाम तिनी नेन्का वान शरीरला ताकत वच्या, शौल काही दिवस दिमिष्क इंदुळ शिष्याल संगे नीलच्या.

????????????????????????????????????

20 दान नंतर सरळ सभास्तानला फोई शौल येशुन फेरुद घोषणा शेशेदेंक आंटचा, येशुड इड द्यावार कोडकु उंडाड.

21 या मंदी शौलय माटलु इनीर वार आंदारकी संगेम नवल वाटाश्या वार आनीर, “यरुशलेम शहर लोन्टोर या मंदिद येशुन फेर मिंदा विश्वास उंडाड, वार आंदादी नाश शेशेदेंक सुशेतोड इडे लेड येम? वाड येशुन अनुयायीलनि अटक शेशेदेंक इंदू वचीनाड इंगा वाड वारणी यरुशलेम शहर लोन मुख्य याजकला मुंदार नीला फडा मतेतोड उंडाड.”

22 पण शौल जास्तीतजास्त सामर्थ्य शाली आका फोया, वाड इदी सिद्ध शेश्या की येशुड इडे खिस्त उंडाड इंगा वानी पुराव्याल इंता पक्का उंडचा. दिमिष्क इंदूटोर यहुदील वान संगे जगडाम आडी शकाया लेर.

23 काही नाळा बाद, यहुदी मंदी शौलनि जेमता मतेशेद कट रचाशीर.

24 यहुदी मबूफगुल शहर गेटमिन्दा पहारा इदूर इंगा शौलनि फटदेंक दावा सुदूर. वारकी शौलनि

मतेशेद उंडचा, पण वारदी इदी माटा शौल की समजाश्या.

25 ओगानाड मबुला शौल यवाकी सिखा मतीन्या इल्ला काही अनुयायील शहर नुस फोयेदेंक शौल की मदत शेशीर, अनुयायील शौलनि वगा डाल्याला फेटीर, मग डाल्यान उर कूस मिन्दकेल मबुलोन टाईमला किंदीक इडशीर.

????????????????????????????????????

26 मग शौल यरुशलेम शहरला फोया आंदू विश्वास फेटेतोर परिवारला मिसळाशेद वाड प्रयत्न शेश्या, पण वार वांकी आददूर वारकी विश्वासे कुसनाकुंदू शौल खरेमे येशुन शिष्य आयिनेड उंडाड.

27 पण बर्णबा शौलनि स्वीकार शेश्या इंगा वान तीस्कोनी प्रेषितला तीकुड फोया. बर्णबा शप्या की, शौल प्रभुन दामिष्क दावाला सुशीनाड प्रभुड वान यला माटलाडचा इदी पण वाड पूर्ण शप्या, मग वाड प्रेषितलाक शप्या की येशुन विषयला सुवार्ता शौल फेदा धेर्याता दिमिष्क इंदुड मंदीक शप्या.

28 मग शौल अनुयायीला संगे आंदू नीलच्या, वाड यरुशलेम शहरला आन्नी तीकुड फोया. इंगा धेर्यता प्रभुंदी सुवार्ता शपिदेंक आंटचा.

29 शौल हमेशा ग्रीक भाषा माटलाडेतोर यहुदील संगे माटलाडदू वाड वार संगे जगडाम आडदू, पण वार वान मतशेद प्रयत्न शेयदूर.

30 यपुड बंधू जनलाक इदी तेलच्या आप्पुड वार वान कैसरीया इंदूक येकाफोयीर, दानबाद वान आन्देल तार्सासकी आम्पीर.

31 इ प्रकारता आंता याहुदिया, गालील प्रांत, शोमरोन इ प्रदेशलोन मंडळीक शांती लाभाश्या; इंगा मंडळी पवित्र आत्मा सांत्वनला इंगा परमेश्वर येपुला वाढास्का फोया.

32 मग इल्ला आय्या की, पेत्र यरुशलेम शहर भोवती उळाला तीरग्या, लोद इ नगर यवार द्यावार पवित्र मंदी उंडीर वारनी भेटाश्या.

33 लोद इंदू वांकी ऐनेयास फेरटोळ मणशी शिक्या, वान शरीर लोन्केल घाली फोईने इचांग वाड पंगु आय फोइन्या इंगा आठ वर्ष पलंग मिंदाने उंडचा.

34 पेत्र वान आन्या, “हे ऐनेयास येशु खिस्त नीनु शिंगार शेशी; लेय स्वताद गादी शिंगार शेष.” ऐनेयास ताबडतोड नीला फडचा.

35 लोद इंदू नीलचेटोर आंदार मंदी इंगा शारोनला नीलचेटोर वान सुशीर, आप्पुड वार आंदार प्रभून तीकुड तीरगीर.

????????????????????????????????

20 लेय इंगा पायज्याल दिगी किंदीक फो, येनटीक की नीने वारणी आम्पडीचीनान, एमी विचार शेयांदे वार येन्का फो.”

21 मग पेत्र किंदा आ मन्सूला तीकुड फोया, इंगा आन्या, “मीर यवारणी फुडकुतुणार वाड नीने उंडान मीर इंदूक येनटीक वचीणार?”

22 आ मन्सूल आनीर, “ओगा पवित्र द्यावारदूत मिक आमंत्रण इहेक कर्नेलकी शपिन्या कर्नेल इड शताधीपती उंडाड, वाड नीतिमान मणशी उंडाड वाड द्यावादी उपासना शेस्ताड, आंदार यहुदी मंदी वांदी आदर शेस्तार, नीनु इल्लुक कुतेशी निय माटलु इनाला इल्ला द्यावारदूत वांकी शापिनाड.”

23 पेत्र वारणी नोनिक कुतेस कोण्या इंगा मबुलाला मुक्काम शेशेदेक शप्या, दुसरानाळ पेत्र तैयार आय्या इंगा आ मुगुर मंसुला संग्गा फोया, यापो इंदूटोर काही तम्मूळ पण पेत्र संग्गा फोईर.

24 दुसरानाळ पेत्र कैसरीया शहरला वच्या, कर्नेल वांदी दावा सूदू, वाड स्वता देगार टोर सोबतील इंगा नातेवाईक इरनि पण स्वता ईलकाडा जमा शेशिन्या.

25 यपुड पेत्र नोनिक फोया, आप्पुड कर्नेल वांकी भेटाश्या, कर्नेल पेत्रन काळ मोक्की आदरता वान नमन शेश्या.

26 पण पेत्र आन्या, “नीला फड, नीन नि लेकाने मणशी उंडान.”

27 पेत्र वान संग्गा माटलाळका इंटलोन्ग फोया इंगा नोना संगेम मंदी जमा आईनोर वाड सुश्या.

28 पेत्र आ मंदीन आन्या, “मिक इदी यर्का उंडाड की, यहुदी मणशी इंगोगो विदेश मंदी इल्लुक फोकाम किंवा वार संग्गा संबंघ फेटकाम इदी यहुदी नियमलान फट्टी लेद, पण द्यावार नाक सुपिचीनाद कि, निन इंगोगो मन्सूलान अशुद्ध किंवा अपवित्र मानायाराद.

29 इहे कारण इचांग यपुड इ मंदी नन्नु कुतेदेक वचीर, आप्पुड नीन वार संग्गा जगडाम शेयालेद, इपुड, कृपा शेशी नाक शपना, मीर नन्नु इंदू येनटीक कुतेस्तीर?”

30 कर्नेल आन्या, “नालुंग दिवस पहिला, ना इंटल्या नीन प्रार्थना शेयदुन, बरोबर इदे टाईमला आंटे मद्यांनी मूड वागता नीन प्रार्थना शेयदुन, अचानक ओगा मणशी नामुन्दार नीला फड्या, वाड लखलखीत चमकदार बटाल येस्कोड्या.”

31 आ मणशी आन्या, “कर्नेल द्यावार नीद प्रार्थना ऐकाश्या, गरीब मंदीक याय वस्तूल नु इस्ती आय द्यावार सुश्या, द्यावार नीद मतीक तीस्ताड.

32 दांचांग यापो इ शहरला काही मन्सूल आपडी

इंगा शिमोन पेत्रन कुतेसको, पेत्र इड शिमोन चांभार ईलकाडा नीलस्तूनाड इंगा वांदी इल्लु समुद्र देगार उंडाड.

33 आप्पुड नीन लगाने मिक निरोप आपडीस्तीन, मीर इंदूक वचीणार इदी मिद फेदाद कृपा उंडाड, इपुड माक येम पण शपेद आज्ञा प्रभूड मिक इच्चीनाड, आदी ईनदेक मिम आन्दार इपुड इंदू द्यावार मुंदार जमा आईनाम.”

????????

34 पेत्र माटलाडदेक सुरुवात शेश्या नाक इपुड इदी खरेम तेलचीनाद की, “द्यावाकी प्रत्येक मणशी सारखाने उंडाड.

35 प्रत्येक राष्ट्रला यवार पण वांदी भक्ती शेस्ताड इंगा योग्य आदी शेस्ताळ, वान द्यावार स्वीकारास्ताळ, मणशी या देशटोड उंडाड, इदी महत्वद लेद.

36 द्यावार इस्राएल मंदीन माटलाळ्या, द्यावार वारकी सुवार्ता आम्पडीच्या की, येशु ख्रिस्ततीकेल शांती दुन्यामला वचीनाद, येशुड आंदार प्रभू उंडाड.”

37 “आंता यहुदिया प्रांतला येम आय्या इदी मी आंदारकी यरका उंडाड, दांदी सुरुवात योहान मंदीक बाप्तिस्मा विषयला गालील प्रांतला याद संदेश इच्च्या, दांता आय्या.

38 नासरथ येशुन विषयला मिक यरका उंडाड, द्यावार वांकी पवित्र आत्माद इंगा सामर्थ्यद अभिषेक शेश्या, येशुड आन्नी तीकुड मंदी इचांग शिंगार शेस्का फोया, या मंदी खराब आत्माता फटीनोर उंडीर वारणी येशुड शिंगार शेश्या, येनटीक की द्यावार वान संग्गा उंड्या.

39 येशुड पूर्ण यहुदिया प्रांतला इंगा यरुशलेम शहरला येम-येम शेश्या आय आन्नी माटलु मिम सुस्तीम इंगा मिम वान साक्षीदार उंडाम, पण येशुन मतेशीर, कट्या क्रूस मिंदा वार वान टांगाशी मतीर.

40 पण द्यावार तिसरा दिवस वान जिवंत शेश्या द्यावार येशुन मंदीक स्पष्ट सुडानीच्या.

41 पण आंदारच मन्सूल येशुन सुडा लेर, द्यावार वारणी पहिलाने साक्षीदार आंका निवडाशिन्या, वारे वान सुशीर, आ साक्षीदार मिम उंडाम येशुड सचीनोर लोन्केल लेशीनेन्का मिम वान सोबत तिन्टीम तागतीम.

42 येशुड माक 'मंदीक उपदेश शेशेदेक शप्या, जिता उंडीनोरदी इंगा सचीनोरदी न्याय शेशेदेक द्यावार वान निवडासनाड' इदी शपिदेक वाड माक आज्ञा शेश्या.

43 यवार पण येशुन मिंदा विश्वास फेटतार, वान क्षमा शेस्काम्ला वच्ची, येशुन फेरला द्यावार आ

मणशी पापलाद क्षमा शेशी, आंदार संदेष्ट्याल इदी खरेम उंडाद इल्ला आंटर.”

११११११ ११११११११११ १११११ १११११११
१११११ ११११११

44 पेत्र इदी माटलाडेतापुडे वानी माटलु इन्का कुशिनोर आंदार मंदी मिंदा पवित्र आत्मा दिग्या.

45 यहूदी सुंता आईनोर विश्वास फेटेतोर यवार पेत्र जताक वचीनीर, वार चकीत आय्यीर, यहूदी लेनेर मंदीमिंदा पण पवित्र आत्मा दानद वर्षाव आयनाद, दांचांग वार चकीत आय्यीर.

46 इंगा यहूदी लेनेर मंदीक वेगवेगळा भाषा माटलाडेतापुड इंगा द्यावादी स्तुती शेस्तापूड यहूदी मंदी इनीर.

47 मग पेत्र आन्या, “इ मंदीक नेळाता बाप्तिस्मा इदेंक मनाम लेद आनी शकायाम, यला माक शिक्या, दान लेकाने वार की पण पवित्र आत्मा शिकीनाद.”

48 दांचांग पेत्र कर्नेल, वान नातेवाईक इंगा सोबतील वारकी येशु ख्रिस्तन फेरता बाप्तिस्मा इचेद आज्ञा शेश्या, मग पेत्र इंगा काही नाळ वार संगी नीलवाला इल्ला आ मंदी वान विनंती शेशीर.

11

१११११११ ११११११११११११ १११ १११११ १११११

1 यहूदी लेनेर मंदी पण द्यावार वचनदी स्वीकार शेशीर इदी यहूदिया प्रांतलोन प्रेषितलु इंगा विश्वास फेटेतोर बंधूल ऐकाशीर.

2 पण यपुड पेत्र यारुशलेम शहर की वच्या, आप्पुड सुंता आईनेद यहूदी विश्वासी गट वान मिंदा टीका शेशेदेंक आंटीर.

3 वार आनीर, “यवार सुंता काणेर इंगा इंगोगो राष्ट्रोर उंडार इल्ला विश्वास फेटेतोर मंदी इल्काडा मीर फोतीर, इंताने लेद तर मीर वार संगी रोट्या पण तींटीर.”

4 दांचांग पेत्र वारकी आंता घटना सविस्तर स्पष्ट शेशी शपीर.

5 पेत्र आन्या, नीन यापो शहरला प्रार्थना शेस्तांना नाक तंद्री आंटीने लेका आय्या इंगा नीन वगा दृष्टांत सुस्तीन की, फेदा सुकाल लेका नालुग कोपर्याल फटी ईळशिनेद वगा चादर ना देगारा वच्या.

6 नीन दान तीकुड टक सुशी विचार शेषुदुन, नीन वार्दिन्त्ला पृथ्वी मिन्दुद नालुग काळलाय प्राणील, जंगली पशुल, जरगेटी प्राणील इंगा मोळामला उडाशेटी पक्षीळ नीन दानटल्या सुस्तीन.

7 ओकाट वाणी ना संगी माटलाळतांना नीन ऐकास्तीन, “पेत्र लेय, मतेस गास मुड!”

8 पण नीन आंटीन, “प्रभू, नीन इल्ला यपुडूच शैयान, नीन अपवित्र किंवा अशुद्ध इल्ला यपुडूच इल्ला तीना लेन.”

9 मोळाम लोन्केल आ वानिता इंगा उत्तर इच्छा, “द्यावार इ माटलु शुद्ध शेशिनाद, आटलान अशुद्ध आनाक.”

10 इल्ला मूळ तीकुला घाडाश्या, इंगा वाड आत्री इंगा मिंदा मोळामला तीस्कोन्या.

11 इंताळला सूळना, मुगुर मनसलु या इंटल्या मिम उंटीम दान मुंदार कैसरीया नुस ना तीकुड आम्पडीचिनेर मुगुर मनसलू वची नीला फेडीर.

12 आत्माता नाक यादू प्रकारदी शक न शैयांदे वार संगी फोयेदेंक शप्तीन, इदी सहा बंधूल यवार उंडार, वार पण ना संगी उंडीर, मिम कर्नेल इल्लुक फोतीम.

13 कर्नेलकी स्वता इलकाडा द्यावार दूत येला नीला फडीनेळ काम्पिच्या इदी माक शप्या, द्यावार दूत कर्नेलनि आन्या, “काही मनसलू यापो नगर आम्पडी, शिमोन पेत्रन कुतेस्को.

14 वाड नीनु माटलाळी, वाड याय माटलु निक शपी, दांचांग नीद इंगा नि परीवारदी तारण आई.”

15 दान नंतर नीन ना भाषण की सुरुवात शेस्तीन, सुरुवातला यला पवित्र आत्मा मना मिंदा वच्या आले वाड वार मिंदा पण वच्या.

16 आप्पुड नाक प्रभुंती शब्द आठवण वच्या, प्रभूड आनिंड्या, “योहान मंदिद बाप्तिस्मा न्यळाता शेषूदू इदी खरेम, पण मिद बाप्तिस्मा पवित्र आत्माता आय्यी.”

17 मनाम प्रभू येशु ख्रिस्त मिंदा विश्वास फेट्या आप्पुड यला मनाक आले वारकी पण सारखाने दान इच्चीन्या, मग द्यावारणी अडामतेटोळ इल्ला नीन यव्वार?

18 यपुड इर इ माटलू ऐकाश्या, आप्पुड वार शांत निलचीर, वार द्यावादी स्तुती शेशीर इंगा आनीर, “तर मग द्यावर यहूदी लेनोर की पण जीवन शिकाला दांचांग पश्चात्ताप बुद्धी इच्चीनाड.”

११११११११११ ११ ११११ १११११ ११११११११११

19 स्तेफननि सचिन बाद काळला याद छळ आय्या, दांचांग विश्वास फेटेतोर यरुशलेम शहरकेल दुराम जागाला फेनिका प्रांत, कुप्र बेत इंगा अंत्युखीया शहर पर्यंत पसरास फोर्डर, विश्वास फेटेतोर इ जागाला फक्त यहूदी मंदीक सुवार्ता शपीर.

20 दिन लोन्केल काही विश्वास फेटेतोर कुप्र इंगा कुरेने इंदू नीलचेटोर उंडीर, यपुड इ मंदी अंत्युखीयाला वचीर, आप्पुड वार यहूदी लेनोर येशुन विषयला सुवार्ता शपीर.

21 प्रभू विश्वास फेटेटोरकी मदत शेयदू इंगा बगाने फेदा गटता विश्वास फेटचा इंगा वार प्रभून दावाता फोईर.

22 इविषयदी बातमी यरुशलेम शहरलोन विश्वास फेटेटोर मंडळी गुमा मिंदा वच्या, दांचांग यरुशलेम शहरलोन विश्वास फेटेटोर बार्णबान अंत्यखियाक आमपडीचीर.

23 यपुड बर्णबा अंत्यखियाक फोया, आप्पुड वाड सुश्या की, द्यावार इ मंदी मिंदा संगेम कृपा शेशिनाळ, दांचांग बर्णबा संगेम खुश आय फोया, अंत्यखियालोन आंदार विश्वास फेटेटोरणी वाड उत्तेजन इच्या, वाड वारकी शप्या, यपुड पण मिद विश्वास गमामता कुंडा, येपुड भी प्रभुदी आज्ञा अंतकरनकेल पाळाय.

24 वाड शिंगार मणशी उंडचा इंगा पवित्र आत्माता इंगा विश्वासता पूर्ण उंडचा; आप्पुड प्रभूनकी संगेम मंदी शिकीर.

25 यपुड बर्णबा तार्सासकी फोय आप्पुड वाड शौलनी फुळकुदू.

26 यपुड बर्णबा वान फुडक्या आप्पुड वाड शौलनि स्वता संगे अंत्यखियाक ऐकोन वच्या, शौल इंगा बर्णबा वर्षभर आंदू मंडळीला नीलची संगेम मंदीक शिका मत्या, अंत्यखियाला येशुन अनुयायील 'ख्रिस्त इदी फेर पहल्यांदा शिक्या.

???????? ???? ???? ?????????? ?????? ??????

27 इडे काळला काही संदेष्टचाल यरुशलेम शहरकेल अंत्यखियाक वचीर.

28 वार पैकी ओकोनदी फेर अगव उंडचा, अंत्यखियाला वाड नीला फडचा इंगा माटलाळदेंक आंटचा, पवित्र आत्मा मदतता वाड आन्या संगेम खराब काळ आंता पृथ्वी मिंदा वस्तूनाद, मंदीक तिनदेंक आन्नाम शिका फोई, सम्राट क्लौदिया राजा राज्य शेस्का उंडचा आप्पुड वान काळला इदी घडाश्या.

29 विश्वास फेटेटोर ठरामतीर की, यहुदिया इंदूटोर मना तम्मडलू इंगा शेल्यानलू की जास्तीत जास्त मदत आमपडीचेळदी प्रयत्न शेयाला वगा-वगा शिष्य जास्तीत जास्त मदत आमपडीचेळदी ठहरामतीर.

30 वार दुडलु जमा शेशी बार्णबा इंगा शौल इर तीकुड इच्या, मग बार्णबा इंगा शौल इर आय्यी दुडलु यहुदिया लोन आब्बागार तीकुड आमपडीचीर.

12

???????? ?????????? ?? ?????? ?????????????? ?????????? ???? ??????

* 12:4 12:4 ?????? ?????????? फदी आर शिपाईल

1 आ वेळ सुमारला हेरोद राजा मंडळीलोन काही जनदी छळाला आंका वार मिंदा शेई येश्या.

2 योहान तमूड याकोब इनकी वाड तलवारता जेमता मतेश्या.

3 हेरोद सुश्या की, यहुदी अधिकारीलाक इदी आवडाश्या, दांचांग वाड पेत्रन सुद्धा अटक शेशेळदी ठहरामत्या, आदी बेखमीर रोटचाद दिवस उंडचा.

4 हेरोद पेत्रन अटक शेशी जेलला येश्या, वान रखवाली इचांग वान शिपाईला नालुंग चौकड्याळ* स्वाधीन शेशीर, वल्हानडन फंडगा आयनेका पेत्रन्की मंदीमुंदार येकोचेळदी योजना उंडचा.

5 दांचांग पेत्रन जेलला फेटीदेंक वच्या, पण मंडळी सातत्याता पेत्रन इचांग द्यावार तीकुड प्रार्थना शेस्का उंडीर.

6 पेत्र दोन शिपाईला नडमा फन्डकोंडचा, वान रोंड साखळीलता कटीनीर, जेलला दरवाजा देगारा इंगा काही शिपाईल पहरा इदूर, आदी मोबूलोंदी टाईम उंडचा इंगा हेरोद इल्ला विचार शेश्या की, दुसरा दिवस पेत्रन मंदी मुंदार एकादावाला.

7 आप्पुड सूडना, अचानक परमेश्वरदी दूत आंदू नीला फडचा, जेललोन खोलीला एकदम यलगु फडचा, द्यावारदूत पेत्रन संकान फटी वान लेप्या, द्यावारदूत आन्या, “लगान लेय!” आप्पुड पेत्रन शेईलोन साखळील गळाशी फडचा.

8 द्यावार दूत पेत्रन आन्या, “बट्टाल येस्को इंगा नी शप्पूल फेटको,” मग पेत्र बटाल येस्कोन्या, मग द्यावार दूत आन्या, “नीद झगा फयला येस्को इंगा ना यंका दा.”

9 मग द्यावार दूत बेटीक फडचा इंगा पेत्र वान यंका नडदू, पेत्रकी तेला कुंदु की, इदी खरेमे येम नडशिनाद, वांकी वाटाश्या मनाम दृष्टांत सूस्तूनाम.

10 पहिला इंगा दुसरा फेरी लोन पहारेकन्यालनी दाटीगास पेत्र इंगा द्यावार दूत लोखंडी दरवाजा देगारा वची पोहोचाशीर, आय्यी वार इचांग आपोआप उघडाश्या, पेत्र इंगा द्यावार दूत दरवाजा लोन्केल बेटीक फडीर, वार ओगा दावा पार शेशीर इंगा अचानक द्यावार दूत पेत्रन इडशी येली फोया.

11 पेत्रक मग तेलच्या की नक्की येम आय्यी इंगा वाड आन्या, “इपुड नाक समजाश्या की प्रभूड खरेमे वान दुतनी ना तीकुड आपिन्या इंगा वाड ननु हेरोद शेतलोन्केल इंगा यहुदी मंदीद पूर्ण आशा तेंपी ननु ईडपिचीनाड.”

12 इ माटाद जाणीव आयनेका पेत्र मरियमदान इल्लुक फोया, आदी योहान यवान मार्क पण आंदूर

वान आम्मा उंड्या, संगेम मंदी आ जागाला जमा आयनीर, वार आंदार प्रार्थना शेयदुर.

13 पेत्र फाटकदी दरवाजा ठोकाश्या, आप्पुड रुदा फेरुद दासी फाटक उघडादेंक वच्या.

14 आदी पेत्रद आवाज लगेच ओळखाश्या इंगा संगेम खुश आयफोया, आदी फाटक उघडाशेद सुद्धा भूलाशी फोया, आदी नोनिक फारका फोया इंगा मंदीक शप्या, “पेत्र दरवाजा देगार नीला फडीनाड.”

15 विश्वास फेटेतोर रुदा दान आनीर, “नु पागल आईनाव येम!” पण पेत्रड दरवाजा देगार नीला फडीनाड, इल्ला रुदाद संगेम कळकळीता शपदु, आंका मंदी आनीर, “वाड पेत्र दूत उंडा बेक.”

16 पण पेत्र बेटीकेल फाटक सारखा कोटतुन्या, यपुड विश्वास फेटेतोर फाटक उघडाशीर, आप्पुड वार पेत्रन सुशीर, वार चकीत आयनीर.

17 पेत्र शेईता खूनवाशी तेपांग निलदेंक शप्या, मग वाड प्रभूड जेल लोन्केल यला ऐकोन वच्या इदी पूर्ण शप्या, वाड आन्या, “याकोब इंगा इंगोगोर तम्मूळलाक येम आय्या आदी शपना,” मग पेत्र आंदकेल येली दुसरा जागाला फोया.

18 दुसरा नाळ नस्कला शिपाईल संगेम दुखी आयफोइनिर, पेत्रद येम आईन्याला दिंदी वार विचार शेयदूर.

19 हेरोद पेत्रन आन्नी तीकुड फुडक्या पण वाड वान फुडकी शकायाल्या, मग हेरोदाड पहारीकरलान प्रश्न आडग्या इंगा वारकी मृत्यू दंड इच्या, नंतर हेरोद यहुदिया प्रांतलोन्केल येली फोया, वाड कैसरीया शहरला फोया इंगा काही काळ नीलच्या.

20 हेरोद सोर इंगा सिदोन नगरलोन मंदी मिंदा कोफाम फडीन्या, आ मंदी मिळाशी हेरोदनी भेटादेंक वचीर, ब्लस्तनी वार बाजूक तीपुदेंक वार जिंकाशीर, ब्लस्त इड राजान खाजगी सेवक उंड्या, मंदी हेरोद तीकुड शांतताद मागणी शेशीर येनटीक की वारदी देश तीने धान्यला बाबतीला हेरोदान देश भरोसा मिंदा उंड्या.

21 हेरोद वारणी भेटादेंक वगा दिवस ठरायमत्या, आफोद हेरोद वांनी सुंदर दरबारी बट्टाल येस्कोनिंड्या, वाड न्यायासन मिंदा कुसनी मंदी मुंदार भाषण शेशेदेंक आंट्या.

22 मंदी बेगगे आरोळी शेशी आनीर, “इदी तर द्यावादी वाणी उंडाद, मनशीद लेद!” हेरोदाळ इ स्तुतीद स्वीकार शेश्या.

23 इंगा वाड द्यावादी गौरव इयाक फोया, दांचांग परमेश्वर दूत वान मिंदा वार शेश्या, वाड फुलगुल फडी सची फोया.

24 द्यावादी वचन जास्तीत जास्त मंदी नंताक पसरस्का फोया इंगा मंदीन प्रेरित शेयदू, विश्वास फेटेतोरदी गट दिनादिनाम फेदाद आदु.

25 बर्णबा इंगा शौल इरी यरुशलेम शहरलोनी फनील संपा मतीनेन्का वार अंत्युखियाक वापस वचीर, वार मार्क योहान इन वार संग्गा तीस्कोनीर.

13

1 अंत्युखिया इंदुड ख्रिस्ती मंडळीलाकाई

संदेष्ट्याल इंगा शिक्षकलु उंडीर, वार दिन लेका: बर्नबा, शिमोन निग्र, लुक्य कुरेनेकर, मनाएन (येवाड हेरोद संग्गा शिनाओड नुस फेदाओड आईन्या) इंगा शौल.

2 इर आंदार मन्सूल परमेश्वरदी आराधना शेस्का इंगा उपवास शेशेतापुड, पवित्र आत्मा वारणी आन्या, “बर्णबा इंगा शौलनि इरनी या फनीइचांग नीन कुतेशिनान दांचांग वारनी ना इचांग अलग शेयना.”

3 दिनिचांग मंडळी उपवास इंगा प्रार्थना शेश्या, वार बर्णबा इंगा शौल इर नती मिंदा शेई फेटी प्रार्थना शेशीर, मग वारणी आपडिच काडीर.

4 पवित्र आत्मातीकेल बर्णबा इंगा शौल इरनी

आम्पीच कामला वच्या, वार सलुकीयालोग फोईर, मग आंदकेल समुद्र दावाता कुप्र बेटमिंदीक फोईर.

5 वार यपुड सलमी शहरला वचीर, आप्पुड वार द्यावादी वचन यहुदी मंदी सभास्थानला शेपीर मार्क आनीनोड योहान इड पण वार मदत इचांग उंड्या.

6 वार आंता बेट दाटीगास पफे शहरलोग फोईर, पफे इंदू वारकी ओगा यहुदी मणशी भेटाश्या, वाड जादुय करामतलु शेईदू, वांदी फेर बर्येशु उंड्या, वाड खोटा संदेष्टा उंड्या.

7 बर्येशु हमेशा सिगर्य पौल राज्यपाल उंड्या इंगा वाड हुशार उंड्या, वाड बर्णबा इंगा शौल इरनी मना तीकुड कुतेश्या, वाड वार तीकेल द्यावादी वचन इनेद उत्सुकता सुपिच्या.

8 पण अलीम “जादूगर”* (वान फेरुद अर्थ इदे ग्रीक ला उंडाद) इड बर्णबा इंगा शौल इर विरुद्ध उंड्या, राज्यपाल विश्वास फेटाराद आंका अलीम वांदी मन तीपेद प्रयत्न शेश्या.

9 पण शौल, यवान पौल पण आंठार, वाड पवित्र आत्माता निंडीनोड उंड्या, पौल वान तीकुड उर्मी सुश्या इंगा आन्या.

10 “हे शैतान कोडकु नु दृष्टता इंगा खोटा पनता निंडीनोड उंडाव, आंता नीतिमानलाओर दुश्मना, नु प्रभुनि सरळ दावाल उलटा शेशेद इडवाव येम?

11 तर इपुड सूड, प्रभुंती शेई नी मिंदा उंडाद, नु गुडचोड आयाव इंगा काही वेळ नंताक निक सूर्य कम्पीयाक फोई,” मग लगेच अलीम मिंदा धुके इंगा मोबू फड्या इंगा मनालनी यवारतरी शेई फटी नडपियाला आंका इकाडआकाड तीर्गुका मन्सुलाद फुडकुदेंग आंठ्या.

12 आपुड येम आय्या आदी सुशी राज्यपाल विश्वास फेट्या, प्रभून शिक्षणता वाड चकीत आय्या.

??

13 पौल इंगा यवार वान सोबतील उंडीर वार पफे तीकेल समुद्रदावाता यलीर, वार पंफुलीयालोन पिर्गा उरुक वचीर, पण योहान (मार्क)वारणी इडशी वापस यरुशलेम शहरकी फोया.

14 पौल इंगा वान सोबतील बरनबा प्रवास मुंदारकी चालू फेटीर, पिर्गादिगार्केल मुन्दार्की वार पिसिदियालोन अंत्युखीयाक फोईर इंगा शब्बाथ दिवसनाड† वार सभास्थानला फोईर इंगा आंदू कुसनीर.

15 आपुड नियमशास्त्र इंगा संदेष्ट्याल लेखुद वाचास्काम आयनेका सभास्तान अधिकारील पौल इंगा बर्णबा निरोप आम्पीर, “हे तमुलू, इंडूड मंदीक येमाना मदत आय्यी इल्ला काही बोधवचनलु शेपना.”

16 पौल नीला फड्या इंगा स्वताद शेई मिन्दिक शेशी आन्या, “हे इस्राएल मंदीलाला इंगा द्यावारकी येस्कुनेतोर यहूदी लेनोर ऐकायना.

17 इ इस्राएल मंदी द्यावार मना आबातातागारदी निवड शेश्या इंगा वार या काळला मिसरला इंगोगोर आंका निलदूर, आ काळला द्यावार वारणी वाढायमत्या इंगा शेईल सापी वारणी आंदकेल बेटीक येकोच्या.

18 इंगा द्यावार जंगललोन चाळीस वर्षला वारकी सहनशीलता सुपिच्या.

19 द्यावार कनान प्रदेशलोन सात राष्ट्रलदी नाश शेश्या, द्यावार वारी जमीनलु वान मंदीक इच्या.

20 इदी साधारणपणे चारशेपन्नास वर्षला घडाप्या, दान नंतर द्यावार शमुवेल संदेष्ट्यान नंताक स्वता मंदीक न्यायाधीश नेमाशी इच्या.

21 मग मंदी राजाद मागणी शेशीर, द्यावार वारकी किश कोडकु शौल इन इच्या, शौल इड बन्यामीन वंशटोळ उंड्या, वाड चाळीस वर्ष नंताक राजा उंड्या.

22 मग द्यावार शौलनी तीशेश्या, द्यावार दावीदनी वार राजा शेश्या, दावीद विषयला द्यावार इल्ला माटलाळ्या इशायान कोडकु, दावीद नाक ना मन लेका शिकीनाड, वाड नाय आन्नी इच्छाल पूर्ण शेशी.

23 इ दावीद वंशकेले द्यावार इस्राएल मंदीक ताराशेतोड ऐकोन वच्या, वाड वंशज येशुड उंडाड, द्यावार इदी शेशेद अभिवचन इच्चिन्या.”

24 येशुड दाकाना पहिला आंता इस्राएल मंदीक योहान उपदेश शेश्या, वार अंतकरणला बदल कावाला आंकान योहान मंदीक शप्या की, वार बाप्तिस्मा तीस्कोना बेक.

25 यपुड योहान स्वताय फनील संपा मतुतून्या, आपुड वाड आन्या, “नीन यवार उंडान इल्ला मिक वाटास्ताद? नीन ख्रिस्त लेन, वाड यंक्सार वस्तूनाड, वान बुटलाद दाराम पण इडशेद नाद लायकी लेद.”

26 ना तम्मूळलाला, अब्राहम परिवारलोन कोडकूलाला इंगा मीर यहूदी लेनोर पण खरेम द्यावार्दी उपासना शेशेतोर, ऐकायना! इ तारणदी बातमी माक शपकामला वच्या.

27 यरुशलेम शहरला निलस्चेतोर यहूदी इंगा वार अधिकारील इर वान ओळखायालेर, येशुड इड ताराशेतोड उंड्या, येशुन बहल याय शब्दल संदेष्ट्याल लीवाशीर आय्यी यहूदी मंदी इचांग प्रत्येक शब्बाथ दिन्मूनाड वाचास्काम्ला वच्या, पण वारकी आदी समजायाल्या, यहूदी मंदी येशुन दोषी ठहरा मतीनेन्का वार आ भविष्यवाद्यली शब्दल खरेम ठरामतीर.

28 येशुड यंटिक सैयाला दिंदी खरेम कारण वार फुडकी शकायालेर, पण वार पिलातकी विनती शेशिर वान जेमता मतेयाला.

29 शास्त्रला येशुन बहल इ माटलू लीवाशिनेय उंड्या की, याय वाईट आय वान बहल घडाशेय उंड्या, आय आंता इ यहूदी मंदी येशुन शेशीर, मग वार येशुन क्रूस मिंदकेल किंदीक तीस्कोनीर इंगा वान कब्रला फेटीर.

30 पण द्यावार वान सचीनलोन्केल लेप्या.

31 दिन नंतर, संगेम नाळ नंताक येवार वान सोबत उंडीर, वारकी गालील प्रांतकेल यरुशलेम शहर नंताक येशुड दर्शन इच्या, वार मंदी इपुड वान साक्षीदार आंका मंदी मुंदार उंडार.

32 मिम मिक द्यावार याद अभिवचन मा आबातातागारकी इच्या आ विषयला सुवार्ता शप्ताम.

33 मिम वार बीळलु (संतान) उंडाम इंगा द्यावार इदी अभिवचन मा बाबतीला खरेम शेशी सुपिच्या, द्यावार इदी येशुन सचीनलोन्केल डबल लेपीन दीनता शेश्या, मिम इ विषयला स्तोत्रसंहिताला पण वाचास्ताम: “नु ना कोडकु उंडाव, इफोद नीन निक जन्म इचीनान.”

34 शिवाय वाड सडाशी परिस्थिती नंताक फोवा राद दांचांग वाड वान सचीनलोन्केल लेप्या, इ विषयला वाड इल्ला शपिनाड की, 'दावीदकी इच्काम्ला वचीनेद पवित्र इंगा पक्का आशीर्वाद मिक इच्यान.'

35 दांचांग इंगा वगा स्तोत्रला वाड आंताळ: “नु नि पवित्र मनशीक कब्रला सडाशेद अनुभव दानियाक फोयाव.”

36 “कारण दावीद वान पिढीद द्यावार इच्छालेका सेवा शेशी सची फोया, मना आबातातागार शेजारी वान बुडशीर इंगा कब्रला वांदी शरीर शडी फो.

37 पण यवान द्यावार सचीनलोन्केल डबल लेप्या, वानकी सडाशेद अनुभव दाल्या.

38 आण्णागारलाला, मिम याद घोषणा शेस्तुनाम आदी मीर समजाशी तीस्कोना बेक: इ वगान तीकेले मी पापलाद क्षमा मिक शिक्की शेकास्ताद.

39 मोशेंदी नियमशास्त्र मिक मी पापकेल मुक्त शेयाद, पण प्रत्येक मणशी यवार वान मिंदा विश्वास फेटार, आदी वान तीकेल आ आंदार विषयला न्यायी ठरामत कामला वस्ताद.

40 संदेष्ट्याल शपिनेय काही माटलु घडाशी, सावध निलना! इ माटलू मी बद्दल कावाराद आंका जपाशी उंडा.

41 अरे धिक्कार शेशेतोरलाला, सूडना, आश्चर्य शेयना इंगा गायब कांडा, येनटीक की मी काळला नीन ओकाट फनी शेस्तान, यवानमिंदा मिद विश्वास कुसनाक फोई येवाराणा आदी स्पष्ट शेशी शपते तरी मीर वान मिंदा विश्वास फेट्टाक फोयार.”

42 यपुड पौल इंगा बर्णबा फोयेदेंक आंटीर, आप्पुड मंदी आनीर की, मुंदार शब्बाथ दिवसनाड वापस दांडा इंगा माक इ विषयला इंगा शपना.

43 सभास्थानलोन बैठक संपाशीनेन्का संगेम यहूदी मंदी इंगा यहूदी मणसाला गता नडशेतोर इंगोगो धार्मिक मंदी पौल इंगा बर्णबा इर यंका फोईर, पौल इंगा बर्णबा इर आ मंदीन द्यावार कृपाला टीकाशी निलदेंक कळकळीता विनंती शेशीर.

13:33 13:33 स्तोत्रसंहिता 2:7. 13:35 13:35 स्तोत्रसंहिता.

44 मुंदार शब्बाथनाड शहरलोन देगार-देगार आंदार मंदी परमेश्वरदी वचन ऐकादेंक ओकाताळा जमा आय्यीर.

45 यहूदी मंदी आ आंदारनि आंदू सुशीर, दांचांग यहूदी मंदीक कोफाम वाटादू, वार पण काही संगेम खराब माटलु माटलाडीर इंगा येम पौल माटलाड्या दान उलटा जगडाम उपस्थित शेशीर.

46 पण पौल इंगा बर्णबा संगेम धैर्यता माटलाडीर, वार आनीर, “द्यावादी वचन मी यहूदीओकी पहिला माक शपाने बेक, पण मीर ईनदेंक नकार इस्तुणार, मीर मिद स्वतादे नुकसान शेस्कोनटूनार इंगा अनंतकाळदी जीवन तीस्कोन्देंक अपात्र ठरास्तुणार! दांचांग मिम इपुड दुसरा देशलोन इंगोगो राष्ट्रलोन मंदीतीकुड फोयाम.”

47 प्रभूड माक आज्ञा इच्चीनाड की, “इंगोगो राष्ट्रवाल्योर इचांग नीन मिम्लान यल्गु इल्ला शेस्तीन दिनकस्रोम की, मीर पृथ्वी मिन्दुड आंदार मंदीक तारणदी दावा सुपिची शकाश्यार.”

48 “यपुड यहूदी लेनेर पौलनि इल्ला माटलाडेतापुड इनीर आप्पुड वार संगेम खुश आय्यीर, परमेश्वर वचनकी वार गौरव इच्चीर इंगा आ मंदी पैकी संगेम जन वचन मिंदा विश्वास फेटीर, येनटीक की वार अनंत काळ जीवन इचांग निवडाशिनोर उंडीर.

49 इंगा परमेश्वरदी संदेश पूर्ण देशला शपीर.”

50 आप्पुड यहूदी मंदी शहरलोन काही धार्मिक आंडेर इंगा पुढारी इरनी भडका मतेशीर, आ मंदी पौल इंगा बर्णबा इर उलटा संगेम खराब माटलु शेशीर इंगा वारणी शहर बेटीक तीशेशीर.

51 मग पौल इंगा बर्णबा इर स्वता काळलाद धूळ झटकाशीर इंगा वार इकुन्या शहरलॉग फोईर.‡

52 इकाड येशुन शिष्यल खुशीता इंगा पवित्र आत्माता पूर्ण आय्यीर.

14

1 पौल इंगा बर्णबा इकुन्या शहरलॉग फोईर, वार आंदूड यहूदी सभास्थानलॉग फोईर, आंदूड मंदी संगे वार माटलाडीर, पौल इंगा बर्णबा इप्रकारता माटलाडीर की, संगेम यहूदी मंदी इंगा यहूदी लेनोर मंदी वार येम शपीर दान मिंदा विश्वास फेट्टीर.

2 पण काही यहूदी मंदी विश्वास फेटालेर, वार यहूदी लेनोर मंदीय मनलु भडकामतीर इंगा बंधूजनला विषयला मनलु खराब शेशीर.

‡ 13:51 13:51 13:51 13:51 मत्तय 10:14-16.

3 दांचांग पौल इंगा बर्णबाड आ जागाला संगेम दिवस मुक्काम शेशीर इंगा परमेश्वर ताकतता येशुन बद्दल धेर्यता शपका निलचीर, पौल इंगा बर्णबाड द्यावार कृपा विषयला साक्ष इच्या, परमेश्वर वारकी पौल इंगा बर्णबानकी चमत्कार इंगा अद्भुत फनील शेशेदेक मदत शेशी वार येम पण शपदूर आदी खरेम ठरा मत्या.

4 पण शहरलोन काही मंदीक यहुदी मंदिय माटलु पटाश्या, दुसरा मंदीक प्रेषित पौल इंगा बर्णबानदी आनकाम पटाश्या, दांचांग शहरला रोंड भागलु फड्या.

5 काही इंगोगो राष्ट्रोर मंदी, काही यहुदी मंदी इंगा वार पुढारी इर पौल इंगा बर्णबान कटीर इंगा वारनी मतेद प्रयत्न शेशीर, वारकी पौल इंगा बर्णबा इरनी गुंडलाता मती मतेशेद उंड्या.

6 पौल इंगा बर्णबा इरकी यपुड दान बद्दल यरका आय्या आप्युड वार आदी शहर इडशीर, वार लुस्र इंगा दब्रे इ लुकवनिया देश नगरला फोयीर इंगा आ शहर आजुबाजूक परिसरलॉग फोईर.

7 इंगा आंदू वार सुवार्ता शपीर.

?????? ?? ?????????????? ?????? ??????????

8 लुस्र इंदू वगान मनशी उंड्या वानी काळलु लंगडा उंड्या वाड फुटीनकेले लंगड्याड फुटीन्ड्या इंगा यपुडूच नडवा लेकुंड्या.

9 पौल भाषण शेशेतापुड इ मणशी ऐकायदु, पौल वान तीकुड कंडलु आन्वी इंगा वानदी नीन शिंगार आय्यान इल्ला आ मणशीद विश्वास उंडाद इल्ला सुशी.

10 बेगाता आन्या, “नि काल मिंदा शिंगार नीला फड!” आप्युड आ मणशी उडी मत्या इंगा नडदेक आंट्या.

11 पौल शेशिनेद मंदी यपुड सुशीर, आप्युड वार स्वता लुकवनिया भाषाला किलीर, वार आनीर “द्यावार मणशी रुपला मा नडमा दिगीनाड.”

12 मंदी बर्णबान ज्युपिटर आनीर इंगा पौलनी मर्क्युरी आनीर, येनटीक की पौल मेन माटलाडेतोड उंड्या*.

13 ज्युपिटरदी मंदिर देगार उंड्या, आ मंदिरोड पुजारी काही यहुल इंगा फुवूल तीस्कोनी वेशी देगार वच्या, पुजारी इंगा मंदी पौल इंगा बर्णबा इर्दी उपासना शेशेदेक वार मुंदार बळी इचेद उंड्या.

14 पण वार येम शेशुणार, इदी यपुड प्रेषित पौल इंगा बर्णबा इरकी समजाश्या आप्युड वार स्वताय

*

14:12 14:12 ?????? ?????????????? ?????????????? ?????? ?????? ?????????? ?????????????? ??????, ?????????? ?? ?????? ?????? ?????????????? ?????????? 14:15 14:15 निर्गम.

बटाल शिम्पीर इंगा मंदी गर्दीला घुसाशीर इंगा बेगो आनीर.

15 हे मंदीलाला, इ माटलु मीर येनटीक शेशुणार? मिम द्यावारलु लेम! मिम यला भावनाल उंडाय, आले माक पण उंडाय! मिम मिम सुवार्ता शपिदेक वचीनाम, मिम मिम शपतुनाम की इ व्यर्थ माटलाकेल मीर मिद मन तीपाला, खरेम जिवंत द्यावार तीकुड स्वताद मन आंचाला, वाडे मोडाम, पृथ्वी, समुद्र इंगा येम पण उंडाद आदी निर्माण शेश्या.

16 भूतकाळला, द्यावार आन्नी राष्ट्रलान वारकी यला बेक आले वागायनीच्या.

17 पण द्यावार इल्ला माटलु शेश्या, की दान मिंदेल वाड खरेम उंडाळ इदी सिद्ध कावाला, वाड मी इचांग शिंगार माटलु शेस्ताड, वाड मिम मोडाम लोंकेल वाना इस्ताड, योग्य वेळला वाड मिम शिंगार पिक इस्ताड, वाड मिम संगेम आन्नाम इस्ताड इंगा वाड मिय अंतकरणलु आनंदता निम्पताड.

18 पौल इंगा बर्णबाड इ माटलु मंदीक शपीर इंगा संगेम प्रयत्नता वार्की यज्ञ अर्पण शेशेदेन नुस वारणी प्रवृत्त शेशीर.

19 नंतर अंत्युखिया इंगा इकुन्या इंदुड काही यहुदी मंदी आंदूक वचीर, वार मंदी समुदायलाय मनलू स्वता बाजूक तीप्पीर इंगा पौलकी गुंडलु मतिर, दांटल्या पौल सची फोया इल्ला समजाशी वार वान जगुका फोई नगर बैट्या येशीर.

20 पण शिष्यल पौलभोवती जमा आयनेका पौल लेशी वापस शहरलॉग फोया इंगा दुसरानाड बर्णबा संगे वाड दब्रे शहरलॉग फोया.

????????????????????? ??????????

21 इंगा आ नगरला वार सुवार्ता शपी संगेम मंदीन शिष्य शेशीर, दान नंतर वार लुस्र, इकुन्या इंगा अंत्युखिया नगरलाक वापस वचीर.

22 इंगा वार आंदूळ शिष्यलनि येशुन मिंदूड विश्वासला मजबूत शेशीर, वार स्वता विश्वासला मजबूत उंडाला दांचांग उत्तेजन इच्चिर, वार आनीर, “संगेम दुखलाक मुती इचका मनाम द्यावार राज्यला प्रवेश शैया बेक.”

23 पौल इंगा बर्णबाड प्रत्येक मंडळीला आबागारदी नेमणूक शेश्या, वार इ आब्बागार इचांग उपवास इंगा प्रार्थना शेशीर, प्रभू येशुन मिंदा विश्वास उंडीनोर इल्ला आंदार आब्बागार उंडीर दांचांग पौल इंगा बर्णबाड वारणी प्रभून शेईला सोपाशीर.

21 येनटीक की प्राचीन काळकेल प्रत्येक शब्बाथ नाळ सभास्थानला मोशेदी पुस्तक वाचाशी सुपीची वांदी घोषणा शेशेतोर मंदी प्रत्येक नगरला उंडार.

२२२२२२२ २२२२२२२२२२२ २२२२२२ २२२२२ २२२२२

22 आप्पुड पौल इंगा बर्णबा इरसंगा मना लोन्केल निवडाशिनोर मन्सूल आंटे बंधूजनलोन्टोड प्रमुख बर्शब्बा आनिनोड यहूदा इंगा सिला इरनी अंत्युखीयाक आंपडीच्या तर शिंगार आय्यी इल्ला आंता मंडळी जताक प्रेषित इंगा आब्बागार इरकी वाटाश्या.

23 इर शेईता वार इल्ला लीवाशी आंपीर: “अंत्युखीया, सिरीया इंगा किलीकीया इंदूटोर इंगोगो राष्ट्रलोटोर तम्मूळलु इरकी प्रेषित इंगा आबागारदी वर्ग ई तम्मूळलाद सलाम.

24 मा पैकी काही मंदीक फोई वार माटलाता मिद जेम घोटाळाला केडपी त्रास इच्या इल्ला मा गुम्मांमिंदा वचीनाद: पण वारकी मिम आला शेशेदेक शपा लेकुन्टीम.

25 दांचांग माद ओकामत आय्यी नेन्का माक इदी बरोबर वाटाश्या की,

26 मना प्रभू येशु ख्रिस्तन फेर इचांग जेम धोकाला येशीने मना प्रिय बंधूल बर्णबा इंगा पौल इर संग्गा काही निवडाशिनोर मन्सूल मी तीकुड आंपाला.

27 दिनकस्रोम यहूदा इंगा सिला इरनी मिम आंपीनाम वार स्वता इ माटलु मिम नोरता शप्यार.

28 येनटीक की मुंदार इचीनेय इ आवश्यक माटला शिवाय मी मिंदा जास्त वजन येया राद इल्ला पवित्र आत्माक इंगा माक योग्य वाटाश्या:

29 आय आंटे मूर्तीलाक अर्पण शेशिनेय पदार्थल, नेचुर, गोंतू फिस्की मतीनेय प्रानील इंगा जारकर्मल इ मीर इड्स्काडाला; इटलाता स्वतान वाचायमत्यार तर मिद शिंगार आय्यी, मुन्दार प्रवास इचांग शुभेच्छा.”

30 वारणी आंपीची नेन्का वार अंत्युखीयाक फोईर इंगा वार आंदार मंडळीन जमा शेशी आदी पत्र सादर शेशीर.

31 दांटल्योदी बोध वाचाशी वारकी आनंद आय्या.

32 यहूदा इंगा सिला इर स्वता संदेष्ट्याल उंडीर, दांचांग वार संगेम माटलाळी तम्मूळलाक बोध शेशीर इंगा स्थिर आय्यीर.

33 आंदू वार काही नाळ नीलचीनेन्का यवार वारणी आंपीनीर वार तीकुड फोयेदेक तम्मूळलू वारणी शांतीता आंपडीच काडीर.

34 पण सिलान्की आंदू इंगा निलदेक शिंगार वाटाश्या.

35 इंगा पौल अन बर्णबा इतर संगेम मंदी सोबत प्रभूनदी वचन शिकामतका इंगा सुवार्ताद घोषणा शेस्का अंत्युखीयाक निलचीर.

२२२२ २२२२२ २२२२२२२ २२२२ २२२२२

36 मग काही दिवस नंतर पोल बर्णबान आन्या “या-या नगरला मनाम प्रभून वचनलाद घोषणा शेशीर आंदू डबल फोईगास बंधू जनलान भेटाशी वार यला उंडार इदी सूदाम.”

37 बर्णबानदी इच्छा उंड्या की, यवान मार्क आंटार आ योहाननी बरोबर तीस्कोनाला.

38 पण पौल की वाटाश्या की, पंफुलीया नुस यवाड मनालनी इडशी फोइन्या इंगा मना संग्गा फनी शेशेदेक दाल्या वान सोबतिक तीस्कूनेद बरोबर लेद.

39 दिन मिन्दकेल शेंगेम मतभेद निर्माण आय्यी वार वगारमेगार नुस अलग आय्यीर इंगा बर्णबा मार्कनी तीस्कोनी जहाजला कुसनी कुप्रास की फोया;

40 पौल सिलान निवडाशी तीस्कोन्या इंगा बंधू जनलु वान प्रभून कृपा मिंदा सोपाशी नेन्का वाड आंदकेल यल्या.

41 इंगा मंडळीक धेर्य इचका सिरीया इंगा किलीकीया दिन्टल्योन्केल फोया.

16

२२२२२२ २२२२२ २२२२२२२ २२२२२२ २२२२

1 मग पौल दर्बे इंगा लुस्र इंदू किदीक वच्या; इंगा सूडना, आंदू तीमथ्य फेरोड येवाडो ओगाड शिष्य उंड्या; वाड विश्वास फेटेदान यादो ओगा यहूदी आंडीदान कोडकु उंड्या, वान आबाड हेल्लेनी उंड्या.

2 वांदी लुस्रलोन इंगा इकुन्या लोनटोर विश्वास फेटेदोर तम्मूळ बागा स्वागत शेशीर.

3 तिमती मना संग्गा दावाला इल्ला पौलदी इच्छा उंड्या; आप्पुड आ जागाला यवार यहूदील उंडीर वार इचांग वाड वान तीस्कोनी वादी सुंता शेश्या; येनटीक की वान आबाड ग्रीक उंडाड इदी आंदारकी यरका उंड्या.

4 आप्पुड वार नगरकेल फोता-फोता यरुशलेम शहरलोन प्रेषित इंगा आब्बागार इर याद ठराव शेशीनीर वारकी पाळायदेक नेमाशी इच्चीर.

5 दिन मिंदकेल मंडळील विश्वासला स्थिर आय्या इंगा दिवसान दिवस वाढास्का नडश्या.

२२२२२२ २२२२२२२

6 यंक्सार आशिया प्रांतला वचन शपिदेक वारकी पवित्र आत्मा तीकेल प्रतिबंध आईने इचांग वार फुग्रीया इंगा गलतिया इ प्रांत लोन्केल फोईर.

7 इंगा मुसिया प्रांत नंताक वचीनेन्का बिथुनिया प्रांतला फोयेद वार प्रयत्न शेशीर; पण येशुन आत्मा वारनि फोनीयाल्या.

8 मग वार मुसिया देगारकेल फोई त्रोवस शहरकी किंदीक फोईर.

9 आंदू मोबुला पौलकी इल्ला दृष्टांत आय्या की, मासेदोनियाला यवार तरी वगा मणशी नीला फडी मनालनी विनंती शेस्तुनाळ की, “इकाड मासेदोनियाला वची माक मदत् शेय.”

10 वांकी इल्ला दृष्टांत आयनेका आ मंदीक सुवार्ता शपदेक द्यावार मंमलान कुतेशिनाड इल्ला अनुमान शेशी मिम मासेदोनियाला फोयेदेक लगेच विचार शेस्तीम.

११ ११११ ११११११११११ ११११११ ११११११११११ ११११११

11 आप्पुड त्रोवसाकेल जहाज ला कुसनी मिम शिंगार समभ्राकेस बेटकी फोतीम इंगा दुसरा नाळ नियापुलीस शहरकी फोतीम.

12 आंदकेल फिलीप्पी शहरकी फोतीम; आदी मासेदोनियालोन इ भागलोदी पहिलादे नगर उंडी आंदू रोमन मंदीद वसाहत उंडाद आ नगरला मिम तोडेम नाळ नीलस्तिम.

13 मग शब्बाथ नाड मिम वेशी बेटिक वंका कंटामकी, यंदू प्रार्थना आतूनटाद इल्ला माक वाटाश्या आंदू फोई कुसुंटीम; इंगा या आंडेर आंदू जमा आयनीर वार संगगा माटलाड देक आंटीम.

14 आंदू लुदिया फेरूद यादो ओगा आंडीद उंड्या; आदी थुवतीरा नगरदी उंडी जांभळाय बटाल आंमदु; आदी द्यावार्दी उपासना शेशेद उंड्या, आदी माद भाषण ऐकाश्या; दांदी अंतकरण प्रभूड इल्ला तयार शेशाकी पौल शप्काम तीकुड आदी लक्ष्य इच्या.

15 मग दांदी इंगा दान घरानाद बाप्तिस्मा आयनेका आदी इल्ला विनंती शेश्या की, “नीन प्रभून मिंदा विश्वास फेटेदान उंडान इल्ला जर मीर मानास्तुनार तर ना ईलकाडा वची निलूना.” दान आग्रह इचांग आदी विनंती माक मान्य शेय्या बेक आय्या.

१६ १६१६ १६१६१६ १६१६१६ १६१६१६

16 मग इल्ला आय्या की, मिम प्रार्थना जागा तीकुड फोयेताप्पुड येवात तरी ओगा दृष्ट आत्मा आंटीनेद आन्बीडा माक कमशा, दान फईला वच्चू, आदी भविष्य शपी दान धन्यालकी संगेम दुडलु कमाशी इच्चू.

17 आदी पौल इंगा मा यंका वची बेगगे आन्त्या, “इ मंदी परात्पर द्यावार दास उंडार, इर मनाक तारणदी दावा शेप्तार.”

18 इल्ला आदी संगेम नाळ शेयदू; मग पौलकी संगेम खराब वाटाश्या इंगा यंकाक तीरगी वाड आ

दृष्ट आत्मान आन्त्या, “येशु ख्रीस्तन फेरता नीन नीक आज्ञा शेस्तान की, नु दिन लोन्केल येली फो.” इंगा आदी लगेच येली फोया.

१९ १९१९ १९१९१९ १९१९१९ १९१९१९१९ १९१९१९

19 मग मनाद कमाशेद आशा फोया इल्ला सुशी दान धन्याल पौल इंगा सिला इरनि फटी बाजार अधिकारीला तीकुड जगुका फोइर.

20 इंगा वार वारणी अधिकारीला मुंदार नीला फडा मती आनीर, “इ मंदी यहुदी उंडी मा नगरकी त्रास इस्तार.

21 इंगा मा रोमन मंदीक याद रिती रिवाज स्वीकार शेशेदेक इंगा आचरायदेक योग्य लेद वार इदी शप्तार.”

22 आप्पुड मंदी वार मिंदा लेशीर इंगा अधिकारील वारी बटाल शिंपी इंगा वारनि छडील मतेद आज्ञा इच्चीर.

23 मग संगेम फटकाल मतीनेन्का वारणी बंदी शाळाला येशी वार बंदी शाळा नायककी वारणी बंदीबस्तला फेटेद हुकुम इच्चीर.

24 वांकी इल्ला हुकुम शिकीनेन्का वाड वारणी बंदी खानाला येशी वारी काळलु खोडाला अडका मत्या.

25 आर्दाम मबुला पौल इंगा सिला इड प्रार्थना शेस्तापुड इंगा फदुल फाडी द्यावार्दी स्तुती शेस्तापूड उंगो बंदीवान वारदी ऐकादूर.

26 आप्पुड येकायेक इल्ला फेदाद भूकंप आय्या की बंदीशाळाय काळलु डगमगाश्या, आन्नी दरवाज्याल लगेच उघडाश्या इंगा आंदारि बंधनलु तेगी फोया.

27 आप्पुड बंदीशाळा नायक लेशिगास बंदीशाळाय दरवाजाल उघडा उंडाय सुशा; इंगा बंदितोर फारी फोईर इल्ला विचार शेशी वाड तलवार उपसाशी स्वताद घात शेशेतोड उंड्या.

28 इंताळला पौल बेगगे कीरली आन्त्या नु स्वताक येमी नुकसान शेस्कोनाक; येनटीक की मिम आंदार इंदे उंडाम.

29 मग दिवा येकोची वाड नोनिक फारका फोया, नडगुका-नडगुका पौल इंगा सिला इरी काळलु मोक्या.

30 इंगा वारणी बेटिक तिशी आन्त्या “साहेब, नाद तारण कावाला दांचांग नीन येम शैया बेक?”

31 वार आनीर, “प्रभू येशुन मिंदा विश्वास फेट आंटे नीद इंगा नि घराणाद तारण आय्यी.”

32 वार वान इंगा वान इंटलोन आंदारकी प्रभुंदी वचन शपीर.

33 इंगा आ मबुलोन आद्दे टाईम वाड वारणी देगार तीस्कोनी वारी जखमलु कडग्या; इंगा आपुडे वाड इंगा वान इलुटोर आंदार मनुष्यल बाप्तिस्मा तीस्कीनीर.

इदी माक समजाशी शप्यार येम? येनटीक की मीर माक अनोळखी माटलु ऐका मतुतूनार दिंदी अर्थ येम इदी समजाशी तीस्कोनाला इल्ला माड इच्छा उंडाद.

20 येनटीक की मीर माक अनोळखी माटलू ऐका मतुतुणार; दिंदी अर्थ येम उंडाद इदी समजाशी तीस्कोनाला इल्ला माड इच्छा उंडाद.”

21 येम तरी कोताद विषय शप्या ऐकाशीन शिवाय आंदार अथेनेकर इंगा आंदू नीलचेटोर इंगोगार मंदी इर्दी वेळ फोवा कुंदु.

?????????? ???? ?????????? ?????

22 आपुड पौल अरियपग नाडमा नीला फडी आन्या अरे अथेनेकरटोर, मीर आन्नी बाबतीला द्यावार द्यावारलाक संगेम मान इचेटोर इल्ला नाक कंपीस्ताद.

23 येनटीक की नीन तीर्गुका-तीर्गुका मी उपासनाय वस्तूल सुस्तांना, अनोळखी द्यावाकीं इ अक्षरलु लीवाशिनेद वेदी नाक आढळाश्या येमटीद मीर अज्ञानता भजन शेस्तार आदी नीन मिक जाहीर शेस्तान.

24 या द्यावार दुन्याम इंगा दांटलोनी आंताच निर्माण शेश्या वाड स्वर्ग इंगा पृथ्वीटोळ उंडी शेईता बनामतीने इंटल्या नीलवाड.

25 इंगा वांकी एमी कमी लेद, दांचांग मणशी शेईकेल वांदी सेवा घडाला इल्ला पण लेद; येनटीक की जीवन जेम इंगा आंताच वाड स्वता आंदारकी इस्ताळ.

26 इंगा वाड ओकोन देगार नुस मनुष्यलाय आन्नी राष्ट्र निर्माण शेशी वार पृथ्वी संबंध बेनु मिंदा नीलाला इल्ला शेशिनाळ; इंगा वांदी नेमाशिनेद वेळ इंगा वारदी इनलाद सीमा वाळे ठहरा मतीनद उन्डाद.

27 दिनकस्रोम की, वार द्यावारनी फुळकुकाम इ आशाता शेइयाला इंगा दान यला तरी शिकाआला, वाड मना पैकी यवार तीकेल पण दुराम लेळ.

28 येनटीक की मनाम वान इचांग जगास्ताम, वागास्ताम इंगा उंडाम आले मी कवील पैकी पण यंता तरी जन आनीर की, मनाम वास्तविक वान वंश उंडाम.

29 तर मग मनाम द्यावार वंशज उंडतांना माणशी हुशारीता इंगा कल्पनाता कोराशिनेर बंगार, रूप किंवा राय, इर आकृती लेका द्यावार उंडाम इल्ला मनाक वाटा रोद.

30 अनोळखी काळ तीकुड द्यावार कनलू मुस्कोन्या, पण इपुड आंदार आन्नी तीकुड पश्चात्ताप शैयाला इल्ला वाड मनुष्यलाक आज्ञा शेस्ताळ.

31 वाड इल्ला वगा दिवस नेमाशीनाळ की, यफोद वाड मनाम नेमाशीने मणशी* इन तीकेल जगदी न्याय निवाडा नीतीमत्वता शेशेतोळ उंडाळ; वाड वांकी

सचीनेन्का लेपीगात इ विशयदी प्रमाण आंदारकी पटामतीडाड.

32 आपुड सचीनोर पुनरुत्थान विषयला ऐकाशी यंता तरी जन थट्टा शेस्तुनार, यंता तरी जन आनीर, “इ विषयला मिम मिद इंगा ऐकशाम.”

33 इंता आय्यी नेन्का वार लोकेल येली फोया.

34 तरी काही मनसलू वांकी चीपकाशी उंडी विश्वास फेटीर; दांटल्या दिओनुस्य अरिय-पगकर, दमारी फेरूद यादू आंडीद इंगा वार संगा इंगोगोर यंता तरी जन उंडीर.

18

????????? ?????? ?????

1 येंगसारा पौल अथेने शहर ईळश्या इंगा करिथ शहकीं फोया.

2 करिथला पौल वगा यहुदी मनशिक भेटाश्या यवांदी फेर अक्कीला इल्ला उंड्या, वाड पंत प्रांतटोळ उंड्या, स्वता वळती प्रीस्कील्ला दिन संगा वाड इटली नुस वचिन्या, येनटीक की आंदार यहुदी मंदी रोम शहर इडशी फोवा बेक इल्ला हुकुम क्तौद्याळ तीशिन्या, पौल वारणी भेटादेक फोया.

3 पौल लेकाने वार तंबू बनामतेटोर उंडीर, वाड वार संगा नीलच्या इंगा वार संगा फनी शेशेदेक आंट्या.

4 प्रत्येक शब्बाथनाळ पौल सभास्थानला यहुदी मंदी इंगा ग्रीक मंदी संगा माटलाळदू, इंगा वाड यहुदी इंगा ग्रीक मंदीय मनलू तीपेळदी प्रयत्न सेस्का उंड्या.

5 यपुड सिला इंगा तीमथ्य इर मासेदोनीया नुस वापस वचीर, आपुड पौल यहुदी मंदीक उपदेश शेशेदेक स्वताद वेळ इहेक आंट्या, येशु इळे ख्रिस्त उंडाळ. इल्ला साक्ष इहेक आंट्या.

6 पण यहुदी मंदी पौलकी विरोध शेशीर, वान यहुदी मंदी खराब रीतीता माटलाळीर, आपुड मनाद निषेध दर्शवादेक पौल स्वता फई मिंदूळी बटाल झटकाशा, वाड यहुदी मंदीन आन्या, “जर मिड तारण काल्या, तर दान ला मिद दोष उंडी! मिद नेत्तुर मी नतीके उंडाला! नीन निर्दोष उंडान, आंदकेल मुंदार नुट नीन इंगोगो राष्ट्रटोर मंदी तीकुडे फोयान.”

7 पौल आंदकेल येत्या इंगा सभास्थान देगार निलचेटोळ तीत युस्त फेरटोळ द्यावार उपासक इन इल्लुक फोया.

8 आ सभास्थान क्रिस्प इळ पुढारी उंड्या, क्रिस्प इंगा वान इल्काटोर आंदार प्रभून मिंदा विश्वास फेट्या, करिथ इंदूटोर मंदी पौलुय मातलू ऐकाशीर

28 यपुड वार इदी इनीर आप्पुड वार संगेम कोफाम फडीर इंगा बेगगे कीरली आनेदेंक आंटीर, “इफिसटोरदी अर्तमीद फेदाद उंडाद.”

29 शहर लोन मंदीला गोंधळ येगर्या इंगा मंदी गायस इंगा अरीस्तार्ख इ पौल संगे आनी प्रवास शेशेतोरनी मासेदोनीयाला निलचेतोरनी फटी नाटचगृहला एका फोईर.

30 पौलकी मंदी मुंदारकी फोयेद इच्छा उंडचा पण येशुन अनुयायील वान इल्ला शेरानिया कुंदुर.

31 पौलुय काही सोबतील यवार प्रांत अधिकारी उंडीर, वार निरोप आंपडीची वाड नाटचगृहला फोवारोद इल्ला कळकळीद विनंती शेशीर.

32 ओगातळा जमा आयनेका मंदी ओगाट घोषणा शेशेदेंक आंटीर तर दुसरा मंदी इंगोगाट घोषणा शेशेदेंक आंटीर, दांचांग आंता जमा आईनोर गोंधळाशी फोइर इंगा दान्टल्योन संगेम मंदीक यरका लेकुंडचा की, मनाम इ न्याय भवनला ओगातळा येनटीक वचीनाम.

33 यहुदी मंदी आलेक्सांद्र फेरोन ओगा मंशीन दोबुका एका फोई आंदार मुंदार नीला फडामतीर, वाड वान स्वता शेतलाता खुनवाशी वारकी समजा मतेद प्रयत्न शेशेदेंक आंटाचा.

34 पण यपुड मंदीक समजाश्या की, वाड यहुदी उंडाड, आप्पुड देगा-देगार रोंड घंटाल सारखा वार वगा आवाजता किलुका निलचीर, “इफिसटोरदी अर्तमी द्यावार फेदाद उंडाद.”

35 शहरटोड लेखनिक मंदीन शांत शेस्का आन्या, “इफिसटोर मंदी, फेदा अर्तमी द्यावादी इंगा स्वर्गकेल फडीने पवित्र गुंडूद इफिस इदी रक्षणकर्ता उंडाद, इदी यवाकी यरका उंडाद इल्ला ओगाड तरी मणशी दुन्यामला उंडाड येम?

36 या अर्थता इ माटलु नकार शैया दाव दांचांग मीर शांत नीलवाने बेक, उतावळा पना शैया राद.

37 मीर इ इदारणी इंदूक ऐकोन वचीणार, खरेम तर वार मंदिर लोंदी येमटीद पण दोंगा शैया लेद किंवा मना द्यावादी निंदा शैया लेद.

38 जर देमेत्रीय इंगा वान संगे उंडीने कारागीरलाय येमाना तक्रारील उंटे, तर दांचांग न्यायलयलु उघडा उंडाय, आंदू वार वगामेगार मिंदा आरोपलु येशी शकास्तार.

39 पण जर मिक यादाना माटाद चौकशी शेशेद उंटे तर हमेशा सभाला दान संबंधला विचार शेस्काम्ला वच्ची.

40 इफोद इंदू येम पण घडाशीनाद, दान बदल योग्य इदी कारण मनाक शपा दाद, दांचांग मनामे इदी दंगल चालू शेस्टीम इल्ला आरोप मना मिंदा वचेद येरपु

उंडाद.”

41 इल्ला शपकाम आय्यी नेन्का वाड जमा आईनोरनी फोयेदेंक शप्या.

20

११११११११११, ११११११११ ११११११११ ११११११११
१११११११ १११११ ११११

1 यपुड गोंधळ थांबाश्या, आप्पुड पौल येशुन अनुयायीलनि भेटादेंक कुतेश्या इंगा वारकी उत्तेजन इचीनेन्का वारदी निरोप तीस्कून्या इंगा वाड मासेदोनीयाक येल्त्या.

2 मासेदोनियाकेल फोयेतापुड वेगवेगळा जागाला उंडीनोर येशुन अनुयायीलाक वाड संगेम माटलु शपी धीर इच्या, मग पौल ग्रीस प्रांत वच्या.

3 आ जागाला वाड मूड महिनाल नीलच्या, पौल सिरिया प्रांतला समुद्र दावाता एलीनेन्का, यहुदी मंदी वान उलटा कट रचाशीर, इदी सुशी वाड मासेदोनीया नुस वापस वचेद ठरा मत्या.

4 वार संगे काही मंदी उंडीर वार इल्ला: बिरुया नगरलोन पुरोन कोडकु सोपत्र, थेस्सल्लिका इंदुड अरीस्तार्ख इंगा सकुंद, दर्बा इंदुड गायस इंगा तीमथ्य, तुखीक इंगा त्रफिक इर आशिया प्रांतलोनटोर उंडीर.

5 इ मन्सूल मा मुंदारकी फोईर इंगा त्रोवस शहरला माद दावा सुदेंक आंटीर.

6 बेखमीर रोटचाद यहुदी फंडगा बाद मिम फिलीप्पी इंदकेल समुद्र दावाता यलतीम इंगा आय्यीद नाळाक त्रोवस इंदू वारकी फोई भेटास्तीम इंगा आंदू सात दिवस निलस्तीम.

१११११११

7 मग हप्ता पहिला नाळ मिम आंदार रोटचाल तेमपुदेंक ओगातळा उंन्याप्पुड*, पौल वार संगे माटलाडदेंक आंटाचा येनटीक की दुसरा नाळ येल्तेद वांदी बेत उंडचा, वाड आर्दाम मबुनंताक माटलाडका नीलच्या.

8 माडी मिंदुड या खोलीला मिम जमा आय्यी निंटीम आंदू संगेम दिवाल उंडचा.

9 युतुख फेरोड ओगा जवान खिडकिला कुसिंडचा, पौल माटलाडेटापुड वाड निहारला इंता गुंगाशीन्या की, वाड तिसरा मजली मिंदकेल किंदा फडचा, यपुड वान येतीर, आप्पुड वाड सचीनोड शिक्क्या.

10 पौल किंदीक फोया इंगा वान झाकाश्या इंगा वान स्वता शेईता दोक्काला फटी आन्या, “चिंता शैया कुंडा! वानला इंगाना जेम उंडाद.”

* 20:7 20:7 ११११११११ ११११११११११ ११११११११११ ११११११११११ प्रभु भोजन

11 मग पौल मींदीक फोया, रोटचा तेम्प्या इंगा आदी तिन्त्या, फदु फुटी नंताक वार संग्गा माटलाडचा, मग वाड फोया.

12 आ मोग्गिबडान वार जिवंत इल्ला इल्लुक एका फोईर, वार आंदारकी समाधान आय्या.

???????? ???? ?

13 आंदकेल मिम मुंदार की एलतीम इंगा अस्सा इ नगरला समुद्र दावाता येलतीम, आंदू मीं पौलनी येस्केन तुन्टीम, वाडे इल्ला प्रकारता योजना शेशिन्या, आदी म्हणजे वाड स्वता नळस्का हियेद.

14 यपुड माक वाड अस्सा इंद भेटाश्या, आप्युड मिम वान जहाजला तीस्कोनटीम इंगा मिम मितुलेने शहरला फोतीम.

15 दुसरा नाळ मिम जहाजता मितुलेनेकेल यलतीम इंगा खियास बेट मिंदा वस्तीम, मग दुसरा नाळ सामा बेट दाटटीम इंगा वगा नाळ नंतर मिलेत शहरला वस्तीम.

16 येनटीक की पौल ठहरा मतीन्या की इफिस इंदू थांबा रोद, आशियाला वांकी जास्त वेळ थांबा शेळदी लेकुंडचा, वाड घाई शेस्का उंडचा येनटीक की शक्य आते पन्नासवा दिवस फंडगा इचांग वांकी यरुशलेम शहरला निलचेळदी उंडचा.

???????? ?

17 मिलेत नुस इफिस इंदू निरोप आपडीचीपौल इंदुळ मंडळी आबागारनि कुतेस्कोन्या.

18 यपुड वार वचीर, आप्युड वाड वारणी आन्या, आशियाला वस्तीन आफोदोळ नुस नीन मी संग्गा उंडतांना यला निलस्तीन इदी मिक यरका उंडाद.

19 नीन प्रभुंदीसेवा नम्रतागोन इंगा यडस्का शेसतीन, यहुदी मंदी शेशीने कट इचांग निर्माण आयीने उपद्रवलाक नोर इस्तांना नीन वांडी सेवा शेस्तीन.

20 येम पण मी शिंगार इचांग उंडचा वार मिक शपदेक याद पण कसर फेटालेर, इदी मिक यरका उंडाद इंगा इ माटलु जाहीर पनता इन इलूइलूकेल शपीदेक नीन यपुड पण यंकाक मुंदार सुळा लेन.

21 पश्चात्ताप शेशी द्यावार तीकुड तीरगेळ विषयला इंगा स्वता प्रभू येशु ख्रिस्त विषयला यहुदी इंगा यहूदी लेनोर मंदीक सरखाने साक्ष इच्या.

22 इंगा इपुड आत्मा आज्ञाता यरुशलेम शहरकी फोतुनाम इंगा आंदू ना बहल येम घाडाशी इदी यरका लेद.

23 नाक फक्त ओकाटे माटा यरका उंडाद की प्रत्येक शहरला पवित्र आत्मा ननु सावध शेस्ताद, तुरुंगवास

इंगा संकटलु नाद दावा सुस्तुनाय इदी वाड नाक शप्ताळ.

24 नीन ना जीवनविषयला काळजी शेयान, आंदार कना महत्वद माटा आंटे नीन नाद फनी पूर्ण शेशेद, प्रभू येशुड याद फनी नाक इच्या आदी नाक पूर्ण शेयाने बेक आदी फनी आंटे द्यावार कृपा बहलदी सुवार्ता मंदीक शपा बेक.

25 राज्यद घोषणा शेस्का या मंदीला नीन तीरगुतीन आ मी दिन्टल्योन्केल येवार्कीच नीन डबल काम्पियाक फोयान इदी इपुड नाक यरका उंडाद.

26 दांचांग नीन मिक जाहीर पणता शप्तान की, आंदार नेत्तुर संबधता नीन निर्दोष इल्ला उंडान.

27 द्यावार्दी पूर्ण इच्छा येम उंडाद इदी प्रकट शेशेदेक नीन यपुड पण यंकाक मुंदार सुडालेन.

28 मिद स्वताद इंगा द्यावार आंता मंदीद, यवारनी द्यावार मिक इच्चीनाड, वारदी काळजी तीस्कोंडा, द्यावार कळपदी काळजी तीस्कुणेद फनी पवित्र आत्मा मिक इच्चीनाड, मीर मंडळी इचांग पण मेंढन्याल साकेटोर लेका उंडा बेक, इदी मंडळी द्यावार स्वताद नेत्तुर इच्ची कोंकूडाद.

29 नाक यरका उंडाद की, नीन फोई नेन्का मी नडमा दृष्ट लांडगाल वच्ची, आय्यी कळपलान इडवाक फोई.

30 मी लोन्केल पण मंदी लेशिगास शिष्यलकी, चुकीद इल्ला शिका मती मना यंका एका फोयार.

31 दिनकस्रोम सावध उंडा, मी लोन्केल प्रत्येकोरनि फोईने मूड वर्षल कंडलाला कण्येळलु येकोची सावध शेशेद नीन यपुडूच थांबा मता लेन इदी ध्यानाम शेयना.

32 इंगा इपुड नीन मिमलान द्यावार इंगा वचन कृपाला अधीन शेस्तान, याद मिद वाढ शेशेदेक समर्थ उंडाद इंगा आंता पवित्र शेशिनोरकी वतन इहेक समर्थ उंडाद.

33 नीन यवार्दी पण बंगारदी येंडीद इंगा बटालदी लालच फेटा लेन.

34 नीन मना स्वताद इंगा ना संग्गा उंडेटोरि गरजलु ना शेईता भागा मतुतीन इदी मिक शिन्गाराने यरका उंडाद.

35 इल्ला रीतीता नीन मिक उदाहरण शेशी इचीनान की यवार कमजोर उंडार इलोनटोरनि मनाम स्वता मेहनत शेशी मदत शेया बेक इंगा प्रभू येशुन शब्दल लक्षला फेटा बेक, वाड स्वता आन्या, **“तीस्कोणे पेक्षा इच्चेद जास्त धन्यद उंडाद.”**

36 इंगा इदी माटलाडी नेन्का पौल मोकाळ टेकाश्या इंगा अनदार सग्गा प्रार्थना शेश्या.

37 आप्युड प्रत्येकोरकी संगेम यडपु वच्या, वार पौल गोन्तुला फडीर इंगा वाणी मुत्ताल तीस्कूका निलचीर.

23 इंगा इपुड मिम येम शप्ताम आला शेय; मा लोन्केल नाल्गुर मंदी नवस शेशिणार.

24 आ नाल्गुरन जननी तीस्को इंगा स्वताद वार संग्गा शुद्धीकरन शेस्को, आ नाल्गुर जनकी वारदी मुंडन शेया दाला दांचांग वारकी खर्च नु शय, इंगा आंदारकी इदी तेलच्या की, वार येम काही नि बहल ऐकाशिणार आदी खरेम लेद, उलटा नु नियम शास्रद पालन शेस्ताव इदी काम्पीची.

25 यवार यहूदी लेनोर विश्वास फेटेटोर उंडार वारकी मिम पत्र लीवाशिनाम, आदी इल्ला, मूर्तिक एकपिचीनेद आन्नाम वार तीनारोद, नेत्तुर जर गोंतू फिस्की मतीने प्राणीलाड वार तिनारोद इंगा व्यभिचार शेयारोद.”

26 इंगा पौले आ नाल्गुर मंदीन स्वता संग्गा तीस्कोन्या, उन्गो नाळ शुद्धीकरन विधीला वाड सहभागी आय्या, इंगा वाड परमेश्वर भवनला फोया, शुद्धीकरनी दिवसलु यपुड संपाशी इदी जाहीर शेशीर, शेवटनाळ प्रत्येकोर इचांग अर्पण इदेंक वची.

????????? ?????? ?????? ?????? ??????

27 योडं नाळ देगार-देगार संपास्का वचीन्या, गान आशियाटोर काही यहूदीळ मंदी पौलनी परमेश्वर भवनला सुशीर, वार मंदीन भडकामतीर इंगा पौलनी फटीर.

28 वार बेग्याता कीरली आनीर, “इस्त्राएलटोर मंदी, मदत शेयना! इडे वाड मणशी उंड्या, यवाड आंदार मंदीक आंता तीकुड स्वता मंदी उलटा नियमउलटा इंगा इ जागाबहल शिका मतुतुणार इंगा इपुड वाड यहूदी लेनोर मंदीन सुधा परमेश्वर भवनला येकोचीर इंगा इदी पवित्र जागा अपवित्र शेशा.”

29 वार इल्ला आनीर, येनटीक की इफिसटोळ त्रफीमनि वार पौल संग्गा यरुशलेम शहरलोनटोर सुशीनीर, त्रफिम यहूदी लेकुंड्या, वाड ग्रीक उंड्या, मंदीक वाटाश्या, पौलने वान परमेश्वर भवनला एकोची डाड.

30 आंता शहर खवळाशी लेशीर, आंदार मंदी फारदेंक आंटीर, वार पौलनि फटीर इंगा परमेश्वर भवनलोन्केल बेटीक जगीगात तीशीर, लगेच दरवाजाल बंद शेशेदेंक वच्या.

31 वार वान ठार मतेळदी प्रयत्न शेस्तांना रोमी सैन्यला सरदार तीकुड बातमी फोया की, आंता यरुशलेम शहरला आंदार तीकुड गोंधळ उडाशीनाद.

32 लगाने वाड काही शिपाईळ इंगा काही शताधिपतील तीस्कोन्या इंगा वाड यहूदी यंदू पौलनी मतुतूदूर, आंदू फारका फोया, आप्पुड यहूदी मंदी रोमी

सरदारनि इंगा सैन्यन सुशीर आप्पुड वार पौलनि मतेळदी थांबा मतिर.

33 इंगा सरदार पौल तीकुड वच्या इंगा वान फट्या इंगा वान साखळीलता कटेळदी आज्ञा इच्या, इंगा सरदार पौल यवाड उंडाळ इंगा वाड येम शेश्या इविषयला आळग्या.

34 गर्दी लोन्केल अलग-अलग प्रकारी आवाज ऐकासीवच, गोंधळ इचांग इंगा किरलीने इचांग सरदार की खरेम येम उंडाद इदी यरका काक फो, दांचांग सरदार शिपाईलकी आज्ञा इच्या की, पौलनी इमारतला ऐकोन फोवाला.

35 यपुड पौल इमारत पायरी देगार वच्या आप्पुड शिपाईलाक वान लेशी येतकोण फोवा बेक आय्या.

36 येनटीक की जमाव हिंसक बनासका फोतुन्या, जमाव वान यंकाक फोदू इंगा किर्लुका उंड्या, “वान जेमता मतना.”

37 शिपाई पौलनी इमारतला एका फोयार इंताळला पौल सरदारनि आन्या, “नीन येमाना माटलाळू शकास्ताळ येम?” आ सरदार आन्या, “निक ग्रीक माटल वस्ताद येम?”

38 इंगा नाक वाटास्ताद, आ मणशी नु लेव, नाक वाटाश्या या मिसरी मजूर काही दिवसला पहिला बंड शेशी सरकारकी त्रास इचेळदी प्रयत्न शेश्या, वाड नु उंडाव, आ मिसरी मनशी नालुग हजार दहशत टोरन मरूम प्रदेश ला एका फोया.”

39 पौल आन्या, “किल्कीया प्रांतलोनटोर तार्सस नगरला नीलचेटोळ नीन वगा यहूदी उंडान, नीन वगा महत्व शहरटोळ नागरिक उंडान, नीन मिक विनंती शेस्ताम, नाक मंदीन माताला नीयीयांडा.”

40 आप्पुड सरदार वांकी माटलाळेळदी परवांगी इच्या आप्पुड वाड पायरील मिंदा नीला फड्या इंगा स्वता शेईता मंदीक शांत निल्देंक शय्या, यपुड आत्री तीकुड तेपांग आय्यीर आप्पुड पौल इब्री भाषाला माटलाळ देंक आंट्या.

22

????????? ?????? ?????? ?????? ??????

1 बंधू जनलू इंगा आब्बागार मंडळीळ, नीन येम पण इपुड मिक प्रत्युत्तर शेस्तान आदी एकांडा.

2 वाड मना संग्गा इब्री भाषाला माटलाळतुनाल इदी एकाशी वार इंगा शांत आयीर, इंगा वाड आन्या.

3 नीन यहूदी उंडान, नाद जन्म किल्कीयालोन तार्सस नगरला आय्या इंगा नीन इ शहरला गमलीयेल काळला देगार शिनावोळ नुस फेदोळ आयी इनाक आबातातागार नियम शास्रद शिक्षण कडकडीत

रीतीता शिकीनाद इंगा यला मीर आंदार इफोद द्यावार विषयला आवेशी उंडार आले नीन पण उंटीन.

4 मंस्तान इंगा आंडेरणी कटी तुरुंगला येशी शरीरला शिक्षा इच्ची पण नीन 'इ दावाद' पाटलाग शेस्तीन.

5 आ विषयला महायाजक इंगा आंदार आबातातागार वर्ग पण ना साक्षी उंडार; नीन वा तीकेल बंधू जनलाक पत्रल तीस्कोनी दिमिष्की फोदुन; दिनकस्रोम की, यवार आंदू उंडीर वारणी पण कटी यरुशलेम शहरला शासन शेशेदेंक एका दाला.

6 इंगा इल्ला आय्या की, फोता-फोता नीन दिमिष्क शहर देगारा पोहोचास्तीन आप्पुड आंटे मद्यान वेळला मोळामकेल ना भोवती वगा फेदाद यलगु चमकाश्या.

7 आप्पुड नीन भुमी मिंदा फडतीन इंगा "शौल, शौल, नाद छळ येनटीक शेस्ताव?" इल्ला वाणी ना संगी नीन माटलाळ तांना ऐकास्तीन.

8 नीन आळगुतीन, प्रभू, नु यवार उंडाव? वाड नन्नु आन्या, "या नासरी येशुनदी नु छळ शेस्ताव वाड नीन उंडान."

9 आप्पुड ना संगी यवार उंडीर वारकी यलगु काम्पिच्या खरेम, पण ना संगी माटलाळेतोंदी आवाज वार ऐकालेर.

10 इंगा नीन आंटीन, प्रभू नीन येम शेयाला? प्रभूड नन्नु आन्या, "लेशी दिमिष्कला फो;इंगा नु येम पण शेयाला दांचांग ठहरामतीनाळ, आ आंदार विषयला नीक इंदू शपिदेंक वची."

11 आ यलगु तेज इचांग नाक काम्पिया कुंदु; दांचांग ना सोबतील नाद शेई फटी नन्नु दिमिष्ककी एका फोईर.

12 इंगा हनन्या फेरटोळ यवार तरी ओकोळ मणशी उंड्या, वाड नियमशास्रलेका नीतिमान उंड्या इंगा इंदू नीलचेटोर आंदार यहुदीळ वान विषयला शिंगार माटलाळदर.

13 वाड ना देगारा नीला फडी नन्नु आन्या, शौल तमुळ, इकाड सूळ, आद्दे वेळला नीन इंगा वान तीकुड मिन्दिक सुस्तीन.

14 इंगा वाड आन्या मना पूर्वजला द्यावार निसबंधला ठहरामतीनाळ की, वांडी इच्छा येम उंडाद इदी नु समजाशी तीस्कोनाला; इंगा आ नीतिमान मंशीन सुळाला इंगा वान नोरदी आवाज ऐकाला.

15 येनटीक की येम नु सुशीनाव इंगा यीनिनाव आ विषयला नु आंदार मंदी मुंदार दान साक्षी आयाव.

16 तर इपुड उशीर येन्टीक शेस्ताव? लेव, वान फेरुद धावा शेशी बाप्तिस्मा तीस्को इंगा स्वता पापलाद कडगी लय.

17 इंगा इल्ला आय्या की, नीन यरुशलेम शहरकी माघारी वचीनेन्का, परमेश्वर भवनला प्रार्थना शेस्तांना नाद भान लेकुंड्या.

18 आप्पुड नीन वान सुस्तीन; वाड नन्नु आन्या, "बेगाना शेय, येरुशलेम शहरकेल लगान येली फो; येनटीक की नु ना विषयला इचीनेद साक्ष वार मानायाक खोयार."

19 आप्पुड नीन आंटीन, प्रभू, वारकी यर्क उंडाद की, नि मिंदा विश्वास फेटेटोरनी नीन बंदीला येशी प्रत्येक सभास्थानला वारणी मातुतूदन.

20 नीद साक्षी स्तेफन इनदी रक्तामता निंडी फोया आप्पुड स्वता देगार नीला फडी सहमत उंटीन मतुदू इंगा वान मतेटोरी बटाल संभाळीदुम.

21 आप्पुड वाड नाक शप्या, "फो नीन नीनु इंगोगो राष्ट्रतीकुड दुराम आम्पडीस्ताम."

????? ?????????? ?????? ?????????? ????????? ??????

22 इ वाक्य पर्यंत मंदी वांदी ऐकाशीर; मग वार किर्लुका आनीर, दुन्याम लोन्केल इन फेटा कानडा, इनदी जगाशेळदी लायकी लेद.

23 वार किर्लुका इंगा स्वताय बेदूळी बटाल शरीर मिंदकेल तीशेशी मोळामला दुमू उडा मतुतांना.

24 सरदार शिपाइलकी शपीर, पौलनी चाबूकता मतना, इ प्रकारता मंदी पौल उलटा येनटीक किर्लुतुणार इदी सरदार की यरका शेस्कोनेळदी उंड्या.

25 इंगा वार वान वादयलता कटीर, आप्पुड देगार उंडीने शताधिपतीन पौल आन्या, "रोमन मंशीन इंगा यवान दोषी ठहरामता लेद यीलोन देबाल मतकाम कायदेशीर उंडाद येम?"

26 इदी ऐकाशी शताधिपती सरदार देगार फोई आन्या, मनाम इदी येम सेस्तुनाम? आ मणशी रोमन उंडाळ.

27 आप्पुड सरदार वान देगारा वची आन्या, "नाक शप, नु रोमन उंडाव येम?" वाड आन्या, "हाऊ."

28 सरदार उत्तर इच्या, "नीन इदी नागरिक पनदी हक्क संगेम दुडलु इच्ची कोणकोणडान." पौल आन्या, "नीन तर फुटीने गालाने रोमन उंडान."

29 दिन मिंदकेल यवार वांदी चोकशी शेशेटोळ उंड्या वार लगाने वान देगार नुस येली फोया; शिवाय इड रोमन उंडाळ इल्ला सरदारकी तेलच्या आप्पुड वांकी पण येपू आय्या, येनटीक वाड वान कटीन्या.

????????????????? ?????????????????? ?????????? ??????????????????

30 यहुदी मंदी वान मिंदा याद आरोप येकोचीर वाड येम उंडाड इदी खरेम तेल्वाला इल्ला सरदार मनला उंड्या, दांचांग इन्नोगा नाड वाड वान मोकळा शेश्या इंगा मुख्य याजक मंदी इंगा आंता न्याय सभा इरनी

ओगातळा आय्येद हुकुम शेशी पौलनी किंदा ऐकोन वची वान मुंदार नीला फडामतीर.

23

1 मग पौल न्याय सभातीकुड स्थिर दृष्टी शेशी आन्या, “बंधूजनलू, नीन इफोदपर्यंत द्यावार संग्ता पूर्ण सदभावता वागास्का वचीनान.”

2 आप्पुड महायाजक हनन्या इड वान देगार नीला फडीनोन्की वान मुतीक मतेद आज्ञा इच्या.

3 आप्पुड पौल वान आन्या, “इ सुत्राम आंचीनेय गोडाल, नीनु द्यावार मती; नु नियमशास्र लेका नाद न्याय शेशेदेक कुसुन नेन्का नियमशास्र विरुद्ध ननु मतेद आज्ञा इस्ताव येम?”

4 आप्पुड देगार नीला फडीनोर आनीर, “नु द्यावार महायाजकदी निंदा शेस्ताव येम?”

5 पौल आन्या, “बंधूजनलू, इड महायाजक उंडाड इदी नाक यरका लेकुंड्या; येनटीक की नु नी अधिकारीला विरुद्ध खराब माटलाडाक इल्ला शास्रला लीवाशी उंडाद.”

6 आप्पुड वार नडमा ओगा भाग सदुकी इंगा ओगा भाग परुशी उंडाद, इदी ओळखाशी पौल न्यायसभाला बेगगे आन्या, “बंधूजनलू, नीन परुशी इंगा परुश्याल कोडकु उंडान; माद आशा इंगा सचीनोर्दी पुनरुत्थान इसंबंधता नाद चौकशी आतुनाद.”

7 वाड इदी माटलाडतुन्या आपुडे परुशी इंगा सदुकी इरला जगडाम आंटी मंदीला फुट फड्या.

8 येनटीक की पुनरुत्थान लेद इंगा द्यावार दूत इंगा आत्मापण लेद, इल्ला सदुकील आंटा; परुशील तर इ रोंडू माटलु मान्य शेस्तार.

9 आप्पुड फेदाद गडबड आय्या; इंगा याद नियमशास्र शिक्षक, परुशील पक्षद उंड्या वार लोन्केल काईमंदी लेशी तणतण शेस्का आनीर, “इ मणशीला माक एमी खराब कम्पीयाद; जर आत्मा किंवा द्यावार दूत वार संग्ता माटलाडी निन्टे तर मग यला?”

10 इल्ला वारला शेंगेम जगडाम आय्येतापुड; वार पौलनी शिंपेश्यार इल्ला येर्पू आय्यी शिपाईलाक हुकुम इच्चिर की, किंदा फोई वान वार लोन्केल इडपिची बंडीला एका दांडा.

11 आबदे मबुला प्रभूड वान मुंदार नीला फडी आन्या, “दम फट; यला नु यरुशलेम शहरला ना विषयला साक्ष इस्ती आले रोम शहरला पण निक इया बेक आय्यी.”

???????????? ???? ????????????? ???

23:5 23:5 निर्गम.

12 मग फदू फुटीनेन्का, यंता तरी यहुदयाल ओगातळा आय्यी वटू तीस्केन आनीर, पौलदी जेम तीस्कुनी नंताक मिम तिनाक तागाक फोयाम.

13 इदी कट रचाशेतोर मन्सूल चाळीस कना जास्त उंडीर.

14 वार मुख्य याजक मंदी इंगा आब्बागार इरतीकुड वची आनीर, “पौलदी जेम तीस्कुनी नंताक मिम अन्नमकी धक्का आंचा फोयाम, इल्ला कडकडीत वटूता मिम मोमलान बद्ध शेशीगास तीस्कुन्नार.

15 तर इपुड वान विषयला इंगा रवा बारकाइता विचारपूस शेशेद उंडाद, इ निमित्तता वान मना तीकुड एकादावाला इल्ला मीर न्याय सभाला पण सरदारकी समजामताला; आंटे वाड देगार वस्ताड न वस्ताड आपुडे वांदी जेम तीस्कोनदेक मिम तयार उंडाम.”

16 आप्पुड वारमिन्दा लक्ष फेटका कुशीननोड पौल शेल्याल कोडकु ऐकाश्या इंगा गढला फोई वाड पौलकी शप्या.

17 आप्पुड पौल ओगा शताधीपतीन कुतेशी आन्या, इ मोग्बीडान सरदार तीकुड एका फो, इनकी वांकी येम तरी शपेद उंडाद.

18 आप्पुड वाड वान सरदारतीकुड एका फोई आन्या, बंदीवान पौल इड ननु कुतेशी विनंती शेश्या की, इ मोग्बीडान नीतीकुड एका फोवाला, वानकी नि संग्ता माटलाडेद उंडाद.

19 आप्पुड सरदार वांदी शेई फटी वान ओगा बाजूक एका फोई आडग्या, “निक येम शपेद उंडाद?”

20 वाड आन्या, “यहुदयाल इल्ला एकी शेशिनार की, पौल विषयला इंगा रवा बारकाइता विचारपूस शेशे निमित्तता वान किंदा सभाइचांग एका दावाला, इल्ला निक विनंती शेयाला.

21 तर नु वादी इना राद; येनटीक की वारपैकी चाळीस कना जास्त मन्सूल वान इचांग कन्नू फेटकेण कुशिंडार; वार वटू येस्कुन्नार की, वान जेमता मती नंताक मनाम तीना तागा राद; इंगा इपुड वार तयार आयी नी संमतिद दावा सुस्तुनार.”

22 इपुड, “नु इदी नाक शपीनाव इदी यवाकी शपाक, इल्ला आ मोग्बीडाक बारकाइता शपी सरदार वांकी निरोप इच्या.”

23 मग वाड रोंड शताधिपतीलनी कुतेशी शप्या, “कैसरीयाक फोयेदेक दोनशे शिपाइल, सत्तर घोडेस्वार इंगा दोनशे भालेकरलू निम्मा मबुला तयार फेटना.”

24 इंगा गुराम तयार फेटना, दान मिंदा पौलनी कुसना मती फेलिक्स सुभेदार तीकुड संभाळीची एका फोंडा.

- 25 अन वाड इल्ला मजकूरदी पत्र लीवाश्या.
 26 “महाराज फेलिक्स इनकी सुभेदार क्लौद्य लुसिया इनदी सलाम.
 27 इ मंशीन यहुदयाल फटीनीर इंगा वार तीकेल वाड सस्तुन्या, इंताळला इड रोमी उंडाड इल्ला तेलची नेन्का नीन शिपाइल तीस्कोनी वान इडपिस्तीन.
 28 इंगा इन मिंदा आरोप आनचेद येम कारण उंड्या इदी समजाशी तीस्कुणे इच्छाता वार न्याय सभाला किंदीक एका फोतीन.
 29 आप्पुड वार नियमशास्रलोन जगडाम माटला संबंभला वान मिंदा यादो दोष आन्वीनीर, पण सचेद किंवा बंधनदी शिक्षा इच्चे लेका आरोप वान मिंदा लेकुंड्या, इल्ला नाक कमपीच्या.
 30 इ मणशी उलटा कट आय्येद उंडाड इल्ला नाक बातमी शिक्कीन नगरेमे नीन वान मी तीकुड आम्पडीचीनान, दोष आन्चेतोरकी पण नीमुंदार नीला फडला आंका शपिनान, सुखरूप उंडाला.”
 31 शिपाइल हुकुमलेका पौलनि मबुला अंतीपत्रीसकी शहर एका फोईर.
 32 इंगा दुसरा नाळ वान संग्गा फोयेदेंक घोडस्वारलान फेटी वार गढलॉंग वापस वचीर.
 33 कैसरीयाक फोईनेन्का घोडेस्वारलु सुभेदारकी फेलिक्स पत्र इच्चीर पौलनी वान मुंदार नीला फडा मतीर.
 34 पत्र वाचाशी वाड आडग्या, इड या प्रांतटोड उंडाड; वाड किलकीयाटोड उंडाड तेलचीनेन्का,
 35 वाड आन्या, “निक दोष आन्चेतोर वच्चीर आंटे नीन नीद आनकाम ऐकाश्यान.” इंगा 'इन हेरोद राजवाडाला फेटाला' इल्ला वाड हुकुम इडश्या.

24

- 1 आय्यीद नाळा बाद महायाजक हनन्या, काही आब्बागार इंगा तीर्तुल्ल फेरोन यादो तरी ओगा वकील इर किंदेक वचीर; इंगा वार सुभेदार मुंदार पौल विरुद्ध दोष आन्वीर.
 2 यपुड पौल शासकमुंदार नीला फड्या आप्पुड तीर्तुल्ल वान मिंदा दोष आंची आन्या, “फेलिक्स महाराज, मी इचांग माक संगेम शांती शिकीनाद इंगा मी दूरदृष्टी इचांग इ राष्ट्रला सुधारणा आतुनाद.
 3 दांचांग वारदी मिम पूर्ण कृत्यज्ञतागोन, आंता प्रकारता इंगा आन्नी तीकुड स्वागत शेस्ताम.
 4 तरी नीद जास्त टाईम तीस्कुणान्दे विनंती शेस्तान की, मेहरबानी शेशी माद रवासा इनाला.

24:15 24:15 दानिएल 12:2.

- 5 इ मणशी म्हणजे ओगाट पिडा उंडाड इल्ला माक आढळाशी वच्या इंगा जगलोन आंदार यहुदी मंदीला इड बंड लेपेतोड उंडी नासोरी पंथोड पुढारी उंडाड.
 6 इड परमेश्वरदी भवनपण अपवित्र शेशेद प्रयत्न शेश्या; वान मिम फटतीम; इंगा मा नियमशास्रलेका इनदी न्याय शेशेदेंक मिम सूदुम.
 7 पण लुसिया सरदार वची संगेम जबरदस्तीता इन मा शेतलोन्केल तिशी एका फोया.
 8 इंगा दिंदी चौकशी मीर शेश्यार तर या माटलाय दोषलु मिम वान मिंदा शेस्ताम आ आन्नी विषयला वान तीकेले मिम समजासी.”
 9 आप्पुड इ आन्नी माटलु इल्ले उंडाय, इल्ला आनिगास दुसरा यहुदील पण जोर इच्चीर.
 10 मग सुभेदार माटलार देंक खूनवाशीनेन्का पौल उत्तर इच्या, “नु संगेम वर्षकेल इ मंदी न्यायाधीश उंडाव इदी नाक यरका उंडाड, दांचांग नीन नि माटलाद संतोषता समर्थन शेस्तान.
 11 निक पुर्णपणे तेलची की, नाक यरुशलेम शहरला उपासना शेशेदेंक फोई इंगाना बारा पेक्षा जास्त दिवसलू कालेव.
 12 इंगा परमेश्वर भवनला, सभास्थान किंवा नगरला यवार संग्गा जगडाम शेस्तांना किंवा मंदीन भडका मतेतापुड नीन वारकी कम्पियाल्या.
 13 या माटलाद दोष वार ना मिंदा इपुड शेस्तुणार, आय माटलु वारकी नी मुंदार साबित शैया दाद.
 14 तरी नीन मी देगारा इंता कबूल शेस्तान की, या दावान वार पाखंड आंठार आ दावालेका येम-येम नियमशास्रलेका उंडाड इंगा या-या संदेष्ट्याल लेखला उंडाड आ आंदार मिंदा विश्वास फेटी नीन पुर्वजला द्यावारदी नीन सेवा शेस्तान.
 15 इंगा नीतीमानलाद अन अनीतिमानलाद पुनरुत्थान आयी, इल्ला याद आशा फेटतार आदे आशा नीन द्यावार तीकुड सुशी फेटतान.
 16 दिनकस्रोम द्यावार संबंभता इंगा मणशीसंबंभता नाद विवेकभाव नेहमी शुद्ध राखाशेद नीन प्रयत्न शेस्तान.
 17 नीन संगेम वर्षबाद मना मंदीक दानधर्म शेशेदेंक इंगा यज्ञार्पणे वहायदेंक वस्तीन.
 18 शुद्धीकरण विधीला नीन व्रतस्थ इल्ला परमेश्वर भवनला कम्पीस्तीन, ना संग्गा मंदिद घोळका लेकुंड्या किंवा दंगा का कुंड्या; पण इंदू आशिया प्रांतलॉंटर यंतातरी मंदी यहुदी उंडीर.
 19 वारदी ना उलटा येमी उंटे तर वार मना मुंदार वची ना मिंदा दोष आंचेद उंड्या.

कोफाम इंता मींदीक फोइन्या आंका की, नीन वारदी छळ शेशेदेक इंगोगो शहरला पण फोदुन.

12 वगा दिमिष्क शहरला फोयेदेक मुख्य याजकलु नाक अधिकार इंगा परवानगी इच्चिर आप्पुड महाराज.

13 दावाला भर मध्याम वेळला नीन ना इंगा नादेगार उंडीने भोवती स्वर्गीय यलगु फाकास्नेद सुस्तीन, आदी यलगु सूर्यपेक्ष पण जास्त प्रखर उंड्या.

14 मिम आंदार किंदा भुमी मिंदा फडतीम इंगा इब्री भाषाला ना संग्ता माटलाळतांना ओकाट आवाज नीन ऐकास्तीन, आदी आवाज आन्या, “शौल, शौल, नाद छळ नु येनटीक शेस्ताव? अणकुचीदार कट्या मिंदा तनकाम निक हानिकारक उंडाद.”

15 इंगा नीन आंटीन, ‘प्रभू, नु यवार उंडाव?’ प्रभूड उत्तर इच्या, “नीन येशुड का, यवांदी नु छळ शेस्तुनाव.

16 इपुड लेय इंगा नीला फड! इ कारण इचांग नीन निक दर्शन इचीनान नीनु सेवक आंका नेमाला इंगा येम पण निक सुपिस्तीन इंगा येम सुपिच्यान दान साक्षीदार आंका नीनु नेमाला.

17 इ मंदीकेल इंगा इंगोगाराष्ट्रटोर इचांग नीन नीद रक्षण शेश्यान.

18 नीन नीनु वार तीकुड आपडीस्तान, दिनकस्रोम की, वार मबूलोन्केल येली मंचीतीकुड इंगा शैतान अधिकारता परमेश्वर अधिकार तीकुड तीर्गाला, दांचांग नु वारी कनलू उघडामताला इंगा वारकी पापलाद क्षमा काला इंगा ना मिंदूळदी विश्वासता पवित्र आयीने मंदीला वतन शिकाला.”

19 दिनकस्रोम, अग्रीप्या महाराज नाक जो स्वर्गदी दृष्टांत आय्या, दांदी नीन आज्ञाभंग शेरालेन.

20 उलटा पहला तीकुल दिमिष्कलोनटोर इंगा नंतर यरुशलैम शहरलोन, यहुदिया प्रांतलोटोर आंदार इंगा इंगोगो राष्ट्रटोर मंदीकपण प्रभून वचनदी साक्ष इच्या, वार पश्चात्ताप शेराला, परमेश्वर तीकुड तीर्गाला इंगा पश्चात्ताप शोभाशी इल्ला फनील शेराला इल्ला नीन वारकी शप्तीन.

21 इ कारण इचांग नीन परमेश्वर भवनला उंडतांना काही यहुदी मंदी ननु फटीर इंगा जेमता मतेळदी प्रयत्न शेशीर.

22 पण परमेश्वर नाक मदत शेश्या दांचांग नीन इंदू नीला फडी समाजलोनटोर शिनावरकी साक्ष इस्तुनान, येम पण मुंदारकी आयेळदी उंड्या, दान विषयला संदेष्ट्याल इंगा मोशेळ येम शप्या दानपेक्षा दुसराद नीन शपान.

23 दान लेका परमेश्वर अभिषिक्त जो ख्रिस्त वाड दुःखसहन शेशी इंगा सचीनेन्का लेपेळला वाड पहिला उंडी, यहुदी मंदीक आले यहूदी लेनोर्क पण परमेश्वर प्रकाशाद घोषणा शेशी.

24 पौल स्वतान वाचामतेळ संबंधला माटलाळतांना फेस्त वान बेग्याता आन्या, “पौल, निक तिका फटीनाद, जास्त ज्ञानइचांग निक तिका फटीनाद.”

25 पौल उत्तर इच्या, “फेस्त महाराज, नाक तिका फटालेद; तर याय माटलु खरेम उंडाय इंगा संगेम बरोबर उंडाय, आटलाविषयलाने नीन माटलाळतुनान.

26 यंदू हजर उंडीने महाराजलाक इविषयला शिंगार माहिती उंडाद इंगा दिनकस्रोम नीन वार संग्ता मोकळापणता माटलाळू शकास्तान, वान ध्यान लोन्केल येमी इळा लेकुंटे, इल्ला नाक खात्रीता वाटास्ताद, नीन इदी आंटान, येनटीक की इदी माटा यादाना कोपन्याला कालेद.

27 अग्रीप्या महाराज, संदेष्ट्याल याद लीवाशीर दान मिंदा मिद विश्वास उंडाद येम? मिद दानमिंदा विश्वास उंडाद.” इदी नाक नक्की यरका उंडाद.

28 दिनमिंदा अग्रीप्या आन्या, “इंता कमी वेळला ख्रिस्ती आंदेक नु नाद मन तीपु शकाश्याव इल्ला निक वाटास्ताद येम?”

29 पौल उत्तर इच्या, “रवा वेळला आंडा किबा जास्त वेळला आंडा, नीन यला उंडान आले फक्त मिरे लेदतर इफोद यवार-यवार इंदू कुसनी नाय माटलु ऐकास्तुनार वार आंदार नालेका इ साकळीशिक्षालेका, विश्वास फेटेटोर काला, इल्ला नाद परमेश्वरकी नम्र विनंती उंडाद.”

??

30 दिन नंतर राजा, बर्णिका, राज्यपाल इंगा वार संग्ता इंगोगोर यवार कुशिंडीर, वार आंदार लेशीर.

31 वार न्यायालयकेल बेटीक फडीनेन्का एकमेकोरणी माटलाळदूर, वार आनीर, “येमटी इचांग तुरुंगवास किंवा सचेळदी शिक्षा इयाला इल्ला येमीच इ मणशी शेरालेळ.”

32 अग्रीप्या फेस्तनि आन्या, “इ मणशी कैसरतीकुड न्याय आळगा लेकुंटे, तर वान इळा वस्तुन्या.”

27

??

1 यपुड मिम समुद्रदावाता इटलीक फोयेळदी ठहरामत्या आप्पुड पौल इंगा इंगोगो काही कैदील युल्य फेरटोळ शताधीपतीन शेईला सोपवाशीर, युल्य इड अगस्तस सेनाटोळ वगा अधिकारी उंड्या.

ओकादम समुद्रद लोत मोजाशीर आप्पुड आदी तीस मीटर निंड्या.

29 ओबडधोबड खडक जागा मिंदा म्नाद जहाज आदळाशी इल्ला बीता आंट्या तर वार नालुंग नांगरलु जहाज यंकाळ बाजूक येशीर इंगा फदू फुटेळदी प्रार्थना शेस्का दावा सूळदूर.

30 खलाशील जहाजलोन्केल ईळेळदी प्रयत्न शेशीर, वार जहाजमुंदार भागकेल नांगर येशिनेद भास आयी जीवन रक्षक होडील समुद्रला येशीर.

31 पण पौल शताधीपतीक इंगा इंगोगो शिपाईलान आन्या, “जर इ मंदी जहाजला निलार, तर मीर वाचायार.”

32 दिन मिंदा शिपाइल जीवन रक्षक होडीदाय दारामलु कोशेशीर इंगा आयी किंदा न्यळाला फडा निचिर.

33 फदु फुटेळ पहिला पौल वार आंदारकी येम तरी तीणेलदी आग्रह शेश्या, वाड आन्या, “इफोद चौदावा दिवस उंडाद, मीर आतुरतागोन दावा सुस्तुणार पण तीनातागालेर, अन्नामदी कणपण तिनालेर.

34 मीर रवा तरी तिंडा, येनटिकीमीर वाचायाला आंटीदेंक मीद तिनकाम फनीद उंडाद, मीर तीनाला इल्ला नीन मिक विनंती शेस्तान, मीपैकी यवार यंडकाक पण धक्का आंटाखोई.”

35 इल्ला माटलाळीनेन्का पौल रोट्या तीस्कोन्या इंगा आंदार मुंदार परमेश्वरदी उपकार मानाशीर, आदी रोट्या तेंपी वाड तिनदेंक आंट्या.

36 आदी सुशी वार आंदारकी धीर वच्या इंगा वार तीनीर.

37 मिम आंदार मिळाशी जहाजला दोनशे शहात्तर मंदी उंटीम.

38 वार आंदार संगेम तिनी तागी नेन्का धान्य समुद्रला येशेशीर इंगा जहाजलोदी वजन कमी शेश्या.

39 फदु फुटीनेन्का वारकी भूमीद ओळख पटालेद, पण आंदू काट उंडीने लेका उपसागरलेका आदी जागा काम्पीचीवच्या, दांचांग शक्य आते आंदूळ काटूक जहाज आंचेळदी वार ठहरामतीर.

40 दांचांग वार नांगरलु कोशिर इंगा समुद्रला फडा निचिर, दान संगाने सुकाणूलाय दारामलु ओकाताळा शेशीर, इंगा वार जहाज मुंदार भागुद शीड घाली नीनडाला दांचांग नीला फेटीर इंगा जहाज काटूक येकोचीर.

41 इंगा रोंड समुद्रलोंतोर इसका मिन्दिक वचीने ढीग मिंदा जहाज बेग्याता आदळाश्या, आप्पुड जहाजदी मुंदारदी बाजू उसका सचकोनी कुसन्या इंगा गलबताद यंकाळदी भाग लाटला तडाखाइचांग तेगदेंक आंट्या.

42 आप्पुड शिपाइल कैदीलान मतेळदी ठहरामतीर, दिनकस्रोम की वार लोन्केल यवार पोहाशीगात फारारोद.

43 गान शताधीपतीक पौलनी वाचामतेळदी उंड्या दांचांग वाड शिपाइलाक आदी विचार इडशीदेंक शपीर इंगा यवाकी पोवादेंक वस्ते वार जहाजलोन्केल उडील मती काटूक फोवाला इल्ला आज्ञा शेश्या

44 बाकी मंदी फळलाद अगर जहाजइ तेगीनेय कटला आधारता भूमी गाठाला इल्ला शप्या, इल्ला रीतीता जहाजलोन्टोर आंदार सुखरूपता भूमीमिंदा पोहोचाशीर.

28

???????? ???? ????

1 यपुड माय काळलु सुखरूपता आंदूड भुमिक आंट्या, आप्पुड माक तेलच्या की, आ बेटूद फेर मिलिता इल्ला उंडाद.

2 आंदू नीलचेटोर मासंगा संगेम ममताता वागाशीर, वार ओगाट शेकोटी आंशिर इंगा माद स्वागत शेशीर, येनटीक की वाना फडू इंगा सलीपण उंड्या.

3 पौल कटलु जमा शेषु इंगा आ शेकोटीला यैयदू, शका कसरोम आंदकेल ओगाट जाहिरीला फाम येल्या इंगा आदी पौल शेईन गुंडाळीचकुण्या.

4 आदी सुशी आंदू नीलचेटोर वगामेगारणी आनेदेंक आंटीर, “इ मणशी खुनी उंडा बेक, समुद्रलोन्केल जरी इड वाचाश्या तरी न्याय द्यावारपण इन जगाय नियाड.”

5 पण पौल आदी फाम आग्गीला झटकाशी येश्या इंगा पौलकी येमी कालेद.

6 आ बेटमिन्दुड मंदीक वाटाश पौलदी शरीर वास्कुन्नेद किंवा येम पण विकार आईनेद कम्पीयाकुंदू, आप्पुड आ मंदिद विचार पलटाश्या इंगा पौल द्यावारे उंडाड इल्ला वार आनेदेंक आंटीर.

7 आंदकेल देगारे पुब्ल्य फेरोन मंशीद शेन उंड्या, पुब्ल्य इड आ बेटटोड अधिकारी उंड्या, वाड मा आंदारदी वान ईलकाडा स्वागत शेश्या इंगा मूड नाळ माद शिंगार पाहूनचार शेशा.

8 पुब्ल्यान आब्बाड जडमुता इंगा कडपु खराब उंडीने इचांग बिमार उंड्या, दांचांग पलंग मिन्दा फडी उंड्या, पौल आ बिमार मंशीन भेटादेंक फोया प्रार्थना शेशी पौल स्वताद शेई वानमिंदा फेट्या इंगा आ मन्शीन शिंगार शेश्या.

9 इदी घडासनेद सुशीनेन्का आ बेट मिन्दुटोर इंगोगो बिमार मंदी पौलतीकुड वचीर इंगा शिंगार आयीर.

10 वार माक सन्मानता संगेम वस्तूल भेटलु पण इच्चिर इंगा यपुड मिम वापस प्रवास इचांग येलतीम आप्पुड माक आंटेळी संगेम माटलु पुरामतीर.

????? ?????????? ?????????????? ??????

11 मिम इंदू सलीकालाम नीलचीनेन्का आलेक्सान्द्र शहरलो न वगा जहाजता मुंदार प्रवासकी येलतीम, आदी जहाज आ बेटमिंदा सलीकालामभर मुक्कामकी उंड्या, आ जहाजला मुंदार बाजूक जुळवा तमुळलाय* चिन्हळ उंड्या.

12 इंगा मिम सुराकुस शहर इंदूक फोई पोहोचास्तिम इंगा आंदू मूड नाळ नीलस्तिम.

13 आंदकेल तीर्गीगास मिम येलतीम इंगा रेगीयोन नगरकी फोतीम, आंदू ओगा नाळ मुक्काम शेस्तीम, यंक्सार दक्षिणतीकुड घाली तीर्गी नेन्का इन्गो नाळ पुत्यूलकी शहर फोतीम.

14 आ शहरला माक काही बंधूजनलु भेटाशीर, वार शपकाम मिंदा मिम इंदू योड नाळ नीलस्तिम, मग मिम रोम इंदूक फोई पोहोचास्तीम.

15 आंदूटोर ताम्मुल इंगा शेलालू मा बहलदी माटा ऐकाशीनीर, वार मा भेटइचांग अप्पीयान संतापेठ नंताक इंगा मूड धर्मशाळाल नंताक वचीर, पौलदी वारदी भेट आयीनेन्का वाड द्यावादी उपकार मानाश्या इंगा वांकी धीर वच्या.

16 मिम रोम इंदू पोहोचाशिनेन्का पौलकी वकांकी निलचेद परवानगी शिक्या, पण वान मिंदा देखरेख शेशेदेक ओगा शिपाईन फेटदेक वच्या.

????? ?????????? ?????????????? ?????? ??????????????????

17 मूड नाळा बाद पौल आंदार यहुदी पुढारीलान ओगातळा कुतेश्या, यपुड आंदार जमा आय्यीर आप्पुड पौल वारणी आन्या, “बंधूलाला, मना तम्मूळा विरुद्ध नीन येमपण शेया लेन, तरी नन्नु यरुशलेम इंदू फटीगास रोमी मंदी शेतल्या कैदी आंका इच्चिर.

18 इंगा यपुड वार नाद चौकशी शेशीर, आप्पुड वारदी नन्नु इडशेद इच्छा उंड्या, येनटीक की मरण शिक्षाक योग्य इल्ला यादूच गुन्हा नीन शेया लेकुटीन.

19 पण यहुदी मंदी यपुड नन्नु ईडशेदेक लेद आनीर, आप्पुड कैसरतीकुड न्याय आडगुकाम नाक भाग फड्या, दिंदी अर्थ इल्ला लेद की, यहुदी मंदी उलटा नाक दोष आंचेद इच्छा उंडाद.

20 इ कारण इचांग मीमलान भेटाशेद इंगा मी संगे माटलाडेदी नीन इच्छा सुपिस्तीन, येनटीक की

इस्राएल आशा तोंन† नीन इ साकळीलता कटीनोड उंडान.”

21 यहुदी पुढारी पौलनी आनीर, “माक निबाबत यहुदीया नुस यादुच पत्र दालेद, जर आला नुस वचेतोर बंधूजनला पैकी ओगाड पण तमूड मीविषयला खराब शपालेद किंवा माटलाडालेद.”

22 पण मि मतलु येम उंडाय इदी समजाशी तीस्कुनेद माद इच्छा उंडाद, येनटीक की इ गट विरुद्ध‡ आन्नी तीकुड माटलाडतार इदी माक यरका उंडाद.

23 आप्पुड यहुदी मंदी ओगाट बैठकदी नाड ठरामतीर, यंदू पौल निलदू, आंदू वार फेदा संख्याता जमा आय्यीर, आप्पुड पौल वारकी समजामती शप्या इंगा द्यावार राज्य बहल स्वताद साक्ष इच्या, मोशेन नियमशास्रकेल इंगा संदेष्ट्यालकेल फग्लामती शप्या येशुन विषयला वारदी खात्री पटामतेद प्रयत्न शेश्या इदी वाड फदिनकेल मापसार नंताक शेश्या.

24 वाड फग्लामती शपीने माटला विषयला काही मंदीद खात्री पटाश्या, तर काही मंदी वाड माटलाडे माटलामिंदा विश्वास फेटालेर.

25 पौल मुंदादी ओगाट माटा माटलाड्या, दान मिन्दकेल मतभेद आयी वार पैकी काही मंदी लेशीर इंगा आंदकेल फोयेदेक आंटीर, पौल आन्या, “यशया संदेष्ट्याल तीकेल पवित्र आत्मा मना आबातातागार संगे येम आन्या, आदी खरेखरेमे येता खरेम उन्डाद! यशया आनिंड्या.”

26 इ मंदीतीकुड मीर फोंडा इंगा वारकी शपना: मीर ऐकाश्या तर खरेम पण मिम समजाक फोई, मीर सुश्यार मिम कम्पीची पण मीर येम सुस्तुणार आदी मिम तेला फोई.

27 येनटीक की इ मंदि अंतकरणलु जड आयीनाय वार गुम्मालता वारकी इना दाद इंगा वार स्वताय कंडलु बंद शेशिणार लेकाते वार स्वता कंडलाता सुस्तुनीर इंगा स्वता गुम्मालता ऐकास्तुनीर इंगा ना तीकुड तीर्गु तुनीर इंगा नीन वारणी शिंगार शेस्तुन्टीन.

28 दांचांग द्यावार इदी तारण इंगोगो राष्ट्रटोर मंदीतीकुड आम्पीच कामला वच्या, इदी मी यहुदी मंदीक तेलाला, वार ऐकाश्यार.

29 वाड इल्ला माटलाडीनेन्का यहुदयाल वार दिन्टल्या संगेम विवाद शेस्का येलीर.

????? ?????????? ??????

30 पूर्ण रोंड येन्डलु वाड वान भाडा इंटल्या नीलच्या, यवार वान भेटादेक वदुर, वारदी वाड स्वागत शेयदू.

* 28:11 28:11 ?????? ?????????? ग्रीक द्यावर वाणीक रोंड कोडाकुल उंडीर वारद चिन्ह † 28:20 28:20 ?????? ?????? ख्रिस्त इस्रायल कस्रोम वाचिंदार ‡ 28:22 28:22 ?? ?????????? ख्रिस्त मिंदा विश्वास फेटेटोर 28:27 28:27 यशया 6:9-10.

31 वाड द्यावार राज्यविषयला प्रचार शेश्या, वाड प्रभू येशुन विषयला शिक्षण इच्या, वाड इदी फनी संगेम धेर्यता शेषदू इंगा यवार पण वान माटलाड देक अडाय मती शकायलेर.

करिथकरांस मंडळीक पौल राशीनेद पहिलाद पत्र

?????

पौलनी इ पुस्तक लेखक मानास्तार (1 करिथ 1: 1-2; 16:21) आल्ले पौल दी पत्र आन्का सुद्धा ओळखास्तार. काई वेळ पहिला लेकाते वाड इफिसला उंडेत्तापुड पौल करिथ मंदीक इदी पहिला पत्र लीवाश्या (1 करिथ 5:10-11) इंगा करिथ मंदीक इदी पत्र तेल्वालेद इंगा दुर्दैवता आदी पत्र अस्तित्वला लेद. इ “पहिला पत्रय” (येनटीन आंटांर) आन्नी माटलू पूर्ण येरका लेद, पहिला करिथ मंदीक पौल करिथ मंडळी तीकनुस शिक्कीने पत्रद उत्तर आन्का विचार शेशीनाड, दान कसोम आदी इ पहिला पत्रद उत्तर विषयला कदाचित राशिनाड.

????? ???? ???? ????????

साधारण इ.स. 55 - 56.

इदी पत्र इफिस तीकनुस राशिनाड (1 करिथ. 16:8).

????? ????????

जरी पौल वान उद्देशता वाचाशेतोरनी “आन्नी तीकुड मना प्रभू येशु ख्रिस्तन फेरता प्रत्येक ठिकाणला कुतेस्ताड” (1: 2) तरी 1 करिथटोर इच्छा उंडीनोर वाचकलू “करिथ इंदूड द्यावार मंडळीटोर” सदस्य उंडीर. (1 करिथ 1:2).

?????

करिथ इंदूड मंडळी सध्या स्थिती बद्दल पौलकी शेंगेम स्रोतला तीकनुस माहिती शिकीन्या. इदी पत्र राशेद वानदी हेतू इदी उंड्या की मंडळीन क्षेत्रलोन कमीपनाद शिकवण इचकाम इंगा पुनसंचयित शेस्काम (1 करिथ 15), वाईट, खोटा शिक्षणला लेका चुकुकुय पद्धतलु सुधरामतकाम. (1 करिथ 5, 6:12-20), इंगा प्रभू भोजन दी गैरवापर (1 करिथ 11:17-34). करिथ इंदूड मंडळी भेट इचीन्या (1: 4-7) पण अपरिपक्व इंगा अयोग्य (3: 1-4), दान कसोमे पौल मंडळी नडमा पापलाद समस्या यल्ला इडपियाला दिन बद्दल वगाट महत्वद प्रतिकृती इच्या. संबंधला भागलू इंगा आन्नी प्रकारी वाईट माटलातीकुड कंडलु तीप्यांदे तर वार समस्याल ईडपीचीर.

?????

विश्वासू मंदीद आचरण
रूपरेषा

1. ओळख — 1:1-9
2. करिथ मंडळीला भागलू — 1: 10 - 4: 21
3. नैतिक इंगा नीती विषयला मतभेद — 5: 1 - 6: 20
4. फेडलीद सिद्धांत — 7: 1-40
5. प्रेषितलाद मोकळीकता — 8: 1 - 11: 1
6. आराधना इंगा निर्देश — 11: 2-34
7. आत्मिक वरदानलु — 12: 1 - 14: 40
8. पुनरुत्थान मिन्दनुस शिकवण — 15: 1 - 16: 24

????? ???? ??????????????

1 द्यावार इच्छाता ख्रिस्त येशुन प्रेषित* आयदेंक फिल्वीनोड†, नीन पौल इंगा तम्मूड‡ सोस्थनेस§ तीकनुस,

2 करिथ शहरला उंडीने द्यावार मंडळीक नीन पत्र रास्तान, आंटे ख्रिस्त येशुन तीकनुस पवित्र शेशिनोर इंगा पवित्रमंदी आयदेंक फीलचीनोर आंदार कसोम येवार प्रत्येक जागाला मना प्रभु येशु ख्रिस्तन फेरता प्रार्थना शेस्तार, वाड वारकी इंगा मनाक पण प्रभुड उंडाड

3 द्यावार मना आब्बाड इंगा प्रभु येशु ख्रिस्तन तिकनुस कृपा इंगा शांती उंडाला.

????? ?????????????? ??????????

4 ख्रिस्त येशुला मी मिंदा आय्यीने द्यावार कृपा कसोम नीन नेहमी मी कसोम ना द्यावारदी उपकार मानास्तान.

5 येनटीक की, द्यावार मिमलान ख्रिस्त येशुन तीकनुस प्रत्येक बाबतीला, आन्नी माटलाला इंगा आंता आत्मिक ज्ञानला समृध्द शेशीनाड.

6 इल्ले ख्रिस्त बद्दल माद साक्ष खरेम उंडीनेद मि नडमा खात्री आय्या.

7 इप्पुड मी नोना यादुच आत्मिक दानलाद कमी लेद, यल्ला मीर मना प्रभु येशु ख्रिस्तदी वापस वच्चेद दावा सुस्तार.

8 द्यावार मीमलान आखरी नंताक टीकायामती पण फेड्टी, दिन कसोम की मना प्रभु येशुन ख्रिस्तन वापस वच्चे दिनमुला मीर निर्दोष उंडाला.

9 वाड द्यावार विश्वासु उंडाड, यवाड मना कोडकु येशु ख्रिस्त, मना प्रभुन सहभागिताला मीमलान फीलचीनाड.

????? ?????????? ????????

10 तर इप्पुड, तम्मूडलु इंगा शेल्यांलू, प्रभु येशु ख्रिस्तन फेरला नीन मिक शेतुल जोडशी विनंती शेस्तान की, मीर आंदार वगामेगारसंगा वगा मनता

* 1:1 1:1 ?????????? प्रेषित म्हणजे येशु ख्रिस्ताचे प्रतिनिधी लेकाते पाठविलेले शिष्य यांना प्रेषित म्हणतात † 1:1 1:1 ?????????? निवडाशिनोड ‡ 1:1 1:1 ?????????? मना विश्वासी तम्मूड § 1:1 1:1 प्रेषित 18:17

वगातळा कावाला इंगा मीनडमा मतभेद उंडाराद, पण मीर वगाटे माटा माटलाडाला.

11 येनटीक की ना तम्मूडलु इंगा शेल्यान्तू ख्लोवेन इल्काटोर मंदीतिकनुस नाक इल्ला येरका आय्या की, मी नडमा जगडाल उंडाय.

12 नाद म्हणणं इल्ला उंडाद की मी दिन्ल्योन्टोड प्रत्येक मणशी आंटाड की, “नीन पौलनी मानास्तान.” “नीन अपुल्लोन मानास्तान,” “नीन कैफान मानास्तान,” “नीन ख्रिस्तन मानास्तान.”

13 ख्रिस्तय भागलू फडनाय येम? पौल कूसमिंदा मीकस्रोम खिळायदेंक वचीन्या येम? पौल फेरता मिद बाप्तिस्मा आयनाद येम?

14 इल्ला यवारूच आनाराद की, ना फेरला मीद बाप्तिस्मा शेयदेंक वचीनाद.

15 नीन द्यावारदी आभार मानास्तान की, क्रिस्प इंगा गायस इरनी इडशी नीन यवारदीच बाप्तिस्मा शेया लेद.

16 स्तेफन इंटल्योन्टोरदी पण नीन बाप्तिस्मा शेशीनान, दिन इडशिगास, तर इंगा येवारदीच बाप्तिस्मा सेशीनेद नाक ध्यानाम लेद.

17 येनटीक की ख्रिस्तड ननु बाप्तिस्मा शेयदेंक लेद तर शुभवर्तमान शपदेंक आम्पीनाड, आदी पण मनशी ज्ञानगोन लेद, इल्ला कावाराद की, ख्रिस्तंदी कूसमिंदा सच्चेद सामर्थ्य वाया फोवाराद.

येनटीक की यवारदी नाश आतुनाद इलोन्टोरकी कूसदी संदेश मूर्खपनाद उंडाद, पण मनाक तारण आय्येतोरकी आदी द्यावारदी सामर्थ्य उंडाद.

18 येनटीक की यवारदी नाश आतुनाद इलोन्टोरकी कूसदी संदेश मूर्खपनाद उंडाद, पण मनाक तारण आय्येतोरकी आदी द्यावारदी सामर्थ्य उंडाद.

19 येनटीक की पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद,

“शहाण्योरदी शहाणपण नीन नष्ट शेश्यान इंगा बुद्धी उंडीनोरदी बुद्धी नीन वाया फोवा मत्यान.”

20 ज्ञानीला ज्ञानुक महत्व यंदु नीलच्या? नियमशास्त्र गुरूलाद महत्व यंदु नीलच्या? इ दुन्यामला फोर फेटकुनेतोरदी महत्व यंदु नीलच्या? द्यावार दून्यामदी ज्ञान मूर्खपणाद ठराय मतालेद येम?

21 येनटीक की, द्यावार वान ज्ञानता निर्णय तीस्कुन्या की, ज्ञानी वान ज्ञानता द्यावारनी गुरतू फट्टाड, दिन कसोम, द्यावारकी इदी शिंगार वाटाश्या की मा संदेश “मूर्खता नुस” यवार विश्वास फेटतार वारदी तारण शेल्याला.

22 येनटीक की शेंगेम यहुदी मंदी चमत्कारी चिन्हल आडगुतार इंगा ग्रीक मंदी ज्ञान फुडकुतार,

23 पण मीम कूसमिंदा खिळाशिने ख्रिस्तन गाजामतुताम. इदी संदेश यहुदी मंदीकस्रोम अडथळा इंगा यहुदी लेनोर मंदीकस्रोम मूर्खपणा इल्ला उंडाद.

24 पण यवारनी फिलचिनेद उंडाद, इल्लोन यहुदी इंगा यहुदी लेनोर इद्दार कसोम इदी संदेश ख्रिस्त उंडाड. येवाड द्यावारदी सामर्थ्य इंगा द्यावारदी ज्ञान उंडाड.

25 येनटीक की याद मीर द्यावारदी “मूर्खपणा” आंठार आदी मनसुला ज्ञान काना जास्त ज्ञानी उंडाड इंगा येनटीन मीर द्यावारदी “अशक्तपणा” समजास्तार आदी मनसुला शक्ती काना जास्त शक्तीशाली उंडाड.

येनटीक की यवारदी नाश आतुनाद इलोन्टोरकी कूसदी संदेश मूर्खपनाद उंडाद, पण मनाक तारण आय्येतोरकी आदी द्यावारदी सामर्थ्य उंडाद.

26 तर इप्पूड तम्मूडलू इंगा शेल्यांलू, द्यावार मिमलान फिल्वीने बद्दल विचार शेयांडा. मनशी कंडलाला मीदिंटल्योन्टोर शेंगेम बुद्धिमान, सामर्थ्यशाली, फेदा कुळलोन्टोर लेकुंडीर,

27 पण द्यावार दून्याम लोन मूर्ख समजास्ने माटलू निवडाशीनाड, दिनकस्रोम की, ज्ञानी समाजास्ने माटलान शिगुना केडपाला. इंगा अशक्त समजास्ने माटलू निवडाश्या की शक्तीशाली समजास्ने माटलान शिगुना केडपाला.

28 येनटीक की द्यावार दुन्यामलोन नीच, तुच्छ मानाशीनोर, येवारनी “कोलवार” वारनी निवडाश्या. दिनकस्रोम की येवार “येमाना उंडार” वारनी कोल्वाराद.

29 दिनकस्रोम येवाडवी मनशी द्यावार मुंदार घमंड शेल्याराद.

30 द्यावार मिमलान ख्रिस्त येशुन संगी भेटाय मतनाड, मना फायदा कसोम द्यावार वान ज्ञान बनायमत्या, ख्रिस्त मनालनी द्यावार संगी भेटायमत्या; वाड मनालनी पवित्र शेश्या इंगा मनालनी पापलानुस मुक्त शेश्या.

31 दिनकस्रोम पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद, “येवाड घमंड, *शेस्ताड वाड प्रभुन बद्दल शेल्याला.”

2

येनटीक की यवारदी नाश आतुनाद इलोन्टोरकी कूसदी संदेश मूर्खपनाद उंडाद, पण मनाक तारण आय्येतोरकी आदी द्यावारदी सामर्थ्य उंडाद.

1 हे तम्मूडलु इंगा शेल्यांलू, यप्पूड नीन मीतीकुड वस्तीन आप्पूड नीन द्यावारदी रहस्य* मनशी ज्ञानता लेकाते शिंगार भाषण शेशी शपदेंक दालेद.

1:19 1:19 येनटीक की पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद, “शहाण्योरदी शहाणपण नीन नष्ट शेश्यान इंगा बुद्धी उंडीनोरदी बुद्धी नीन वाया फोवा मत्यान.” यशया 29:14. * 1:31 1:31 येनटीक की यवारदी नाश आतुनाद इलोन्टोरकी कूसदी संदेश मूर्खपनाद उंडाद, पण मनाक तारण आय्येतोरकी आदी द्यावारदी सामर्थ्य उंडाद.

1:31 1:31 दिनकस्रोम पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद, “येवाड घमंड, शेस्ताड वाड प्रभुन बद्दल शेल्याला.” यिर्मया 9:24. * 2:1 2:1 द्यावार बद्दल साक्ष

2 येनटीक की मि नडमा उंडीनापुड फक्त येशु ख्रिस्त इंगा वाड पण क्रूसमिंदा खिळाशिनोड, दिन इडशी यादुच माटाद ज्ञान नाक नील्वाराद इल्ला नीन पक्का निश्चय शेशीनान.

3 इंगा नीन मि तीकुड अशक्त, येरस्का इंगा थरथर नडगुका मनशी गता वसतीन.

4 नाद संदेश इंगा प्रचार मनशी ज्ञानता भुलायामते माटाता लेकुंड्या पण आत्मा इंगा दान सामर्थ्य तीकनुस उंड्या.

5 दिनकस्रोम की, मीद विश्वास मनशी ज्ञानमिंदा लेद तर द्यावार सामर्थ्य मिंदा उंडाला.

???????? ???? ?

6 तरीपण, यवार आत्मिक रुपता पक्का उंडार वारकी मीम ज्ञानुय माटलू शेपताप पण आदी ज्ञान इ दुन्यामदी लेद इंगा इ युगलोन्टोर नाश आय्येतोर यवार अधिकारील वारदी पण लेद.

7 पण द्यावारदी रहस्यमय ज्ञान मीम शेपताम आदी दाशी फेटीनेद उंड्या, आदी द्यावार युगकाना पहिला मना सन्मान कसोम नेमाशी फेट्टीनेद उंड्या.

8 इदी ज्ञान इ युगलोन यादुच अधिकारीक यरका लेकुंड्या येनटीक की जर वारकी यरका उंटे, तर वार गौरवी प्रभुन† क्रूसमिंदा खिळाया कुंटुनीर.

9 पण पवित्रशास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद, “येम कन्नु सुडा लेद, गुम्मा इना लेद इंगा मंदी मनला याद दालेद, आदी द्यावार वानमिंदा प्रेम शेशेतोर कसोम तैयार शेशीनाड.”

10 पण द्यावार आद्रे माटलान आत्माता मनाक प्रकट शेशीनाड येनटीक की, आत्मा आन्नी माटलाद इड नंताक की द्यावार खोल विचारलान पण फुडकुताद.

11 येनटीक की, मनशी आत्मा इडशी मनशी माटलू जानाशेतोड इंगोगोड या मनशी उंडाड? आल्ले द्यावार आत्मान इडशी द्यावारी खोल विचारलू येवारूच जानाशी शकायाड.

12 इंगा इप्पुड मनाक जगलोंदी आत्मा शिकालेद, पण आदी आत्मा शिकीनाद याद द्यावार तीकनुस उंडाद. दिन कसोम की, आय आन्नी माटलू याय द्यावार मनाक फुकटला इच्चीनाड, आदी मनाम जाणायाला.

13 येनटीक की, इये माटलू मनशी ज्ञानता नेरपीने माटलाता मिम आनाम, पण आत्मा नेरपीने आत्मिक माटलान उपयोगला येकोची आत्मिक माटलाद स्पष्टीकरण शेस्केन आंताम.

† 2:8 2:8 ????????? सर्वशक्तिमान प्रभु, सामर्थ्यशाली प्रभु, येवाड आन्नी माटलाला सिद्ध उंडाड. 2:9 2:9 येम कन्नु सुडा लेद, गुम्मा इना लेद इंगा मंदी मनला याद दालेद, यशया 64:4; यशया 65:17. 2:16 2:16 प्रभुनदी मन यवाड जानासनाड? येवाड वान्की नेरपी? यशया 40:13.

14 दुन्यामगता नडशेतोड मनशी द्यावार आत्माय माटलू स्वीकार शेयाड येनटीक की, आय वान्की मूर्खपणाय माटलू वाटास्ताय इंगा वाड आय जानाशी शकायाड, येनटीक की आटलान आत्मागोने ओळखाशेद उंटाद.

15 येवाड आत्मिक उंडाड वाड तर आन्नी माटलू ओळखास्ताड पण वान यवारच ओळखाशी शकायार.

16 येनटीक की पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद,

“प्रभुनदी मन यवाड जानासनाड? येवाड वान्की नेरपी?”

येनटीक की, मनाक तेलस्ताद की ख्रिस्तद याद मन उंडाद आदी मना देगार उंडाद.

3

???????????? ???? ?

1 हे तम्मूडलू इंगा शेल्यांलू, यल्ला नीन आत्मिक मंदीसंगा माटलाडतान आल्ला मी संगी माटलाडी शकायालेद. पण नाक मी संगी दुन्यामगता नडशेतोर मंदीलेका इंगा ख्रिस्तला बीळ्ळालेका माटलाडा बेक आय्या.

2 नीन मीक द्यावार संदेशता फक्त सोपा माटलू नेरपुतीन, यल्ला वगा आम्मा दान बिळ्ळक तागदेक फक्त फाल इस्ताद, नीन मिंकिनकाना कठीन माटलू नेरपालेद याय फक्त पक्का विश्वासीले समजास्तार, येनटीक की मीर इप्पुड नंताक इल्लोन शिक्षा समजायदेक तैयार लेकुन्टीर इंगा इप्पुड पण समजायदेक तैयार लेर.

3 मीर इप्पुड पण शारीरिक उंडार येनटीक की मी नोना कोफाम इंगा जगडाल उंडाय, तर मीर शारीरिक लेर येम इंगा दुन्यामलोन मंदीलेका नडवार येम?

4 येनटीक की यप्पुड वगाड आंटाड, “नीन पौलनी मानास्तान,” इंगा इंगोगोड आंटाड, “नीन अपुल्लोन मानास्तान,” तर येम मीर साधारण मन्सुल लेर?

???????????? ???? ?

5 तर मग अपुल्लोस येवाड उंडाड? इंगा पौल येवाड उंडाड? वार फक्त सेवकलू उंडार येवार तीकेल मीर विश्वास फेट्तीर. मा दिंटल्योन्टोड प्रत्येक मनशी फक्त आदी फनी शेशा याद प्रभूड माक सोपाशीन्या.

6 नीन द्यावारदी वचन मी हृदय ला आनस्तीन, इंगा अपुल्लोस वान शिक्षाता दान्की नेळ येश्या, पण इड द्यावारे उंड्या येवाड दान वाढायमत्या.

7 दिन कसोम आनचेतोड येमीच लेड इंगा नेळ येशेतोड येमीच लेड, पण द्यावारे आंता उंडाड येवाड वाढाय मतेतोड उंडाड.

8 येवाड बी आनस्ताड इंगा नेळ येस्ताड वार इद्दार वगा उद्देश्य कसोम फनी शेस्तार इंगा प्रत्येक मंशीक वान मेहनत लेका पगार शिक्की.

9 येनटीक की अपुल्लोस इंगा नीन द्यावार कसोम इद्दार कुडी फनी शेस्ताम. मीर द्यावार्दी शेन इंगा द्यावार्दी इमारत उंडार.

10 द्यावार कृपाता याद नाक इच्चीनेद उंडाद दान लेका नीन सुज्ञ, कुशल कट्टेतोन लेका पाया येस्तीन इंगा इंगोगोड दानमिंदा कटताड तर दान मिंदूडदी बांधकाम मनाम यल्ला शेस्ताम, दिन बहल प्रत्येक मनशी काळजी तिस्कूनाला.

11 येनटीक की येशु ख्रिस्त इड याद येशीनेद पाया उंडाद, दान इडशी इंगा येवारूच इंगोगोट पाया येशी शकायार.

12 जर येवाडाना आ पायामिंदा बंगार, यंडी, मौल्यवान राळ, कटचा, गड्डी इंगा पेंडचालदी उपयोग शेशी कटतार,

13 तर कट्टे तोरदी प्रत्येक मनशीद फनी स्पष्ट कमशी येनटीक की आ दिन्मू आदी यलगुला येकोची, आदी दिन्मू आग्गी जताक प्रकट आय्यी, इंगा आद्दे आग्गी प्रत्येक मनशी फनीद परीक्षा शेशी की यल्ला उंडाद.

14 येवारदी आना फनी आ पाया मिंदा कटीनेद टीकाशी, वान्की प्रतीफळ शिक्की.

15 जर येवारदी आना फनी काली फोई इंगा वानदी नुकसान आय्यी पण वानदी तारण आय्यी. तरी पण यल्ला येवाडाना आग्गी आन्टीने भवन लोन्केल फारी वाचाशी.

16 मीर द्यावारदी निवासस्थान उंडार इंगा द्यावार आत्मा मी नोना नीलस्ताद इदी मीक यरक्का लेद येम?

17 जर यवाड द्यावार निवासस्थानद नाश शेस्ताड तर द्यावार आ व्यक्तीद नाश शेशी; येनटीक की द्यावारदी निवासस्थान पवित्र उंडाद इंगा आदी मीर उंडार.

????????? ?????????? ?????? ??????????

18 यवारूच स्व:तन फसाय मताराद, जर मि दिनल्योन्टोड यवाडाना इ दुन्याम दृष्टीगोन स्वत:न ज्ञानी समजास्ताड, तर वाड खरेमे ज्ञानी आय्ये कसोम "मूर्ख" कावाला.

19 येनटीक की इ दुन्यामदी ज्ञान द्यावार दृष्टीला मूर्खपणा उंडाद; येनटीक की पवित्र शास्त्रला इल्ला राशीनेद उंडाद की,

"द्यावार ज्ञानीन वान धूर्तपणाला फसाय मतताड."

20 इंगा

"द्यावार जाणास्ताड की ज्ञानीयोरी विचारलु व्यर्थ उंडाय."

21 तर मग यादुच मंदी मिंदा घमंड शेयाराद, येनटीक की आन्नी माटलु मीये उंडाय.

22 मग वाड पौल उंटे, अपुल्लोड उंटे केफा उंटे, दुन्याम उंटे, जीवन उंटे का साव उंटे, वर्तमान उंटे लेकाते भविष्य उंटे, इ आन्नी माटलु मी उंडाय.

23 मीर ख्रिस्तद उंडार इंगा ख्रिस्त द्यावारद उंडाड.

4

????????? ?????????? ?????????? ??????????

1 मंदी ममलान फक्त ख्रिस्तन सेवक समजायला येवारनी परमेश्वरदी रहस्य शेपेतोर कारभारी बनाय मतनार.

2 इल्ला सुस्ते इदी नक्की उंडाद की, जबाबदारी उंडीनोड कारभारी विश्वासयोग्य उंडाने बेक.

3 ना कसोम इदी शेगेम शिन्नाद माटा उंडाद की मीर लेकुटे मन्सुलाला येवाडाना न्यायाधीश नाद न्याय शेय्याला, नीन स्व:त पण नाद न्याय शेय्यान.

4 येनटीक की जरी नाद विवेक नाक दोष इयाद तरी दानता नीन निर्दोष ठरास्तान इल्ला लेद. इड प्रभुड उंडाड यवाड नाद न्यायनिवाडा शेशेतोड उंडाड.

5 आनकेन योग्य वेळ वच्ची नंताक यप्पुड नंताक प्रभुड दाड आडनंताक येनटीदुच न्यायनिवाडा शेयाकुंडा. वाडे मोब्बू गडदुला दागिने माटलान यलगुला सुपीची इंगा अंत:करण लोन विचारलान प्रगट शेशी, आप्पुड द्यावार तीकनुस वगोगोंदी प्रशंसा आय्यी.

????????? ?????? ??????????

6 इप्पुड, तम्मुडलु इंगा शेल्यांलू, इ माटलाला नाद स्वत:द इंगा अपुल्लोनदी उदाहरण आंका मिक शप्पीनान. दिन कसोम की,

पवित्र शास्त्रला राशीने माटलाद उल्लंघन कावाराद आंटे वगा मनशीद पक्ष तीस्केन इंगोगोनकी विरोध शेशी मीर गर्वता निंडी फोवाराद.

7 येनटीक की नीदिंटल्या इंगा इंगोगोरदिंटल्या फरक येवाड शेस्ताड? इंगा निक शिक्का लेद इल्ला निदेगार येम उंडाद? जर निक आंता शिक्कीनाद, तर निक शिक्कालेद आंका घमंड येनटीक शेस्ताव?

8 मीर पहिलाने तृप्त आयनार, धनवान आयनार, मीक इल्ला वाटास्ताद की माशिवाय मीर राजाल आइनार इंगा मीर राजाल आइंटे तर शिंगार आतुन्या, दिन कसोम की मिम पण मी बरोबर राजाल आयतुंटीम.

9 येनटीक की नाक वाटास्ताद की द्यावार ममलान प्रेषितलान आंदार आयनेका आ मंदी लेका ठराय मतनाड, येवारदी सच्चेद आज्ञा आय फोईनाद,

येनटीक की मिम जगला द्यावारदूत इंगा मंदी कसोम तमाशा बनाशीनाम.

10 मीम ख्रिस्तन कसोम मूर्ख उंडाम, मिक इल्ला वातास्ताद येम? की मीर ख्रिस्तन संगतीता बुद्धिमान आयनार! मीम अशक्त उंडाम, पण मीर बलवान उंडार! मीक आदर शिक्ताद, पण माद आदर काद!

11 इप्पुड नंताक मीम तीनान्दे इंगा तागान्दे उंडाम, इंगा फाताय शिंगीने चिंध्याल फेटकुनीनाम, मा संग्गा वाईट वागास्तार इंगा माक निल्देंक इल्लु लेद.

12 मा शेयता फनी शेशिगास मिम मेहनत शेस्ताम. माद निंदा आयताद आप्पुड मिम वारकी आशीवाँद इस्ताम.

13 यप्पुड माद सताव आयताद, आप्पुड मीम सहन शेस्ताम इंगा यप्पुड माद बदनामी आयताद, आप्पुड पण मीम शिंगारे माटलाडताम, इबद नंताक मीम दुन्याम कसोम गाळ इंगा कचरा लेका उंडाम.

?????????? ??????? ??????? ??????? ???????????

14 नीन मिमलान शिग्गुना केडपाला आंका इदी रायान, पण ना बीळ्ळालेका समजाशी मिक चेतावणी इस्तान.

15 येनटीक की जरी मीक ख्रिस्तला फदी सावुर गुरुल उंटे तरी शेंगेम आब्बागार लेर येनटीक की ख्रिस्त येशूला शुभवर्तमान तीकनुस नीन मिक जन्म इच्चीनान.

16 दिन कसोम नीन मिक शेतलु जोडशी शेप्तान की नाद अनुकरण शेयांडा.

17 दिन कसोम नीन तीमथ्यन मी तिकुड आमशीनान. प्रभुला वाड ना प्रिय इंगा विश्वासयोग्य कोडकु उंडाड. यल्ला नीन प्रत्येक जागाला प्रत्येक मंडळीला नेरपुतान, आल्ले वाड ख्रिस्तला ना जीवन दावाद मिक ध्यानाम शेशी इच्ची.

18 काही मंदी तर इल्ला फुगाशीनार जस्काय नीन मी तीकुड वच्चेतोडे लेन.

19 पण प्रभुनदी इच्छा उंटे तर नीन लगेच मीतिकुड वच्यान इंगा आप्पुड नाक तेलची की, येवार गर्वता फुगाशी फोईनार वार यंता बागा उंडार इदी सुदेंक लेद, तर वार देगार द्यावारदी यंता सामर्थ्य उंडाद इदी नीन सुश्यान.

20 येनटीक की द्यावारदी राज्य मनशी माटलाला लेद तर द्यावार सामर्थ्यला उंडाद.

21 मीद येम इच्छा उंडाद? नीन मी तीकुड मिक शिक्षा शेशे कसोम कट्या येतकेन दावाला, का प्रेम इंगा नम्रता आत्मा संग्गा दावाला?

5

?????????? ?????????? ???????

1 इल्ला माटा इने दिंटल्या वच्चीनाद की, मी दिंटल्या व्यभिचार आयताद. वगा मनशी वान आब्बान इंगोगो वडती संगाने अनैतिक संबंध फेटताड. इल्लोन व्यभिचार याद यहुदी लेनोरला पण काद.

2 इंगा तरी मीर गर्वता फुगाशीनार, पण मीर दान कसोम शोक शेय्यार? यव्वाड इल्ला फनी शेशीन्या वान मीदिंटल्योकेल तिस्काडाल सुंटीर.

3 नीन जरी फय रूपता मीनडमा लेन तरी आत्मा रूपता तर नीन आंदे उंडान. आंदु उंडीगास पण येवाड इल्लोन वाईट फनी शेशीनाड, वान विरुद्ध नीन आज्ञा इच्काडनान,

4 यप्पुड मीर प्रभु येशुन फेरता वगातळा जमा आयतार, आप्पुड मना प्रभु येशुन सामर्थ्यता नाद आत्मा मी संग्गा उंटाद,

5 मीमलान इल्लोन मन्सुलाद फय नाश कसोम शैतानकी इच्काडना; दिन कसोम की, प्रभुन दिन्मुला वान आत्माद तारण कावाला.

6 मीद घमंड शेशेद शिंगार लेद. मिक येरका लेद येम की रव्वासा खमीर पूर्ण फिस्कीने फिडीन खमीर शेस्काडताद?

7 तिशी फेकेस काडना इ फाता खमीरनी, स्वतःन शुद्ध शेयांडा दिन कसोम की मीर कोत्ताद फिस्कीने फिडी कावाला की मीर अखमीरी उंडार येनटीक की मनाद पण वल्हांडण येवाड ख्रिस्त उंडाड, अपण आइनाड.

????????????? ??????? ??????????

8 दिन दांडा मनाम मनाद वल्हांडण फंडगा वाईट इंगा दुष्टताता निंडीने फाता खामिरता लेद तर विश्वासूपणा इंगा सत्यता निंडीने बेखमीर रोटचाता पाळादाम.

9 नीन मीक ना पत्रला राशीनान की व्यभिच्यारी मंदी संग्गा संबंध फेटाकुंडा.

10 नाद आनेद अर्थ इल्ला बिलकुल लेकुंड्या की मीर इ दुन्यामलोन व्यभिच्यारी, लोभी, लुबाडीच्चेतोर इंगा मूर्तीपूजकला संग्गा संबंध फेटाके उंडा; इल्ला कावाराद की मिक दुन्याम नुस बैटीक फोवाबेक आय्यी.

11 पण इप्पुड, नीन मीक राशीनान की, येवाराना ख्रिस्तला तम्मुड आनीनोड व्याभिच्यारी, लोभी इंगा मूर्तीपूजक, तीट्टेतोड, तगेतोड इंगा लुबाडीच्चेतोड उंटे तर वानसंग्गा संबंध फेटाकुंडा; इल्लोन मनशी संग्गा रोट्ट्याबी तीनाकुंडा.

12 यव्वार बैट्टोर उंडार मंडळीलोनटोर लेर वारदी न्याय शेशेद नाद येम फनी? मिक वारदे न्याय शेय्यादाद येम यव्वार मंडळीलोनटोर उंडार?

13 पण द्यावार बैट्टोरदी न्याय शेस्ताड दिन कसोम

कोंकेन तिस्कुन्टार वार इल्ला उंडाला की वार देगार येमीच लेद.

31 इ दुन्याम संग्गा व्यवहार शेशेतोर इल्ला उंडाला की दुन्यामतोर कावाराद येनटीक की इ दुन्यामदी रिती इंगा व्यवहारलु बदलास्का फोयताय.

32 नाक इल्ला वाटास्ताद मीर दुन्यामलोन वासनालनुस मुक्त उंडाला. येवाड फेंडली कानोड उंडाड वाड प्रभुन संग्गा संबंधित माटलाला, आंटे मनाम प्रभून यल्ला संतुष्ट शेशाम दानदी काळजी शेस्ताड;

33 पण येवाड फेंडली आयनोड उंडाड वाड दुन्यामलोन माटलाद, आंटे वडतिन यल्ला संतुष्ट शेय्याला दानदी काळजी शेस्ताड.

34 इल्ला वारी भागलु आयताय येवार फेंडली कानोर इंगा कुंवारी आनबिडा उंडार आदी मनाम फयला इंगा आत्माला पवित्र उंडाला, इल्लोन प्रभुन माटला बहल चिंता शेस्ताड; पण याद फेंडली आयनेद उंडाड आदी दुन्याम माटलाद, आंटे मना मोगुन यल्ला संतुष्ट शेयदून दानदी काळजी शेस्ताड.

35 इदी नीन मी फायदा कसोमे आंटान, मीमलान फसाय मताला आंकेन लेद; पण मीर विचलित कावान्दे प्रभुन सेवाला आंटी उंडाला आंकेन शपतान.

36 जर येवारकी आना इल्ला वाटास्ताद की, वाड वान आनबिडाद हक्क मतेस्तुनाड, इंगा येवात दानदी फेंडली वय यल्ली फोयतुनाद इंगा आल्ले गरज उंडाड, तर यल्ला वानदी इच्छा उंडी आल्ला वार शेय्याला, दिंटल्या पाप लेद, वाड फेंडली शेस्कुनाला.

37 पण येवाड फेंडली शेस्कुनेद लेद इल्ला निर्णय तिस्कुनीनाड, येवानकी येमीच गरज लेद इंगा येवाड वान इच्छामिंदा अधिकार फेटताड इंगा इल्ला येवाड मना कुतुरनी कुंवारी फेट्टेद मनला ठराय मतनिन्टे तर वाड शिंगार शेस्ताड.

38 दिन कसोम येवाड मना कुंवारी आन्बिडाद फेंडली शेशी इस्ताड वाड बागा शेस्ताड; पण येवाड फेंडली शेशीयाड वाड शेंगेम शिंगार शेस्ताड.

39 फेंडली आयने आंडीदान मोगुड जित्ता उंडाड आड नंताक आदी वान संग्गा कट्टीनेद उंडाड, पण जर दान मोगुड सच्ची फो तर, फक्त प्रभूला विश्वासीने उंटे, दानदी इच्छा उंटे तर दानकी वाटाशी वान संग्गा आदी फेंडली शेस्कुनी शेकास्ताड.

40 पण आदी जर फेंडली शेस्कुनांदे निलच्या तर, नाद मत इल्ला उंडाड, आदी आंडीद शेंगेम आशीर्वादित आय्यी इंगा नीन मानास्तान की, ना नोना पण द्यावारदी आत्मा उंडाड.

8

????????????????????????????????????

1 'इप्पुड मूर्तीलाक येक्पिचिने नंजुर बहल, दिन बहल मनाक आंदारकी येरका उंडाड की इदी आनिनेद माटा उंडाड; पण आदी ज्ञान मनशीन घमंडी बनाय मतुताड, तर प्रेम मंदीन विश्वासला प्रोत्साहित शेस्ताड.

2 मनाक वगा माटा येरका उंडाड, येवानकी इल्ला वाटास्ताद की, वानकी येमाना येरका उंडाड पण वानकी आल्ला येरका लेद यल्ला वानकी येरका बेक.

3 पण येवाडाना द्यावारमिंदा प्रेम शेस्ताड तर आ मनशीन द्यावार गुरुतु फटताड.

4 दिन कसोम, मुर्तीला मुंदार येक्पिचिने माटलु तिने बहल मनाक येरका उंडाड की, “खरेम आंटे दुन्यामला मूर्तीद येमीच अस्तित्व लेद” इंगा “वगान इडशी इंगा येवाडच द्यावार लेड,”

5 काही मंदी इल्ला आंठार स्वर्गला इंगा पृथ्वी मिंदा शेंगेम द्यावारलु उंडाय, येनटीक की काही मंदी शेंगेम द्यावारलाद इंगा शेंगेम प्रभुलाद पुजा शेस्तार,

6 पण मनाकसोम फक्त वक्काडे द्यावार उंडाड, येवाड मना आब्बाड उंडाड.

वानकसोमे मनाम जगास्ताम इंगा

वाडे आंता बनाय मतनाड

इंगा वक्काडे प्रभु येशु ख्रिस्त उंडाड.

वाननोट आन्नी माटलु अस्तित्वला वच्चीनाय इंगा वाननोटे मनाद जीवन उंडाड.

7 पण इदी ज्ञान प्रत्येक मनशी देगार लेद येनटीक की काही मंदी इप्पुड पण मूर्तीला संग्गा इंता जुडाशी उंडार, तर वार यप्पुड मुर्तिलाक येक्पिचिनेद आन्नाम तीन्टार वारकी वाटास्ताद की इदी मुर्तिलाक येक्पिचिनेद उंडाड इंगा वारदी विवेक निर्बल उंडीने कसोम अशुद्ध आय फोइताड.

8 पण आन्नाम मनालनी द्यावार देगार येकाफोद, मनाम आदी तिनाक उंटे तरी येमीच नुकसान लेद इंगा तिन्टे येमीच फायदा लेद.

9 पण मिद इदी स्वातंत्र विश्वासला कमजोर उंडीने मंदी कसोम, यादबी प्रकारे, अडखळन कावाराद आंकेन काळजी तिस्कोडा.

10 जर येवारदी आना विवेक कमजोर उंडाड इंगा वाड नी लेकोन ज्ञानी मनशीन मुर्ती उंडीने गुडीला तीनेताप्पुड सुसते, तर वाड मुर्तिलाक येक्पिचिनेद आन्नाम तिनदेंक उत्साहित काका फोई येम?

11 इंगा नी इल्लोन ज्ञान कसोम विश्वासला कमजोर उंडीने नी तम्मुळलाद इंगा शेल्यांलाद आत्मिक रुपता नाश आय फोई येवार कसोम ख्रिस्तड जेम इडश्या.

12 पण मीर यप्पुड इल्ला मी विश्वासी तम्मुळला इंगा शेल्यांला विरुद्धला पाप शेशी वार कमजोर

शेस्तार आदी अर्पण दैयालकी शेस्तार, द्यावारकी शेय्यार इंगा मीर दैयालकी भागीदार कावाला इल्ला नाक वाटायाद.

21 मीर द्यावार इंगा दैयाम इल्ला रोंडू प्यालाल तागी शकायार. मीर प्रभुन मेज इंगा दैयामदी मेज इल्ला रोंडू इटलाक भागीदार आय्यी शकायार.

22 मनाम प्रभुनकी कोफाम येका वस्ताम यम? मनाम द्यावारकाना सामर्थ्यशाली उंडाम येम?

२२२२२ २२२२२२२२ २२२२ २२२२

23 “इंगा मी दिंटल्योन्टोर काही मंदी आंटार मिम येमी पण शेयदेक स्वतंत्र उंडाम.” पण आन्नी माटलु मंदी कसोम हितकारक लेव. “दिंटल्योन्टोर काही मंदी आंटार मिम येमी पण शेयदेक स्वतंत्र उंडाम.” पण आन्नी माटलु मंदीक सामर्थ्ययुक्त आयदेक मदत शेय्याव.

24 येवारुच स्वतादे फायदा सुडाराद तर इंगोगोरदी पण सुडाला.

25 संताला याद नंजूर आम्मुतार विवेक बुद्धीता चौकशी शेय्यानदे आ नंजूर बहल यादुच प्रश्न आडगांदे तिनांडा.

26 येनटीक की यल्ला पवित्रशास्त्र आंटाद, “पृथ्वी मिदुंडदी आंताच प्रभुनदी उंडाद.”

27 अविश्वासी मंदी पैकी येव्वाराना मीमलान तीनदेक फिलची इंगा मीक फोयेद उंटे तर विवेक बुद्धीता चौकशी शेय्यानदे यादुच प्रश्न आडगानदे मी मुंदार सदरीनेद आंता तीनांडा.

28 पण जर येवाडाना मीक शप्पीर की, “इदी नंजूर मुर्ती कसोम अर्पण इच्चीनेद उंडाद,” तर विवेक बुद्धी कसोम इंगा या मनशी शेप्या वान कसोम तीनाकुंडा.

29 इंगा यप्पुड नीन “विवेक” आंटान तर नाद आनेद अर्थ नीद विवेक लेद तर इंगोगोरदी इदी फक्त वगाट कारण उंडाद येनटीक की ना स्वतंत्र्यद इंगोगोर सदसदविवेक बुद्धीता न्याय येनटीक कावाला?

30 जर नीन धन्यवाद शेशी रोट्या तीनटान तर नन्नु दोषी येनटीक ठराय मतुतार येनटीक की इ माटला कसोम तर नीनद्यावारकी धन्यवाद इस्तान.

31 दिन कसोम मीर तीनना का तागना, इंगा येमाना शेस्ते आंताच द्यावार गौरव कसोम शेयंडा.

32 यहूदी मंदी, यहूदी लेनोर मंदी इंगा द्यावार मंडळीलाक अडखळन आय्येद कारण कावाकुंडा.

33 यल्ला नीन प्रत्येक बाबतीला आंदारनी संतुष्ट शेशेद प्रयत्न शेस्तान इंगा ना कसोम यम हितकारक उंडाद इदी शेय्यान पण इंगोगोर कसोम शेस्तान की शेगेम मंदीद तारण कावाला.

11

२२२२२ २२२२२२२२ २२२२२

1 नीन यल्ला ख्रिस्तद अनुकरन शेस्तान आल्ले नाद अनुकरण शेशेतोर कांडा.

२२२२२ २२२२२२२२ २२२२२२२ २२२२२२२

2 नीन मीद प्रशंसा शेस्तान येनटीक की मीर नाद नेहमी ध्यानाम तीस्तार इंगा नीन मीक नेमाशी इच्चीने शिक्षान, मजबुतीता पाळास्तार.

3 पण मीक इदी येरका कावाला इल्ला नाक वाटास्ताद की, ख्रिस्त इड प्रत्येक मणशी प्रमुख उंडाड इंगा प्रत्येक मनशी इड आंडीदान प्रमुख उंडाड इंगा द्यावार ख्रिस्तन प्रमुख उंडाड

4 प्रत्येक मणशी यवार प्रार्थना शेशेताप्पुड इंगा संदेश इच्चेताप्पुड मनाद नत्ती मुस्कुटाड वाड मना प्रमुखदी आंटे ख्रिस्तद अपमान शेस्ताड.

5 पण प्रत्येक आंडीद याद मनाद नत्ती मुस्कुनान्दे प्रार्थना शेस्ताद इगा मंदीला द्यावारदी संदेश शपताद आदी मनशीद आंटे मोगुनदी अपमान शेस्ताद येनटीक जी आदी आंडीद टकली शेस्कुन्ने आंडीदान लेकाने उंडाद.

6 जर आंडीद मनाद नत्ती मुस्कुनाद तर आदी मना यंडकाल कोस्काडाला येनटीक की यंडकाल कोशेद लेकुटे टकली शेस्कुनेद आंडीदानकी शिग्गुद माटा उंडाद. तर आदी मनाद नत्ती मुस्कुनेद.

7 येनटीक की मनशी द्यावार स्वरूप इंगा गौरवदी चित्र उंडाड दिन कसोम मनशी नत्ती मुस्कुनेद शिंगार लेद. पण आंडीद मणशी गौरव उंडाद.

8 येनटीक की मनशी आंडीदान तीकनुस कालेद पण आंडीद मणशी तिकनुस आय्यीनाद.

9 इंगा मनशी आंडीदान कसोम निर्माण कालेद, तर आंडीद मनशी कसोम निर्माण शेशीदेक वच्चीनाद.

10 येनटीक की देवदूतलु सुस्तुनार दिन कसोम वगा आंडीदानकी मना नत्तीमिंदा आधीकारदी चिन्ह धारण शेशेद इदी योग्य उंडाद.

11 तरीपण प्रभूला आंडीद मनशी नुस वेगळा लेद इंगा मणशी आंडीदान नुस वेगळा लेड.

12 येनटीक की आंडीद मणशी तीकनुस उंडाद, आल्ले मनशीक पण आंडीदे जन्म इच्चीनाद. पण आन्नी माटलु द्यावार तिकनुस उंडाद.

13 इदी मीर स्वताने ठराय मतना की, नत्ती मुस्कुनान्दे आंडीद द्यावारदी प्रार्थना शेशेद इदी योग्य उंडाद यम?

14 मनशी फेद्दा यंडकाल वाढाय मतुते तर इदी वान कसोम शिग्गुद माटा उंडाद. इल्ला निसर्ग सुध्दा मीक नेरपाद यम?

15 पन आंडीद फेद्दा यंडकाल फेटते इदी दानकी गौरव उंडाद येनटीक की दानकी दानी यंडकाल मुशेदेक इच्चीनेय उंडाय.

16 जर यवारकी आना वाद शेशेद उंटे तर वारकी इदी येरका बेक, माद इल्ला रीत लेद इंगा द्यावार मंडळीलादबी लेद.

???????? ?

17 इप्पुड मुंदारदी आज्ञा इच्चेताप्पुड नीन मीद प्रशंसा मंडळीला शेय्याक वच्चीनान येनटीक की मीद वगातळा वस्ते फायदा लेद पण नुकसान आयताद.

18 पहिला, नीन इदी इंटान की, यप्पुड मीर मंडळीला वगातळा वस्तार, आप्पुड मिनडमा फुट उंटाद इंगा काही प्रमाणला दानमिंदा विश्वास फेटताम.

19 दिन कसोम की, येव्वार मी नडमा खरेम उंडार वार प्रकट कावाला आंकेन मीनडमा फुट उंडा बेक.

20 यप्पुड मीर वगातळा वस्तार आप्पुड मीर येम तीन्टार आदी प्रभू भोज लेद.

21 येनटीक की मीर भोजन शेस्तार आप्पुड मी दांटल्योन प्रत्येक मनशी मुंदारकी फोई स्वताने तिनका फडताड. वगाड आकालता आल्ले निलस्ताड तर इंगोगोड अतीतुप्त आय फोइतार.

22 तीनदेक तागदेक मीक इल्लु लेद यम? का मीर द्यावार मंडळीन तृच्छ, मानास्तार इंगा या गरीब तम्मूळलु इंगा येल्यांलु येव्वार देगार येमीच लेद वारनी शिग्गुना केडपुतार? नीन मीमलान यम आनाला? नीन मीद प्रशंसा शेयदून यम? इ बाबतीला नीन मीद प्रशंसा शेय्यान.

?????? ?

?????? 26:26-29; ???? 14:22-25; ??? 22:14-23

23 येनटीक की प्रभुन तीकनुस याद शिक्षा नाक शिक्या आदे नीन मीक इस्तीन. प्रभु येशुन, या मोब्बुला विश्वासघात शेशी फट्टी इहेक वच्या. वाड रोट्या तिस्कुन्या,

24 इंगा उपकार माना आदी इरगा मत्या इंगा आन्या, "इदी नाद फय उंडाद, याद नीन मी कसोम इस्तान. नाद ध्यानाम शेशे कसोम इदी शेयांडा."

25 इल्ले वाड भोजन शेशीनेका प्याला तिस्कुन्या इंगा आन्या, "इदी प्याला ना रक्तामगोन आईनेद कोता करार उंडाद. यप्पुड पण मीर इदी ताग्यार आप्पुड नाद ध्यानाम शेशे कसोम इदी शेयांडा."

26 येनटीक की यन्नी तुकुला मीर इदी रोट्या तीन्टार इंगा इदी प्याला तागतार, आन्नी तुकुला मीर प्रभुन सावनी वाड वच्ची नंताक घोषणा शेस्तार.

27 दिन कसोम येवाडाना अयोग्य रितीता प्रभुनदी रोट्या तिनी लेकुटे प्याला तागी वाड प्रभुन फय इंगा रक्ताम विषयी दोषी ठराशी.

28 आंकेन मनशी स्वतःद परीक्षा शेयाला इंगा आप्पुड इदी रोट्या तीनाला इंगा इ प्यालान तागाला.

29 येनटीक की जर प्रभुन फइद अर्थ तेल्वकुनान्दे येवाड इ रोट्यान तिन्टाड इंगा प्यालान तागताड तर वाड तिनीगेस इंगा तागीगेस स्वतःमिंदा दंड जक्कुंटाड.

30 इहे दिन कसोम मी दिंटल्योन शेंगेम मंदी कमजोर, बिमार उंडार इंगा काही मंदी सच्ची पण फोइनार.

31 पण जर मीम माद परीक्षा शेशाम तर मा मिंदा न्यायदी प्रसंग दाकाफोई.

32 पण प्रभुड माद न्याय शेशी आप्पुड माक शिस्त आंची, दिन कसोम की, दुन्याम लोन बाकी मंदी लेका माक पण शिक्षा कावाराद.

33 आंकेन ना तम्मूळलु इंगा शेल्यांलु यप्पुड मीर भोजन शेयदेक वगातळा वस्तार, आप्पुड वगामेंगार कसोम थाबायंडा.

34 जर येवारकी आना खरेमी आकाल आय्यींटे वाड इंटल्या तीनाला दिन कसोम की मिद वगातळा वच्चेद दंडकी कारण ठरायाराद. नीन वच्यान आप्पुड इंगोगो माटलान शिंगार शेशान.

12

???????? ?

1 हे तम्मूडलु इंगा शेल्यांलु आत्मिक दानला बद्दल, मिक येरका लेवाराद इल्ला नाक वाटाय्याद.

2 यप्पुड मीर यहूदी लेनोर उंटीर, आप्पुड यल्ला नडवा मतदुर आल्ला मीर आ मुकी मुर्तीला यंका नडदुर. इदी मीक येरका उंडाद.

3 आनकेन नीन मीक शपतान की, द्यावार आत्मा गोन माटालाडेतोड यादुच मनशी इल्ला आनाड की, "येशु शापित उंडाड." इंगा पवित्र आत्मा शिवाय येवारुच "येशुड प्रभुड उंडाड," इल्ला आनी शकायार.

4 इप्पुड दानलु तर वेगवेगळा प्रकारी उंडाय, पण आत्मा वक्काटे उंडाद.

5 आल्ले सेवा पण वेगवेगळा प्रकारदी उंडाद, पण प्रभुड वक्काडे उंडाड.

6 इंगा फनुल पण वेगवेगळा प्रकारी उंडाय पण आन्नी फनुल शेशेतोड वाड द्यावार वक्काडे उंडाड.

7 पण आत्माद प्रकटीकरण इदी आंदार फायदा कसोम प्रत्येक मनशीक इच्चीदेक वच्चीनाद.

3 येनटीक की येम नाक पहिला शेपेदेक वच्या आदी नीन मिक शपतीन, दांटल्या महत्वद इदी माटा उंडाद की, पवित्र शास्त्रला राशीनेलेका ख्रिस्त मना पापला कसोम सच्या.

4 वान बुडशीदेन्क वच्या इंगा पवित्र शास्त्रला राशिने लेका मूड नाळाक वान इंगा लेपदेक वच्या.

5 इंगा मग वाड कैफानकी कमश्या, यंकसार बारा प्रेषितलाक,

6 मग वाड आयनूर काना जास्त तम्मूळलाक कमश्या. वारपैकी जास्त मंदी इंगाना जित्ता उंडार, तर काही मंदी सच्ची फोइनार.

7 इंगा मग वाड याकोबकी कमश्या, इंगा मग वाड आन्नी प्रेषितलाक कमश्या.

8 इंगा आंदारकाना आखरीक नाक पण कमश्या, वेळ कावाकाना मुंची फुट्टीनगते.

9 येनटीक की प्रेषितला नीन शिन्नावोड उंडान, नीन प्रेषित आने योग्यतावोड लेन, येनटीक द्यावार मंडळीद नीन छळ शेशीन्दीन.

10 पन द्यावार कृपाता नीन येम पण उंडान आदी नीन उंडान इंगा वानदी नामिदुंडदी कृपा व्यर्थ फोलेद, पण नीन वार आंदारकाना जास्त कष्ट शेस्तीन, इदी फनी नीन शेर्यालेद, पण द्यावारदी कृपा याद नासंगा उंड्या, आदी शेस्तुन्या.

11 दिन कसोम नीन उंटे का वार उंटे मिम इहे घोषणा शेस्ताम इंगा मीर दिन मिंदाने विश्वास फेटतीर.

??

12 इप्पुड जर मिम ख्रिस्त सचीनोर लोन्केल लेशिनाड इल्ला शुभवर्तमान शेपताम, तर सचिनोरदी पुनरुत्थान लेद इल्ला मी पैकी काही मंदी आंटाड इदी यल्ला?

13 जर सच्चीनोरदी पुनरुत्थान लेद तर ख्रिस्त पण सचीनोर लोन्केल लेय्यालेद,

14 इंगा जर ख्रिस्त सचीनोर लोन्केल लेय्या लेद तर माद संदेश व्यर्थ उंडाद इंगा मिद विश्वास पण व्यर्थ उंडाद.

15 इंगा मिम द्यावार खोटा साक्षील ठरास्तिम येनटीक की द्यावार ख्रिस्तन सचीनोर लोन्केल लेय्या इल्ला मिम वान बहल साक्ष इस्तीम. जर इदी इल्ला उंटे की, सचीनोर लेपदेक दार तर द्यावार पण ख्रिस्तन लेपा लेद.

* **15:20 15:20** ??? येव्वार फंडकुन्नार वार. फंडकुन्नार इदी शब्द आ मंदीन सुपिस्ताद येव्वार सच्ची फोइनार. पौलकी इदी आनंद उंडाद की सच्ची फोयेद इदी फंडकुने लेका उंडाद यप्पुड द्यावार वच्ची आप्पुड आ मंदी येव्वार सच्ची फोइनार वार लेपे दिंटल्या वच्चार. **15:24 15:24** आप्पुड इ संसारदी शेवट आय्यी, प्रत्येक अधिपतीन, प्रत्येक सत्तान, प्रत्येक सामर्थ्यन यप्पुड ख्रिस्त नष्ट शेशी, आप्पुड ख्रिस्तड द्यावार आब्बानकी राज्य इचकाडी. दानिएल 2:44. **15:25 15:25** येनटीक की वाड आन्नी शत्रूलान वान काळाकिंदा फेटीनंताक वानकी राज्य शेय्याने बेक. स्तोत्रसंहिता 110:1. **15:27 15:27** पवित्र शास्त्र शपताद, “येनटीक की द्यावार, वान काळाकिंदा आंताच येस्काडनाड.” पण यप्पुड वाड आंटाड की, “आंताच वान अधीन शेस्कामला वच्चीनाद,” आप्पुड येवाड आंताच वान अधीन शेश्या, वाड द्यावार स्वतः दांटल्या लेड. स्तोत्रसंहिता 8:6.

16 इंगा जर सचीनोरणी लेपा दाद, तर ख्रिस्तड पण सचीनोर लोन्केल लेय्या लेद.

17 इंगा, जर ख्रिस्त लेय्या लेद, तर मिद विश्वास व्यर्थ उंडाद इंगा मीर इंगाना पापला फडी उंडार.

18 इंग्या इंगा येव्वार ख्रिस्तला सच्ची फोइनार, वारदी पण नाश आय फोइनाद.

19 जर ख्रिस्त मिंदा उंडीनेद माद आशा, फक्त इहे जीवन कसोम उंटे, तर आन्नी मन्सुलाला मिम दयनीय उंडाम.

20 पन इप्पुड खरेमे ख्रिस्त सावनुस लेशी जिवंत आयनाड. येव्वार सच्ची फोयतार आ मंदीला* वाड प्रथमफळ उंडाड.

21 येनटीक की दिनदी अर्थ उंडाद यल्ला मनशी तीकनुस साव वच्या आल्ले सच्चीनोरदी पुनरुत्थान पण मनशी तीकनुस वच्या.

22 येनटीक की यल्ला आदाम पाप शेशीने कसोम आंदार सस्तार आल्ले ख्रिस्त मिंदा विश्वास फेटीन कसोम आंदार जित्ता शेसेदेक वच्चार.

23 पण प्रत्येकोर वार क्रमानुसार, ख्रिस्त जो प्रथम फळ उंडाड इंगा मग ख्रिस्त वचेद येळी वान्द उंडीन्द मंदी जिता शेशी फड.

24 आप्पुड इ संसारदी शेवट आय्यी, प्रत्येक अधिपतीन, प्रत्येक सत्तान, प्रत्येक सामर्थ्यन यप्पुड ख्रिस्त नष्ट शेशी, आप्पुड ख्रिस्तड द्यावार आब्बानकी राज्य इचकाडी.

25 येनटीक की वाड आन्नी शत्रूलान वान काळाकिंदा फेटीनंताक वानकी राज्य शेय्याने बेक.

26 येवाड आखरी शत्रू साव वाड नष्ट शेसेदेक वच्ची.

27 पवित्र शास्त्र शपताद, “येनटीक की द्यावार, वान काळाकिंदा आंताच येस्काडनाड.” पण यप्पुड वाड आंटाड की, “आंताच वान अधीन शेस्कामला वच्चीनाद,” आप्पुड येवाड आंताच वान अधीन शेश्या, वाड द्यावार स्वतः दांटल्या लेड.

28 इंगा, यप्पुड द्यावार आंताच कोडकु शेतल्या इच्या तर कोडकु पण स्वतःन परमेश्वर शेतल्या इच्या दिन कसोम की द्यावारे आन्नी माटलामिंदा राज्य शेशतोड कावाला.

29 लेकाते, येव्वार मंदी सच्चीनोर कसोम बाप्तिस्मा तीस्कुंटाड वार येम शेशार? जर सच्चीनोर लेय्यारुच तर वार मंदी वार बहल बाप्तिस्मा येनटीक तीस्कुंटाड?

30 इंगा मिम पण प्रत्येक वेळला संकटाला येनटीक फडताम?

31 हे तम्मूडलु इंगा शेल्यांलू ख्रिस्त येशु मना प्रभूला, नीन मी बहल उंडीने घमंडदी वटू येस्केन इदी आंटान की, नीन दिना-दिनाम सस्तान.

32 मनशी स्वभाव लेका इफीसला नीन रानटी प्राणीला संगाला लढास्तीन, तर नाक येम फायदा आय्या? जर सच्चीनोर लेय्याकुंटे तर फदांडा “मनाम तिनदाम-तागदाम, येनटीक रेफाक तर सच्चेदे उंडाद!”

33 इंगा येवाडाना इल्ला माटलाडताड तर वान माटलु इनी फसायाकुंडा, येनटीक की “वाईट संगती मचीं चरीत्रनी खराब शेस्ताद.”

34 नितीमत्व कसोम लेयांडा इंगा पाप शेय्याकुंडा येनटीक की मिपैकी काही मंदी इल्ला उंडार येव्वार द्यावारनी गुरतू फट्टार. इदी नीन मिमलान शिग्गुना केडपाला आंकेन आंटान.

???? ???? ???? ??

35 इप्पुड येव्वाराना इल्ला आन्प्यार? “सच्चीनोर यल्ला लेशार? वार यल्लोन फयला वच्चार?”

36 नु इंता अज्ञानी उंडाव येम? नु येम पेरास्ताव आदी पहिला सच्चीन शिवाय जित्ता काक फोई.

37 इंगा नु येम पेरास्ताव दानदी फंटा आय्येद फय पेरायाव, तर फक्त बी पेरास्ताव ; आदी गोदमाद लेकाते इगोगोट येमाना उंडी.

38 इंगा आंटे द्यावार निवडाशीन लेका वाड दानकी आकार इस्ताड. वाड प्रत्येक दानाक दानदी स्वताद “फय” इस्ताड.

39 जित्ता प्राणीलाय आंदारीच फईल सारखा लेकुंटाय. दिन शिवाय मन्सुलाय फयलु वगा प्रकारी उंटाय. प्राणीलाय फइल इंगोगो प्रकारी उंटाय, गुव्वाल इंगोगो प्रकारी उंटाय; इंगा मिल अलग-अलग प्रकारी उंटाय.

40 आल्ले स्वर्गीय फइल उंडाय इंगा पृथ्वी मिंदूड फइल उंडाय, पण स्वर्गीय फइद वैभव वगा प्रकारदी उंडाद, तर पृथ्वी मिंदूड फइद इंगोगोट उंडाद.

41 सूर्याद येलगु वगा प्रकारदी तर चंद्रद येलगु वेगळा प्रकारदी उंटाद. सुक्काद येलगु वेगळा प्रकारदी उंटाद इंका चमकाशे दिंटला वगा सुक्का इंगोगो सुक्काकाना वेगळा उंटाद.

42 आंकेन सच्चीनोर पुनरुत्थान संगाला पण इल्ले आय्यी, फय याद भुमीला बुडशीनेद उंडाद आदी नाश आय्येद उंडाद, पण आदी फय यादान लेपेदेक वस्ताद आदी अविनाशी उंडाद.

43 याद अपमानता बुडशे दिंटल्या वस्ताद आदी गौरवाला लेपे दिंटल्या वस्ताद याद अशक्तपणाला बुडशे दिंटल्या वस्ताद आदि सामर्थ्यांता लेस्ताद.

44 याद भुमीला बुडशीदेक वच्चीनाद आदी नैसर्गिक फय उंडाद याद पुनर्जीवित आयताद आदी आत्मिक फय उंडाद. जर नैसर्गिक फइल उंडाय तर आध्यात्मिक फइल सुद्धा उंडाद.

45 इंगा पवित्रशास्त्र इहे शपताद, “पहिला मनशी, आदाम इड जिता प्राणी आय्या,” पण ख्रिस्त येवाड आखरी आदाम आय्या वाड जीवन इच्चेतोड आत्मा आय्या.

46 याद फय मनाक पहिला इच्चीनार आदी संसारिक उंडाद पण याद फय मनाक यंकसार इच्चे दिंटल्या वच्ची आदी आत्मिक उंडी.

47 पहिला मनशी भुमीलोन मन्नुता बनाशीन्या, तर इंगोगो मनशी† स्वर्ग लोन्केल वच्या.

48 यल्ला आ पहिला मनशीद रचना मन्नुनोट बनाशीन्या, आल्ले मनाम आंदार पण मन्नुता

बनाशीनाम इंगा यल्ला इंगोगो मनशीद फय स्वर्गीय उंडाद आल्ले मनाद फय पण स्वर्गीय आय्यी.

49 इंगा येवाड मन्नुता बनाशीन्या वानदी रूप मनाम धारण शेस्तीम, आल्ले येवाड स्वर्गीय उंडाड वानदी रूप मनाम धारण शेशाम.

50 इप्पुड तम्मूडलु इंगा शेल्यांलू नीन इदी शपतान की, नंजूर इंगा रक्ताम द्यावार राज्यद अधिकारी आय्यी शेकायाद इंगा नाशवान अविनाशीक अधिकार आय्यी शेकायाड.

51 सुडांडा! नीन मिक वगाट रहस्यमय सत्य शपतान. मनाम आंदार सच्चेतोर लेम. मनाम आंदार बदलाशी फोय्याम.

52 इंगा इदी लगेच आय्यी, कच्छुद रेक्का आंटा काना मुंची, यप्पुड आखरी कर्णा वागी आप्पुड, येनटीक की कर्णा वागी तर येव्वार सच्चीनोर उंडार, वार नेहमी इचांग जिवंत आय्यार इंगा मनाम येव्वार जित्ता उंडार, मनाम पण बदलाशी फोय्याम.

53 येनटीक की इदी जे विनाशी उंडाद आदी अविनाशीन धारण शेशी इंगा इदी याद सच्चेदेक उंडाद आदी अमरत्व धारण शेशी इदी नक्की उंडाद.

54 इदी याद विनाशी आदी अविनाशीपण धारण शेशी इंगा इदी सच्चेद उंडाद आदी अमरत्व फेटकुनी, इल्ला यप्पुड आय्यी आप्पुड,

पवित्रशास्त्रला राशिने लेका; “विजय सावनी मिंगी तीस्कुनीनाद.”

55 “अरे साव नीद विजय यंदु उंडाद? साव नीद नांगी यंद उंडाद?”

† 15:47 15:47 ???? आंटे प्रभु येशुड 15:49 15:49 इंगा येवाड मन्नुता बनाशीन्या वानदी रूप मनाम धारण शेस्तीम, आल्ले येवाड स्वर्गीय उंडाड वानदी रूप मनाम धारण शेशाम. 1 योहान 3:2. 15:55 15:55 “अरे साव नीद विजय यंदु उंडाद? साव नीद नांगी यंद उंडाद?” यशया 25:8; होशेय 13:14.

15 पण या द्यावर ननु आम्मा कळपुकेल वेगळा शेश्या इंगा स्वत कृपा ता ननु विलचा, वांकी येपूळ शिंगार वाटाश्या की,

16 स्वता कोळकून ना तीकेल प्रकाट शेईयाला, म्हणजे इंगोगो राष्ट्रला नीन वांदी मंची बातमी घोषणा शेयाला आपुळ नीन यवार पण मंसलाद तीस्कनाले,

17 इंगा ना पहिला आईनेय प्रेशिल्ला तीकुड येरुशलेमकि मिन्दक फोले, पण नीन लगनाणे अरबस्तान देशुक यल्ली फोतीन इंगा आन्केल दिमिष्कास कि डब्ल वस्तीन.

18 मुंदार, मूळ याडाद नंतर, नीन केफनि भेटादेंग मिन्दक येरुशलेमकि फोतीन इंगा पंधरा दिवस नीन वान देगारा निलस्तीन ;

19 गान प्रभू तम्मुड याकोब इंशिवाय नीन इंगोगो प्रेशिल्ला लोन्केल दुसरा यवर पण नाक कम्पियाले.

20 नीन जो मिक लीवास का उंडान, आय्यी सूळना, द्यावर मुंदार, नीन खोटा माटलान.

21 दान नंतर नीन सिरीया इंगा किलीकीया शहरला वस्तीन

22 इंगा ख्रिस्तला उंडीनेर, यहुदिया शहरटोर मंडळीक नीन अनोळखी उंटीन.

23 वारकी येकादेंग इंतेने, वचाका उंडी की, 'पहिला माद त्रास इचेतोळ या विश्वास येनकाक नाश शेयदू वांदी वाळ इप्युळ सुवारता शपतुणाळ.'

24 इंगा वार ना बहल द्यावादी गौरव शेदेंग आंटीर.

2

[\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]](#)

1 नंतर, चौदा वर्षकेल नीन इंगा, बर्णबाबरोबर, येरुशलेम शहरला मिन्दक फोतीन, नीन नाबरोबर तीतालान पण एका फोतीन.

2 नाक प्रकटी करण आईन्या लेका नीन फोतीन इंगा याद मंचीद बातमी नीन इंगोगो राष्ट्रला शेप तुंटान, आदी नीन वान मुंदार फेटत्तीन; पण जो विशेष मानास्नेयद उंड्या वारकी ओकोरला मांडास्तीन; लेद तर, नीन विनाकारण फारतान किंवा फारतीन, इल्ला शायद आतुण्या.

3 पण नाबरोबर उंडीनेळ तीत इड ग्रीक उंड्या आंका, वांकी पण सुंता शेशी तीस्कूनदेंग भाग शेयदेंग दाल्या.

4 इंगा गुप्तता नोनिक एकोचीनेय खोटा बंधूल कसरोम पण भाग केळपीदेंग दाल्या; वार मंलान गुलाम गिरीला येदेंग, ख्रिस्त येशु न दीतटला याद मोकळीक पना मनाक उंडाद आदी हेराशांदाणक, दोनगा शेशी नोनिक वचीनीर.

5 मंची बातमीद खरेंम मी तीकुड उन्डाला दानचांग मिम वारणी रवा भी वेळ वार शेतला एयाक होतीम.

6 तरीपण, यवार विशेष मानास्नेर यवारना उंडीर वार तीकेल (वार येल्लापन उंडदूर दांदी नाक येमी लेद; द्यावर या मंशीद बी पक्षपात शयाड.) येनटीक की यवार विशेष मानास्नेर उंडीर वार नाक एमी जास्त इयालेद.

7 तर उलटा सुंता आईनेर येहुदिलकी मंची बातमी शप्काम यला पत्रस मिंदा इळशिन्या आल्ले सुंता कालेर इंगोगो राष्ट्र मंदीक मंची बातमी शपकाम नामिंदा सोपाशिनेद उंडाद, इदी वार सुशीर.

8 येनटीक की यवार पत्रस देगारकेल सुंता आईनेर मंदी प्रेशीद पना चाला मत्तीदेंग ताकत पुरामत्या वाळ नाक पण इंगोगो राष्ट्रला वाळ नळपिदेंग ताकत पुरामत्या.

9 इंगा वाळ नाक इचीनेय कृपाद दान ओळखाशी, याकोब, केफा इंगा योहान इर जो आधर इचेटोर उंडीर वार नाक इंगा बर्णबान मंची शेईता संगती शेश्या, इदी दिनकस्रोम की, मनाम द्यावार फनीला सहभागी उन्डाम इदी सुपियाला इंगा मिम इंगोगो राष्ट्र तीकुड इंगा वार सुंता आईनेर तीकुड फोवाला.

10 मिम फक्त गरीबोर दी आठवण फेटाला, इल्ला वारदी इच्छा उंड्या; नीन तर आइ माटाल्लाचंग उत्साहित उंटीन.

[\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\]](#)

11 इंगा दान बाद, केफा अनत्युखीयास वची नेन्का, नीन वान मुंदार वांकी आडाम वस्तीन, येनटीक की वाळ दोषी उंड्या.

12 येनटीक की याकोबदेगार नुस यंता मंदी वचेळ पहिला वाळ इंगोगो मंदी बरोबर तिनू पण वाळ वचीनेका वाळ सुंता आईनेर मंदीक आदी वाळ यंकाक आय्यी वेगळा नीलदू.

13 आपुळ आल्ले दुसरा येहुदील विश्वास फेटेतोर पण वान सोबत ढोंग शेशीर; दानचांग बर्नबापण वार ढोंगता प्रभावित आय्या.

14 पण नीन येपूळ इदी सुस्तीन की, मंची बातमी खरेंम लेका आदी बरोबर नळाद, आप्युड नीन आंदार मुंदार नीन केफान आनटीन, “नु स्वःता यहुदी उंडी नु जर इंगोगो राष्ट्र लेका उंटाव इंगा येहुदील लेका निलवाव, तर यवार इंगोगो राष्ट्र टोर येहुदील लेका वागायला आंका नु वार मिंदा अत्याचार शेस्ताव येम?”

[\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]](#)

15 मिम जन्म केले यहुदी उंडाम, पापी इंगोगो राष्ट्रटोर लेर.

अब्राहमकी द्यावार आदी कृपाता अभिवचन द्वारा इच्या.

????????????????

19 मग इदी नियम शास्त्र येनटीक? येनटीक की, या वंश क वचन इच्चीन्या वानदी वचकाम आय्यी पर्यंत आय्यी मोळाशेळ कोळोन्ग नियमशास्त्र इच्चीनार; वार मधातलोनटोर शेतला द्यावार दुतलातीकेल नेमाशी वच्या.

20 मधातलोनटोळ इळ ओगारकना जास्त जन कोळोन्ग उंटाळ; तरीपण द्यावार ओकोळे उंदाड.

21 तर येम नियमशास्त्र इदी द्यावार वचनाविरुद्ध उंदाड? येपुळूच लेद येनटीक की जेम इदेंग समर्थ उंडीनेद नियमशास्त्र इदेंग ओचका उंटोन्ग तर, नितीमत्व खरेमे नियमशास्त्रता शिकतुन्ग्या.

22 तरी दान कना, नियमशास्त्रता आंदार पापला कोंडाशी फेट्या, इ उद्देशचंग की, विश्वास फेटेतोरकी येशु ख्रिस्त तोंन विश्वासता याद अभिवचन उंदाड आदी इयाला.

23 पण ख्रीस्तला विश्वास वच्या दान पहिला, इदी जो विश्वास प्रकट आयेळदी उंड्या, वाड वचेकना पहिला मनाम कब्जाला उंनिमटीम मनालनी नियमशास्त्र किंदा इल्ला रखवालीला फेटीनीर.

24 दिन मिंदीकेल मनाम विश्वास ता नीतिमान ठहराला दानचांग नियमशास्त्र मनालनी ख्रिस्त तीकुळ पोहोचा मत्तेळदी बीळा रक्षक उंड्या.

25 गान इपूळ, विश्वासता वचकाम आयनाद उंदाड दानचांग मनाम दिन मुंदार बीळारक्षक भरोसाला नीला लेम.

????????????????

26 पण मीर आंदार ख्रिस्त येशुन मिंदा विश्वासद्वारा द्यावार कोडकु उंडार.

27 येनटिककी ख्रीस्तला मीदीनटल्या येतामंदीद बाप्तीस्मा आयनाद आंता जन ख्रीस्तन परिधान शेस्तीनार.

28 येहुदील किंवा ग्रीक, दास किंवा मोकळा लेद, मनशी किंवा आंडी इदी भेदे लेद येनटीक की ख्रिस्त येशुला मीर आंदार ओकोरे उंडार.

29 इंगा मीर जर ख्रिस्ताटोर उंडार; तर अब्राहाम बीळा इंगा अभिवचन लेका वारीस उंडार.

4

????????????????????

1 इपूळ नीन आणटान की, वारीस शिंना बीळा उंडाद, आपुळ नंताक वाळ आंदार कना वेदवाद उन्डीगाद पण वारदीनटल्या इंगा दासला एमी फरक लेकुंटाद.

2 जर आबळ ठहरामतीने लेका मुदत लेका वाळ शिक्षकलाद इंगा कारभारी वशला उंटाळ.

3 इल्ला प्रकार ता मनाम पण बीळलु उंडीनाप्युड, मनाम जगाला पहिला शिक्षण दासला उंटांम.

4 गान काळद पूर्णता आय्या आपुळ द्यावार स्वता कोळकून आपळीच्या; वाळ आंडीदान देगारकेल जन्माश्या, नियमशास्त्र आधीन इल्ला जन्माश्या,

5 दीनटल्या उद्देश इल्ला उंड्या की, नियमशास्त्र किंदा उंडीनेर नी मोल इच्ची इळपियाला; म्हणजे मनाक कोळकु आयेळदी हक्क शिककाला.

6 इंगा मीर कोळकुल उंडार आंका, द्यावार आब्ला-आब्लाड, इल्ला आवाज इच्छा वार, स्वता कोडकु आत्माद मिर नाद अंतकरणला आपळीची नार;

7 दानचांग नु इपूळ नुस दास लेव तर कोडकु उंडाव; इंगा कोडकु उंडाव, तर द्यावार द्वारा वारीस पण उंडाव.

????????????????

8 इंगा पहिला मीर द्यावार नी ओळखा कुंदुर, आपुळ, यवार स्वभाव ता द्यावार लेद वार दास उंनिंटी;

9 पण इपूळ मीर द्यावार नि ओळखास्ताना किंवा द्यावर मिम्लान ओळखास्ताना मीर आ कमीबळ इंगा बिन इमफानिक लेद प्राथमिक शिक्षणतीकुड इंगा यल्ला वापस फोतार? इंगा वान दासला उणेद इच्छा शेस्तार?

10 मीर दिनमूल, महिनाल, ऋतू इंगा वर्षल पण पाळास्तार.

11 मीचंग शेशिनेय कस्टल कदाचित व्यर्थ फोइन्याला, इल्ला नाक मिबहल आदर वाटास्ताद.

12 तामुलू इंगा शेल्यालु, नीन मिक विनंती शेस्तान की, मीर ना लेका कांडा, येनटिककी नीन पण मी लेका उंटीन. मीर नाद एमी वाईट शेयाले.

13 पहिला मीक मंची बातमी शेपेळदी पहिला घटना नाक ना शारीरिक त्रासलाता शिकक्या इदी मिक यरका उंडाद.

14 इंगा ना फईद कमजोरिद मिद परीक्षा आऊताना, मीर तिरस्कार शेइयाले पण ना द्यावार दूतलेका, ख्रिस्त येशु लेका स्वीकार शेस्तीर.

15 तर आपुळदी मिद आशीर्वाद यंदू उंडाद? येनटीक की, नीन मि विषयला साक्ष इस्तान की, शक्य उंटे तर मीर नाक मिय स्वताय कनलु तिशी इस्तुंटीन.

16 इंगा नीन मिक खरें शपतान दानचांग नीन मी वैरी आतीन येम?

17 आ मंदी मी विषयाला बेक आंका तरी शिंगार प्रकार ता लेद पण मीर वार विषयला बेक आंका दानचांग वार मिलान देगारकेल दुराम शेयदेंग सुस्तार.

18 तर शिंगार शेशे इचांग हमेशा तयार उंडेद इदी शिंगार इंगा नीन मी देगारा प्रत्यक्ष उंडान आपुळे तयार उन्डला इल्ला लेद.

19 ना मंची बीळलु, मिदीनटल्या ख्रीस्तानदि रूप निर्माण आय्यी पर्यंत नाक मी कोळोन्ग इंगा गर्भवती त्रास आतुनाद.

20 इ वेळ ला नीन मी संग्ता उन्टे इंगा आवाज चढा मत्ती माटलाळा वस्ते तर नाक शिंगार वाटास्तुन्या येनटीक की मिविषयला नीन चिंता ला उंडान.

????? ???????

21 याय मीर नियमशास्त्र. लेका आदेंग सुस्तार आदी मीर नियमशास्त्र ऐकार येम? इदी नाक शपना.

22 येनटीक की पवित्र शास्त्रला इल्ला लीवाशिणार की, अब्राहम की इद्दार कोळकुल उंडीर: ओगाळ दासी दान कोडकु इंगा ओगाळ मोकळा आंदी दान तीकेल आयनाद.

23 गान दासी दान देगारकेल आईनेळ शरीरस्वभाव लेका जन्माशिन्या; तर मोकळा आंडीदान देगार नुस आईनेळ वचनता जन्माश्या.

24 इ माटळ उदाहरण रुपता समजामतू शकास्ताम. आ आंडेर रोंड करारला लेका उंडार ओगाट सीनाय पर्वत मिन्दकेल शेशिनेद इंगा दासीला कोळोन्ग बीळलाक जन्म इचेतोळ करार म्हणजे हागार का.

25 येनटीक की इदी हागार अरबस्तान लोंदी सिनय पर्वत उंडाद इंगा आदी इप्पूळदी येरुशलेम जोडीद उंडाद. स्वता बीळलासंगा दासला उंडाद.

26 कोता मिन्दुळ दी येरुशलेम मोकळा उंडाद; इदि मना आंदर आम्मा उंडाद.

27 पवित्र शास्त्राला इल्ला लीवाशिणार की, "हे गोडूदान, निक बीळलु का कुंडा पण, नु खुश उंड याय निक गर्भ त्रास काव, आय्यी नु खुशी ता जयघोष शे! खुशीता कीरली आन! येनटीक की यवार की मोगुळ उंडाळ वार बीळला पेक्षा, आशा ईडशिनेर बीळलु संगेम उंडार."

????? ??????? ??????? ??????? ???????

28 इप्पूळ बंधूल, इसहाकलेका मीर अभिवाचान टोर संतती उंडार.

29 पण आ वेळ ला फईस्वभाव लेका यवार जन्माशिन्या, वाळ जो आत्मा लेका जन्मासने कोळकु लेका त्रास इच्या, आला इप्पूळ पण आतुनाद.

30 पण शास्त्र लेख येम शप्ताद? 'नु आ दासी दानकी इंगा दान कोळकुक तीसुडू, येनटीक की दासी, दान कोडकु मोकळा आंडीदान कोडकु संग्ता वारीस काडच.'

31 तर इंगा, तामुलू इंगा शेल्यालु, मनाम दासिदान बीळलु लेद, पण मोकळा आन्डीदान बीळलू उंडाम.

5

1 इ स्वतंत्र कोळोन्ग ख्रिस्ता मनालनी मोकळा शेश्या दानचांग दानटल्या मीर टीकाशी उंडा इंगा दास पण लेका जुवा किंदा इंगा शिकाक कंडा.

????? ??????? ??????? ??????? ??????? ??????? ???????

2 सुंडा, नीन पौल मिक इदी शेप्टान की, मीर जर सुंता शेशकोन्तीर आंटे तर मिक ख्रीस्तनदी उपयोग लेद.

3 येनटीक की सुंता आईने हर वगा-वगा, मंशिक नीन इंगा दटाशी शप्टान की, वाळ पूर्ण नियम शास्त्र पाळादेंग कटीनेळ उंडाळ.

4 नीयमशास्त्र: गों नीतिमान ठहराशेळ दी इच्छा फेटतार आदी मीर ख्रीस्तान अंतराशी उंडार; मीर कृपा अंतराशी उंडार,

5 येनटीक की मनाम द्यावार आत्माता, विश्वासता, नितीमत्वद आशा फेटकोन उंडाम.

6 ख्रिस्त येशूनदीनटला सुंता एमी फनीद लेद इंगा सुंता नकानेद एमी सामर्थ्य उंडाद इल्ला लेद; त प्रेमलेका फनी शेशेळदी विश्वास दानटल्या सामर्थ्य उदाद.

7 मीर शिंगार फारका उंटीर ; मीर खरेंम पणाक मान्य का रोद आंका मिक यवाराना अडचण शेशीर? 8 मिलान यवार माटलाळ तुणार आ परमेश्वर इदी शिकवन काद,

9 'रवा ने खमीर आंता फिन्डीदगोळा फुगा मत्तुताद.'

10 नाक मी बद्दल प्रभूला खात्री उंडाद की, मीर दुसरा विचार शेशार पण मीलान घोटाला एकोचेतोळ मग वाळ येवार पण उंडानीवाळ दंड भोगाश्यार.

11 इंगा तमुलू इंगा शेल्यालु, नीन जर इंगा सुंताद उपदेस शेशे, तर इंगा नाद छळ येनटीक आतुनाद? इंगा आल्ले उंटे तर कूसदी अडखन लेकुंतुन्या च.

12 मी लोंदी ठायी अस्थिरता उत्पन्न शेषेदोर स्वताण फई कोसी वारते बागा आय्यी.

????? ??????? ??????? ??????? ???????

13 येनटीक की बंधूल, मिक स्वातंत्र्य कोळोन्ग कुतेशिनार. तरी आ स्वातंत्र्य ला शरीर आकाल टोरकी संधी इया कुंडा. पण प्रेमता एकमेकोरदी सेवा शेईना.

14 येनटीक की, 'यला स्वतामिंदा आल्ले शेजारील मिंदा प्रेम शेईना.' इदी ओकाटे वचन पाळास्ते पूर्ण नियमशास्त्र पाळा देंग वचीनाद.

15 पण मीर जर एकमेकोरनी कोरकुतार अन तीनेस काळतार, तर मीर एकमेकोरदी नाश शेइया रोद आंका जपायणडा.

????? ??????? ??????? ??????? ???????

16 दानचांग नीन आणतान, आत्मा दावाता नळना, म्हणजे मीर शरिरदि लालच पूर्ण शेयाके फोयार.

17 येनटीक की शरीरदि लालच द्यावार आत्माविरुद्ध उंडाद इंगा आत्मा शरीर लालचविरुद्ध उंडाद; इदी परस्पर विरुद्ध उंडाद, दिनकस्रोम येम पण मिद इच्छा उंडाद आदी मीर शेइयारोद.

18 मीर द्यावार आत्मा प्रेरनाता नळशिनेर उंडार तर मीर नियमशास्त्र अधीन लेर.

19 इपूळ शरीर फनील उघडा उंडाय इंगा आय्यी इ: व्यभिचार, अमंगलपना, कमजोरी,

20 मूर्तीपूजा, करणी, वैर, झगडम, इर्शाम कोफाम, दुश्मन, फुट, गट,

21 जलास्ता, धुंदी, दंगल इंगा इटला लेका इंगा; इटला विषयला नीन यला पहिला शप्पीनिटीन आल्ला इपूळ पहिला शप्तान की, इ माटलू शेशेटोरकि द्यावार राज्यद वतन शिक्का फोई.

22 पवित्र आत्माद्वारे निष्पन आयेटी फळलु पण उंडाय प्रेम, खुशी, शांती, सहनशीलता, ममता, मंचीलेका, विश्वास पना,

23 नम्रता संयम इ उंडाय; इटलाविरुद्ध नियम शास्त्र लेद.

24 यवार ख्रिस्त येशुला उंडार वार शरीर दी भावना इंगा लालचला संगी शरीरस्वभावता कूस मिंदा खिळासनेर उंडार.

25 मनाम, जर द्यावार आत्माद सामर्थता जागास्ताम तर मनाम आत्मा प्रेरणाताने नळाला.

26 मनाम खाली अभिमान फेत्तेटोर, एकमेकोरणी चीड येकाचेटोर इंगा एकमेकोरदी हिरश्या शेशेटोर इल्ला उंडा; रोद.

6

??

1 तमुलू इंगा शेल्यालू, यवरना मनशी ओको गुन्हाला शिक्या, तर मीर जे आत्मिक उंडार आदी वान सौमेताद आत्माता इंगा स्थापित एक्का दांडा; नु स्वता पण परीक्षाला फडारोद आंका स्वता तीकुड लक्ष इ.

2 मीर एकमेकोरदी बोरू, येतना म्हणजे इल्ला ख्रिस्तद नियम पूर्ण शेश्यार.

3 येनटिककी मनाम यवार लेकुटे यवार तरी उंडार इल्ला मानास्ताम, वार स्वतान फिसामत्तुतार.

4 पण आंदार स्वता फनीद परीक्षा शेयाला इंगा, वांकी दुसरोदी संबंध लेद, पण फक्त मनाला अभिमानला जागा शिककी.

5 येनटीक की, प्रत्येकजन स्वताद बोरू येत्ताने बेक.

6 यवार की वचन दी शिक्षण शिकताद वाळ शिक्षण इचेटोरकी आन्नी प्रकारी शिंगार पदार्थद भाग इयाला.

7 फसाया कानडा, द्यावार्दी उपहास काक फोई येनटिककी मनशी येम पण पेरास्ताळ आद्दे पिक वानकी शिकताद.

8 येनटीक की यवार मना शरीर कोळोन्ग पेरास्ताळ वांकी शरीर तीकेल नाशदी पीक शिकताद, पण यवार द्यावार आत्मा कोळोन्ग पेरास्तार वानकी आत्मातीकेल सर्वकाळदी जीवनदी पिक शिकताद.

9 इंगा मंचीद शेशेळदी मनाम कंटाळ शेयारोद; येनटिककी मनाम निराश का रोद, तर ठहरासने वेळेला कोयाला.

10 येनटिककी मनाक संधी उंटे आले मनाम आंदारदी शिंगार शेयाला इंगा विशेषतः विश्वासता वगा इलुटोर ओकातळा वचीनेर विश्वास फेत्तेटोरदी शिंगार शेयाला.

????????????????

11 सूडना, यंता फेदाद अक्षरला, नीन मिक स्वता: शेईतोन लीवास्तुनान.

12 यंता शारीरिक माटालदी शहाणपणा मीरवादेंग सुस्तार आंता वारदी ख्रिस्तद कूस कोळोन्ग वारदी छळ का रोद दानचांग मींलान सुंता शेयदेंग भाग केळपुतार;

13 येनटीक की यवार्दी सुंता आयनाद वार स्वतः त नियमशास्त्र पाळायार पण मी शरीर दा गर्व शयला, दानचांग, मिद सुंता काला इल्ला वारदी इच्छा फेटतार.

14 मना प्रभू येशु ख्रिस्त इनदी कूस अभिमानशिवाय याद पण अभिमान शेस्काम ना देगारकेल दुराम उंडाला पण यवार द्वारा दुन्याम नाक शिक्या इंगा नीन जगनी कूस मिंदा खिळाशीनान.

15 येनटिककी सुंता आईदेंग किंवा सुंता का कुंटे एमी लेद, तर कोत्ताद शुरुवात इदे येम आदी का.

16 इंगा यवार इ नियमता नळस्तार इल्ला आंदार मींदा इंगा द्यावार इस्राइल मिंदा शांती इंगा मया उंडाला.

17 इपूड नुस यवार नाक त्रास इया रोद, एनटिककी नीन स्वता शरीर मिंदा येशुन निशानलू धारण शेशिना.

18 'तामुल इंगा शाल्यालू, मना प्रभू येशु ख्रिस्तद कृपा मी बरोबर उंडाला. आमेन.

4 तम्मूलु, आ दिनुमला दोंगालल्यका मीर गाठाशेद इळा मीर गंडदला लेद.

5 कारण मीर आंदार यलगाद प्रजा व दीनुम्द प्रजा उंडार; मनाम मब्बूद व गडदल्द लेद.

6 दानमिदूडद मनाम इनगोरगता निदार तिस्कूनाक, तर मेलका व सावध निलवाला.

7 निदार तिस्कून्यालोर मब्बूक निदार तिस्कूनतार इंगा झिंगाशातोर मब्बूक झिंगास्तार.

8 इंगा या मनाम दिनुमूद उंडाम आ मनाम सावध उंडाला; इश्वास व प्रीती इदी उरस्त्राण व तारणद आशा इदी शिरस्त्राण यसकूनेद.

9 कारण मनामिंदा क्रोध आवाला आणकेन लेद तर मनाद प्रभू येशु ख्रिस्त वानद्वारे मनाद तारण आवाला आणकेन द्यावारा मनाम्क नेमाशीन्द उंडाद.

10 प्रभू येशु क्रिस्त मानाकास्रोम दिन्कासारोम सच्च्या की, मनाम जरी यक्का नीलस्तीम इंका सचतीम तरी मनाम वानसंगा जीता निलवाला.

11 आणकेन मीर वगामेंगारद उस्तसाहीद शयडा इंगा वगामेंगारद येतंडा वाहिक; इदी मीर शेस्तारबी.

????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
????????? ?????????? ??????????

12 इंगा तम्मूलु, मीम मीरक विनंती शेस्ताम की, जे मिरता परिश्रम शेस्तार, यावार प्रभूला मिरमिन्दा उंडार इंगा मीरक बोध शेस्तार वारतीक लक्ष्य इडा;

13 इंका वारिक वारद फानीमिदुट प्रीतीगोन शना वेदाद मानायण्डा इंका वगारमेंगार संगी शांती गोन निलू.

14 इप्पुड तम्मूलु, मीम मीरक बोध शेस्ताम की, याव्वर अव्यवस्थित उंडार वारिक मीर इशारा इडा, यावार अल्पधिराद उंडार वारिक धीर इडा, अशक्त उंडार आधार इडा; आंदार संगी सहनशील उडण्डा.

15 इंका मीर इदी सुडा की, यवार यवारक वाईटाबद्दल वाईट इळा निची एयाकाला; पण मिरता वगारमेंगार कसरोम व आंन्तामंदीक याद बागा उंडाद दान्द सतत यक्का आन्टनडा.

16 येपुड भी आनंद शयडा.

17 नित्य प्रार्थना शयडा.

18 प्रत्येक कथाला उपकार मानायण्डा कारण मीर संबंदी ख्रिस्त येशुला द्यावारद इच्छा इदीच उंडाद.

19 पवित्र आत्म्याला आरपाकुंडा.

20 संदेशाल्द उपहास शयाकण्डा.

21 आंता कथाल्द पारख शयडा. याद मंचीद उडाद आदि मजबूत फटण्डा.

22 वाइटादआंता प्रकारानूट दुराम निलू.

23 इंगा स्वतः शांतिद द्यावारा मीरक पूर्ण पवित्र शेशी; इंका मनाद प्रभू येशु ख्रिस्त वान्द वच्चेद आइ

आप्पुड मीरद आत्मा, जेम इंगा फय पूर्ण निर्दोष निलवाला.

24 मीरक जो फीलस्ताड वाड ईशवासू उंडाड; वाड आदि शेशीच.

25 तम्मूलु, माइच्चाका प्रार्थना शयण्डा.

26 आंता तम्मून्क पवित्र प्रीती तौन नमस्कार शपण्डा.

27 नीन मीक प्रभून्द आज्ञा आणकेन शपतान्की की, इदी पत्र आंता तम्मून्क वाचाशी सूपण्डा.

28 मनाद प्रभू येशु ख्रिस्त वान्द कृपा मीर संगी उन्डला. आमेन.

9 आळा माक अधिकार लेद इळा लेद, पण माद अनुकरण शेस्देनक मीम मीरक उदाहरण येस्देन्क इयाला आणकेन इळा शेस्तीम.

10 कारण मीर संग्ता उंडतीम आप्पुड देखील मीम मीरक इळा आज्ञा शेशीन्द उंडचा की, यवारक फणी शेशेद इच्छा लेद तर वार तिनेद बी लेद.

11 तरी मिरता कित्येक अव्यवस्थितपणागोन वागाशातोर उंडार वार यम वगा फणी न शेस्ता लुडबूड शेस्तार, इळा मीम इनटाम.

12 इळा मंदीक मीम प्रभू येशु ख्रिस्ताद फेरगोन आज्ञा उत्तेजन ईस्ताम की, वार शांतगोन फणी शेशी स्वताद आत्राम तिनेद.

13 मीर तर तम्मूडलु इंगा शेल्यानलु, बागा शेशा दाणक खचाया कानडा.

14 इदी पत्राला माद वचन जर यवार मानायार तर आ मंशीन ध्यानाम फेट ईका वान्क शिग वाटायला आणकेन वारद संगत फटाकण्डा;

15 तरी वान शत्रू समजाया कानडा, तर वान्क तम्मूड समजाशी वान्द कानउघडणी शेय.

???? ? ???????????

16 शांतीद प्रभू वाड आंताकाळ ला आंता प्रकारे मीरक शांती इयाला. प्रभू मी आंदारसंग्ता उंडान.

17 नीन, पौलाड, स्वत गोण राशीन्द नमस्कार; इदी प्रत्येक पत्राला खून उंडाद. नीन इळा रितीगोन रास्तान.

18 मनाद प्रभू येशु ख्रिस्त वान्द कृपा मीर आंदार संग्ता उंडान.

तीमथ्यनकी पहिला पत्र

११११

पत्रद लेखक पौल उंडाळ, 1 तीमथ्यद मजकूर स्पष्टपणता शेप्तान की प्रेषित पौल “पौल, द्यावार इच्छता ख्रिस्त येशुन प्रेषित” (1 तीमथ्य. 1:1) इल्ला लिवाशीन्या. पहिला मंडळी वार खरेमे पौलदी लेखणी आंका स्वीकार शेशिनीर.

१११११ ११११ ११११११११ ११११

साधारण इ.स. 62 - 64.

यापुड वाड इफिस मधातला इडशीर, आप्युड वाळ मासेदोनियाला फोया, यंदू वाळ वानकी लीवाश्या (1 तीमथ्य 1:3; 3:14, 15).

११११११११११११११११

1 तीमथ्य इदी फेर इच्या कारण आदी कारण वार तीमथ्यक उद्देशून उंडाद यवार पौल प्रचारक प्रवासला सहकारी इंगा मदत शेशेतोळ उंड्या. तीमथ्य इंगा पूर्ण मंडळी इ रोंडू 1 तीमथ्यद वाचन उंडाद.

१११११

द्यावार इल्लु स्वता यला नळा बेक इदी तीमथ्यक शपिदेंक (3; 14-15) इंगा तीमथ्य इ सुचनालदी पालन यला शेया बेकस उंड्या इदी शप्या. इ वचनलु 1 तीमथ्य पुस्तक पौल विशाय निवेदन लेका फनी शेस्तार. वार इल्ला लीवाशीर की आ मंदी द्यावार गौरवदी भागीदार आयेळ दृष्टी कारक म्हणजे बिना अपराध मंदी कारभारी लेका ओळखास्तार, वार खरेम मंदिद जीवन शप्तार इंगा इ दावाता, पौल मंडळीक बळकट इंगा कटेळ पद्धती मिंदा स्वता मणसलाक पत्र आमपदिचका इंगा सूचना इस्तुणार.

१११११

जवान शिष्य इचांग सुचना

रूपरेखा

1. सेवाफनीद सराव — 1:1-20
2. सेवाफनीय सिद्धांत — 2:1; 3:16
3. सेवाफनिलाद जबाबदरील — 4:1; 6:21

११११११ १११११ १११११ ११११११११ ११११११११ ११११११११

1 परमेश्वर मनालनी ताराशेतोड इंगा ख्रिस्त येशुड मना आशा इर आज्ञाता ख्रिस्त येशु न प्रेषित पौल तीकनुस:

2 विश्वासला ना खरेम कोडकु तीमथ्य मना परमेश्वर आब्बाड इंगा ख्रिस्त येशुड मना प्रभू इन तीकनुस निक कृपा, दया इंगा शांती उंडाला.

3 मासेदोनिया प्रांतकी फोयेतापुड यला नीन निक कळकळीद विनंती शेशीन्टीन आल्ले इप्पुड पण शेस्तान की, नु इफिसला नील्वाला, दिन इचांग नु संगेम जनकी निक्षून शपाला की, वार इंगोगो शिक्षण शिका मतारोद.

4 इंगा या परमेश्वर व्यवस्था विश्वास लेका उंडाद दान उपयोगी न फडेळदी पण वाड पण उत्पन्न शेशेळ कथाल तीकुड इंगा संगेम वंशावळ तीकुळ लक्ष इया कुंडा. आद्वे नीन इपूळ पण शप्तान.

5 इंगा इ आज्ञा द उदिष्ट प्रेम उंडाद, याद शुद्ध अंतकरण लोन्केल, शिंगार विवेक भाव लोन्केल इंगा निष्कपट विश्वासलोदी उंडाला.

6 इ माटलू इळशी यंता जन व्यर्थ माटला तीकुड वळा शिंडार.

7 वारकी नियम शास्त्र शिक्षक आयेळदी उंड्या पण वार या माटा विषयला फेदा आत्मविश्वासता माटलाळतार इंगा शप्तार आय्यी वारके तेलवाव.

8 पण माक इदी यरका उंडाद की, यवारू नियम शास्त्रद खरेमे यथार्थ उपयोग शेस्ते आदी शिंगार उंडाद.

9 इंगा मनाक इदी यरकाने उंडाद की, नियमशास्त्र इदी नीतिमान मंदी इचांग शेशिनेद लेद तर आज्ञाभंग शेशेतोर इंगा विद्रोही, पापी, भक्ती लेनोर, अधर्मी, अशुद्ध, आबागारणी मतेशेतोर इंगा आमान मतेतोर, मनुष्यघात शेशेतोर

10 जारकर्मी, समलैंगिक, मनुष्यलाद व्यापार शेशेतोर, खोटाडेर, खोटा वटू तीस्कोनेतोर वार इचांग उंडाद इंगा शुद्ध शिकवण उलटा जर येमाना दुसराद उंटे तर दान इचांग पण उंडाद.

11 गौरवदी सुवार्ता याद धन्यवाद परमेश्वर तीकेल वस्ताद इंगा याद ना मिंदा सोपवाशी इचीणाळ, दांकी इदी अनुसरून उंडाद.

१११ ११ ११११११

12 यवाळ नाक शक्ती इच्चीनाड आ ख्रिस्त येशु मना प्रभुंदी नीन उपकार मानास्तान येनटीक की वाळ नाक विश्वासी मानाशी सेवाला फेटीनाळ.

13 जर नीन पहिले परमेश्वर निंदा शेशेतोळ, छळाशेतोळ इंगा हिंसक उंटीन पण नीन आदी अनजानता इंगा अविश्वासता शेस्तीन दांचांग ना मिंदा दया आय्या.

14 पण विश्वास इंगा प्रेम याद ख्रिस्त येशुला शिकताद आदी मना प्रभू कृपाता ओसाडीची वाहाशीर.

15 इदी माटा विश्वासदी इंगा पूर्ण अंगीकार शेशेळ योग्य उंडाद की, ख्रिस्त येशु पापी मंदीन तारादेंक दुन्यामला वच्या इंगा आ पापी मंदी पैकी नीन फेदा पापी उंडान.

8 दान लेकाने सेवकलाक पण गंभीर का बेक, वाळ रोंड नोरवालेर किंवा सराय तागेटोर बेकालेर इंगा वाईट पणता दुडलु कमाशी श्रीमंत आयेळदी वारकी इच्छा बेका लेद.

9 परमेश्वर जो माक प्रकट शेशिनाळ आदी मा विश्वासदी संगेम लोत सत्य वार शुद्ध विवेकता फटीगात फेटाला.

10 आब्बागार लेका इरदी पण पहिला परीक्षा काला, मग निर्दोष ठहरास्ते, वाळ सेवक पण शेयाला.

11 दान लेकाने, आंडेर पण गंभीर उंडाळा, वार चुगली शेशेतोळ नीलारोद. तर सभ्य इंगा प्रत्येक बाबतीला विश्वासटोर उंडाळा.

12 प्रत्येक सेवक वगा वळती मोगुळ उंडाला इंगा वार-वार बीळलाद इंगा परिवारदी शिंगार प्रकारता काळजी तीस्कोनाला.

13 येनटीक की यवार सेवक पण शिंगार शेशीर, वार मनाक शिंगार पदवी इंगा ख्रिस्त येशुन मिन्दुळदी विश्वासला संगेम धेर्य तीस्कोनतार.

14 नीन नीतीकुड लगाने वचेळदी आशा फेटतीन तरी नीन निक इ माटलू राशिंद उंडाद.

15 तरी नाक वेळ आंटते, परमेश्वरदी इल्लु आंटे जिवंत परमेश्वरदी मंडळी याद सत्यद खांब किंवा पाया उंडाद, आ परमेश्वर इलकाडा नीनु यला वागाया बेक, इदी निक समजाला.

16 सुभक्तीद रहस्य निर्विवाद फेदाद उंडाळ वाळ शरीरला प्रकट आय्या, आत्माता वाड नीतिमान ठहाराश्या, वाळ परमेश्वर दूत नजरला फड्या, राष्ट्रला गाजामतीणार, दुन्यामला वान मिंदा विश्वास फेटीर, वान गौरवला मिन्दिक तीस्कोनीर.

4

????? ?????? ?????? ??? ???? ?

1 परमेश्वरदी आत्मा स्पष्ट आंटाद की, अंत काळला रवा मंदी विश्वास ईळश्या, वार भविष्य शपेतोर आत्मा, याय फसामतेटी उंडाय वार तीकुड लक्ष इच्यार,

2 या मनुष्यद सदसदविवेक बुद्धी तर डाग काम्पीचीन्या लेकाने उंडाद इंगा दयाम देगारकेल वचेटी शिक्षणला तीकुड इंगा ढोंगी फसामतेतोर तीकुड ध्यानाम इच्यार.

3 वार मंदीक फेनली शेस्कोनदेंक लेद आन्यार इंगा याद अन्न विश्वास फेटेतोर खरेम पण जानाशेटोर उपकारस्तुती शेशी स्वीकाराला दांचांग परमेश्वर अस्तित्वला येकोच्या आदी मानायारोद इल्ला शेप्यार.

4:3 4:3 उत्पत्ती 9:3. 5:1 5:1 लेवी 1.

4 तर परमेश्वर बनाशीद उंडाद एकोचीनेद प्रत्येक वस्तू शिंगार उंडाद इंगा उपकार स्तुती शेशी तीस्कोन्टे एमीपण नाकाराशेळदी लेदउत्पती.

5 येनटीक की प्रत्येक वेळी आदी परमेश्वर शब्दता इंगा प्रार्थनाता पवित्र शेशतार.

6 जर नु इ माटलु ख्रिस्ती तमुळलाक शिकामतुतीम, तर नून जो सत्यला इंगा विश्वासला वाढास्तीर इंगा शिंगार शिक्षणला लेका शेस्ते नु ख्रिस्त येशुन शिंगार सेवक आयाव.

7 पण मुसली आंडेरदी आवडता अमंगलपणी कथालदी स्वीकार शेयाक, नु स्वतान परमेश्वर सुभक्ती विषयला तैयार शेय.

8 येनटीक की शरीर फनीलाक कडमा महत्व उंडाद पन परमेश्वर सेवा इचांग आन्नी प्रकारता महत्त्व उंडाद येनटीक की आदी सध्या जीवन विषयला इंगा भविष्यलोण जीवन विषयला आशीर्वाद दी अभिवचन उंडाद.

9 इदी वचन विश्वास फेटेळ लेका उंडाद याद यपुडपण स्वीकार शेशेदेंक शिंगार उंडाद.

10 दिनइचांग मिम मेहनत इंगा खटपट शेस्ताळ यवार आंदार मंदीटोळ इंगा विशेष आणते विश्वास फेटेतोरनी ताराशेतोळ, आ जिवंत परमेश्वर मिंदा मिम आशा फेटीनाम.

????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????

11 इ माटलु आज्ञारुपता शप इंगा शिका मत.

12 यवार पण नीद जवानीपण खराब मानारोद, तर माटलाळताना, वर्तणूकिला, प्रेमला, (आत्मा) विश्वासला, शुद्धपणला, विश्वास फेटेतोरदी आदर्श उंडाला.

13 नीन वचीन दांका वाचास्काम, बोध शेस्काम इंगा शिकामतकाम, इटला तीकुड ध्यानाम इचका उंडू.

14 निमिंदा आब्बागार वर्ग शेई फेटेळ वेळ ला संदेश तीकेल इचीनेय इल्ला याद कृपाद दान निनोना उंडाद, दान तीकुड दुर्लक्ष शेयाक.

15 इ आन्नी माटळा तीकुड पूर्ण लक्ष इ, दांतल्या पूर्ण गळास फो. दिनकस्रोम की नीद प्रगती आन्नी मंदीला काम्पियाला.

16 मना तीकुड इंगा मना शिक्षण तीकुड लक्ष इ. दांतल्या टीकाशी उंड येनटीक की इल्ला शेस्ते नु स्वताद इंगा यवार नीद यीनटार, वारदी चूकिद शिक्षण तीकुड नुस वाचा मतयाव.

5

????? ?????? ?????? ?????? ??????

1 आब्बागार वयातोड मंशीन कठोरपणता माटलाळाक, उलट आवानलेका वांकी शप.

शेशीनाड इंगा नाद तुरुंगला निल्चेद वांकी शिगु वाटायल्या.

17 उलटा रोम शहरला उंडेतापुड वाळ नाद तपास आंटी नंताक पूर्ण जोर आन्वी नाद शोध शेशा.

18 प्रभूळ शेयाला इंगा आद्वे दिवस नाळ प्रभूनतीकुळ नुस दया शिक्काला येनटीक कि नाद इफीसला येनि तरी प्रकारता नाद सेवा शेश्या इदी निक शिंगार येरका उंडाद.

2

११११११११ ११११११ ११११११ ११११११

1 ना कोडका नु ख्रिस्त येशुन ठायी उंडीने कृपाला बलवान का.

2 नातीकुळ नुस याय माटलु नु सनगेम साक्षीदारला मुंदार इन्ती आय्यी तीस्को इंगा इंगोगर की नेरपेदेग समर्थ इल्ला विश्वासु मंदीक सोपास काळ.

3 ख्रिस्त येशुन मनची सैनिक इ नातागोन ना बरोबर दुःख सोसाय.

4 सैनिकी फनिल शेषेटोळ येवार पण जीवनलोदी जगलोनी फनिल फटाला दीनटल्या अटकायाड. दिनकस्रोम कि वान्की वान फेदा अधिकारीन कि संतुष्ट शेष्या दावाला.

5 जर येवार पण मल्ल युध्द शेस्ताळ, तर आदी नियम अनुसार शेशीन शिवाय वांकी मुकुट शिकाद.

6 कष्ट शेषेटोळ शेतकरी मंदी पहिलाणे पीकदी हिसा तीस्कुनेद योग्य उंडाद.

7 जे नीन माटलाळतान आदी समझाशी तीस्को, येनटीक कि प्रभूळ निक इ आणि माटलाद समज इच्ची.

8 ना सुसमाचार लेखा जो सची फोईणे नुस लेपिणाळ दाविदान पिढीटोळ येशु ख्रिस्तळ, इनदी ध्यानाम शेष.

9 येनटीक की आ सुसमाचार इचांग दुःख सहन शेस्का उंडान, इडदाणका कि गुन्हेगारलेखा साखडीलता नाक कटदेंग ओच्या, पण परमेश्वरदी वचन कटदेंग दाल्या.

10 दिनकस्रोम परमेश्वरदी निवडाशिनैरचांग नीन आंता काही आराम शिरता सहन शेषका उंडान, आंटे वारकी पण ख्रिस्त येशूनद्वारे शिक्येद तारण इंगा अनंत काळदी गौरव प्राप्त कावाला.

11 इदी वचन विश्वासदी उंडाद कि, जर मिम वान संगी सची फोतिम, तर वानबरोबर जिवंत पण उंड्याम

12 जर मिम दुःख सहन शेस्तिम तर मिम वानबरोबर राज्यसुध्दा शेशाम

जर मिम वांकी नाकारास्तिम, तर वाळसुध्दा माद नकार शेशी

13 जर मिम अविश्वासी उंडाम तरी वाड इपूड पण विश्वासू उंडाड येनटीक की वाड वान्दी नाकार शेशी शकायाळ.

१११११११११ ११११११११ ११११११ ११११११११११११

14 मंदीक इ माटलाद द्यानाम इच्का उंड. प्रभु मुंदरा वार्की समजा मती शप की तीटलाडा कुंडा. इल्ला जगळाल यादुच फायदाय लेव. जे येवारकी पण फनिक फडान्दे एकाशेतोर नाश दि कारण आताद.

15 नु सत्यद वचन योग्य रितीता शेषेतोड इल्ला इंगा याद फनी शेस्ताव दानटल्या शिगुवाटायदेग येमीच कारण लेकून न्योड परमेश्वर की स्वीकृत इल्ला फनी शेषेतोड आय्येद प्रयत्न शे.

16 पण अमंगळपन दि रिकामिद जगडाल आडेळदी इडु येनटीक की वाड मंदीन परमेश्वर देगार नुस सना आंटे सना दुराम येका फोताळ.

17 इंगा दिन लेका जगडाल आडेतोदी शिकवन कर्करोगलेका पसरास्ताड. इ मंदीला हुमनाय इंगा फिलेत उंडाळ,

18 वार सत्यदेगार नुस दुराम फोई नार. पुनरुत्थान आय्यी गास फोई नाद इल्ला वार आंटे इंगा येतातरी मंदी विश्वासदी नाश शेस्तार.

19 तरी परमेश्वर येशीणे जोता स्थिर उंडी उंडाद, वांदी इदी शिक्का उंडाद की, “प्रभूड जे वानटोर उंडार वार्नी ओळखास्ताड,” इंगा “येवार पण प्रभूनदी फेर तीस्कून टार वार वार्डट मार्ग नुस दूराम उंडाला.”

20 फेदा इंडलाला फक्त बंगारयेंडीय बतकुल उंटाय इल्ला लेद तर कटलु इंगा मनु दीनदेगार नुस बनामतीणेय पण उंटाय. काहीक सन्मान इचांग इंगा काहीक अनमाण इचांग नेमाशिनैय उंटाय.

21 दानचांग जर येवार पण दान देगार नुस दुराम उंडी स्वतान शुद्ध शेशी, तर वाळ पवित्र शेशीणे, मालकूनकि फनिक फडदेंग, प्रत्येक शिंगार फनिक तयार शेशीने इल्ला मान दि बतकु आया.

22 पण जवानी वासनादेगार नुस दुराम उंड इंगा जे प्रभून कि शुध्द अंतःकरनाता कुतेस्तार इंगा प्रभून मिंदा विश्वास फेटतार, इल्ला मंदी बरोबर, नितीमत्त्व, विश्वास, प्रेम इंगा शांती इटला येन्का आन्ट.

23 पण मूर्खपणदि इंगा अज्ञानी जगळाल देगार नुस दुराम उंडा येनटीक की निक येरका उंडाद कि, दानचंग जगडाल निर्माण आताय.

7 नीन स्वता युध्द शेशी नान. नीन नाद धाव संपामती नान. निन विश्वास राखाशी उंडान.

8 इपुळ मुंदार नाइचंग जे नीतिमत्वद मुकुट फेटीगास उंडाद, आदी आ दिवस नाड नीतिमान न्यायाधीश प्रभूड नाक इच्ची इंगा फक्त नाके काद, तर वांदी प्रकट आय्येद येवार कि प्रिय उंडाद आ आंता मंदीक पण इच्ची.

????????????????

9 नादेगार लगन ओचेळ दि प्रयत्न शे.

10 येनटीक की देमास नन्नु इडशी थेस्सलनीक शहरला फोई नाळू येनटीक की वान्की जगदी सुख प्रिय उंडाद. केस्केस गलतिया प्रांताला फोई नाळू इंगा तीत दालमतीया प्रांताला फोई नाळू.

11 लुक फक्त नादेगार उंडाळ, येपूळ नु ओच्याव आपुळ मार्कनी निबरोबर येता कारण सेवाकस्रोम वाळ नाक उपयोगी उंडाळ.

12 तुखीकालनि नीन इफीस शहरला आपीनान.

13 त्रोवस शहरला कार्पान इंकल्या नीलचीनेद ना झगा वचेतापुड येकादा. आले आय पुस्तकलू, विशेषतः चर्मपत्रद गुंडाळयाल येकादा.

14 आलेक्सांद्र तांबटाळ नाद सना लुकसान शेशी नाळ. वाळ शेशीने वाळ फनीबदल द्यावर वांदी फेड शेशी.

15 वानदेगार नुस स्वताद रक्षण शे येनटीक की वाळ मनाद शिक्षण नि जोरदार पाने विरोध शेशी न्या.

16 पहिलानदा येपूळ नाक नाद बचाव शेशेळदी उंड्या आपुळ नाक येवार पण साथ इयाला. दानबद्दल वार आंदार नन्नु इडशी फोईर. परमेश्वर तीकुळ इदी वारउलटा मोजसकम दारोद.

17 प्रभूळ ना बाजूला नीला फळ्या इंगा नाक सामर्थ्य इच्या दिनकस्रोम की, नातीकुळ नुस संदेशदी पूर्ण घोषणा काला इंगा आंता इंगोगाराष्ट्र मंदी आदे आयकाला इंगा वाळ नन्नु फुली नोटलोन नुस इडपीच्या.

18 प्रभूळ नन्नु हर वगा वाईट फनिल देगारनुट इडशी इंगा वान स्वर्गीय राज्याला तीस्कूनदेंग ताराशी. वांदी सदा सर्वकाळलापर्यंत गौरव काला. आमेन.

????????????????

19 प्रीस्कीला, अक्कीला इंगा अनेसीफर इंकल्योनटोर की सलाम शेपना.

20 एरास्त करीत शहरला नीलच्या. त्रफिमाला नीन मिलेता शहरला इडस्तीन येनटीक की वाड बिमार उंड्या.

21 नु सलीकलाम कना पहिले ओचेडदी जास्त प्रयत्न शेय. युबुल, पुदेस, लीन इंगा क्लौदिया इंगा इंगोगार आंदार तमूळलू निक सलाम शेप्टार.

22 प्रभूड नी आत्मासंगा उंडाला. परमेश्वरदी कृपा मी आंदारबरोबर उंडाला.

15 यवार शुद्ध उंडार इल्ला मंदी पूर्ण माटलू शुद्ध उंडाय पण जो नष्ट आईनेय उंडाय इंगा विश्वास फेटार इलोटोकी एमी शुद्ध लेद पण वारी मनलु इंगा विवेक इहीपण घाण उंडाय.

16 वार मंदी 'मिम परमेश्वर न ओळखास्ताम' इल्ला उघड शेप्टार, पण वार आ फणीन नाकारास्तार. वार अमंगळ इंगा अंदाज शेशेदोर इंगा यादपन मंची फनिला परीक्षा बिना दिगीनेर आढळास्तार.

2

????? ???? ? ???? ?

1 नू तर शिंगार शिक्षण कि शोभाशेळ लेका माटलू माटलाळताफो.

2 आय्यी इल्ला की, मुसलेर मनसलू सहन शेशेळलेका, गंभीर इंगा समजदार का बेक इंगा विश्वास, प्रेम इंगा सहनशीलता दिटल्या पक्का का बेक.

3 मुसलेर आंडेर, दालेकाने, स्वताद स्वभाव पवित्रक शोभाशेळ लेका बेक; चुगली शेशेदोर, सराय तागेदोर बेका लेद; शिंगारा शिक्षण इचेळी उंडाला;

4 इंगा मनालोन्केल जवान आंडेरकि इल्ला शिक्षण इयाला की, वार स्वता मोगुड इंगा बीळला मिंदा प्रेम शैयाला.

5 इंगा वार समजदार, शुद्धचरण, इल्लु सांभाळाशेदोर, मैयाद इंगा मोगुन माटा एकाशेदोर का बेक; म्हणजे परमेश्वर द वचनदी निंदा का काफोई.

6 इंगा आल्ले जवान मनसलू समजदार आवा बेक दानीचांग, नु वारकी शिकामत.

7 नु आन्नी माटलाला शिंगार फनीद उदाहरण इल्ला स्वतःचांग सुपी; नि शिक्षण ला निर्मळपणा, गंभीरता,

8 इंगा निरपवाद शिंगार शिक्षण कम्पियानी, म्हणजे निमिंदा टीका शेशेदोरकी नि बहल माटलाळदेग एमी वाईट न शिकी इंगा वाळ शिगुना फळाला.

9 इंगा दासलू आन्नी माटलाला वार गुरु आज्ञाला उंडाला, वार संतोष इचेदोर बेक इंगा उलटा माटलाळा बेकाल्या;

10 वार दोंगा शैया बेकाल्या तर आणि माटलाला शिंगार विश्वास सुपियाला; इंगा मना तारक परमेश्वर शिकवण कि, आणि मंदीला, वार शोभा एकादाला; इल्ला नु वारकी बोध शैय.

11 येनटीक की, आंता मंदीक ताराशेळ परमेश्वरदी कृपा प्रकट आयनाद.

12 आय्यी मनाक इल्ला शिका मत्तुताय कि, बिनभक्तीद इंगा दुन्याम लालचनी इळशी, मनाम इ

इप्पूळे काळला धीरजता, नीतीता इंगा सुभक्ती लेका वागा बेक.

13 इंगा मना धन्य आशाद, म्हणजे मना महान परमेश्वर इंगा ताराशेदोळ येशु ख्रिस्त इन गैरव तौन वचेळदी दाव्वा सुडाला;

14 मना इचांग वाळ स्वताद दान शेशा दिनकस्रोम की, मनाय आन्नी गलत माटलाकेल इळप्याल्या इंगा शिंगार फनिक बेक उंडेर मना स्वता मंदी मनाइचांग शुद्ध शेइयाला.

15 नु इ माटलु समजाशी शेप, बोध शैय इंगा आणि अधिकारता गुन्हा पदरला येय. यवार नीद उपवास शेइया रोद.

3

????? ? ???? ?

1 क्रेत विश्वास फेटे टोर वाकी इल्ला सुचामत की सरकारी सत्यद न्याय शेशेदोळ इंगा अधिकारी इर शेई किंदा उंडाला. इरी आज्ञा पाळाला, हर वगा फनीला तैयार उंडाला.

2 यवार्दी निंदा शैयारोद, जगडाल आळेदोर बेकाल्या पण सहनशील आय्यी आंदारकी आन्नी माटलाला नम्रता सुपीयाला, इल्ला वारकी आठवण इ.

3 येनटीक की मनाम पण पहिला अविचारी, अवमान शेशेदोर इंगा बेहेकासनेर उंटीम;

अलग-अलग वासनाली इंगा सुखदोर दासलु उंटीम, वाईट फनीद इंगा घमंडला आताद. मनाम अमंगळ आनेदोर इंगा एकमेकोरदी कोफाम शेशेदोर उंटीम;

4 पण मना ताराशेळ द्यावार्दी मय्या इंगा प्रेम मनुष्य मदा प्रकट आय्या,

5 आप्युड मनाम शेशिनेय, नितीमत्व फनिलाद लेद, पण वाळ मनालनी वान मयाइचांग, कोत्ता जन्मद तीस्कुनी गात पवित्र आत्माता कोतालेका ताराश्या.

6 इंगा मना तारक ख्रिस्त तीकेल मना मिंदा आदी आत्मा जास्तता येशा.

7 म्हणजे मनाम वान कृपाता नीतिमान ठहराशी आंनिकाळदी जीवन आशा लेका वारीस काला.

8 इदी ओक्का विश्वास दी वचन उंडाद इंगा नाद इच्छा उंडाद की, नु इ माटलु ताकदता शेपता फो. म्हणजे, यवार परमेश्वर मिंदा विश्वास फेटीनार वार शिंगार फनीला उंडेळदी काळजी तीस्कोनाला. इ माटलु शिंगार उंडी आंदार मंदी कोळोन्क हितूद उंडाद.

9 पण मुखपणदी जगळाम, गणगोदी, झगडाल इंगा मोशेद नियमशास्त्र विषयला जगडाम टाळा मतुता फो येनटीक की इ माटलु बिना फनीय इंगा व्यर्थ उंडाय.

10 मी मधातला जगळाल आनचेतोर मनशिक वगा तीकुड इंगा रोंड तीकुड शिका मतीनेका मना देगारकेल दुराम फेट.

11 निक यरका उंडाद, इल्ला मणशी बेहेकासणेळ उंटाल इंगा पाप शेसका उंटे वान तिकेल वानदी स्वताद न्याय आताद.

???? ? ??????

12 नीन अंतर्मान इंगा तुखीकलान नीतीकुड आम्पदिचीनेका, नातीकुड निकापलीस शहरकी एल्ली वचेळदी प्रयत्न शेय येनटीक की नीन आंदू सलीकालाम तीशेळदी ठहरामतीनान.

13 जेना शास्त्री इंगा अपुल्लो इरकी एमी कमी फळाखोयी इल्ला प्रकारता पोहोचा मत.

14 इंगा मना मंदी स्वता गरजला इचांग शिंगारफनी शेयदेंग शिक्का मत्तेळदी काळजी तीस्कोनाला; म्हणजे वार फळ लेनेर का फोयार.

????????????

15 नाबरोबरटोर आंदार निक दंडाम शेप्तार. यवार मना मिंदा विश्वासइचांग प्रेम शेस्तार वारकी नाद दंडाम शप. मी संगी कृपा उंडाला.